Franjo Skuhala, salezijanac:

KLJUČ ŽIVOTA

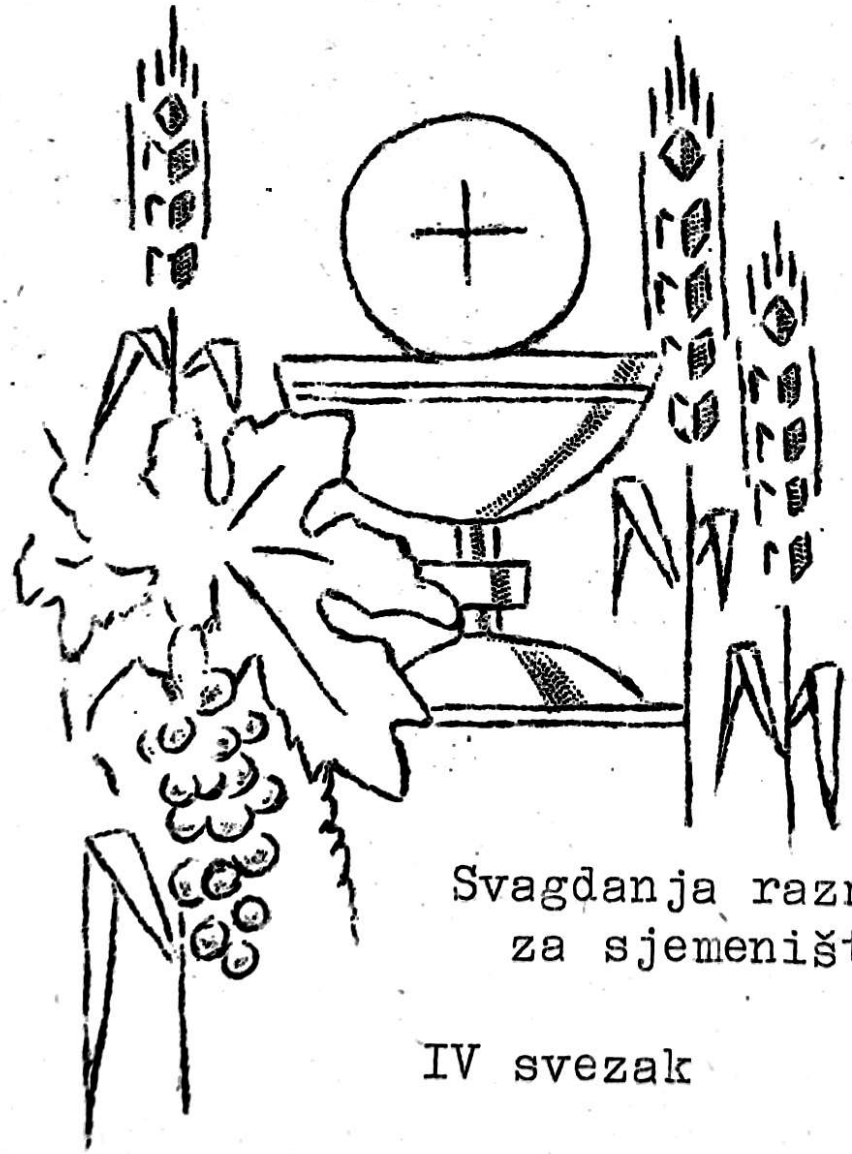

Svagdanja razmatranja
za sjemeništarce

IV svezak

Z A G R E B 1 9 6 5.

Nihil obstat.

Lovran, 6. listopada 1964.

Pavičić Nikola, SDB.
redovn. cenzor

Imprimi potest.

Ljubljana, 16. XII. 1964.
broj 228/64

Jurčak Martin, SDB.
inspektor

Nihil obstat.

Zadar, 29.IV. 1965.

prof. Rozarijo Šutrin,
nadb. cenzor

Imprimatur.

Zadar, 31. svibnja 1965.
broj 942/65

+ Mate Garković,
nadbiskup

Mjesto uvoda

"Moram samo pohvaliti Vaš potrebit pothvat. Popunili ste osjetljivu prazninu u đačkim redovima. Što čuju brzo ishlapi. Ali kad imaju sve to lijepo za svaki dan poredano, naročito za dugih ljetnih praznika, onda neće ostati jalove Vaše preporuke da svaki dan barem nešto meditiraju i kod kuće. Vaše meditacije nisu prekratke, apstraktne, suhe. To ne bi odgovaralo njihovoj dobi, pogotovo dandanas. One su konkretne, zanimljive, bogate primjerima, a exempla trahunt. I što je važno, slijede liturgičnu godinu. Tako mladež proživljuje otajstva sv. Vjere i njihovu primjenu ostvarenu u životu i radu Božjih svetaca. Bilo bi poželjno da se izdadu i ostali svesci...."

+ Mate Garković, zadarski nadb.

" S pošiljko ste me zelo razveselili. Knjigo sem pregledal in moram Vam čestitati. Posrečila se Vam je. Mnogo zdrave in svojim letom primerne duhovne hrane bodo našli semeniščani v njej. Gotovo bodo z veseljem in duhovnim užitkom segali po njej. Zdi se mi, da ste iz svoje duhovne zakladnice izbrali najboljše in

za nje najprimernejše. Knjiga je dokaz poznavanja mlade duše in velike življenske izkušnje. Še bolj bi bil vesel, da je pisana v našem jeziku, da bi mogla služiti tudi našim semeniščanom...."

Dr. Alojzij Ostrc, kanonik

"Nedavno mi je došla u ruke Vaša lijepa knjiga "Ključ života", razmatranja za sjemeništarce. Pročitao sam samo jedno razmatranje, ali se nisam mogao oteti da ih ne pročitam još par. Ovako nešto nisam imao u rukama. Nisu to razmatranja samo za sjemeništarce, nego i za bogoslove i svećenike. Tu ima prekrasnih stvari i materijala za lijepe propovijedi...."

Mijo Nikolić, mladomisnik

Potaknut sličnim izjavama i pobudama čitalaca i poglavara odlučio sam izdati ovaj svezak razmatranja za sjemeništarce.

Neka dobri Bog, koji se neznatnim stvarima služi, blagoslovi i ova razmatranja kao i sve koji će se njima poslužiti.

Franjo Skuhala, SDB
duhovnik

Uputa k razmatranju:

Prije razmatranja izmoli:

"Dođi, Duše Sveti, napuni srca svojih vjernih i oganj ljubavi svoje u njima užezi."

Pošalji Duha svojega i postat će
I obnovit ćeš lice zemlje.

Pomolimo se: Bože, koji si svjetlošću Duha Svetoga poučio srca vjernih, daj da u tom istom Duhu što je pravo mislimo i Njegovoj se utjehi vazda radujemo. Po kristu Gospodinu našem. Amen.

Stanimo pred lice Božje, molimo Ga za oproštenje svojih grijeha i za milost da dobro obavimo ovo razmtranje.

/ predstavi da se nalaziš među učenicima Isusovim koji slušaju Gospodina. Pridruži im se, moli Isusa za oproštenje svojih grijeha i za milost da bi ovo razmatranje dobro obavio /

Sada uzmi knjigu i polako, pažljivo pročitaj ono o čemu ćeš taj dan razmatrati. Kad si pročitao, razmišljaj o onom što te se najviše dojmilo i primjenjuj na sebe. Razmatranje neka traje barem pet minuta. Ako se nešto baš tebe tiče, o tom razmišljaj i duže.

Razmatranje završi ovako: " Stvorimo dobru odluku i promislimo kako bismo je izveli."

/ Sada stvori jednu dobru, praktič nu, odluku u vezi s obavljenim razmatra= njem za onaj dan i promisli kako ćeš je preko dana provoditi u djelo / .

Razmatranje završi ovom molitvom:

" Presveta i bezgrešna Djevice i Po moćnice! Mi Ti se potpuno posvećujemo. O= bećajemo Ti da ćemo uvijek raditi na veću slavu Božju i spas duša. Molimo Te, svrni milostiv svoj pogled na Crkvu, na njezina uzvišenog poglavara, na svećenike i misi= jonare, na naše rođake i dobročinitelje, na uboge grešnike, na umiruće i na duše u čistilištu. Nauči nas, o premila Majko, ka ko da slijedimo Tvoje kreposti, naročito anđeosku čednost, duboku poniznost i žar= ku ljubav. Daj, o Marijo Pomoćnice, da Tvojim jakim zagovorom pobijedimo neprija telje svoje duše u životu i na smrti te se sastanemo s Tobom na nebesima. Amen."

Marijo, Pomoćnice kršćana, moli za nas!

Preko dana nastoj se pokatkad sjeti ti stvorene odluke te je obnovi i nastoj izvršiti.

+

\+ +

S I J E Č A N J

1. siječnja

" S R E T A N P U T ....."

Dragi sjemeništarci! Danas otvara= mo vrata u Novu godinu Gospodnju. Otvara= mo prvu stranicu u knjizi Nove građanske godine. Zato bih vam rado odmah na prvoj stranici zapisao:"Sretan put!" Da, sretan put u Novu ..... godinu! Svi mi želimo sretno prevaliti slijedećih 365 dana. Za= ista, dugačak put.

Jedan drugomu čestitat ćemo:"Sret= na Ti Nova godina!" Hoće li zaista biti sretna, ne ovisi samo o Bogu, nego uveli= ke i o nama samima. Nije ludo rekla narod na mudrost:"Svak je kovač svoje sreće." O tebi, dakle, puno ovisi hoće li nova godi na biti sretna ili ne!

Prije nekoliko godina puno se govo rilo da su u Americi pronašli "stroj za pomlađenje." U stroj bi ušao stari čovjek a izašao mladi.

Da li je uopće moguće staroga čov= jeka pomladiti, veoma je teško pitanje. A li u duhovnom životu mi to moramo postići. Želimo li da nam Nova godina bude sretna, moramo se u duhovnom životu "pomladiti", tj. moramo postati u novoj godini "novi

ljudi," odnosno da "više ne robujemo grihu, nego da živimo kreposno." / Rimlj 6,6 Samo grijeh u duši stvara čovjeka nesretnim.

Neka stoga bude naša odluka odmah na početku Nove godine:"Ecce, nova facio omnia! - Evo sve činim novo!" / Otkr 21, 5 /, kako to čitamo u Otkrivenju sv. Ivana apostola. Sveti nas Pavao opominje u listu Efežanima:"Ovo velim i zaklinjem vas u Gospodinu, da više ne živite poput pogana, koji žive u ispraznosti svojega mišljenja... Odbacite staroga čovjeka,koga rastaču zavodljive požude, i obucite novoga čovjeka, stvorena na Božju sliku,u istinskoj pravednosti i svetosti." / Efež 4, 17 /. Dakle: umrijeti sebi i svojim strastima, u tom je sva sreća novoga čovjeka. Takvu sreću nastoj postignuti u Novoj godini.

Poznato ti je iz zanimljive Homerove "Ilijade" kako su Grci devet godina nasrtljivali na grad Troju da je osvoje. Ali uzalud. Troja se hrabro borila. U desetoj godini rata izgradili su Grci po savjetu Odiseja ogromnoga drvenog konja. U njegov su trbuh sakrili vješte grčke vojnike; a drugi su se povukli na susjedni otok. Jedino je neki Sinon ostao u blizini čudnovatog konja. Kad su drugi dan Trojanci spazili pred gradom to čudovište, Sinon

ih nagovori da toga konja uvedu u grad jer da je to dar božice Atene. I zaista, Trojanci uvedoše konja u grad te ga postaviše do Atenina svetišta. Po noći hrabri su vojnici izašli iz svog skrovišta, a istovremeno navalili na grad i vojnici sa otoka; nastala je strašna borba u kojoj su Grci grad osvojili i razorili.

Kako je taj trojanski konj značajna slika onoga što se u mladenačkim godinama zbiva u srcu jednog mladića! U tebi samome, u tvojemu srcu, sakrili se neprijatelji.Ti ih nosiš sa sobom kudagod ideš. To su tvoje strasti, zle sklonosti i zla nagnuća. Oni nastoje osvojiti tvoje mlado srce. S njima se dnevice moraš boriti i pobjeđivati. Ali jao tebi u kasnijim godinama ako već sada ne vodiš borbe s njima. Planut će na tebe i pobijediti te. Ako li te pobijede, bit ćeš njihov rob kroz čitav život. A to duhovno ropstvo najstrašnije je ropstvo na svijetu.

Kad su Normani već dugo opsjedali grad Lunu u Toskani, poslužiše se varkom. Prestali su se boriti i proširili glasinu da je njihov kralj Hadding teško obolio na smrt. Nakon nekoliko dana pojavi se pred gradskim bedemom glasnik s vješću da je kralj umro s posljednjom željom da ga se pokopa u njihovoj katedrali. Građani ne naslućujući zla pristadoše na tu po

božnu želju. Pustiše sprovod sa normanskim vitezovima u grad. I sami su pratili mrtvački lijes do glavnog oltara. Ali tamo, pred oltarom, iznenada se podigne pokrov lijesa iz kojega izađe naoružani kralj Hadding. Normani naglo izvukoše sakrivene mačeve i nakon kratke bitke grad bijaše u njihovim rukama. Lukavštinom zavedeni Toskanci izgubiše svoju slobodu.

Koliko je puta i srce jednoga mladića slično ovom prizoru. Đavao nastoji pod svaku cijenu da te pobijedi. Služi se svakojakim varkama samo da te prevari čak i svetim stvarima. Tako ti npr. šapće: hajde, hajde, priušti tu malu naslađu; kasnije ćeš se i onako ispovjediti! I ti nasjedneš njegovoj varki. Ne naslućujući zla dozvoliš đavlu da u tvoju dušu unese prividnog mrtvaca jedne zle misli, jednog znatiželjnog pogleda, itd. Ali čim si to dozvolio, već te đavao ima u vlasti. Njegovom lukavštinom izgubio si zlatnu slobodicu. Često si kao oni nepromišljeni Trojanci koji su sami uveli maskiranog konja u svoj grad i na prijevaru bili zarobljeni. Možda su ti neprijatelji bili i tvoji drugovi koji su ti govorili: nije to ništa, to uopće nije grijeh, itd. A ti si prekasno otvorio oči i upoznao strahotu svoga ropstva. Tako je teško, često nemoguće, grešnu navi

ku svladati, od nje se odviknuti!

Iz povijesti vam je poznato kako je u gradu Gordiju, u njegovu svetištu bio neki čvor: remen je bio vješto svezan, zapleten. Još ga nitko nije uspio razriješiti. Ali je proročanstvo glasilo: onome koji taj čvor razriješi, pripast će svjetska vlast. Tada je u grad došao Aleksandar Veliki. Kad je saznao za onaj čvor i proročanstvo, uze svoj mač i jednim zamahom rasiječe čvor.

Poput Aleksandra budi odlučan i hrabar u svladavanju gordijskog čvora svojih zlih strasti. Bez popuštanja, odvažno i mirno rasijeci ga, napast odbij. Odlučnom voljom! Tako ćeš postići vlast nad sobom.

Na početku Nove godine neka ti bude pravilom opomena sv. Pavla Korinćanima:"Očistite se od staroga kvasca da budete novo tijesto." / 1. Kor 5, 7 /. U svetoj Ispovijedi očisti se od staroga, prošlogodišnjeg čovjeka, da budeš u Novoj godini novi čovjek. Možda si preko božićnih praznika uveo u svoje srce "trojanskog konja"! Otkrij ga u svetoj Ispovijedi! "U novoj godini novim životom!" Živeći pod tim geslom ti ćeš zaista postići sretnu novu godinu!

Promisli: protiv kojega ćeš se "trojanskoga konja" boriti u Novoj godini?Protiv oholosti? Srditosti? Nečistoće? Lijenosti?.....

2. siječnja

P R E S V E T O I M E I S U S O V O

Odmah na početku Nove građanske godine postavila je sveta Crkva blagdan Presvetoga Imena Isusova. Crkva kao dobra naša Majka želi da cijelu godinu sprovedemo u znaku toga presv. Imena. Stoga nam je već jučer nad ulazom u Novu godinu napisala presveto Ime Isus. Već od najstarijih kršćanskih vremena bilo je u najvećoj časti. Sveti je Bernard bio veliki promicatelj imena Isus. Rekao je:"Tvoje mi pismo nije drago ako u njemu ne čitam imena Isusova. Ako govoriš, a ne spomeneš Isusa, tvoj mi se govor ne sviđa. Isus je kao med u ustima, pjesma u ušima, zanos u srcu."

Uzhićen pjesnik imena Isusova bio je sv. Franjo Asiški. Ako je našao negdje papirić na kojem je bilo ime Isus, velikim bi ga poštovanjem podigao da ga ne bi tko pogazio ili obeščastio. Njegovi su duhovni sinovi očevu revnost nasljedovali. Sv. je Antun Paduanski zapisao:"U ime Isusova nastoj svaki posao započeti i završiti!" Najveći je apostol presv. imena Isusova bio sv. Bernardin Sienski. Da oživi vjerski i moralni život u Italiji, mnogo je propovijedao i širio štovanje imena Isusova. Među ljude je dijelio zastavice

na koje je dao napisati Ime Isusovo. Sam je nosio sa sobom veću zastavu na kojoj je bio naslikan monogram Isusov: I H S .

I učenik njegov sv. Ivan Kapistran uvelike je širio štovanje imena Isusova. Njegov je apostolat i revnost odobrio papa Martin V te odredio da se u Rimu priredi svečana procesija na čast imena Isusova. U njoj je svetac nosio zastavu imena Isusova.

Nastojanjem franjevačkog Reda uveden je g. 1530. i blagdan presv. imena Isusova za franjevce. A za cijelu Crkvu propisao ga je Inocent XIII. Prije se slavio 14. siječnja, a od Inocenta II nedjelje po Bogojavljenju. Godine 1863. papa je Pijo IX odobrio i litanije Imena Isusova; 1913. papa sv. Pijo X odredio je da se blagdan Imena Isusova slavi u nedjelju koja pada između Nove godine i Bogojavljenja. Ako koje godine te nedjelje nema, slavi se Ime Isusovo 2. siječnja.

"Gospode, Gospode, Bože naš, kako je divno Ime Tvoje po svoj zemlji!" /Ps 8,2/ Te psalmistove riječi možemo primijeniti na presv. Ime Isusovo. Jer to je ime samoga Sina Božjega. Nijesu Mu to ime dali ljudi nego Otac nebeski. Još prije nego se Sin Božji rodio, javio je nadanđeo Gabrijel Mariji:"Ti ćeš začeti i roditi Sina. Nadjeni Mu ime Isus!" /Lk 1,31/ Anđeo je slično javio i sv. Josipu:"Ona će rodi

ti sina kojemu ćeš nadjenuti ime Isus; jer će On izbaviti narod svoj od grijeha njegovih." / Mt 1, 21 /.

Ime " Isus " židovski je zvučilo " Jehošua ", a to znači "Jehova je Spasitelj." Tu su riječ naši pređi preveli sa "Isus", a znači dakle "Spasitelj". To ime pripada Isusu i po Njegovoj službi. Zato je naime i došao na svijet: da nas spasi od naših grijeha.

To je ime najsvetije na zemlji. Sv.Pavao veli:" I dao Mu je ime koje je nad svako ime, da se u ime Isusa prigne svako koljeno onih koji su na nebu, na zemlji i pod zemljom." / Filip 2, 8 / A sv. je Petar pred Velikim židovskim vijećem rekao:"Spasenja nema ni u jednom drugom, jer je pod nebom to jedino ime dano ljudima, u kom nam se treba spasiti." / Dap 4, 12 /. Isusovo je dakle ime vrednije štovanja od ikojeg drugog imena u povijesti ljudskoga roda jer nam nije nitko toliko dobro udijelio koliko Isus svojom smrću na križu.

U Apost. djelima (pogl. 3.) opisuje nam sv. Luka kako su prvaci apostolski išli u hram na molitvu. Pred vratima je bio čovjek hrom od rođenja. Zamoli milostinju od Petra i Ivana. Petar ga pogleda i reče:"Ja nemam ni srebra ni zlata,

ali ono što imam, to ti dajem: U ime Isusa Krista Nazarećanina ustani i hodaj!"Na to ga uhvati za desnu ruku te ga podigne. A on skoči na noge zdrav! I svi se diviše. Vjera u Isusa i zaziv Njegova sv. Imena dala je da hromi prohoda.

Isusovo presveto Ime ima dakle silnu moć u sebi. Stoga moramo imati u Nj veliko pouzdanje. Sam nas Isus uči:"Zaista, zaista, kažem vam, ako što zatražite od Oca u moje ime, dat će vam." / Iv 16, 23 /

Po primjeru sv. Petra i ostali sveci imali su veliko pouzdanje u sveto Ime Isusovo. Godine 1456. je sv. Ivan Kapistran išao u borbu protiv Turaka pod Beogradom sa zastavom Imena Isusova u rukama. Svetac bi klicao:"Isuse, Isuse, pomozi! Isuse, bori se s nama!" I neprijateljska sila, iako jača, morala je ustuknuti.

Uvjerena o moći Imena Isusova sveta Crkva završava svoje molitve:"... po Isusu Kristu, Gospodinu našem." U "Pohvale imenu Božjemu" stavila je:"Blagoslovljeno Ime Isusovo!" Za pozdrav "Hvaljen Isus" podijelio je papa Siksto V g. 1587. sto dana oprosta onima koji pozdrave i onima koji odgovore:"U vijeke, Amen."

U nevoljama svojim pobožno i pouzdano zazivajmo to sveto ime i bit će nam lakše. Ali nikada bez potrebe, ili u šali, od navade, u ljutini! Osobitu jakost

ima Ime Isusovo u napastima. Isus je rekao: "U Ime moje izgonit će đavle..." /Mk 16, 17 /. Sv. Justin kaže: "Zli dusi bježe čim čuju Ime Isus." U napastima pobožno govorimo: "Isuse, smiluj mi se! Isuse moj, milosrđe! Isuse, pomozi mi! Isuse, spasi me! Isuse, budi mi Isus!" I slično! Ako naime imaš ozbiljnu volju oduprijeti se grijehu, onda će Ime Isus biti tvoja sigurna obrana. Sv. Krizostom uvjerava: "Ime Isusovo je strah za zle duhove i strasti."

U Bonnu na Reni ležao je na operacionom stolu svećenik. Rak mu je razjedao jezik. Morali bi mu ga odrezati. Pred operacijom liječnik reče: "Velečasni! Kažite još svoju zadnju riječ jer nećete moći više govoriti." Pobožni svećenik malko se zamisli, a onda reče zadnje riječi u svom životu: "Hvaljen Isus!"

Ako budemo u životu često imali Ime Isusovo na ustima, onda ćemo i na samrti zazivati Isusa, Njegovo sveto Ime, i zajedno s Njime preseliti se u blaženu i sretnu vječnost. Sveta Crkva udjeljuje potpuni oprost na času smrti bolesniku koji skrušeno zazove sveto Ime Isus. S Isusom kroz život, s Isusom umrijeti i kod Isusa uživati vječnu sreću! To neka nam bude najviši ideal zemaljskog života.

Promisli: kako si poštivao sveto Ime

3. siječnja

ISUS KRIST = POVJESNA LIČNOST

Naš je XX vijek kao prekrasna palača. U njoj imamo zavidne moderne tekovine: televiziju, radio, telefon, helikopter, atomsko grijanje, itd. U toj palači svi bismo mogli imati udoban stan i miran život. Ali, vidimo, toga nema. Naprotiv, vidimo stalna previranja u svijetu, neki nemir i strah koji nas obuzimlju. U palači su se, naime, pojavile pukotine i stoga osjećaj nesigurnosti. A zašto? Zato, jer zgrada nije sagrađena na čvrstom temelju koji je Isus Krist. On je kamen, "koji su graditelji odbacili i koji je postao ugaonim kamenom." / 1. Petr 2, 7 /. I sv. Pavao potvrđuje: "Ugaoni je kamen sam Krist Isus." /Efež 2, 20 /.

Naš učenjak dr. Živković rekao je isto drugim riječima: "Krist je stožerni stup u ljudskoj povijesti; kraj njega nitko ne može proći a da ne kaže o Njemu svoje mišljenje ili da se ne odluči ili za Njega ili protiv Njega." Državnik Chamberlain je rekao: "Rođenje Kristovo je najveći događaj u povijesti čovječanstva. Nijedna bitka, nijedna vladavina, nijedna prirodna pojava, nijedno otkriće nema toliko značenje da bi se moglo usporediti s kratkim ze

maljskim životom Galilejca." Filozof Berd jajev: "Krist je centar povijesti." I ame rički socijolog Toyber:"Inkarnacija Kri= sta je centralni događaj u povijesti čov= ječanstva."

Usprkos svim sličnim izjavama o Isu su Kristu našli su se pod kraj 19. i po= četkom 20. st. ljudi koji su se usudili zanijekati povijesni opstanak Isusa Kri= sta. Pokušali su čak znanstveno dokazati da Isus Krist nikada živio nije, da je mit, bajka, izmišljena ličnost.

Da su postojali znameniti muževi kao Sokrat, Demosten, Platon, Aristotel, vojskovođa Cezar, govornik Cicero, filo= zof Seneka, car Augustus i drugi, toga nikada nitko nije osporavao. Samo nama kršćanima najsvetiju Osobu Bogočovjeka I susa Krista počeli su nijekati!

Otkuda ta pojava? Otuda što moder no doba načelno zabacuje povijesnu moguć nost nadnaravnih događaja. Budući pak da je Isus Krist kao Bog nadnaravna ličnost, stoga su i Njega stavili među priče.

Ali protiv tih i sličnih modernih zabluda jasno nam potvrđuju povijesnu op stojnost Isusa Krista:

1/ Rimski povjesničar Tacit, koji je živio od g. 55. do 120. po Kristu, u svome djelu:"Annales = Ljetopisi". Kao

povjesničar spominje kako je car Neron uz rokovao požar grada Rima, a da je krivnju svalio na "kršćane": "Krist, početnik ovo ga naziva, bio je za vladanja cara Tiberi ja od upravitelja Poncija Pilata na smrt osuđen."

Kako se tim svjedočanstvom jasno potvrđuje članak apostolskog vjerovanja: "mučen pod Poncijem Pilatom" Samo Tacito vo povijesno svjeđočanstvo po sebi je do= voljnim dokazom za povijesni opstanak Isu sa Krista.

Slične izjave daju povjesničar Sve tonije i Plinije Mlađi i car Hadrijan ko= ji je dao upute za sudbeni postupak pro= tiv kršćana.

2/ Židovski povjesničar Josip Fla= vije u svome djelu "Židovske starine" za= bilježio je smrt Ivana Krstitelja i apo= stola Jakova, rođaka Isusova, nazvanog Krista. O Isusu piše:"U to vrijeme živio je Isus, čovjek mudar, ako ga se uopće mo že zvati čovjekom, jer je zaista tvorio izvanredna djela. On je bio Krist. A kad je bio, po tužbi od naših ljudi glavara prijavljen, od Poncija Pilata kažnjen smr ću na križu, nisu ga prestali ljubiti oni koji su ga od početka ljubili. On im se naime treći dan ukazao ponovno živ kako su to i tisuću drugih čudesnih stvari o

Njemu prorekli božanski proroci. I još sve do sada nije se umanjio broj onih koji su se po njemu nazvali kršćanima."

A da je Isus Krist zaista stvarna povijesna Osoba, osnivač kršćanstva, o tome nam najljepše i najpouzdanije svjedoče evanđelisti, Isusovi učenici, pratioci i Njegovi suradnici; oni nam u svojim knjigama pišu o svemu što je Isus učio i činio, opisuju Njegovo rođenje, život i smrt. To su sveti Matej i sveti Ivan, očevici Isusovi; te sv. Marko, učenik apostola Petra; i Luka, učenik svetoga Pavla. Oni zapravo pišu životopis Isusa Krista, Sina Božjega i Spasitelja našega. Prva dvojica pišu što su sami vidjeli i čuli.Nema, dakle, razloga, da sumnjamo u povijesni opstanak Isusa Krista.

Rođenje Isusa Krista tako je zamašan događaj u povijesti ljudskoga roda da brojimo i godine od Njegova rođenja. Već brojimo 1965. godinu poslije rođenja Isusova; danas smo, kažu moderni, u 1965. godini "naše" ere, tj. kršćanske ere poslije Isusa Krista. To je jedan od najjačih dokaza za povijesni opstanak Isusa Krista što brojimo godine po Njemu.Kao što su Rimljani brojili godine "od ustanovljenja Rima", a Grci po olimpijadama, mi ih brojimo od pojave Isusa Krista.

Nemoguće je da bi se čovječanstvo tako varalo te bi kroz blizu dvije tisuće godina vjerovalo u stvarnost jedne izmišljene osobe, obožavalo je, za tu izmišljotinu išlo u smrt, itd.

Učeni židovski rabin novijeg vremena, Gottlieb Klein, u svom djelu:"Ist Jesus eine historische Persönlichkeit?" kaže:"Rezultat moga 30-godišnjeg istraživanja na polju novozavjetne povijesti jest duboko uvjerenje da je Isus iz Nazareta povijesna osoba. Ta činjenica počiva na čvrstom temelju, i neće je oboriti nikoja filozofija." / Godine 1910 /

Isus Krist je dakle najmarkantnija ličnost povijesti čovječanstva kraj koje ne može hladno proći ni naš XX vijek. I on se Mu mora pokloniti ako želi zadržati u povijesti mjesto koje ima. Kao proročke odjekuju riječi slavnog ruskog filozofa Dostojevskog:"Evropa je proglasila Krista pričom. A ja vam kažem: ili će se Evropa vratiti Kristu, ili će ona postati pričom!"

Promisli: je su možda i tebe salijetale sumnje o povijesnoj stvarnosti Isusa Krista? Neka te današnje razmatranje učvrsti u sigurnosti, uvjerenju da u Isusu ne gledaš bajoslovnu ličnost!

4. siječnja

SVETOGRDNA ISPOVIJED

Godine 1850. u nekome bavarskom selu pozvaše župnika teško bolesnoj ženi. On požuri jer je znao da ta žena nije bila najbolja kršćanka. Udijeli joj svete sakramente i otide. I kad je već bio na kraju sela, pozvaše ga opet natrag jer da bolesnica ponovo traži Ispovijed. Kad je ulazio u sobu, očajna žena viknu:"Prekasno!" I umre u strašnim trzajima. Prisutni su kazivali da je žena iza župnikova odlaska vikala:"Zovite mi svećenika još jednom! Jedan te isti strašni grijeh što sam još prije 20 godina u Ispovijedi zašutila, opet sam zatajila. Žurite, jer umrem li a ne stignem grijeh ispovjediti, za uvijek ću propasti!"

To je bila svetogrdna Ispovijed. Ako naime na sv. Ispovijedi hotimice, znajući, svijesno zatajiš koji smrtni grijeh jer se stidiš kazati, onda je to svetogrđe. A to je strašno zlo. Često biva da takvog grešnika đavao i dalje zavarava ludim stidom, te prolaze godine i godine, a on se svetogrdno ispovijeda i zatajiva onaj grijeh što ga je zašutio.

Iako se nemirna savjest javlja, iako ga savjest grize, krivi stid mu ne da grijeh otkriti; srce otvrdne, dođe smrt, dođe i vječna propast!

Čuvaj se, dakle, svetogrdne Ispovijedi! Ako već ideš na sv. Ispovijed, onda mirno i ponižno kaži sve, bilo te ne znam kako stid. Sv. Augustin kaže:"Ničim mi đavlu ne napravimo veće zdvojnosti nego ako sve svoje grijehe iskreno priznamo na sv. Ispovijedi!" I još veli:"Tvoja te šutnja prokune tamo gdje te priznanje spašava."

Ako, dakle, ideš na sv. Ispovijed, kaži sve, i možda najsramotnije grijehe. Ako se pak stidiš i bojiš da bi nešto zašutio, onda je bolje da na Ispovijed ne ideš tako dugo dok nisi raspoložen da se iskreno ispovjediš!

Engleski pjesnik Oskar Wilde opisuje u jednoj pjesmi dušu pred sudom Božjim. Gospodin veli:"Ti si popuštala svojim strastima i griješila na veliko." "Da, Gospodine, ja sam sve to učinila." "Ja te dakle moram osuditi." "Da, Gospodine, Ti to moraš učiniti." "Ja, dakle, moram da te osudim u pakao!" "Gospodine! Ne! To nije moguće! Ne, Gospodine, to Ti nećeš učiniti. Ja sam već do sada bila u paklu!

Jest! Pakao je stanje duše u smrtnom grijehu, pogotovo u stanju svetogrdne Ispovijedi. Tim više ako je poslije svetogrdne Ispovijedi uslijedila i svetogrdna Pričest. Nakon nevrijedne svete Ispovijedi u duši takvog grešnika prebiva sam đavao. A onda još kod sv. Pričesti primiti i samoga Boga! To je onda i svetogrdna sv. Pričest! A kako uopće mogu pod istim krovom stanovati Bog i đavao?!

Sveti Alfons Liguori kao biskup k sebi dozva jednog svećenika koji je živio nevrijednim svećeničkim životom. Već ga je više puta opomenuo, ali uzalud. Dođe pred svoga biskupa i silno se začudi kad na pragu biskupove sobe ugleda križ. Zaustavi se i nije htio preko praga. Tada mu sveti biskup dovikne: "Samo naprijed preko križa, preko Raspetoga! Nažalost, neće to biti prvi put da svoga Spasitelja nogama pogazite. To ste već toliko puta učinili!" Te su riječi tako djelovale na svećenika, da se ozbiljno zamislio i počeo živjeti svećenika dostojnim životom.

Gaziti dragog Isusa! Nije li to strašno? Ipak, tako čini grešnik koji se svetogrdno ispovijeda. On tada kao

izdajnik Juda svojim cjelovom izdaje dragoga Isusa! Takva, svetogrdna Ispovijed je izdajnički poljubac Isusu!

U jednoj je crkvi visjelo veliko raspelo na zidu. Tokom vremena čavli su popustili i Tijelo je Isusovo moglo svakog časa pasti. Zato župnik pozva seoskog majstora da opet zakuje čavle u križ. I majstor je došao, prislonio ljestvu uz raspelo i sa čekićem u ruci popeo se da izvrši određeni zadatak. Ali, kad je već htio da čekićem udari po čavlu i ruku Isusovu prikuje na drvo, protrne od svetoga straha uz pomisao što mora izvršiti. Sjeti se, da mora Isusa na križ prikovati! I drhtavim glasom reče: "Velečasni, ja to ne mogu! Uistinu, ne mogu!" I suznim očima siđe s ljestve neobavljena posla....

Kako je poučan taj primjer za nas! Rado ga se sjeti ako te kada đavao napastuje da se svetogrdno ispovjediš. Sjeti se tada što kaniš učiniti! Neiskrenom Ispovijedi, tj. prešućivanjem teškoga grijeha, Isusa na križ prikivaš! Tada sebi reci: "O, ja to ne mogu! Ja to neću! Radije ne idem na Ispovijed!" Ako pak već ideš, onda sve iskreno kaži makar te bilo sram! Makar sebe i osramotio. Bolje se osramotiti pred svećenikom koji mora o svemu šutjeti kao grob, nego svoga dragog Isusa opet raspeti na križ!

Da se to ne bi dogodilo kojemu sjemeništarcu, Sveta je Stolica odredila da se u sjemeništu svakome pruži prilika da se ispovijedi kod kojega god hoće svećenika. Zato i imate prigodom mjesečne duhovne obnove više svećenika na raspolaganje da možete izabrati onoga u kojega imate povjerenje da mu otkrijete svoje srce, stanje svoje duše, i da se lijepo, iskreno ispovijedite; da ste mirni, sretni, zadovoljni.

Promisli: kakve su u prošlosti bile tvoje svete Ispovijedi? Jesi li bio kada tako slab te si koji smrtni grijeh zašutio? Ako ti je savjest u tom pogledu još nemirna, uredi to danas na duhovnoj obnovi kod dobre svete Ispovijedi!

\+

\+ \+

5. siječnja

" D A J M I K L J U Č ! "

Na početku g. 1861. zamolio je sv. Ivan Bosko svoje drage mladiće da mu napišu svoje želje. Svi su napisali što su htjeli svecu kazati. Nekoliko dana kasnije je stupio je Don Bosko pred njih i u svome tradicijonalnom večernjem govorčiću ovako ih je nagovorio: "Pročitao sam Vaše cedulje. Našao sam u njima lijepih mi=

sli, obećanja vaših molitava i da ćete biti dobri, da ćete se lijepo vladati! Ali niti jedan nije mi napisao ono što sam želio. U kući imamo jednoga pitomca; njegovo prezime neka vas sjeti na ono što želim od vas. Taj mladić zove se " D o "! Ja sam očekivao od vas sviju ovu parolu: "Don Bosco! Le " d o " la chiave del mio cuore!" Don Bosko, ja Vam dajem ključ od svoga srca!" / Glagol "do" znači "dajem"/.

Sveti je Ivan Bosko bio veliki odgojitelj mladeži. On je i predobro znao kako je od velike važnosti da njegovi mladići imaju pouzdanje u njega. To je veoma efikasno sredstvo za svladavanje strasti. Tim sredstvom sprečavaju se tolika moralna zla. Povjerenje donosi veliku pobjedu nad đavlom.

Neki je don Boskov pitomac imao sjetilnu sklonost prema svom drugu. To ga je strašno mučilo. Nekoliko mjeseci tajio je to don Bosku. Konačno mu je poradi teških borbi ipak sve otkrio. Don Bosko mu je odgovorio: "Ja sam to primijetio, znaj, i bojao sam se za tebe! Ali sada se više ne bojim za tebe!"

Dragi sjemeništarci! Sretno ste se vratili s božićnih praznika. Neki ste mi čak pisali da već jedva čekate svoj povratak natrag u ovo toplo gnijezdo. To je do

bar znak. Ali sada ponizno molim da mi da=
dete ključ. Ključ vašega mladoga srca! Na
duhovnom razgovoru otvorite svoje srce du=
hovniku. Kažite mu sve svoje borbe što ste
ih imali preko praznika. Povjerite mu sve
što ste preko praznika doživjeli u duhov=
nom životu. Može biti da ste doživjeli ne=
sreću, brodolom, pad ... I to mu sve povje
rite. Neki misle da je dosta otvoriti srce
kod svete Ispovijedi ispovjedniku. Sveti I
van Bosko je rekao da je to puno, ali ne
sve. Na sv. Ispovijedi uređuješ prošlost,
primaš odrešenje počinjenih grijeha. Ali
to još nije sve. Ti trebaš primiti i po=
trebne upute za budući život. Trebaš smjer
nice, savjete. Stoga je tako važno da na
duhovnom razgovoru otkriješ svoju glavnu
manu, prigode u kojima obično griješiš. I=
stina, možeš za sve to i na Ispovijedi pri
miti savjete. Ali na Ispovijedi je vrijeme
prekratko. Pogotovo kad kod Ispovijedi že=
liš biti što kraći, što manje se kod nje
zadržavati, da ne bi drugi mislili da si
ne znam kako velik grešnik kad se tako du
go ispovjedaš. A na duhovnom razgovoru mo
žeš ostati do mile volje i mirno se posav=
jetovati o svim problemima koji te zanima=
ju.

Interesantan je razgovor između don Boska i jednog mladića koji se vratio s

praznika. Najprije ga svetac pita o rodite
ljima, o zdravlju, itd. Nakon takvih rije
či prešao je don Bosko na razgovor o du=
ši. To su svakako već "povjerljiviji" raz
govori. "Hoću da budemo prijatelji! Hoću
da ti pomognem spasiti tvoju dušu! Jesi
li se kod kuće ispovijedio? Želim, da ide
mo zajedno u nebo! Znaj! Razgovarat ćemo
sasvim pouzdano!" Mladić se smiješkao, od
govarao, potvrđivao... već prema pitanji=
ma što mu ih je don Bosko postavljao. A
onda ga iznenadi pitanjem: "Hoćeš li mi da
ti ključ?" "Koji ključ? - pita začuđeni
mladić, - onaj od kovčega?" "Ne, - odgo=
vara don Bosko, - nego ključ od srca!"
"O da, hoću, veoma rado! Odmah!"

"Daj mi ključ!" Te riječi upravlja
danas i vama vaš o. duhovnik! Ali ne
ključ od vaših kovčega! Ne. Samo ključ od
vašega srca! Da budete mi iskreni! Da je
to važno, potvrdio je sv. Ivan Bosko, i=
skusni duhovni vođa mladeži. Ovo su njego
ve riječi: "Slab je to znak: tajiti, skri=
vati!" Da, slab je znak za jednog sjemeni
štarca: biti neiskren! Slab je znak - ima
ti svoje tajne, a ne povjeravati ih o. du
hovniku. Koliko bi sjemeništaraca, koji
su negda sjedili ovdje na vašem mjestu,
moglo potvrditi moje riječi! Nosili su u
sebi tajne koje nijesu povjeravali svome

duhovnom vođi i zato danas nisu više među vama. Iznevjerili su se svome svetom zvanju...

Govorio sam vam već jednom o iskrenosti o. duhovniku. Poslije nagovora došao je k meni jedan od mojih dragih sjemeništaraca sav zaplakan. "Što se, sinko, dogodilo?" On mi uz jecanje ispripovjedi da se taj nagovor ticao i njega. I otkrio se, i sve smo lijepo uredili! Otišao je smiren iz duhovnikove sobe. = Ali to je bilo samo onaj put! Onda se opet "zatvorio". Još je, doduše, dolazio na duhovni razgovor, ali se više nije "otkrivao". Pitao sam ga jedno, pitao drugo, a on me uvjeravao da je sve dobro. A vidio sam da nije bilo sve dobro. Počeo je čak izbjegavati o. duhovnika. I danas ga više nema u sjemeništu... E, imao je pravo don Bosko kad je rekao:"Slab znak je ne biti iskren!" I đavao se boji iskrenosti o. duhovniku. Zato nastoji da vam veže usta, stegne grlo. Predobro znade da je iskreni dječak za njega izgubljen.

Na koncu ovog razmatranja: ruku na srce! Pitaj se: jesi li iskren na duhovnom razgovoru? Da li si već predao o. duhovniku ključ svoga srca? Ili si možda još uvijek neiskren? Na svoju veliku duhovnu štetu?!

+

\+ +

6. siječnja

B O G O J A V L J E N J E

Među najstarije blagdane Gospodnje spada blagdan Bogojavljenje ili Sveta Tri Kralja. U 2. stoljeću slavili su na taj dan uspomenu na Rođenje Isusovo i na Njegovo Krštenje. Otkada su u 4. vijeku počeli slaviti Rođenje Isusovo 25. prosinca, 6. siječnja slavili su samo Bogojavljenje, tj. dan kad se Isus objavio kao Bog svemu svijetu, ne samo Židovima. Zato su se toga dana sjećali onih događaja iz Isusova života iz kojih odsijeva Njegova Božanska narav, tj. krštenje u rijeci Jordanu, ukazanje čudnovate zvijezde koja je vodila sveta tri kralja u Betlehem, prvo Isusovo čudo u Kani Galilejskoj i kako je Isus čudom nahranio pet tisuća ljudi.

Konačno je prevladala samo jedna uspomena, tj. dolazak svetih kraljeva u Betlehem. Bog je pozvao sveta tri Mudraca da upoznaju Isusa, Spasitelja, i da među poganskim narodima prošire vijest o Njemu. Došli su sa Istoka, iz Kaldeje, Perzije ili Arabije. Bili su viši kaldejski svećenici; bavili su se raznim znanostima: medicinom, prirodoznanstvom, astronomijom, čak i proricanjem budućnosti po zvijezdama. Članovi toga vijeća zvali su se "Magi, mu=

draci". Poradi velikog znanja uživali su veliki ugled i među narodom i među kraljevima; bili su savjetnici kraljevima i uživali čast državnih knezova.

Tri Mudraca, kojih sveta Crkva danas slavi blagdan, zovu se od 6. st. dalje i "kraljevi". Tada su naime i pojedini gradovi imali svoga kralja, pa su i ta tri Mudraca mogli biti kraljevi, tj. poglavari. Od 8. stoljeća dalje poznata su nam iz usmene predaje i njihova imena: Gašpar, Melhior i Baltesar. Po njima poklonili su se Spasitelju svijeta poganski narodi. Melhior bio bi zastupao rod Jafetov, tj. Evropu, bijelce; Gašpar bi bio zastupnik Semova roda, tj. Azije, žute rase; a Baltazar predstavljao bi Kamov rod, tj. Afriku, crnce. Ali povijesno nisu njihova imena dokazana. Sveti Toma apostol bi ih kasnije poučio u Kristovoj vjeri te bi umrli čak mučeničkom smrću. Zato ih Crkva štuje kao svece. Njihova tjelesa dala bi sveta carica Helena prenijeti u Carigrad u crkvu Svete Mudrosti. Iz Carigrada prenešene su njihove svete moći u Milan. A g. 1163. dao ih je Friderik Barbarosa premijeti u grad Köln gdje imaju krasnu crkvu u koju su nekada čak iz naših krajeva hodočastili.

Nekada, pogotovo prije 4. st., slavili su taj blagdan velikim sjajem. Uoči blagdana bio je post. Negdje i blagoslov vode - kako to biva još i danas. Osim toga lijep je kršćanski običaj da se uoči blagdana ili na sam blagdan Bogojavljenja blagosivlju kuće. Kućedomaćin vrši tog dana službu svećenika: sa blagoslovljenom vodom ide u pratnji svojih ukućana, djece i služinčadi od sobe u sobu, iz prostorije u prostoriju, čak i u štalu, te blagoslovljenom vodom škropi svako mjesto; idući mole svetu krunicu ili pjevaju svete božićne pjesme. Jedan od ukućana piše blagoslovljenom kredom na vrata svakoga mjesta ili prostorije početna slova Svetih triju kralja.

U biskupijskim crkvama na blagdan Bogojavljenja objavljuju se na svečani način pomične svetkovine; u tu svrhu nakon odpjevanog Evanđelja kanonik ili koji drugi svećenik, odjeven u pluvial , pjeva s propovjedaonice objavu pomičnih svetkovina na tekuće godine.

U Rimu, u zavodu de Propaganda fide, sjemeništarci priređuju posebnu priredbu u kojoj govore različitim jezicima. To je na spomen što se slava Bogu daje širom svijeta u različitim jezicima.

Jer su Židovi živjeli među poganima, u diaspori, saznali su i oni za proročan

stva o očekivanom Mesiji. Stoga su i pogani očekivali obećanog Spasitelja. Jer su se Sveta Tri Mudraca bavili i astronomijom, saznali su i za Balaamovo proročanstvo koji je prorekao da će se prigodom Spasiteljeva rođenja pojaviti zvijezda koja će ga najaviti:"Zvijezda će izaći iz Jakova, žezlo se diže iz Izraela. Iz Jakova će doći vladar." / 4. Mojs 24, 17 / To su dobro znali istočni narodi. Sveti Ivan Krizostom veli da su imali 12 muževa koji su uvijek morali paziti kada će se na nebu pojaviti što izvanrednoga.

Ta bi izvanredna zvijezda imala u sebi sliku novorođenog Djeteta. Sv. Toma Akvinski uči da bi ta zvijezda bila anđeosko biće koje bi Mudracima pokazivalo put. Čim su ti Mudraci spazili tu očekivanu zvijezdu na nebu, sjetili su se Balaamova proročanstva; znali su da je došao očekivani Spasitelj. Stoga se dogovoriše i bez oklijevanja otidoše na put. Put im je pokazivala zvijezda, odnosno Bog po zvijezdi, jer ih je Bog po zvijezdi pozvao da upoznaju Njegova Sina, našega Spasitelja. Bog se je služio zvijezdom. On uvijek ima prikladno sredstvo da postigne svoj cilj. Bog se prilagodi prilikama koje najviše odgovaraju raspoloženju čovjeka.

Nije Bog bio dužan pozvati ih. U svojoj velikoj dobroti i ljubavi potaknuo ih je na put da budu baš oni prvi iz poganskog svijeta koji će se pokloniti Spasitelju.

I nas je dobri Bog pozvao te smo po svetoj vjeri katoličkoj upoznali Njegova Sina. Pozvao u sjemenište da se pripravimo za Njegove svećenike koji će druge upoznavati sa veselom vijesti o Spasitelju. To je za nas izvanredna milost, nezasluženi dar.

Ti nisi zaslužio tu milost kao što je ni sveta tri kralja nisu zaslužila. Zvanje je milost, dar. Sveti su se mudraci milosti odazvali. A kako se ti odazivaš? Koliko si se puta već pokolebao i u misli se svetomu zvanju iznevjerio? Svijet te je mamio... Možda si i ovih božićnih praznika imao napasti da napustiš sjemenište i da se više natrag ne vratiš?

U duhu klekni pred svetohraništem, pred kip Bezgrešne, i s boli u srcu šapni:"Oprosti mi, Isuse! Oprosti, Majko moja! Oprostite moju nevjernost! Od sada ću vjernije slijediti sveto zvanje. Sine Božji, hoću da se samo Tebi i dušama posvetim. Zahvaljujem za tu veliku, nezasluženu milost i molim snage da ostanem vjeran sve do smrti!

7. siječnja

B O Ž J I T R A K T O R I S T

Papa Pijo IX susretne jednoga dana na hodniku vatikanske palače čovjeka kako sabrano promatra neku Rafaelovu sliku. Kad je konačno spazio Papu, duboko mu se nakloni. Bio je to neki mladi slikar koji je želio upisati se na slikarsku akademiju, ali nije mogao radi siromaštva. Papa mu u razgovoru obeća da će preuzeti troškove njegova školovanja. Prestrašeni mladić reče: "Ali, svetosti, ja sam protestant!" Papa se samo nasmiješi uz riječi: "Ne smeta!" I stipendirao ga je.

Papu Pija IX ništa nije smetalo da je taj mladić bio protestant. Tako ni dragoga Boga nije ništa smetalo što su sveta Tri kralja bili još pogani. On ih je ipak pozvao. Bog ne gleda na osobu; gleda samo na srce. A u njihovu srcu vidio je da su spremni slušati glas Božji. Potaknutti tim glasom išli su za zvijezdom. To je bio glas milosti, zov Božji.

Sveti Augustin kaže da Bog zove na hiljadu načina. I sveti Krizostom veli: "Tisuću putcva nam je Bog pripravio za spasenje." Bog nam, dakle, šalje svoju milost svaki dan. Na nama je da tu milost prihvatimo i s njom sudjelujemo.

I tebe je dobri Bog pozvao premda to nisi zaslužio. Odazvao si Mu se i došao u sjemenište. Pod vodstvom svojih dragih poglavara spremaš se za svećenički stalež daleko od štetnog utjecaja svjetskog duha.

Kad sam bio prije nekoliko godina u slovenskom samostanu Stični, neprimjećen promatrao sam bijelog redovnika kako moli na hodniku. Iznenada pristupio je samostanskom zidu i poljubio ga. Taj je poljubac svakako bio izraz sreće i zadovoljstva.

Slično je i sveta Magdalena de Pazzis velikim veseljem grlila zidove svoga samostana govoreći: "Oj zidovi, zidovi, od kolikih me opasnosti čuvate!" A s. Magdalena Orsini govorila bi nasmijanoj sestri: "Smij se, sestro moja, smij! Tá imaš i razloga kad si tako daleko od pokvarenosti ovoga svijeta."

Sjeti se toga i ti kad ti se u mladoj i još neiskusnoj glavici pojave crne i pesimističke misli o zlatnoj slobodici u svijetu i o skrovitom životu u sjemeništu. Ne zaboravi da čovjek tek tada zna de cijeniti sreću, kad je izgubi. Ne mari za dobacivanja svijeta. Nek on samo pripovijeda svoje. U takvom slučaju zaletti se u kapelicu, izjadaj Božanskom Uzoru i mo=

li Ga za milost ustrajnosti. Budi Mu za=
hvalan što te zidovi sjemeništa čuvaju od
opasnosti svijeta. Pazi da te ne dohvati
pandžama, da ne postaneš njegovim plije=
nom...

U sjemenište došao stariji mladić
iz udaljenog, zabitnog sela. Prvi je dan
u sjemeništu promatrao život oko sebe, a
već drugi dan rekao poglavaru: "Nije to
za mene. Ja sam mislio da ovdje mogu po=
stati traktorist." I otide.

Ti već jasno poznaješ svrhu sjeme=
nišnog odgoja; on te sprema ne za obično
ga, nego za Božjega traktorista koji će
orati njivu Božju i sijati sjeme ljubavi
Božje u ljudske duše. Uzvišena li život=
nog cilja! Budi toga svjestan i rado mi=
sli na to. Tada ćeš mnogo lakše podnaša=
ti neizbježive poteškoće sjemenišnog ži=
vota.

Na kraju svoje okružnice "Riječ
Svevišnjega Boga" papa Pavao VI obraća
se sjemeništarcima ovim riječima: "A vama
predragi sinovi, koji se unutar sjemeni=
nih zidova, baš kao nekoć apostoli u dvo
rani Posljednje večere, pred materinskim
očima Kraljice apostola, svom marljivo=
šću spremate da biste postigli onu vlast
koja nadilazi svaku ljudsku, naime da po
svećujete Tijelo i Krv Krista Boga i da

opraštate grijehe, vi pak ustrajte u sve
tom pozivu. Razmišljajte u duši o divnom
daru Božjem i od mladosti Mu služite u ve
selju i radosti."

Da bi ustrajao, sinko, rado misli
na primjer što ga iznosi Pinamonti. Kad
je neki novak htio istupiti iz samostana,
ukaza mu se Isus Krist kako srdit naređu=
je da se njegovo ime briše iz knjige živo
ta. Novak se toga pobojao i brižno ustra=
jao u svetom zvanju.

Svi koji se ne odazivlju zvanju u
koje ih Bog zove, stavljaju na kocku svo=
je spasenje. Jer Bog svakome sa zvanjem
daje i potrebite milosti da bi mogao vrše
ći svoje zvanje sigurno se spasiti. Ako
netko ne slijedi zvanje u koje ga Bog zo=
ve te ide svojim putem, za njega vrijede
riječi Sv. pisma: "Jer sam vas zvao, a vi
ste se nećkali, smijat ću se vašoj nesre=
ći i rugati kada vas napadne tjeskoba."
/ Priče 1, 24 /.

Da bi ustrajao, moraš puno moliti.
Sam i drugi za tebe. Moli i daj moliti!
Molitva je milostinja koju svi trebamo.
Rado moli za sebe i za sudrugove. Osobito
onu tako sadržajnu molitvicu: "Bože moj,
daj nam svećenika! Bože moj, daj nam sve=
tih svećenika! Bože moj, daj nam mnogo
svetih svećenika!" Pri tom ne zaboravi do

dati da i ti želiš biti sveti svećenik Kristov.

Neka naša plemenita dalmatinska djevojka imala je brata koji je želio u svećenike. Imao je velikih borba i poteškoća. Tada sestra odluči postati redovnicom i svoj redovnički život žrtvovati za svoga brata da postigne svoj uzvišeni cilj. Izvršila je odluku. U samostanu se svaki dan žrtvovala i molila za zvanje svoga brata. Njezine su žrtve i molbe uslišane. Brat joj bi posvećen za svećenika 1963. godine.

I ti nađi negdje dobru dušu koja će se žrtvovati i moliti za tvoje zvanje. Sveti nas Jakov potiče: "Molite jedan za drugoga jer mnogo može ustrajna molitva pravednoga." / 5, 16 / Pogotovo majčina molitva ima posebnu moć! Zato se rado preporuči drugima u Memento! Nemoj to zaboravljati. Svoje privatne molitve završi sadržajnom molitvom Majci Božjoj: "Bez grešna Majko i Pokroviteljice naša, bdij nad našim sjemeništem. Očuvaj nam zvanje i izmoli nova zvanja!"

Promisli: kako cijeniš svoje svećeničko zvanje? Jesi li već na čistu sa zvanjem ili još kolebaš?

\+ + +

8. siječnja

ZAPREKE NA PUTU ZVANJA

Kad su sveta Tri Kralja opazili najavljenu novu zvijezdu na Istoku, odlučili su krenuti na daleki put i pokloniti se novome Kralju. Najprije su se morali dobro pripraviti, uzeti sa sobom sve potrebno. Bila je ta odluka povezana sa velikim žrtvama. Svakako je bilo i ljudi koji su im prigovarali, odvraćali ih od njihova nauma. Sigurno je bilo i takvih koji su se im smijali i rugali što idu na tako daleki i nesigurni put. Zašto vjeruju jednoj nestalnoj zvijezdi na nebu, zašto riskiraju... .

Ali sveta tri Mudraca nisu se dali prestrašiti. Poslušali su veselo glas milosti te odlučno pošli na put. Ostavili su svoju domovinu, obitelji i prijatelje te se izložili svima nepogodama i neprilikama na putu samo da dođu do cilja. I kad su napokon sretno došli u Jeruzalem, izložiše se znatiželji i radoznalosti jeruzalemskih stanovnika.

Slično može doživjeti na svom putu prema svetom zvanju i sjemeništarac. Dobar sjemeništarac svakako se veseli poput kralja Davida koji je zapisao: "Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi: in do-

mum Domini ibimus - Razveselio sam se kad mi rekoše: u kuću Gospodnju idemo." / Ps 121, 1 /. Veseli se kao sveta Tri Kralja koji radosni proputovaše daleki put. Ali kao što su i oni mogli na tom putu doživjeti neprilika, i svaki sjemeništarac može ih doživjeti na putu u svetište.

Drhtavim prstićima plašljivo pokuca na duhovnikova vrata jedan sjemeništarac. U svome razgovoru, prvom poslije božićnih blagdana, otkrio je svoju veliku bojazan da li će ustrajati u svetom zvanju. Priča o je kako su ga preko praznika podbadali, rugali mu se, bockali... I dečko se pobojao, sagnuo glavu pred svojim drugovima, ostao u neugodnom položaju i osjećaju ... Skoro se pokolebao u svetom zvanju.

Jest, dragi sjemeništarci, pripravljeni morate biti na svakojake neugodnosti dok ste na praznicima. Već je sam Isus apostole, svoje prve sjemeništarce, na to pripravio kad im je rekao:"Kad biste pripadali svijetu, svijet bi ljubio svoje. Budući da ne pripadate svijetu - ja vas sebi izabrah od svijeta - zato vas svijet mrzi." / Iv 15, 19 /.

Svijet će vam se, dakle, rugati, prigovarati:"Alaj si lud što ideš za popa!" Ili:"Vidi, vidi ti popića!" Slični prigovori mogu tvoju dobru volju oslabiti, pro

drmati, pokolebati. Sve to može negativno djelovati na jednoga ili drugoga sjemeništarca, pogotovo na onoga koji još nije sasvim postojan u svetom zvanju. I dogodilo se već da je pokoji sjemeništarac, dotad uvijek dobar, uzoran, ostao preko praznika tako zbunjen da je ostao kod kuće i da nije se više vratio u sjemenište. Zašto? Jer nije bio dovoljno čvrst u zvanju.

Talijanski pisac Karlo Viglietti opisuje u svojoj knjizi "Izgubljeno zvanje" kako je živio u Španiji sin dobre obitelji, Hinko. Roditelji ga poslaše u odgojni zavod gdje pod utjecajem okoline dobi veselje za svećeničko zvanje. U tome je na nj pozitivno djelovao drug mu Karlo svojim pobožnim primjerom. Dok je bio na praznicima, Karlo mu otvoreno prizna u pismu da se odlučio za svećenika. Ali se dogodi da je Hinkova majka prva primila pismo. Ona je bila protiv toga da njezin sin ode u svećenike. Protestirala je zbog toga ravnatelju zavoda da neće da joj Hinko bude "fratar". Iako je Hinku bilo već petnaest godina, majka je rekla da je on još predjetinjast da bi odlučivao o svome zvanju. Tako je iz nje govorila velika majčinska zaslijepljenost. "Ti si bogat, bistrouman, od sviju ljubljen, i da budeš

svećenik? Ne budi lud!" Ali je Hinko jasno osjećao sveto zvanje. Stoga pobjegne od kuće u zavod. Ali ga majka uspije izvući. Hinko se preda rijeci života da ga nosi... Posta čak i prestupnik koji dospije u zatvor. Između Boga i majke izabrao je slabog stvora i zaboravio Boga, teško oboljeo. Umro.

Zar i ti ne bi mogao naići na poteškoće čak sa strane svojih dragih ukućana, od majke, možda, kao Hinko; od oca – kao sveti Alojzije; od braće – kao sveti Toma Akvinac; od svojih rođaka, prijatelja? Jest, i tvoji "najvjerniji" prijatelji mogu biti neprijatelji tvoga svetog zvanja.

Sveti Ivan Zlatoustti kaže:"Kada roditelji sprečavaju u duhovnim stvarima, ne treba ih držati za roditelje." A sveti Toma Akv. kaže:"Kad se radi o zvanju, rođaci nisu prijatelji, nego neprijatelji, prema riječima Gospodnjim: Neprijatelji su čovjeku njegovi domaći." Zato kliče sveti Bernardo:"O bešćutna li oca i okrutne majke koji više vole da sin propadne s njima, nego da vlada bez njih!"

Kako je Bogu drago da slijedimo sveto zvanje u koje nas zove, vidi se iz toga što je čak čudesima potvrdio da odobrava tako slavan bijeg. Sveti Petar Alkantarski pobjegao je od kuće svoje majke sa

mo da postane svećenik. Na putu ga zapriječi velika rijeka. U toj se neprilici preporuči Bogu te u jedan mah opazi da je prenesen na drugu obalu.

Tako i sveti Stanislav Kostka pobježe od kuće da stupi u svećenike i bez oče ve privole. Brat potrča za njim na kočiji u galopu. No kad je bio već na domaku da ga stigne, konji stanu unatoč svemu podbadanju. A kad ih okrenu natrag prema gradu, pojuriše opet u punom trku.

I mnogi drugi sveci otiđoše od rodne kuće bez znanja svojih roditelja samo da bi mogli slijediti sveto zvanje u koje ih je dobri Bog zvao. Tako je učinio i sveti Toma Akv. spustivši se kroz prozor. Slično i sv. Filip Neri, sv. Ljudevit Bertranski, sv. Klara, sv. Terezija i toliki drugi.

Nije rečeno da i ti moraš tako učiniti. Ne. Neka te to samo potakne da i ti budno paziš na svoje sveto zvanje ako ga zaista osjećaš, ako te Bog zove.

Biskup Lörks je g. 1933. prigodom posvećenja rekao:"Imao sam pobožnog krsnog kuma; prije svoje smrti priznao mi je da je kroz 16 godina molio Majku Božju da mi isprosi milost sveć. zvanja. Njemu dakle moram zahvaliti svoje zvanje; on mi ga je izmolio. = I ti moli i daj moliti!

9. siječnja

N E M O J N A S J E D A T I

Osim tvojih najbližih i najdražih, osim svoga oca, majke i braće, možeš imati neprilike za svoje zvanje i od svojih drugova. Oni mogu imati na tvoju mladenačku volju veliki utjecaj koji može tvoje zvanje čak pokolebati. Od toga utjecaja nije oslobođen nijedan sjemeništarac. Više je puta dosta samo jedan dan u društvu nekadašnjih drugova da se pokoleba ili popusti u zvanju.

Moraš znati da tvoji drugovi na pitanje zvanja sasvim drugačije gledaju nego ti koji si o njemu u sjemeništu primio ispravne pojmove. Tvoji drugovi u svijetu gledaju samo kako bi ovdje uživali, veselili se, pozabavili; na dušu oni malo ili uopće ništa ne misle. Njima je vjera kao lanjski snijeg. Oni ne mare puno za nju; baš ih briga! Stoga se rado na tvoj račun nasmiju uz svakojake dosjetke i neslane šale. Salijeću te kojekakvim pitanjima, dobacivanjima i slično. To čine ne baš zato što žele odvratiti te od svećeništva. Ali te rugalice ti tako shvaćaš i primaš. To djeluje na tvoju osjetljivost i ti se onda nekako osjećaš nevoljko i posramljen što si u redovima malog broja izabranih, sjemeništaraca.

Nemoj zato, dragi moj sinko, biti malodušnikom, plašljivcem, kolebljivcem; mirno proći pokraj njih, nasmješi im se, dobaci koju dosjetku. Ali nemoj izvana pokazati da su te "pogodili". Ako si junak, možeš im se pridružiti, u razgovoru s njima našaliti i spretno razgovor okrenuti na nešto drugo.

Kad su 1870. talijanske čete zauzele Rim, predsjednik grada Rima našalio se na račun Crkve. U svojoj je obijesti čak "prorokovao" njezin skori svršetak rekavši da će uskoro među razvalinama stupova na trgu sv. Petra pasti stada ovaca. Ali se teško prevario. Nakon 90 godina / 1962./ je tele vizija prikazala svemu svijetu povorku od 2.500 biskupa, povorku kakovu još nitko na svijetu nije vidio. Stotine tisuća prisutnih bile su svjedokom veličanstvenog otvaranja Drugog vatikanskog koncila kada su svi s Papom pjevali značajne riječi, uklesane na obelisku usred trga pred bazilikom: "Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat! - Krist pobjeđuje, Krist kraljuje, Krist vlada!"

Mogao bi i ti naići na kojekakve "mudrace" koji će ti "prorokovati" da nije više "moderno" ići u svećenike. Nemoj da ti takvi i slični "sole pamet". Nemoj radi toga snuždon sagnuti glavu i misliti da si za

to, što si sjemeništarac, manje vrijedan član ljudskoga društva. Budi ponosan što se želiš posvetiti zvanju koje je za rod ljudski najzaslužnije. Sjeti se toga u razgovoru sa svojim drugovima i razgovaraj s njima svjestan da si izabrano dijete Božje. Ako ti netko zlobno dobaci da se nećeš moći ženiti zato što ideš u svećenike, znaj da nije baš sva sreća u bračnom životu. I katoličke roditelje obvezuju teške odgovornosti i žrtve.

Obično drugovi sjemeništarca poštuju jer znaju da se u sjemeništu ništa zlo ne uči. Baš naprotiv! Uče te da budeš čestit i vrijedan čovjek. Ako si čvrsto odlučio da postaneš svećenik, neće te ništa u zvanju pokolebati. Ti i slični prigovori još će te u zvanju učvrstiti. To je onaj sveti prkos. Ako zaista cijeniš svećeničko zvanje, ako te veseli da ćeš postati svećenikom, ako zaista osjećaš u sebi zov Božji, onda znaj da nema sile koja bi te mogla odtrgnuti od tog zvanja.

Pisao mi jednom moj dobar sjemeništarac kako ga je zvao k sebi neki gospodin. "Slušaj, sinko, ti si dobar i pametan dečko, potpuno zadovoljavaš u svakom pogledu. Ja bih ti htio nešto savjetovati!" I započe: "Ti ideš u popovsku školu. A znadeš li da to nije više savremeno i da to više nitko ne cijeni..." Mladić mu odmah

junački odvrati: "Gospodine, dozvolite da odem!" -- "A zašto?" "Pa, eto, vidim, da imate puno posla; a s ovim što ste počeli nećete uspjeti. Kad nije uspio moj vlastiti otac, onda budite uvjereni da nećete ni vi." "Ali ja sam ti htio samo dobro u životu jer vidim da si na izgled bistar dečko." "Ja sam vam zahvalan za sve, ali molim vas da me pustite na miru." Tom odvažnošću mladićevom gospodin je bio pobijeđen i odustao od daljnjega navaljivanja. Sjemeništarac završava svoje pismo: "Ovaj sam vam primjer htio izložiti da na osnovu njega preporučite onima koji ostaju u sjemeništu da ne dadu da im bilo tko "zvrčka" o zvanju. Nitko to zvanje ne može cijeniti kao onaj koji taj poziv osjeća, proživljava."

Zaista, prekrasno svjedočanstvo junačkog mladića koji je čvrsto odlučio Bogu posvetiti svoj život u svećeničkom staležu! Kako li je plitka i jeftina izjava onog gospodina da tobože danas nitko više ne cijeni ovo sveto zvanje! Vjeruj da danas, baš danas, cijene svećenika više nego ikada prije. Stoga i ti budi postojan, hrabar i odlučan te nemoj nasjedati svakojakim smicalicama bilo s koje strane.

Nemoj se ni namjerno eksponirati, izlagati; nemoj hodati na mjesta ili u društva

gdje znadeš da će biti borbe ili poteškoća u pogledu zvanja. Izbjegavaj zlo društvo, nemoj se družiti sa takvima koje poznaš da bi te mogli smetati u svetom zvanju. Važno je znati da ti neće pomoći ni molitva za ustrajnost u svetom zvanju ako ti sam voliš hodati na zabave, plesove, veselice; pogotovo noćne zabave. Tko ne pazi na to, nego sebi sve dozvoljava, neka bude uvjeren da će nedvojbeno izgubiti milost zvanja. Sveti Alfons uči: "Koliko ih je izgubilo zvanje, a onda i dušu, jer ni su pazili na to." Jer su išli u prigodu gdje se zvanje gubi.

I sveta Tri kralja puno su toga doživjeli na putu da se poklone Spasitelju. Oni su nehotice bili izloženi podrugivanju. Ali oni se na to nisu obazirali. Ustrajno i vjerno su išli za zvijezdom i tako sretno stigli do cilja. Nisu ni marili za ljudski obzir. Nije ih smetao ni nehaj jeruzalemskih stanovnika. Ništa ih nije pokolebalo u njihovim planovima. Oni su mirno nastavili svoj put prema Betlehemu, i Bog je konačno nakon teških iskušenja blagoslovio i nagradio njihovu ustrajnost.

Tako će dragi Bog, koji te zove u svoju svetu službu, nagraditi i tebe i tvoje žrtve, ako ustraješ.

Promisli: s kakvim drugovima si se družio preko božićnih praznika? Što nakon tih praznika sudiš o svome zvanju?

\+

\+ +

10. siječnja

O P Ć E N I T O U V J E R E N J E

Slavni francuski propovjednik Lacordaire 24. veljače 1835. propovijedao je u crkvi Notre Dame u Parizu. U svojoj je propovijedi htio svojim brojnim slušaocima dokazati da postoji Bog. Usred govora stane i uzvikne: "Što? Ja da vam dokažem da postoji Bog? Punim pravom mogli biste me izbaciti napolje!" Te su riječi bile vjernicima tako drage da su mu počeli oduševljeno pljeskati.

U sličnom položaju nalazim se i ja, kada vam, dragi sjemeništarci, želim govoriti o opstojnosti velikoga Boga. Siguran sam, naime, da vi svi vjerujete da postoji vječno Biće koje jednim imenom nazivamo Bog! Ipak je predmet današnjeg razmatranja od goleme važnosti za vaš sadašnji i budući život. Pogotovo danas kad se na svakom uglu čuje da navodno Boga nema! Kad se hoće čak znanstveno dokazati da Boga nema. Ljudi bi čak htjeli da Ga nema!

Vi se, dragi sjemeništarci, sprema te da postanete svećenicima velikoga Boga! Morate, dakle, o tom važnom predmetu imati jasne pojmove. Morate biti i sami uvjereni o toj svetoj istini da biste mogli i druge o tome uvjeriti.

Najprije morate znati da svaki razumni čovjek može sam, svojim razumom, doći do zaključka da Bog postoji. Da postoji Gospodar neba i zemlje, ono neizmjerno Biće koje je dalo početak svemu što postoji.

Božju egzistenciju potvrđuje povijest ljudskoga roda koja uči da su svi narodi vjerovali u Boga, tj. u neko više Biće kojem su pripisivali postanak svijeta i vlast nad ljudima. I to svi bez razlike. I u svim vremenima. Tako da je već slavni Plutarh, grčki pisac, zapisao: "Obađeš li čitav svijet, naći ćeš gradove bez zidina, bez književnosti i zakona, bez kralja, bez novaca; ali gradova koji ne bi imali božanstava i hramova još nitko nije vidio." A grčki pisac Artemidor: "Uden ethnos atheon! Nijedan narod nije bezbožan." Aristotel, slavni filozof, je rekao: "Pantes gar anthropoi perí Theú ehusin hypolepsin: Svi narodi imaju mišljenje o Bogu." Govornik Ciceron reče: "Nema tako divljeg naroda koji ne bi znao da ima Bog, iako ne zna kakav jest!"

To općenito uvjerenje potvrđuju i spomenici: asirski, babilonski; to svjedoče i spisi indijski, perzijski i kineski. A za današnje primitivne narode imamo bezbrojna svjedočanstva da i oni vjeruju u Boga ili u božanstvo. Savremeni istraživač Franklin Izjavljuje: "Prošao sam puno svijeta, od jednog do drugog kraja svijeta, ali nisam našao naroda koji ne bi znao da ima Bog." Stoga su razumljive riječi propovjednika Lacordairea: "Bog je najpopularnije Biće!"

Misionar Ivan Hoffmann pripovijeda kako je muževima plemena Mundas u Indiji rekao što o njima misle Evropejci. Pročitao im je članak iz jednog engleskog lista u kojem pisac govori o njihovoj zaostalosti jer još vjeruju u Boga i u besmrtnost. Tada misionara prekide neki čovjek: "Oče, koji luđak je to pisao?" Misionar odvrati da to nije pisao luđak nego učeni čovjek. Onaj mu pak veli: "Ako je učenjak, kako može pisati takve gluposti? Ne može biti čovjeka koji ne bi znao da ima Bog!"

Jest, ljudski je rod oduvijek bio uvjeren da postoji Bog. O tome piše francuski pisac Benjamin Konstant: "Propustovati možeš koju god zemlju, svuda ćeš naći svećenike, oltare, žrtve, blagdane,

vjerske obrede. U svim okolnostima primjećujemo kod svih naroda veliko poštivanje i strah pred Bogom, njihovu ovisnost o Bogu u svim potrebama. Nijedan rat ne najavi se, nijedna bitka ne započne se, nijedna stvar ne rješava se, a da se nije prije molilo od Boga pomoć."

Jest, staro je poganško društvo bilo religiozno u svom kućnom, privatnom i socijalnom životu. Nije bilo nijednog javnog čina u kojem ne bi posredovali bogovi. Puk se nije sabirao u skupštinu osim u dan kada mu je dopuštala vjera. Skupština je počimala molitvom. Sudske sjednice održavale su se kraj oltara i počinjale žrtvom. Nije bilo ništa svetije u nekom gradu od oltara. Vojska je sa sobom nosila ognjište na kojem je dan i noć gorjela sveta vatra. I u miru i u ratu vjera je posredovala u svim činima. Ona je upravljala apsolutnim autoritetom. Svaki je grad imao i svoj svećenički zbor.

Povijest najstarijih naroda pokazuje da je baš bogoslužje činilo vezu društva s Bogom. Staro je poganstvo bilo još doduše primitivno i elementarno, ali ipak religiozno. To je zapisao već stari Ciceron: "Među svim narodima postoji uvjerenje svima prirođeno i u dušu uklesano da ima bogova. Kakovi su, različito je mnijenje; a da postoje, ne niječe nitko."

Sav je, dakle, rod ljudski bio uvjeren da postoji Bog. Čak je i francuski bezjerni filozof Roušeau morao priznati: "Nema divljeg i nekulturnog čovjeka a da ne bi spoznao Boga." Učenjak Lücken zaključuje: "Činjenica je da je čitavo poganstvo sačuvalo pojam o jednom najvišem Biću. Divlji su narodi taj pojam sačuvali još točnije, određenije i jasnije nego kulturni narodi. Zato moramo priznati da taj pojam nije došao od njihovog vlastitog razmišljanja, nego je ljudski rod morao taj pojam primiti od Boga samoga."

To je, dakle, uvjerenje morao sam Stvoritelj položiti u dno srca čovjekova. To je, dakle, općenito uvjerenje prirodno. A što je prirodno, to je istinito. To općenito uvjerenje ne može biti laž. To posvjedočuje Ciceron: "U čemu se slaže narav sviju, to mora biti istinito." Isto je izjavio kršć. veleum sv. Toma Akv.: "O čemu se svi općenito slože, to ne može biti lažno."

Misao o Bogu i uvjerenje o Bogu urođeno je u čovjekovoj duši. "Ako vjera u Boga ne bi bila našoj duši tako duboko urođena, ne bi se kroz tolika stoljeća sačuvala," rekao je već Ciceron. A René Courtois: "Bog je svagdje i u svemu, a najbliži u našem srcu."

Razum sviju naroda i svih vreme= na prosudio je da postoji Bog. A ako svi ljudi svih vremena o jednoj te istoj stva ri isto ili jednako misle, nije moguće da se u tome varaju! Ako jedan ili drugi ne vjeruje, to još ništa ne znači. Odlučuje većina!

Neka te današnje razmatranje u= čvrsti u vjeri o opstanku velikoga Boga! Moli za tu milost!

\+

\+ \+

ll. siječnja

BLAGDAN SVETE OBITELJI

U Svetoj zemlji Palestini, u po= krajini Galileji, prostrlo se ubavo mje= stance Nazaret. Na našem jeziku Nazaret znači "cvjetno mjesto". Ovdje u cvjetnom gradiću, okruženom bujnim zelenilom i ša= renim cvijećem, stajala je priprosta kući ca. Ta je nazaretska kućica postala simbo lom i idealom svake kršćanske obitelji. Ov dje je boravila najsvetija Obitelj na zem lji: Isus, Marija i Josip. Na mjestu neka dašnje svete nazaretske kućice danas sto= ji velebna crkva Navještenja Bl. Dj. Mari je. Tu je Sin Božji s Majkom svojom i sve tim hraniteljem Josipom proživio punih 30 godina zemaljskog života svoga, od dje= tinjstva do muževnih godina.

U gradu Vogelsberg naslikao je po= božni slikar sliku svete Obitelji. Ispod slike stavio je natpis:"Gdje je svaki muž kao sveti Josip, svaka žena kao Marija, a svako dijete kao Isus, tamo je, o vjeruj mi, svaka kuća raj!"

Jest! U članovima svete Obitelji ima= ju svoje uzore i otac, i majka, i djeca. Svi se moramo ugledati u svijetli primjer pojedinog člana svete Obitelji. U toplom obiteljskom gnijezdu razvijao se Isus i kao dječak i kao mladić. U svakom pogledu On je pravi božanski uzor kreposti kojima se mora odlikovati svaki dječak i mladić. Svome hranitelju sv. Josipu i svojoj dra= goj Majci bio je kao dijete i kao dječak i kao mladić savršeno poslušan. Iskazivao im najveće poštovanje, pomagao u poslovi= ma. Blag, marljiv, čist, dobrostiv, poni= zan, strpljiv, plemenit. Ukratko: On je radost svojih roditelja.

U toj Obitelji nema prepirke, nema ne raspoloženja, srdžbe; sve odiše krepostи= ma, ljubavlju, pobožnošću. U radu, molitvi, međusobnom razumijevanju i miru prolaze dani. Vladaju harmonija, sklad i suglasje među njima.

U nekom sam molitveniku vidio značaj= nu sliku: predstavlja unutrašnjost svete nazaretske kućice. U sredini je sobe veli

ko ogledalo, a ispod njega riječi:"In dem Haus von Nazareth, wunderbar ein Spiegel steht. Komm mein Kind, schau da hinein, so gehorsam sollst du sein!-U nazaretskoj kućici ogledalo stoji. Dođi, dijete moje, i vidi: tako poslušan moraš i ti biti!"

Jest! U Isusu, Sinu Božjemu, imaš najljepši i najsavršeniji primjer svih kreposti kojima se mora odlikovati dijete, dječak, mladić. I da bi se svi ugledali u taj svijetli primjer svete Obitelji nazaretske, slavni je socijalni papa Leon XIII godine 1892. postavio u katoličkoj Crkvi novi blagdan Svete Obitelji koji se ima slaviti svake godine u nedjelju iza blagdana Triju Kraljeva.

Štovanje svete Obitelji počelo se širiti već u XVII stoljeću u Italiji, Francuskoj, Belgiji. Ubrzo se proširilo po čitavoj Evropi, čak i preko Oceana u Americi. Papa Benedikt XV proširio je blagdan svete Obitelji na čitavu Crkvu.

Ta je pobožnost zaista savremena. Baš za naše vrijeme, kad se ruše temelji obitelji. Obitelj je temeljna stanica ljudskoga društva. Ljudski se život u obitelji rađa, razvija i napreduje. I to ne samo tjelesni, nego i duhovni, moralni, vjerski i društveni život. Kako se pak razvija taj život, to je presudno ne samo za djecu

i roditelje, nego i za Crkvu i državu. Sve ovisi o obitelji! Iz nje proizlazi pošten, marljiv i čist naraštaj. Ali također i nećudoredni i bezvjerni zlikovci. Zato, kakva obitelj, takav rod ljudski!

Da je obitelj zaista nešto svetoga, vidi se iz činjenice što je i sam Sin Božji htio da se rodi, razvija, raste i odraste u obitelji. Stoga je baš obitelj najsvetiji kolektiv na zemlji!

Isus je najveću brigu posvetio obitelji. On je dobro znao da nijedna obnova svijeta ne može uspjeti ako se najprvo ne obnovi temeljna ćelija čovječanstva -- obitelj.

I mi, dragi sjemeništarci, sačinjavamo jednu veliku obitelj ovdje u sjemeništu. Naši su nam poglavari mjesto roditelja, mjesto oca; a majka nam je Marija. Mi svi braća među sobom. Ugledajmo se stoga u primjer svete Obitelji. Pratimo dječaka odnosno mladića Isusa što On radi, kako uči, kako sluša, kakav je u društvu sa svojim drugovima... Sve će to dobro na nas djelovati, Njegov će nas primjer povući za sobom. Ako ti je ponekad teško slušati, sjeti se svoga Uzora Isusa pa će ti biti lakše. Prije nego započneš neki posao, ako si u dvojbi što bi učinio, pitaj se:"Što bi Isus sada na mojemu mjestu uči

nio?" I učini ono što te tada Providnost nadahne, savjetuje. Budeš li tako radio, vjeruj da ćeš uvijek najbolje raditi!

U rodnom gradu Isusovu salezijanci su sagradili na najvišem brežuljku lijepu crkvu. U njoj je na glavnom oltaru kip mladića Isusa. Gleda pred sobom svakoga pitomca i kao da govori:"Dao sam vam primjer da i vi tako činite kako ja učinih vama." / Iv 13, 15 /

Nasljeduj Isusa mladića u Njegovoj pobožnosti, u Njegovom vladanju prema drugovima. Budi sa svakim ljubezan, svladavaj svoju srditost i oholost; šutke podnašaj nepravdu, prigovore, bocka-nja, podbadanja, ruganja; nemoj se proti viti i protusloviti.

Prema odgojiteljima budi pun poštovanja. Rado ih slušaj na prvu riječ. Znaj cijeniti brigu svojih poglavara i profesora. Budi im zahvalan i moli za njih. Znaj da te prema njima vežu iste dužnosti kao i dijete prema roditeljima: ljubav, poslušnost, poštovanje i zahvalnost. Kakav si sada prema njima, takvi će kasnije biti drugi prema tebi!

Na Isusa u nazaretskoj obitelji možemo primijeniti riječi proroka Izaije:"On nas uči svojim putevima da hodamo njegovim stazama." / Iz 2, 3 / Jest! Nazaret je škola!

Promisli: u čemu ćeš nastojati da nas biti sličan svome Božanskom Uzoru, Isusu mladiću? U poniznosti? Poslušnosti? Strpljivosti? Krotkosti? Svetoj čistoći? Kakav ćeš biti prema poglavarima? Prema drugovima? Promisli! Odluči! Izvrši!

\+

\+ \+

12. siječnja

"I BIO IM JE POSLUŠAN ..."

Sveti Augustin piše:"Čitav Isusov život na zemlji pouka je za naš vlastiti život." Za nas nema ljepšeg primjera koji bismo mogli nasljedovati nego li je primjer Isusov. Primjer što nam ga je dao Sin Božji najsavršeniji je primjer!

Prekrasna je pohvala svetog evanđeliste Luke o dječaku Isusu:"Tada siđe s njima, dođe u Nazaret i bijaše im poslušan." / Lk 2, 51 / Isus je najljepši primjer u svim krepostima kojima se mora odlikovati mladi čovjek. U prvom je redu to krepost najteža u mladim godinama, poslušnost. Dobro je i potrebno da baš o toj tako važnoj kreposti imate jasne pojmove i upute.

Što je poslušnost? Bog je dao čovjeku jedan upravo strašan dar. To je slobodna volja; najveći a ujedno i najstraš

niji dar što ga je Stvoritelj dao čovjeku. Kad čovjek ne bi imao slobodne volje, ne bi bilo pakla; ne bi se, naime, mogao slobodno suprotstaviti svetoj volji Božjoj. Ne bi bilo ni zasluga; zasluge stičemo baš slobodnom voljom. Zato je poslušnost i najveći dar što ga čovjek može Bogu pokloniti. Jer poslušnošću mi darujemo Bogu svoju volju.

Nama se volja Božja javlja po volji poglavara. Zato se kaže da je poslušnost krepost koja nas potiče da izvršimo zapovijedi poglavara. Da se po volji poglavara zaista javlja sveta volja Božja, uči nas sam Spasitelj, Isus Krist, koji je rekao apostolima:"Tko vas sluša, mene sluša. Tko vas prezire, mene prezire.Tko prezire mene, prezire Onoga koji je mene poslao." / Lk 10, 16 / Tu nema ispričke, to su jasne riječi Boga samoga.

Sveta Terezija, velika svetica, koja je uspjela reformirati čak i muške karmeličanske samostane, htjela je otvoriti novi samostan u Madridu. Sve se veselilo tomu koraku; čak i kralj i njegovi velikaši čekahu da svetica dođe u Madrid. Već je sve bilo spremno za njezin odlazak; a Terezija primi od provincijala Gracijana pismo u kojemu joj naređuje neka napusti misao na Madrid te otvo

ri novi samostan u Sevilji. Svetica je bila neodlučna što da uradi. Uđe u crkvu, klekne pred svetohranište te se potuži Isusu:"No, što da učinim? Ti si mi naredio da otvorim samostan u Madridu, a poglavar hoće da ga otvorim u Sevilji. Što da učinim? Koga da slušam? Ili Tebe, ili poglavara?" Tada svetica čuje glas:"Slušaj poglavara!"

Tim je postupkom Isus jasno potvrdio svoje riječi:"Tko vas sluša, mene sluša!" Isus je svoju volju podredio volji poglavara. U poglavarima zato moramo gledati volju Božju. To je naučavao i sv. Pavao:"Djeco, slušajte svoje roditelje u Gospodinu jer je ovo pravo. Slušajte gospodare svoje sa strahom i poštovanjem, s iskrenošću svoga srca kao Krista!" / Ef 6, 1 / Kao Krista, dakle, a ne kao čovjeka!

Isto su uvijek naučavali sveci. Sveti Benedikt učio je svoje redovnike:"Vjerujemo da opat u samostanu zamjenjuje Krista." Isus je rekao blaženoj Mariji Margareti:"Svaki starješina, bio on dobar ili zao, mene zastupa." Budeš li u poglavaru gledao Boga, onda ti neće biti teško slušati. Sv. Benedikt opet uči:"Poslušnost, koju iskazujemo poglavarima, iskazujemo Bogu."

Isus Krist je najsavršeniji uzor poslušnosti. Bio je poslušan ne samo u mladosti nego kroz čitav svoj život. Sam je jasno priznao:"Ne sidoh s neba da vršim svoju volju, nego volju Onoga koji me posla." / Iv 6, 38 / O Isusu veli sv. Pavao:"Ponizi se postavši poslušnim do smrti - do smrti na križu." / Filip 2,8/ Poslušnost je baš najizrazitija krepost Isusova! Iz-poslušnosti došao je na ovaj svijet, počeo je i završio svoj život iz poslušnosti prema Ocu. Otkupljenje ljudskoga roda bilo je plod Njegove poslušnosti. Tako daleko ide Isusova poslušnost da je poslušan čak svećeniku koji Ga na oltaru kod svete Mise zove s neba. On se odaziva, sluša i spušta u Svetu Hostiju! Isus je znao da je poslušnost teška. Baš zato nam je On dao primjer kako da slušamo.

Sav red u prirodi i svagdanjem životu temelji se na poslušnosti. Sav red u vidljivom i nevidljivom svijetu: u svemiru, u prirodi, u građanskom i crkvenom životu. Pogledaj samo malo u svemir! Kakvom se točnom poslušnošću svome Stvoritelju kreću ogromni svjetovi iznad nas! Sunce, mjesec, zvijezde... Što bi se dogodilo kad bi samo jedna zvijezda Bogu otkazala poslušnost? Čitav bi se svijet srušio!

Zaviri samo malo u svagdanji život! Kakva li se slijepa poslušnost traži u društvenom životu! Kako moraju slušati ljudi u uredima! Ako činovnik ne bi slušao, izgubio bi službu, kruh, životnu egzistenciju, budućnost.

Poslušnost je absolutno potrebita krepost u ljudskom životu. Kad ne bi bilo poslušnosti, život na zemlji postao bi nemoguć. Ako bi svatko mogao raditi što ga je volja, zavladao bi nered, kaos.Anarhija.

Sveti Toma Akvinski kaže:"Tražiš li uzor poslušnosti, ugledaj se u Onoga koji je bio Ocu poslušan do smrti." To je naš Isus! "Ako je Sin Božji slušao i činio volju Oca, uči sv. Ciprijan, koliko više moraju slušati sluge i vršiti volju Gospodnju!" Ti sluge smo mi, dragi! Sveti Bernardo veli:"I bio im je poslušan! Tko komu? Bog ljudima. Bog, kažem, kojemu su podložni anđeli, bio je poslušan Mariji; ne samo Mariji, nego i Josipu! Divi se! Uči se čovječe, slušati! Uči se, zemljo, biti podložan! Uči se, prašino, biti pokoran! Stidi se, oholi prašku! Bog se ponizuje a ti se hoćeš da uzvisuješ? Bog se podvrgava ljudima, a ti hoćeš komandirati!"

Promisli: koliko li misli za današnje razmatranje! A ti, što ćeš danas odlučiti?

13. siječnja

SPOMEN ISUSOVA KRŠTENJA

S onu stranu rijeke Jordana, nedaleko od Mrtvoga mora, povukao se iz svoga zavičaja sveti Ivan, Spasiteljev preteča. Počeo je tamo propovijedati pokoru svima. Otuda mu glas raznesoše putnici i od svih strana pohrliše ljudi k izvanrednom propovjedniku.

Propovijedajući pokoru pozivao je Ivan pokajnike da urone u vodu rijeke Jordan te da se krste. Krsteći se ljudi su priznavali da su grešni. To je bio krst pokore. Ivanovo je krštenje značilo: tko hoće da bude članom Mesijanskog kraljevstva, treba da bude čist od svake ljage na duši. "Ja vas krstim vodom, reče sveti Ivan Židovima, ali doći će veći od mene; On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem." / Mt 3, 11 / Mesijino krštenje će dušu očistiti od grijeha, a Ivanovo krštenje to milosti nije imalo.

Sveti nam je Ivan evanđelist zapisao kako se i Isus dao krstiti od krstitelja sa Jordana. Isusu nije trebalo da se krsti jer nije bio grešnik. Ipak, On se podvrgao krštenju i htio da bude jednak drugima; u svemu se pokorio zakonu. A napokon, On je svojim krštenjem htio da nareди sakramenat sv. krsta.

Još u 6. vijeku na mjestu Isusova krštenja dizao se usred rijeke Jordana velik križ; a na obali bila je postavljena mramorna ploča. Na tom mjestu i danas Arapi rado prelaze preko rijeke jer je tu Jordan širok samo 13 metara. Mnogi hodočaste onamo baš u mjesecu siječnju na dan Isusova krštenja. Ovdje se zaustavio i sv. otac papa Pavao VI kad je na svom hodočašću u Svetu Zemlju 4. siječnja 1964. putovao iz grada Amana prema Jeruzalemu. Na rijeci Jordanu, kod mjesta gdje je Ivan krstio Isusa, Papa je sišao iz automobila otišao k rijeci, rukama se dotakao vode i blagoslovio sakupljen narod.

Na današnji blagdan sveta nam Crkva kod svete Mise čita sveto evanđelje o Isusovu krštenje na rijeci Jordanu. Isus je svojim krštenjem dao veliko značenje sakramentu sv. krsta. Krštenje je ulaz u Kristovo kraljevstvo, u nebo, vrata u nebo. Isus je svojim apostolima izričito naredio: "Idite i učinite sve narode mojim učenicima! Krstite ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga." / Mt 28, 19 / "Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se." / Mk 16, 16 /. Isus, doduše, nije krstio, ali je učenicima zapovjedio da krste. I apostoli su krštavali. Na same Duhove pokrstilo se oko tri tisuće ljudi. To su bili prvi Kristovi vjernici, prvi kršćani.

Ivanovo krštenje na Jordanu nij
je ljudima opraštalo grijehe. Međutim, I
susovo krštenje je sakramenat te ima ve=
liki učinak: oprašta istočni grijeh kr=
šteniku i oprašta mu sve grijehe što ih
je učinio prije krštenja. Vraća mu posve
ćujuću milost Božju. On postaje Božjim
djetetom i baštinikom neba. Sakramenat
krštenja bilježi dušu neizbrisivim bilje
gom. Krštenik postaje članom Kristove Cr
kve, kršćanin. Duša prima krsnu nevinost
nedužnost, koja se gubi smrtnim grijehom.
Prima svetu vjeru, ufanje i ljubav, tri
božanske kreposti.

Mladi car Valentinijan 392. pu
tovao je u Milan da bude tamo od sv. Am=
brozija kršten. Na putu je bio ubijen. U
svome nadgrobnom govoru sv. je Ambrozije
istakao da je car spašen iako nije bio
kršten krstom vode. On je, naime, primio
krst želje jer je želio primiti sveti
krst. Tako i mučenici, koji nisu bili kr
šteni vodom, ali su podnijeli mučeničku
smrt za Isusovu svetu vjeru, primili su
krst krvi. Ima naime krst vode, krst že=
lje i krst krvi. Jedan od tih potreban
je za spasenje. Isus je jasno rekao Niko
demu:"Tko se ne rodi od vode i Duha Sve=
toga, taj ne može ući u kraljevstvo nebe
sko." / Iv 3, 5 /. Tjelesnim rođenjem po
staje čovjek građanin ovoga svijeta; du=

hovnim preporođenjem, tj. krštenjem, po=
staje građaninom kraljevstva nebeskoga. I
sv. Petar rekao na Duhove:"Obratite se.Ne
ka se svaki od vas krsti u ime Isusa Kri=
sta za oproštenje svojih grijeha, tada će
te primiti dar - Duha Svetoga." /Dj.ap. 2
38 /.

Kod sv. krštenja pitao je svećenik
našeg krsnog kuma u naše ime:"Odrićeš li
se sotone?" Kum je odgovorio:"Odričem!" -
"I svih djela njegovih?" - "Odričem!" Da
li se sjetiš toga kad te đavao napastuje?

Na čelu i na prsima utisnuo nam je
svećenik znak sv. križa:"Primi znak križa
i na čelu i na grudima. Vladaj se tako da
odsad možeš biti Božjim hramom!" Zatim
nas je pomazao svetim uljem i sv. krizmom.
Tako je naše tijelo postalo hramom Duha
Svetoga. Mi smo, dakle, i dušom i tijelom
Bogu posvećeni! Moramo stoga poštivati
svoje tijelo.

Poslije krštenja položio nam je na
glavu bijelu haljinicu:"Primi bijelu ha=
ljinu i ponesi je neokaljanu pred sud Go=
spodina našega Isusa Krista da imaš život
vječni." U ruke nam je stavio goruću svi=
ječu:"Primi goruću svijeću i neporočan ču
vaj svoje krštenje!" Bijela haljina ozna=
čuje krsnu nevinost, a goruća svijeća sve
tu vjeru koju smo na krštenju primili.

Za vrijeme progona kršćana u Africi od vandalskoga kralja Hunerika, otpadnik je Elpidoforus sudio progonjenicima. Među njima je bio i starac Muritta, koji je otpadniku bio krsni kum. Kad ga je otpadnik nagovarao na otpad, izvuče starac bijelu haljinicu uz riječi: "Vidi slugo laži, svoju krsnu haljinicu; ja sam je čuvao. Ta će haljinica biti tvoj tužitelj pred vječnim Sucem i ona će Ga prisiliti da te baci u ponor vječni. Ta da ćeš se prekasno kajati što si svoj krsni zavjet pogazio."

I mi smo kod sv. krštenja položili krsni zavjet. Crkva nas je primila u broj svojih vjernika. Svećenik je naše ime zapisao u Matice krštenih. Samo nije dosta što su naša imena upisana u maticama krštenih. Mi moramo i živjeti kako su naši krsni kumovi Bogu obećali u naše ime. Stoga smo prigodom prve svete Pričesti i sami obnovili krsni zavjet: da ćemo živjeti kako to dolikuje kršćaninu. Kard. Faulhaber veli:"Milosti su uvijek povezane sa dužnostima." Na svetom smo krštenju postali djeca Božja. Valja nam stoga i živjeti kako to djeci Božjoj pristaje. "Prema staležu za koji si rođen, uredi svoj život." (sv. Bazilije).

Da bismo se sjetili svega što smo na krštenju postali i koje smo obaveze primili, naredio je papa Pijo XII današnji blagdan. Rado se sjećaj dana svoga krštenja. Neka ti taj dan bude svake godine velikim blagdanom. Rado posjeti u župskoj crkvi krsni kamen i obnovi svoj krsni zavjet.

Promisli: da li je tvoj život do sada odgovarao krsnom zavjetu? Što ti valja promijeniti i popraviti?

\+

\+ +

14. siječnja

" V I S T E S O L Z E M L J E "

U ljudskom društvu ima svakojakih naslova, titula, kojima ljudi daju dosta važnosti. Neki se njima upravo ponose. Pogotovo su mladi ljudi veoma ambiciozni, pa puno vode brige o tome da steknu što veći titul koji lijepo zvuči. Tako npr. profesor, doktor, itd.

I Crkva je sačuvala u svojoj liturgiji te ljudske naslove. Nekoje svece naziva ispovjednicima, mučenicima, doktorima Crkve, itd. Kod svete Mise Crkva je kod svakih uzela iz sv. Evanđelja prigodne misli, koje nas potiču na dobro. Ako se slavi blag

dan ili crkveni god kojeg ugodnika Božjega, kojega je Crkva imenovala "doktorom ili učiteljem Crkve", tada nam Crkva čita Isusove riječi što ih je rekao svojim apostolima: "Vi ste sol zemlje; ako li sol obljutavi, čim će se soliti? Više nije ni za što, osim da se izbaci van da je ljudi pogaze." / Mt 5, 13 /.

Tima jasnim riječima Spasitelj osvjetljuje ulogu apostola i svakoga kršćanina. Apostol mora biti sol! Svi predobro znademo kakve je važnosti sol u domaćinstvu! Sol služi da druge stvari čuva od gnjiloće i kvarenja. Tako treba da apostoli i njihovi nasljednici u svetoj službi čuvaju vjernike da se ne pokvare, da ne upadnu u strasti koje čovjeka izjedaju i upropašćuju. Apostoli moraju čuvati dobre vjernike da ih ne pokvare zli; čuvati ih od duhovne trulosti. A čuvaju ih svojom riječi, svojim propovijedima, kršćanskim naukom, nagovorima i sličnо. A čuvaju ih i svojim dobrim primjerom. Dobar primjer više djeluje nego riječi.

Pisac Gaume pripovijeda o ženevskom biskupu Mermillodu: on bi se običavao svake večeri pokloniti Otajstvenom Isusu u svojoj crkvi. Najprije bi uredio vječno svjetlo, pregledao da li su vrata

zatvorena i sl. Onda bi pobožno kleknuo pred svetohranište i tu se ničice prostrt molio i klanjao Isusu. Neke večeri začu kako se otvaraju vrata. Okrene se i opazi kako iz ispovjedaonice izlazi neka žena. Bila je bogato obučena. Upita je što čini tu u taj kasni sat. Ona mu odgovori: "Ja sam protestantkinja. Ali sam preko cijele korizme slušala vaše propovijedi o prisutnosti Isusovoj u Presv. Olt. Sakramentu. Vaši su me dokazi uvjerili o istinitosti te nauke. Jedino sam još sumnjala da li i vi sami vjerujete i vršite što druge naučavate. Zato sam se ovdje sakrila da vidim da li se vi dostojno ponašate pred Isusom i onda kad vas nitko ne vidi. Pomljivo sam motrila svaki vaš čin... I sada vjerujem. Molim vas da me primite u katoličku Crkvu..."

To je bio plod dobrog primjera. Apostol mora biti dakle sol za one koje poučava. Sol mora sprečavati zlo svojim riječima i dobrim primjerom. Čuvati mora dobre da se ne pokvare u društvu zlih.

Ali sol ima još jedno važno svojstvo. Sol čini da je jelo tečno, ukusnije. Tako mora i apostol olakšati vjernicima nevolje i tegobe ovog zemaljskog života, začiniti ih mora, zasladiti, propovijedajući im svetu vjeru Isusovu, koja je me-

lem, balzam ranama ljudskoga srca. Isusova sveta vjera daje ljudskomu srcu snage i u najvećim nevoljama da čovjek ne klone. Stoga je jedna od najvećih dužnosti apostola da uči vjernike i djecu kršćanski nauk. Danas je neznanje najveća zapreka svetoj vjeri. Ljudi i djeca nemaju ni najosnovnijih pojmova o vjeri I susovoj. Na selu i u gradovima. Treba da govorimo svuda, gdjegod se samo pruži prilika, o vjeri, o životu po vjeri, o sv. Ispovijedi, o molitvi, itd.

Bez soli ne možemo ni da živimo. Kako su nesretni oni koji poradi zdravlja ne smiju jesti slanih jela. Tako ne možemo živjeti bez nauke Kristove. Kako su nesretni ljudi koji nemaju vjere, ne maju one utjehe koju daje sveta vjera.

Isus dalje uči:"Ako sol obljutavi čim će se soliti?" To znači: ako se sol pokvari, čime će se popraviti? Ničim! Ni je više ni za što, nego da se izbaci vani na ulicu, na smetište.

Sol su dakle apostoli! Ali, ako se apostol pokvari? Ako sablažnjivo živi, pada...? Kad bi se apostol iznevjerio svomu zvanju? Jao si ga onda! Ako bi apostol zanemarivao svoje sveto zvanje?

I on živi među pokvarenim svijetom, u srcu nosi zla nagnuća i zle sklonosti. Osim toga na nj vreba i đavao sa svojim pomoćnicima; izložen je napastima kao i drugi ljudi. Istina je da ga čuva posebna milost Božja kad se trudi za Gospodina i za duše. Ali ipak, on jest i ostat će čovjek sa svim ljudskim slabostima. Strašna bi bila nesreća i za njega i za vjernike ako bi se on, sol, pokvario. Koliko li sablazni za vjernike?!! Latinska poslovica veli:"Corruptio optimi, pessima!" Što netko vrši veću službu, to je veća sablazan ako se pokvari. Koliko ih takav povuče za sobom u propast! Ako samo jedan, koji je vrijedio među ljudima za pobožnoga, zastrani te ide s pravog puta na krivi, pokvari se, prouzroči golemu sablazan za druge! Koliki su i vjeru izgubili samo radi toga. Kada npr. jedan sjemeništarac izađe iz sjemeništa, pa više ne ide sv. Misi ni sakramentima, sablažnjivo djeluje na narod. Prije su ga ljudi gledali kao uzor svojoj djeci, poštivali ga, bili ponosni što imaju u svojoj sredini, u svojoj župi, jednog svećeničkog kandidata. A sada, eto, izišao. Više ne mari za crkvu ni za Boga. O kakva sablazan! Kakvu će odgovornost takav siromah imati pred Bogom na

To je sol koja je obljutavila, ni je više ni za što. Ljudi ga preziru, smi ju se; često ga čak i izbjegavaju.

I vi, dragi sjemeništarci, sprema te se da budete sol zemlje. Nastojte već sada biti sol zemlje, okoline u kojoj ži vite. Dajte svima i svakomu dobar pri= mjer: u učionici, u kapelici, na dvori= štu, na šetnji, u blagovaonici, u spavao nici... Svuda. Neka se nitko ne sablazni radi vas!

Budi svjestan što želiš postati! Sol! Stoga se čuvaj da se ne pokvariš, da ne obljutaviš! I ako, možda, kada izađeš, jer se ne budeš osjećao pozvanim u svetu službu, i tada se čuvaj da ne obljutaviš! Da ostaneš sol! Zdrava i nepokvarena!

Rado misli na tu odgovornu misao iz današnjeg sv. evanđelja u kojem te I= sus uči:"Vi ste sol zemlje!" I ti želiš postati "doctor - učitelj" u Crkvi Kri= stovoj. A učitelj mora biti sol! Zdrava sol!

Rado se moli za tu veliku milost da nikada ne bi obljutavio, da se nika= da ne bi pokvario, pa bio svećenik ili ne!

Promisli: što si bio do sada kod kuće: ili zdrava sol za svoju okolinu, ili možda pokvarena sol!

15. siječnja

SVETI PAVAO, prvi pustinjak

Čovjek je socijalno, društveno biće; voli da živi u zajednici. Ipak se nađe i ljudi koji vole živjeti sami za sebe, o= dijeljeni od drugih. I među svecima bilo je takvih koji prigrliše pustinjački na= čin života. Prvi među njima bio je sveti Pavao, pustinjak.

bio je sin bogatih i odličnih rodi= telja. Rodio se u starodrevnoj Tebaidi u 3. v. po Isusu. Roditelji mu ostaviše bo gatu materijalnu i moralnu baštinu. Odgo jili su ga u pobožnosti. Izgubio ih je kad mu je bilo tek 15 g. Sve je imanje pripalo njemu. Ali muž od sestre, poga= nin, polakomi se za tim imanjem. Prilika za to pružila mu se skoro. Baš je tada car Decije počeo progoniti kršćane. Šur= jak ga prijavi vlastima; ali ga sestra pravovremeno upozori na opasnost i Pavao umakne u gorsku zabit da spasi život. Za vuče se u pustinju. Namjeri se na špilju kao stvorenu za pustinjački život. Kroz jedini otvor vidjelo se nebo. Vrata od špilje zastirala je velika palma s buj= nom krošnjom, puna slatkoga ploda; a u blizini bistar izvor žive vode. To mje= sto odabra Pavao za svoje prebivalište;

prigrli taj novi dom kao da mu ga je sam Bog ponudio.

Mislio je doduše ostati ovdje samo dok svrši progonstvo. Ali mu novi način života tako omili, da je odlučio za uvijek ostaviti svijet i ovdje služiti Bogu.

Sa sobom donese i potrebne knjige. Spočetka mu je život bio težak i neugodan. To je i razumljivo. Odreći se svih udobnosti kuće nije bilo baš lako. U špilji vjerojatno nije imao ni stola, ni postelje, ni ormara. Hranu mu je davala palma; odjeću bi pravio od njezina lišća. Nikada nije okusio mesa ni vina. Spavao bi na tvrdoj zemlji. Za uzglavak bi mu služio hladni kamen.

Ničija noga nije stupila u njegovo skrovište. Nitko nije ni znao za svetoga pustinjaka. Samo svevišnji Bog koji je svome vjernom slugi po gavranu slao dnevno polovicu hljeba. Kako i od kuda mu je gavran nosio kruh, to će za nas ostatti tajna do Sudnjega dana.

Tu je punih 90 godina proživio u oštroj pokori i neprekidnoj molitvi. Ništa nije znao što se događa u svijetu. Bio je potpuno odijeljen od ljudi. Povezan samo s Bogom.

Pred kraj života Bog mu je udijelio jednu veliku utjehu. U tebaidskoj pusti=

nji živio je još njegov "susjed", sveti Antun Pustinjak. Po nadahnuću Božjem doz=na za svoga "susjeda" i otiđe mu u pohode. Pavlu je već bilo 113, a Antunu 90 godina. Kakav je ganutljiv i dirljiv bio prizor kad se ova dva sveta stara pustinjaka zagrliše! Prvi put nakon 90 godina vidio je Pavao pred sobom ljudsko biće i čuo ljudski glas. Dugo su se razgovarali i zajedno Bogu molili. A onda pred večer, pri zapadu sunca, sjeli ispred pećine kraj izvora bistre vode. da malko založe i pjevaju psalme.

Dok su bili u razgovoru, gavran, koji je do tada svakog dana donosio Pavlu polovicu hljeba, donese čitav hljeb. Da bude i za časnog gosta! Sav ganut nad tom brigom Providnosti uskliknu sveti pustinjak Pavao:"Eto, Gospodin nam je poslao ručak! Zaista je dobar i milosrdan. Već je 60 godina što primam polovicu hljeba. A jer si ti došao, Gospodin je podvostručio svoj obrok!" Obojica zahvale Bogu na dobroti i svu noć proveli su u molitvi.

Ujutro reče Pavao Antunu:"Znao sam, brate, već davno da prebivaš u ovom kraju. Gospodin te poslao da zatrpaš u zemlju ovo moje tijelo, da zemlju vratiš zemlji." Otkrije mu da će naskoro umrijeti.

I zamoli ga da mu donese plašt što ga je Antunu dao aleksandrijski biskup Atanazije. Njime neka obavije njegovo tijelo kad umre. Antun se začudi kako sv. Pavao zna za taj plašt. Izljube se i Antun ode k svom samostanu, uzme plašt i uputi se natrag. Pavla nađe već mrtva. Umro je godine 331.

Po starom kršćanskom običaju sveti Antun otpjeva himne i psalme prije ukopa svetog pustinjaka. Tada iz pustinje dotrče dva lava. Svojom rikom i mahanjem repa dadu najprije počast pokojniku, a onda stadoše šapama kopati jamu u koju sv. Antun položi sveto tijelo oca sviju pustinjaka. Za uspomenu uze sv. Antun sa sobom Pavlovu košulju spletenu od palmova lišća. Sve do smrti cijenio ju je kao dragocjenu baštinu i oblačio na Uskrs i Duhove.

Život sv. Pavla Pustinjaka prvi je opisao sveti Jeronim. Završava ga ovako: "Zaklinjem te, čitaoče, kojigod ovo čitaš: daj, sjeti se grešnika Jeronima, koji bi, da mu Gospodin dade birati, kud i kamo radije odabrao košulju Pavlovu sa zaslugama njegovim, negoli skrlet kraljeva s kaznom njihovom."

"Mirabilis Deus in sanctis suis!"/Ps 67, 36 / - Divan je Bog u svojim svecima!

Tako moramo uskliknuti čitajući život današnjeg ugodnika Božjega. Život bogat žrtvama i samoprijegorom, pokorom i svladavanjem. A zašto? Samo radi osiguranja života vječnoga. Isplati se za nebo još i više trpjeti. Kakav život, takva i smrt! A takva i vječnost! Vječnost je nastavak ovoga života. Tko sveto živi, nastavit će svetim životom kod Boga. A tko živi grešnim životom, takvim će nastaviti u paklu. Jasno, ako se prije smrti ne popravi! Rado misli na to. Lakše će ti biti svladati se!

Promisli: što ti žrtvuješ za vječni život? Da li se bojiš svake i najmanje žrtvice? U čemu ćeš se danas svladavati?

\+

\+ +

16. siječnja

Z A Š T O ? Z A T O !

Ako pogledamo u prirodu i svagdanji život, vidimo da svaka stvar, svaki predmet i sitnica ima svoju određenu svrhu. Zašto imaš knjigu? Zato da učiš. Zašto seljak ima konja? Da ore. Zašto sunce sije? Da nam omogući život na zemlji. Svaki "zašto" ima svoj "zato".

Zašto čovjek, jedino razumno biće na

zemlji? Da li je možda baš on, i jedino on, bez određene svrhe? Kod svake stvari dobili smo odgovor: "zato"! A šta kod čovjeka? "Zašto" sam na svijetu? Zašto živim? Prije toliko me godina nije bilo! Sada jesam. Ali: zašto?

Bilo je zimi. Jedan razvijeni 16 - godišnji mladić silazio je s brda sa skijama na ramenima. Svećeniku je postavio pitanje: "Zašto zapravo čovjek živi? Zašto trpi i tako brzo umre? Šta ima od toga?"

Možda ste se i vi katkada zapitali: "Zašto zapravo živim? Da li zbilja samo zato da patim, a zatim da se opet prevorim u ništavilo?" Ima ih koji tako mudruju. Drugi opet misle kao burgundski dvoranik koji je dao na svoj grob napisati: "Ovdje leži luđak koji je otišao s ovoga svijeta a da nije znao zašto je živio."

Koliko ima danas takvih ljudi na našoj zemaljskoj kugli koji ovako rezoniraju! Ljudi veoma različito sude o našem konačnom cilju. Ima opet ljudi koji na to pitanje ne znaju odgovoriti. Za njih je glavna svrha života prepuštanje strastima i uživanju. "Ah, kratak je taj život, kažu, stoga uživaj! Ajde na ples, u kino, na izlete, tjeraj sport, itd." I

prepuštaju se vrtoglavim zamamnostima života, piju iz pune čaše svih mogućih naslada!

Ali, šta je konačno ta čaša uživanja? Lijepo nam odgovara u svome "Gorskom Vijencu" pjesnik i vladika Njegoš: "Čašu meda još niko ne popi, što je čašom žuči ne zagrči..." Na dnu svakog uživanja uvijek je pelin gorčine.

U carskom Rimu živio je mladić Aurelije Augustin. Bogat, poštivan, učen. Živio je kako je mogao živjeti samo poganin. I bio je tada još poganin. Predavao se užicima, gozbama, strstima. Kupa je slasti uvijek bila puna. Ali ga sve to nije zasitilo ni usrećilo.

U Jeruzalemu je živio čovjek s kraljevskom krunom na glavi. Salomon, mudar da mu ravna nije bilo. Svega je imao: "Što su poželjele oči moje, nijesam im uskratio." / Prop 2, 10 /. Mislite li da je bio sretan i zadovoljan? "Svuda sam našao samo razočaranje i tjeskobu!" To je njegovo priznanje.

Koliko li i dandanas ima sličnih Augustina i Salomona! Mislite li da su sretni? Možda u časku naslade. A zatim se pojave nemir, razočaranje, mrzovolja, grižnja savjesti, glavobolja... Samo ih pitaj

te! Poznato je da se čovjek zasiti i najvećih dobrota.

Zar je takav život vrijedan života razumnog ljudskog bića? Čovjek nije nerazumna životinja!

Šta, dakle? Da li je naš život zaista samo pitanje bez odgovora? Hoće li i na našem grobu biti spomenik na kojem će mjesto natpisa biti samo tužni, zdvojni upitnik? A na žalost, to se može već susresti na nekim suvremenim grobljima.

Njemački pjesnik Henrik Heine, pjesnik modernog poganstva, opisuje mladića kako stoji na obali hladnog mora. Grudi su mu pune tuge, glava prepuna sumnja. Predao se melankoličkom sanjarenju i maštanju... Mrkim usnama pita valove: "O, riješite mi zagonetku života: što je čovjek? Otkuda je i kamo ide? Je li tko nad zvijezdama?" A valovi zapljuskuju u silnom šumu, vjetar vije, lete oblaci mirno i mrzlo... Ali ne daju odgovora!

Poganin dakle nema odgovora na svoj životni "zašto"?

"Zadnji Adam" našega pjesnika Kranjčevića umire na tvrdoj santi leda uz gorki smiješak beznađa i jada ne rješivši zagonetnu sfingu životnog postojanja. "A blijedim noktom zadnje što je

mako : napisao je u led - upitnik!...."

Zar dakle doista ne možemo naći našemu "zašto" njegov "zato!?" Koja je svrha mome životu? Zašto živim, zašto se mučim i radim? Zašto sam na svijetu? Zar sam i ja kao ono dijete što je samo tumaralo pustinjom krvavih očiju od stalnoga plakanja? - "Tko si?" pitaše ga ljudi kad su ga našli. - "Ne znam!" - "Od kuda si?" - "Ne znam!" - "Kuda ideš?" - "Ne znam!" odgovaralo je jecajući izgubljeno dijete.

Što je konačno sadržaj i smisao tvoga mladog života? Zašto se žrtvuješ? Ti si još mlad, poletan. Pun ideala, ružičastih snova i krasnih sanja. Ali "zašto?" Čemu u tebi sve te mladenačke sile? Zašto živiš?

Tko će nam odgovoriti na naše "zašto" koje nas toliko zanima? Bilo je u povijesti čovječanstva učenjaka koji su čitav svoj život tražili odgovor na to jedno pitanje. I umrli su a nisu uspjeli riješiti to zagonetno pitanje!

Promisli: što si do sada mislio o tom velikom problemu? I kako si do sada odgovarao na taj veliki " z a š t o ? "

+

+ +

17. siječnja

O T A C R E D O V N I Š T V A

Među svecima koji su voljeli živjeti odijeljeni od svijeta, u samoći, odlikuje se današnji svetac sv. Antun Pustinjak.

Rodio se 251. u selu Kome blizu Herakleje u Srednjem Egiptu. Roditelji su mu bili dosta imućni i veoma pobožni kršćani. Stoga je razumljivo da su i djecu svoju odgajali u strahu Božjem. Taj odgoj u roditeljskoj kući ostavio je duboki trag u duši malog Antuna.

Kad mu je bilo od prilike 19 godina, umriješe mu roditelji. Ostao je sam sa mlađom sestricom. U toj mladenačkoj dobi čuo je jednom u crkvi riječi koje je Božanski Spasitelj rekao bogatom mladiću u Evanđelju:"Ako hoćeš biti savršen, idi, prodaj što imaš i podaj siromasima! Zatim dođi i slijedi me!" / Mt 19, 21 /. Antun primi te riječi kao da su njemu samome rečene. U njima shvati poziv Božji. Dio svoga velikog imanja dade sestri, a ostalo podijeli među siromahe. Bilo mu je tada 20 godina. U najljepšim godinama svoga života ostavi rodnu kuću i zakloni se u tebaidsku pustinju u Egiptu. Tamo je našao pustinjake koji su također ostavili svijet te živjeli u kakvom samotnom mjestu. On bi ih posjećivao i promatrao način njihova života. Što je vidio pobudnoga, to bi odlučio nasljedovati. Kod nekih je primijetio veliku pobožnost i revnost za molitvu; kod drugih veliko oduševljenje za post i pokorničke vježbe. Na taj se je način po malo snalazio u pustinjačkom životu.

Konačno se zakloni u špilju kraj izvora te se sav dade posvećenju samoga sebe. Često se osjećao neizmjerno sretnim. Bog mu je dao osjetiti slatku utjehu kad bi u molitvi s Njim razgovarao. Bilo je i dana punih gorčine i borbe. Već u Sv. pismu čitamo:"Sine, pristupajući na službu Božju stoj u pravednosti i strahu i pripravi dušu svoju na napasti." / Crkv 2, 1 /. I Antuna počeše salijetati svakojake misli i brige. Teško mu je bilo što je podijelio sve imanje. Zabrinut radi sestre. I samoća ga često ražalostila. Dosadilo mu...Obuze ga napast da se vrati u svijet.

Osim toga đavao ga često napastovao putenim napastima. Mučile su ga nečiste misli i predodžbe. Stoga sveci obično slikaju sa svinjčetom. To svinjče je slika nečistoga duha koji je strahovito napasto

vao Sveca cijelog života. Mlad je bio pa je u sebi osjećao strasti i porive. Misli o je da će u samoći naći mira i pokoja, a li je doživio baš obratno. Ipak nije klonuo. Tražio je i našao oružje u riječima Isusovim: "Bdijte i molite da ne padnete u napast!" / Mt 26, 41 /. I Antun je upotrebljavao to moćno oružje. Bdio je nad svojim sjetilima kroteći ih i u inače dopuštenim stvarima. Kasno je lijegao a rano ustajao. Krevet njegov bila je tvrda zemlja, a uzglavlje studeni kamen. Hranio se suhim kruhom i soli, a napijao vodom sa izvora. Prije zalaza sunca nije ni jeo ni pio, a često je i dva dana izdržao bez jela. Što su napasti bile žešće, to je Antun brižnije krotio svoje tijelo držeći na pameti Isusove riječi: "A ova se vrsta duhova može istjerati samo molitvom i postom." / Mt 17, 21 /. Poslije jedne teške borbe ukazao mu se Isus. Svetac zavapi: "Isuse blagi, gdje si bio prije? Zašto mi nisi došao u pomoć?" Isus mu odgovori: "Bio sam ovdje i gledao tvoju borbu; svagda ću ti pomagati!" Isus mu je zaista pomagao.

Osim pokorničkog života Antun je i puno molio. Često čitave noći. Nerijetko bi počeo moliti o sunčevu zalazu, a završio

kad bi sunce već isteklo. Prekidao bi noću san i ustajao da pjeva psalme, da hvali Gospoda. Kad bi ga najžešće napasti zaskočile, sjetio bi se paklenih muka i od straha pred njima ohladio bi mu puteni žar.

Ipak, uza svu tu pokoru đavao ga je i dalje napastovao i mučio. Svetac se hrabro borio. I ta junačka borba podigla ga je na visoki stupanj svetosti. Ljudi su saznali za njega i počeli grnuti k njemu. Preporuča li su se u njegovu molitvu i više je bolesnika ozdravilo. Glas o njegovu svetom pustinjačkom životu proširio se na daleko po Egiptu. Opsjednuti su bili oslobođeni zazivanjem njegova imena.

Mnogi su dolazili k njemu da ga vide, da pitaju savjeta za duhovni život. Neki mu se pridružiše u želji da ga slijede u pustinjačkom životu. Tako se oko njegove ćelije nastani više pustinjaka kojima on posta opatom, tj. ocem. Pustinja pomalo kao oživi. Čak i poganski mudraci dolažahu k njemu moleći savjet. Sam car Konstantin Veliki preporuči mu se u molitvu svojim pismom.

Iako je toliko volio samoću, ipak je dva put izišao među ljude. Kad je izbilo progonstvo kršćana dođe da tješi preplašene vjernike i bodri ih na postojanost u vjeri.

Antun, "zvijezda pustinje", ugasnu na današnji dan g. 356. u visokoj starosti od 105 godina. Odlikovao se strpljivošću, poniznošću, blagošću, zaposlenošću i proučavanjem Svetoga pisma.

Dragi sjemeništarci! Nitko od sinova ljudskih nije pošteđen od napasti. Napast nije grijeh; ali je grijeh pristati na napast. I tražiti je! Pazi na svoja sjetila: oči, uši, jezik; pazi na knjige, mjesta koja su za tebe opasna. "Bdijte i molite" uči nas Isus. A sv. nam Antun poručuje: "Vjerujte meni, braćo, đavao se boji molitve, bdijenja, posta, bježi pred znakom sv. križa. Rado misli na vječnost pak ćeš lakše očuvati se od grijeha."

Promisli: što učiš od današnjeg Sveca?

\+

\+ +

18. siječnja

MEMENTO VRHOVNOGA SVEĆENIKA

Bilo je na Veliki četvrtak poslije zadnje večere. Isus se htio oprostiti od svojih dragih učenika. Kad im je oprao noge i potaknuo ih na bratsku ljubav, obećao im Tješitelja Duha Svetoga. Najavio im je da će ih svijet mrziti poradi Njega, čak i

progoniti. A prije nego je otišao u smrt, prije rastanka s učenicima, molio je Oca za svoje apostole i za čitavu Crkvu. U toj se velikosvećeničkoj molitvi Isus prenosi u daleka stoljeća unaprijed, čak i u naše doba, i u stoljeća do svršetka svijeta. Unaprijed je gledao svoje veliko djelo što ga je osnovao na zemlji, svoju sv. Crkvu.

Znao je Isus predobro da svoje božansko djelo predaje ljudskim rukama. Vidio je u budućnost, što će se sve dogoditi s Njegovom Crkvom. Veoma Mu je bilo na Srcu jedinstvo Crkve. Stoga je molio za jedinstvo među Njegovim vjernicima: "Sveti Oče, čuvaj ih u svome imenu, koje si mi dao, da budu jedno kao mi. Ne molim samo za njih, nego i za one, koji će po njihovoj riječi vjerovati u Me, da svi budu jedno."/ Iv 17, 11 / Usrdna je Isusova molitva za jedinstvo u vjeri. Vidio je naime unaprijed kako će ustati krivi proroci koji će naučavati krivu nauku, koji će haljinu Njegove Crkve poderati....

Na jedinstvo opominjao je i sv. Pavao: "Zaklinjem vas da svi budete složni; da ne bude među vama razdora, već neka vlada savršeno jedinstvo osjećaja i misli."/ 1.Kor/ "Nastojte sačuvati jedinstvo, jedno tijelo i jedan duh, jedna vjera, krštenje; jedan

Bog i Otac sviju..." / Ef 4, 3 /.

Ali se dogodilo čega se Isus boja o. Našli su se u Crkvi Njegovoj ljudi koji su razbijali jedinstvo među vjernicima. Ustali su ljudi koji su izopačili Kristovu nauku i počeli učiti svoju krivu nauku. Tako su nastale različite vjerske sljedbe, sekte, raskoli.

U velikom gradu Čikagu pojavila se jednoga dana na kioskima slika neke gospođe. Njezino je lice bilo puno tuge i brige. A ispod slike riječi:"Dijete moje, vrati se natrag k svojoj majci." Ovaj je plakat bio zadnje sredstvo, kojim se poslužila dobra majka, da nađe svoju kćer, koja je otišla od majke i izgubila se u gradu. Majčino srce se nije uzalud nadalo, da će izgubljeno dijete naći. Kćer je vidjela sliku svoje majke i vratila se.

I majka Crkva kroz sve vjekove stalno je pozivala svoju izgubljenu i zalutalu djecu natrag pod svoje okrilje. Pape kao vrhovni pastiri Isusove Crkve često su pokušavali ne bi li rastavljenu djecu priveli natrag k crkvenom jedinstvu. Došlo je doduše 1274. u Lionu i u Florenci 1439.do jedinstva između Carigrada i Rima. Ali je to bilo kratkoga vijeka. Istok se opet odvojio. Sve je nastojanje bilo jalovo jer

ni to nije provelo. Ni to sjedinjenje nije donijelo željeni plod.

U prekrasnoj priči o dobrom pastiru Isus reče:"Imam i drugih ovaca koje nisu iz ovog ovčinjaka. I njih mi treba dovesti i čut će moj glas te će biti jedno stado i jedan pastir. / Iv. 10, 16 /. Te "druge ovce" jesu svi ostali kršćani koji se još nisu vratili u pravi ovčinjak Isusov, u Isusovu Crkvu. Jer je samo katolička Crkva prava Kristova Crkva; samo ona ima Petra koga je Isus postavio za poglavara svojoj Crkvi. Već je sv. Ambrozije rekao:"Ubi Petrus, ibi Ecclesia."

Godine 1933. poslalo je 17 anglikanskih svećenika pismo anglikanskom biskupu u Nottingham u kojem kažu da je volja Božja da se engleska crkva izmiri sa rimskom Crkvom. Biskup je pozdravio njihovu želju i odgovorio im:"Jedino sjedinjenje koje dolazi u obzir za anglikansku crkvu jest unija s Rimom, sa gradom na gori."

Jest, u ovu Crkvu Kristovu treba da se vrate svi koji lutaju izvan Crkve Kristove. Veliki je poticaj za sjedinjenje svih odijeljenih kršćana u katoličkoj Crkvi dao blagopokojni papa Ivan XXIII. kad je dozvolio, da mogu na II.

Vatikanskom koncilu sudjelovati kao promatrači zastupnici svih kršćanskih sljedbi, i raskolnici.

Veliki je promicatelj jedinstva i sadašnji papa Pavao VI, "papa jedinstva". I on nastoji uspostaviti dialog sa svim kršćanima, čak i sa nekršćanima.

Danas smo započeli veliku "Molitvenu osminu za sjedinjenje svih kršćana u katoličkoj Crkvi." Značajno je da je tu svjetsku molitvenu osminu prvi uveo anglikanski časopis "Lampe" godine 1908. u saveznoj američkoj državi New York. Početnik je te molitvene osmine protestantski pastor Paul Watson. Tome pozivu na molitvu odazvali su se i protestanti i katolici. Prvi plod te pobožnosti bio je što je pastor sa svojim suradnicima prešao na rimokatoličku vjeru. Sveti papa Pijo X odobrio je i blagoslovio molitvenu osminu, a Benedikt XV proširio je molitvenu osminu na cijeli svijet i propisao molitve koje se u tih osam dana imaju moliti "da svi budu jedno".

Danas i katolici i protestanti i pravoslavni zajedno mole u toj molitvenoj osmini za jedinstvo u vjeri. Učinjen je veliki korak! Ali potrebno je da na tu nakanu još puno molimo. Već je sv. Augustin rekao: "Svaki vjernik, koji se nalazi unutar Crkve, moli za one koji se nalaze izvan Crkve." Nalazimo se u vrijeme koje izgleda sudbonosno za budućnost Crkve Kristove. Bog nas je stavio u stoljeće, u kojem se odigravaju velika djela. Nastaje novo lice Crkve! Puno molimo da dobri Bog uskori onaj blaženi dan kad ćemo opet biti jedno stado i jedan pastir! Rado molimo onu tako lijepu molitvu: "Molimo Te još za ovce koje više ne pripadaju jednom stadu Isusa Krista. Daj da i oni koji se ponose kršćanskim imenom, pristupe napokon kršćanskom jedinstvu pod vodstvom jednoga pastira. Pošalji Duha svoga, Duha istine i ljubavi, koji će sve zapreke jedinstva ukloniti!"

Pogotovo rado molimo onu lijepu molitvu za sjedinjenje svih Slavena sa katoličkom Crkvom: "A Ti, velika Bogorodice Marijo, Majko maša premila, koju svi zajedno štujemo i slavimo, ne prestani blagoslovljene ruke dizati Bogu Troedinome, dok ne vidiš svu svoju slavensku djecu, gdje se bratski grle u jedinoj pravoj Crkvi Sina Twojega. Amen."

Budimo apostoli crkvenog jedinstva molitvom!

Promisli: što ćeš i kada svaki dan nešto izmoliti na Isusovu veliku nakanu: " Ut unum sint - da svi budu jedno?"

19. siječnja

T E Š K A K R E P O S T

Poslušnost je Božja investitura. Stoga moramo tu krepost gledati u Božjem svjetlu. "Poglavar je zvučnik koji prenosi što u pozadini govori Bog," kaže Pavao Albera. To je stvarnost, koju zajamčuje vjera. Bog bi mogao i sam doći i narediti da slušamo. Ali bi tada izgubili zaslugo što ih stičemo poslušnošću prema zamjenicima Božjim, poglavarima. U ekonomiji spasenja vidimo pravilo da Bog vodi ljude po ljudima. Da je to istina, vidimo iz Svetoga pisma. U Djelima apostolskim pripovije da nam sveti Luka kako je mladić Savao gorio za židovski zakon Božji i kako je bio na putu za grad Damask da tamo progoni prve kršćane. Došavši pred gradska vrata obasja ga svjetlo s neba; on pade na zemlju i začu glas:"Savle, Savle, zašto me progoniš?" On reče:"Tko si Ti, Gospodine? A glas reče:"Ja sam Isus koga ti progoniš." A Savao pita:"Gospodine, što hoćeš da činim?" I Gospodin mu kaže:"Ustani, uđi u grad; ondje će ti se kazati što ti treba učiniti." I Savao je morao u grad gdje je živio Isusov učenik Ananija; ovomu je Gospodin naredio da Savla pouči. Bog se je, dakle, poslužio svojim učeni-

kom da Savla obrati. Tako Bog radi i s nama: služi se našim poglavarima da nas oni vode u ime Njegovo. I mi smo ih dužni slušati kao Boga.

Ali poglavara ima više vrsti: viših i manjih. Mi smo dužni slušati sve poglavare bez razlike; svaki je nadležan u svome resoru, u svome poslu. Dužni smo slušati i one najmanje poglavare. Svaki, naime poglavar, ima dio poglavarske vlasti koju je primio od viših poglavara. I u vojsci moraju vojnici slušati i one manje poglavare, desettare. Kad bi se našao vojnik, koji ih ne bi slušao, imao bi odgovornost pred višim poglavarom.

U Prizrenu, biskupskom đačkom sjemeništu, bio je rektor jedini poglavar. Budući da nije mogao sam sve voditi, on bi se služio sa svojim starijim sjemeništarcima koji bi vodili mlađe, a i svoje vršnjake. Svi su ih morali slušati. Rektor je njima powjerio dio svoje odgovornosti i proširio je na svoje pomoćnike. Ako bi se tko bunio ili ne bi slušao, morao se oprawdati pred rektorom.

Slično mogu i vaši poglavari predati dio svoje vlasti kojemu od vas, a

wi ste ih dužni slušatti. Swettii Bonaventu=
ra uči:"Svejedno je da li nam Bog javlja
svoju volju sam, neposredno, ilii po ande=
lu, ili po pravilima, ilii po poglavaru."

Slušatti - to je čestto weoma teško!
Prava žrtva. Zašto je slušatti teško? Radi
našega sebeljubilja, radii oholostii. Svi o=
sjećamo u sebi sklonost bunii, protiwlje=
nju, neposluhu... Svi želimo zapowijeda=
ti. Osjećamo u sebi oholost, sebeljubilje,
tvrdoglavost, precjenjivanje samoga sebe,
nagnuće prema sebi. "A nagnuće prema sebi
početak je svakom neredu," - kaže Pascal.
Rađamo se i živimo u sttanju nakaznog ego=
izma, sebeljubilja. I to swi bez razlike.

Zato je poslušnost teška! Praktičnо
najteža kreposst. Poslušnost je grob wla=
stite volje. "Slušatti - znači dattii sebi
glavu odrezatti," - weli sw. Iwan Bosko.
Tj. ne misliti wiše swojom glawom, ne ra=
ditti po svojoj wolji. Poslušnost je mučna
našoj iskwarenoj naravii. Malo ima ljudii
koji lako swladaju svoju wolju. "Od sto
duhownih osoba wiše od 90 % živii ih po
swojoj glavi," - piše sw. Ignacije Lojola.

Poslušnost je tako dragocjena kre=
posst jer je teška. Sw. Grgur Velliki tuma=
čeći riječi Swetoga pisma:"Poslušnost wi=

še wrijedi nego žrtwa" kaže:"Kod žrtava
Bogu se prikazivalo tuđe meso, a sa po=
slušnošću žrtwujemo Bogu swoju wolju."

Jer nam je tako teško slušatti, wiše
putta slični smo magarcu kojemu su napr=
tili terett i treba ga štapom tjeratti da
ga nosi! Jestt, našoj je naravi oporno
slušatti čowjeka kao čovjeka, po slabo=
sttima sličnoga nama. Naime, Bog pripušta
da pogriješe i poglawari a ne samo obič=
ni Ljudi. Bog dopušta da se ii poglawar
zabuni. Mi smo dužni slušatti i kad bismo
smatrali da je ono što nam poglawar zapo
wijeda nepametno. Tko je, naime, prwi u
službi, ne znači da je nužno prwi i u
krepostti! Mane poglawara čine odwratnim
i ugrožavaju poslušnost podložnika. Bos=
suett kaže:"Čestto su nam mane poglawara
korisnije nego li krepostti." A swetti Fra
njo Sal. dodaje:"Bio bi to zabawan po=
sluh kad bismo slušali samo one poglawa=
re koji su nam ugodni."

Teško je slušatti poglawara koji ti
nije sklon, koji te ne ljubi, kako ti mi
sliš, ili čak misliš da te mrzi. Lako je
slušatti poglawara koji te wolii, koji je
dobar i prawedan. Ali slušatti poglawara
koji je mušičaw, neljubezan, odwratan,

to je teško. To traži žrtve! Ali je baš takva poslušnost kod Boga zasluţnija! Gledaj poglavareve zapovijedi u svjetlu vjere pak će ti poslušnost biti lakša. Onda nećeš nikada biti kao Lucifer koji je Bogu buntovnički odvratio: "Non serviam! – Neću da Ti služim!"

U životu sv. Tome Akv. pripovijeda se da je nekoga dana čitao za vrijeme ručka. Poglavar opomene ga pred svima da jednu riječ nije dobro pročitao. Toma riječ ponovi i izgovori kako mu je poglavar naredio, premda je znao da se poglavar zabunio. Kad su kasnije o tom razgovarali, rekao je svojim drugovima: "Nije važno da li je naglasak na ovom ili onom slogu; važno je da li ja slušam ili ne."

Jest, nije svejedno da li ti slušaš ili ne! Ne slušaš li, time pokazuješ da si ohol, da nisi ponizan. Sveti Augustin kaže: "Poslušnost je majka i čuvarica svih kreposti." Tko je poslušan, taj je i ponizan. Sv. Ignacije Lojolski uči: "Više vrijedi svladavati svoju volju nego mrtve uskrisivati."

Promisli: kakva je bila tvoja poslušnost prema poglavarima? Jesi li odmah slušao ili si se bunio?

20. siječnja

ODGOVOR NA " Z A Š T O "?

Weibrecht, jedan od najmodernijih bezvjeraca, u knjizi "In dunkler Stunde" tuži se: "Srce mi traži beskrajnu vječnost, traži i pitta. Ali odgovor na sve to ima samo vjera. A ja vjere nemam jer su mi je otteli!"

Kako su značajne gornje riječi: "Odgovor na sve ima samo vjera." Jest! Vjera odgovara na najteža pitanja što muče naše srce. Ona odgovara i na tvoj "zašto?"

Andrija Maiocchi, talijanski liječnik i pisac, u knjizi "Život kirurga" spominje kako je sjedio još kao dijete na majčinu krilu i zapitao: "Mama, zašto smo zapravo došli na svijet?" I kaže, da nije mogao zaboraviti nikada odgovor što mu ga je majka dala. A rekla mu je: " Na svijet smo došli z a t o da Boga spoznamo, da Ga ljubimo, da Mu služimo i da Ga uživamo u drugom životu."

Taj je odgovor majka znala iz katekizma! Jest, silan je taj naš katekizam! Odmah na prvim stranicama čitaš te riječi. Tamo si, dakle, i ti dobio odgovor na svoj "zašto"? "Zato" dakle živiš: da

upoznaš Boga, da Ga ljubiš, da Mu služiš i da k Njemu dođeš! To je uzvišena svrha tvoga života na zemlji. To je pravi sadržaj tvoga bivanja na svijetu. Sveta vjera ti je odgovorila na tako zamašno pitanje. Ti dakle nijesi kao onaj koji je u crkvi sv. Pavla u Londonu dao na svoj grob napisati: "Dubius vixi, incertus morior, quo eam nescio. – U sumnjama sam živio, u nesigurnosti umirem, kuda idem ne znam!" Jer sveta vjera ti je odgovorila na tvoj "zašto!"

Razmatrajući ovaj "zato" što ti ga daje vjera, ti ćeš se sam uvjeriti da je tvoj život na zemlji vrijedan žiwljenja. Da tvoj život nije nesmisao. Da nije neriješeni upitnik, nego pun prebogatog sadržaja. Utisni duboko u srce taj "zato" i nemoj ga nikada zaboraviti: živiš dakle zato da spoznaješ Boga!

Šta? "Boga"? A toliko puta čuješ da navodno "Boga" nema! Hoće se čak znanstveno dokazati da Ga nema! Ljudi bi čak željeli da Ga ne bi bilo!

Usprkos tome je i sam bezvjerac Woltaire izjavio: "Ne mogu zamisliti da je ura bez urara!" Sam razum čowjeku kaže da tako mora biti i da tako jest. Dakle, mora i u swemiru biti Netko koji je swe to tako mudro uredio.

Ako vidiš vlak, auto ili avion kako kako jure prema tebi, ti odmah znadeš da tamo unutra mora biti netko u vozilu koji stavlja u pogon, upravlja, bremza, zaustavlja. A to je mašinovođa, šofer za wolanom, pilot.

Tako mora biti i u svijetu! Sami možemo doći do uvjerenja da mora biti netko koji prirodom upravlja. Mi ga zovemo Bogom.

Ako uđeš u lijepo uređenu sobu, vidiš da je swe na svome mjestu, čisto i pometeno. Odmah ti dođe na pamet da je netko swe tako lijepo uredio.

Istto vidiš i u prirodi. Swe ide po najljepšem redu: dan i noć, zima, proljeće, ljeto i jesen... Kad dakle u prirodi vlada red, mora biti i redatelj koji je swe tako skladno uredio. Mi ga zovemo Bog.

U svakoj državi susrećemo zakone. Uvjeren si da nam ih je dao zakonodavac.

I u prirodi vidimo kako se swe ravna po prirodnim zakonima. Mora dakle biti i Zakonodavac koji ih je dao, koji prirodi zapowijeda i ona ga sluša. Tome welcumnom zakonodawcu mi kažemo da je Bog.

Da Bog postoji, i da mora postoja=
ti, do toga uvjerenja došli su ljudi sa=
mi po zakonu razumnog zaključivanja. Pa=
met nam jasno kaže da svaka stvar, svaki
predmet ima svoga tvorca, svoga majsto=
ra, umjetnika. Tako i veličanstvena pri=
roda mora imatti nekoga, Umjetnika, Maj=
stora, Početnika. I mi Ga zovemo Bog.

Svoju vjeru u Boga Stvoriitelja mi
ispovijedamo molitvom:"Vjerujem u Boga,
Oca svemogućega, Stvoritelja neba i zem=
lje!" Bog je Gospodar neba i zemlje.

Mojsije, pisac prvih pet knjiiga Sv.
pisma, odmah na čelu prve knjiige piše:"U
početku stvori Bog nebo i zemlju."/ 1,1/
On tako, "po naški" opisuje kako je Bog
stvarao svijet. Navodi šest dana. Kod to
ga ne trebamo razumijetti "dan" kao naš
dan, nego jedno dugačko doba.

Vjera nas uči da je svijet stvorio
Bog. On je stvorio materiju iz koje se
je onda pod Božjim nadzorom sve dalje ra
zvijalo. Za nas je važno samo to da je
Bog dao početak svemu.

Već je kralj David istakao:"On
stvori nebo i zemlju, more i sve što je
u njima." / Ps 145, 6 /. A kod Izaije
proroka čitamo:"Ovako govori Gospod: Ja

sam Gospod, Stvoritelj svega, koji sam ra
zapeo nebo sam, rasprostro zemlju; tko mi
je pomogao?" / 44, 24 /. I Jeremija je
kliknuo:"Ah, Svemogući Gospode, Ti si
stvorio nebo i zemlju snagom svojom; ni=
šta nije Tebi nemoguće." / 32, 17 /.

Tako je na mjestu riječ psalmiste:
"Ti si u početku stvorio zemlju i nebesa
su djelo Tvojih ruku." / Ps 101, 26 / I o
pet:"Njegovo je more, On ga je stvorio, i
kopno su načinile Njegove ruke."/Ps 94,5/

Čovjek može dakle svojim razumom
doći do spoznaje da postoji Bog. Iz pro=
matranja Božje prirode.

To je, zaprawo, i moj cilj ovdje
na zemlji! Zato živim da upoznavam svoga
Stvoritelja čitajući iz velike širom otvo
rene knjige prirode. Sunce, zvijezde, cvi
jeće, more, drveće, planine, životinje,
čovjek... govore ti glasno o Njemu. Sve
ti govori o Bogu! Uči se iz knjiige pri=
rode upoznavatti Boga Stvoriitelja. Vježbaj
se u čitanju iz te ogromne knjige! Neka
pogled na prirodu uzdigne tvoje misli k
Bogu!

Američki astronaut Gordon Cooper
je za vrijeme svoga lijeta u svemir dne
15. svibnja 1963. ovako molio:"Zahvalju=

jem Ti, Bože, što sam smio poduzetti ovaj lijet. Zahvaljujem Ti za milost što si me usposobio za to. Hvala Ti, što sam dospio na ovo divno mjesto i što smijem gledatti sve ove krasotte koje si stvorio!"

Sveti Toma Akvinski kaže: "Bog nam je kao najodličniji Učitelj napisao dvije knjige iz kojih možemo naučittii svaku mudrost. Te knjige jesu: knjiiga prirode i Sveto pismo."

Pro isli: jesi li već kada ozbiilјno o gornjem mislio? Danas za vrijeme šetnje čitaj iz otvorene knjiige prirode Božje. Misii rado na Boga kojii je iz ljubavi prema tebi tako divno uresiio nebo i zemlju.

\+

\+ \+

21. siječnja

" D A G A L J U B I M O ...."

U prvoj knjiizi Sv. pisma zapisao je Mojsije: "Tada reče Bog: Načinimo čovjeka na sliku i priliku svoju! Neka on vlada nad ribama morskim, nad pticama nebeskim nad stokom, nad svim zvijerima zemaljskim i nad svime što gmiže po zemljii." / 1, 26 /.

"Rađajtte se i množitte se! Napunitte zemlju i podvrgnite je sebi. Vladajtte nad ribama morskim, nad pticama nebeskim i nad svakim živim bićem što se miče na zemlji." / 1.Mojs 1, 28 / "Eto, predajem vam sve na zemlji."

"Tada zasadi Gospod Bog vrt i stavi tamo čovjeka kojega je bio načiniio. I dade Gospod Bog tte niiče iiz zemlje svakojako drveće, ugodno za pogled ii dobro za jelo!" / 1. Mojs. 2, 8 /.

"I dovede Gospod Bog sve živottinje zemaljske i sve ptice nebeske pred Adama da widi kako će ih nazvatii. Adam nadjenu, dakle, imena svoj stoci i pticama nebeskim i svima životinjama zemaljskim."

Kako se velika ljubav Božja prema čovjeku pokazuje u tim riječima Božjim! Bog sam podložio je sva stvorenja svoja čovjeku, kruni svih stvorova. Istinitte su riječii Sv. pisma: "Umanjio si ga nešto malo od anđela, slavom ii čašću ovjenčao si ga i postawio ga nad djelima svojih ruku!" / Ps 8, 6; Hebr 2, 7 /.

Opravdano se kaže da je čovjek na zemlji kralj. On zapovijeda swim stvorovima Božjim. Stvorovi kao da nagonski osjećaju ovisnost o čovjeku i podvrgavaju

mu se. Stvoritelj im je dao taj osjećaj inferiornosti u njihovu narav.

Kako li je dobar Bog prema čovjeku! Stoga mora i odnos između Boga i čovjeka biti kao što je odnos između oca i djece. Bog je Otac naš nebeski, a mi Njegova djeca. Iz toga odnosa proističu na nas dužnosti. Prvenstveno da Ga ljubimo. Sasvim je prirodno da dijete ljubi oca od kojega sve prima: život, uzdržavanje ...

Mi ljudi sve imamo od nebeskog Oca: život i sve sposobnosti duše i tijela. Sve su to darovi ljubavi Božje. Svemu što imamo i što jesmo moramo reći: "Tvoja je milost, Tvoj dar!" Sasvim je stoga prirodno da Ga moramo ljubiti, da Mu ljubav moramo uzvraćati. Zato nas je konačno i stvorio. On sam to potvrđuje u Svetom pismu: " Na slavu svoju stvorio sam ga." / Iz 43, 7 / Dakle: stvorio nas je, da Ga slavimo i ljubimo.

I da ne bismo na tu dužnost zaboravili, dao nam je On sam čak i zapovijed: "Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom pameti svojom! To je prva i najveća zapovijed!" / Mt 22, 37 /. I Mojsije je učio narod: Čuj, Izraele! Gospod je Bog naš, Gospod

jedini! Ljubi Gospoda, Boga svojega, svim srcem, svom dušom, i svom snagom svojom!" / Dt 6, 5 /.

Mala je Lina nježno poljubila svoga dragog oca. "Voliš li me?" zapita otac. "Da, volim te!" "A, zašto me ljubiš?" "Jer i ti mene ljubiš!"

Sveti Ivan kaže zašto smo dužni Boga ljubiti: "Ljubimo Boga jer je On nas prvi ljubio." / 1 Iv 4, 19 /. "Bog je ljubav" – uvjerava nas isti apostol. / 4,16/ A mudri Sirah potiče nas: "Ljubi Stvoritelja svoga koliko možeš više." / 7, 30 /.

U životu sv. Franje Asiškoga, toga velikoga trubadura ljubavi prema Bogu, pripovijeda se, kako je išao kroz livadu i promatrao cvijeće. Tada je osjetio kao da ga cvijeće svojim otvorenim čaškama opominje da ljubi Boga. Svetac bi ih svojim štapićem lagano udarao po njihovim glavicama: "Šutite, šutite! Tá ja Ga ljubim." Tako bi se nekako izvinjavao!

Jest! Nerazumna priroda opominje nas da ljubimo Boga, Stvoritelja svoga i njezina. Čitava Ga priroda ljubi. Sveti župnik Arski, Ivan Maria Wianney govorio je: "Drage ptičice, Bog vas je stvorio da pjevate; i vi pjevate. Čovjek je pak stvo

ren da svoga Boga ljubi, a ipak Ga ne ljubi!"

Zar jedino razumni stvor, čovjek, da ne ljubi Boga?!

Montalembert, pisac i odličan katolik, prošetao se neke večeri svojim vrtom. Tada mu dođe u pratnji svoje odgojiteljice njegova pet-godišnja kćerkica u susret. Da iskuša svoju malu u znanju vjeronauka, zapita je: "No, mala, zašto si na svijetu?" Dijete se nježno nasmiješi i baci se ocu u naručaj riječima: "Zato, da tebe ljubim!"

Koliko li pouke i za nas u primjeru toga djeteta! I mi smo zato na svijetu da ljubimo svoga dobrog Oca nebeskoga. Tu je svoju životnu zadaću dobro shvatila sveta Terezija od Dj. Isusa koja je imala za svoje životno geslo: "Bože moj, ljubim Te!"

Ljubimo, dakle, i mi dobroga Boga! A ko ne znamo kazati sa svetom Malom Terezijom, kažimo barem nešto slično: "Bože moj, daj da Te ljubim! Pomozi mi da Te ljubim!" Budemo li Boga zaista ljubili, sve ćemo lakše podnašati što nas stigne. Sv. Augustin uči: "Tko ljubi – taj se ne umara; pa iako se u umori, već je taj umor ljubav."

Kad je poznati Ozanam ležao na samrtnoj postelji, njegova je brat potica o na pouzdanje u Boga. Umirući je dao prekrasan odgovor: "Zašto da se bojim Boga kad sam Ga toliko ljubio!"

Ispunimo li svoj cilj ovdje na zemlji: da ljubimo Boga, onda ćemo Ga ljubiti i poslije smrti kroz čitavu vječnost. I što Ga više budemo ljubili, uživat ćemo i veću blaženost. Sveti Toma, naime, uči: "Stupanj blaženosti mjeri se po ljubavi."

Promisli: jesi li uopće mislio do danas na to da si na svijetu zato da ljubiš Boga? Što ćeš danas učiniti iz ljubavi prema Bogu, svom dobrom Ocu?

\+

\+ \+

22. siječnja

O T V O R E N A K N J I G A

Veliki i slavni učenjak, astronom i matematičar Isak Newton sastao se na šetnji sa svojim prijateljem. Taj nije bio baš čovjek duboke vjere. U razgovoru zamoli prijatelj Newtona neka mu dade jedan dokaz za opstanak Božji. Učenjak stane, pogleda nebo na kojem su se baš počele po-

javljivati prve zvijezde, uzdigne ruku prema visinama i reče:"Tamo gore!" Htio je kazati: zvijezdano nebo dokazuje da ima Bog!

Već je prorok Izaija bodrio izraelski narod:"Podignite oči svoje gore k zvijezdama i gledajte: tko je to stvorio? On je koji je sve to izveo. On ih sve zove po imenu." / Iz 40, 26 /. I psalmist je uzvikinuo:"Caeli enarrant gloriam Dei! Nebesa pripovijedaju slavu Božju." / Ps 18, 2 /.

Jest, nebo u svom čudesnom sjaju divno je svjedočanstvo za Stvoritelja. U svom čudesnom sjaju! Jesi li već kada u noćnom miru i tišini promatrao one svijetle oči nad sobom? Kako su te milo pogledavale! Kako su titrale! Bio si saw uzhićem sretan! Nebeski svod, posut ogromnim i bezbrojnim svjetovima. "Pogledaj na nebo i prebroj zvijezde ako ih možeš prebrojiti!" - rekao je Bog Abrahamu./Gen 15, 5 / Ti sam mogao si ih nabrojiti od pet do šest tisuća. Astronomi nabrojili su ih svojim aparatima, teleskopima, preko 75 milijuna.

Ta se nebeska tjelesa nalaze u beskrajnom prostoru, u svemiru. Tebi se pričinja da su zvijezde malene svjetiljke; a

toliko su velike da ti se u glavi zvrti pri pomisli na njihove razmjere. Pomisli da ima gore nad nama u svemiru zvijezda koje su milijun puta veće od naše zemlje. Naša je zemlja jedna od najmanjih. Zvijezda Uran je 14 puta veća od naše zemlje; zvijezda Neptun 17 puta; Saturn 93 puta; a Jupitter čak 1293 puta veći od naše zemlje. A što je to prema našemu Suncu! Sunce je, naime, jedan milijun i tristo hiljada puta veće od zemlje. Još ima zvijezda koja je 12 puta veća od Sunca! To je Sirius. Astronomi čak tvrde da ima zvijezda koje su veće i od Siriusa!

Sve se te zvijezde vrte u beskrajnom svemiru bilo oko svoje osi bilo oko sunca. I to točno po određenom putu. Ipak su među sobom u tolikoj udaljenosti da se nikada ne mogu sukobiti. Našoj je zemlji najbliži "susjed" mjesec. A i taj je od nje udaljen 384.400 km. A sunce čak skoro 150 milijuna km!!! U sličnoj udaljenosti jesu i ostale zvijezde jedna od druge. Ako bismo se htjeli brzovlakom, koji juri 100 km na sat, voziti sa zemlje na sunce, trebali bismo 171 godinu!!!

Sva ta nebeska tjelesa lebde u svemi

ru, dakle u neizmjernom prostoru, bez i= kakvog potpornja; okreću se oko sebe i kruže jedno oko drugoga upravo vrtogla= vom brzinom. Naša zemlja letti oko sunca u jednoj sekundi 29 km; zvijezda Poluks 53, Arktur 674 km. A zajedno sa zemljom vrti= mo se i mi, jurimo i lettimo bez prestanka kroz svemir a da to nitti ne primijettimo; mi hodamo, skačemo, a ipak ne padnemo. Ni najviši tvornički dimnjaci ne ruše se, ni jedan list na drveću ne zatreperi, nii jed na travka se ne zanjiše. Nije li sve to zaista čudesno?

Osim toga, još ima u svemiru i zvijez da stajačica koje se ne okreću. A tih sta jačica astronomi nabrojjili su na tri sto milijuna. Godine 1911. dr. Munatt zapisao je u knjizi "L 'idee de Dieu " da svih zvijezda, koliko je do sada poznatto, ima 128 trilijuna, 139 milijarda, 400 milijju= na. Pa da tti se ne smutti glava!

Baci samo jedan pogled na "Mliječnu stazu", ili kako neki kažu, na "Kumovu slamu", odnosno na "Rimsku cestu" koja te vodi preko nebeskog svoda. Ona se sastoji od osam sto milijuna zvijezda i zvjezdi= ca. Ali astronomi uče da ima još vrlo mno go drugih staza i da se svaka od njjih sa=

stoji od stottine i stotine milijuna zvi= jezda. Dalje nas uče učeni promatrači ne= beskih tjelesa da ima u svemiru zvijezda kojih još nisu pronašli, jer njihovo svi= jetlo još nije doprlo na zemlju.

Zanimivo je da kod nebeskih tjelesa nema ni sekunde zakašnjenja i da nijedno od njih ne zaluta na krive tračnice. Sve se vozi po točno određenom voznom redu. Baš radi toga mogu astronomi točno izra= čunatti pomrčinu sunca ili mjeseca.

Takav i tolik je poredak u svemiru i u svijettu da su već sttari Grci puni u= divljenja kod promatranja owoga svijeta swemir prozvali "kosmos", tj. uređaj, u= res, red. Da, u svemiru vlada takav red kojemu se ljudski um mora upravo diviti. A gdje vlada red, tamo mora bitti redatelj, tj. netko koji je taj red zasnovao i podr žava ga. Taj Veleum mi jednom riječju zo= vemo — Bog!

Značajno je da su baš zvjezdoznanci bili odreda duboko religiozni ljudi. Lije pa je izjava i liječnika Hipolitta Guarini onija:"Gore su kazaljke koje pokazuju tko je naš i njihow Stvoritelj i Gospodar!" I kralj David uzhićeno kaže:"On je odredio zvijezdama broj njihow. On ih swe zove i=

menom." / Ps 146, 4 /.

U vrijeme francuske revolucije došao je Jean Bon Saint André, jedan od glavnih vođa, u Bretaniju k nekomu predsjedniku općine. Rekao mu je:"Da ne biste više imali nepotrebnih stvari koje bi vas podsjećale na praznovjerje, naredit ću da se sruši crkva skupa s tornjem." Tada mu pobožni Bretonac odgovori:"Srušite li nam crkvu ii zvonik, zvijezde na nebu bit će nam abeceda kojom ćemo učiti našu djecu da postoji Bog!"

Ovaj je pobožni seljak znao čitati iz knjige prirode Božje. Tako je lijepo rekao kard. Faulhaber:"Poslati u život jedno dijete koje ne zna čitatti ime Božje iz prirode, znači poslati u život jednog analfabetu koji ne zna čitati ime svoga Oca." Već je sv. Atanazije rekao:"Red i harmonija u prirodi jesu slova koja nas uče o njihovom Stvoritelju i Gospodaru." "Čittava je priroda velika knjiga; pitaj svijet, ures neba, red u svemiru, i prisluhni kako ti odgovaraju: Bog nas je stvorio!" / Sv. Augustin /. "Već sam pogled na zvjezdano nebo svjedoči da postoji Bog!" / Emanuel Kant /. Stari je mudrac Aristotel zapisao:"Iako je čovjeku navidljiv, Bog se može vidjetti u Njegovim djelima."

Na grobu astronoma Angela Secchi stoji natpis:"Od pogleda na nebo do Boga kratak je put!" I Woltaire je morao priznatti:"Swemir me plaši: Ne mogu zamisliti da ta ura radi a da nema urara." Zato ispravno kaže sv. Bonawentura:"Koga sjaj tolikih stvorowa ne raswijetli, taj je slijep; tko se na tako jaki glas ne probudi, taj je gluh; tko ne slavi Boga poradi takovih Njegovih djela, taj je nijem." Zaista, Bog je swoje ime zapisao na nebu jezikom što ga može čitati svaki čovjek; i onaj, koji ne pozna abecedu. Sa psalmistom moramo priznatti:"Velika su djela Gospodnja." / Ps 110, 2 /.

Promisli: jesi li se već naučio čitatti iz otvorene knjige prirode Božje?

\+

\+ +

23. siječnja

" D A M U S L U Ž I M O "

Mojsije reče izraelskom narodu:"Izraele! Što ište od tebe Gospod, Bog tvoj? Samo to da se bojiš Gospoda, Boga svoje-ga, da hodiš po swim putowima Njegowim,

da Ga ljubiš i služiš Gospodu, Bogu svo=
jemu, svim srcem i svom dušom!"/ Dt 10,12

"Da Ga ljubiš i da Mu služiš." To je i naš cilj na zemlji. Da Boga ljubimo i da Mu služimo. To Bog izričitto od nas traži:"Gospodinu Bogu svomu se klanjaj i Njemu jedinomu služi." / Mt 4, 10 /. Sadržaj našega života na zemlji jest - služba Bogu:"Služite Gospodu s veseljem" - upućuje nas psalmist. / Ps 99, 2 /.

Papa Pijo XI u svojoj okružnici "Mortalium animos" zapisao je:"Bog, Stvoritelj svega, stvorio nas je da Ga upoznamo i da Mu služimo; Bog ima neograničeno pravo na našu službu." Leon XIII u "Immortale Dei" kaže da sam razum traži da Bogu služimo jer nas je On stvorio i k Njemu se moramo vratiti."

Što zapravo znači: Bogu služitti? Što znači "služiti"? Pitaj slugu! Pitaj kućnoga slugu! On će ti objasniti! Služitti znači: slušati gospodara, raditti za gospodara, i gospodaru bitti vjeran. To je i naša dužnost prema Bogu, našem Gospodaru. Mi smo, naime, Božji sluge. I bl. Dj. Marija je priznala da je službenica Gospodnja. / Lk 1, 38 /. Bogu moramo dakle služitti. Njegove zapovijedi izvršavatti i po njima

živjetti. Po tom se mjeri i ljubaw prema Njemu. "Ako mene ljubite, vršit ćete moje zapovijedi." / Iv 14, 15 /. "Tko pozna moje zapovijedi i vrši ih, taj me ljubi." / Iw 14, 21 /. "U ovome stoji ljubaw Božja: da vršimo Njegowe zapowijedi." / 1 Iv 5, 3 /. Prema tome, dakle, kako Njemu služimo, mjeri se i ljubaw prema Njemu.

U Sv. pismu pripowijeda se kako je došla kraljica od Sabe s welikom pratnjom u pohode kralju Salomonu. Kad je widjela sjaj kojim je bio okružen, reče: "Sretni ljudi twoji, sretne sluge twoje što uvijek stoje pred tobom i slušaju mudrost twoju." / 3 Kr 10, 8 /. Kraljica je od Sabe, Balkida, nazwala blaženima sluge koji su bili na kraljevu dworu. Zaista, welika je bila čast za njih služitti tako slavnoga kralja!

I za nas je, malene stworowe, welika čast i sreća što smijemo služitti tako velikom Gospodaru, Bogu. To je izjawio već sw. Irenej:"Čast je za čowjeka da je u službi Bogu." Jest, welika čast! Jer On je kralj swih kraljewa, Gospodar swih gospodara. / Otkr 17, 14 /.On je jedini Najwiši, jedini Najbolji!

Bismarck primi u audijenciiju veće društvo. U svom nagovoru reče:"Jedino častohleplje što ga još imam jest da bih imao dobar nadgrobni nattpiis"! Sam ga je odredio, a glasi:"Ottto Bismarck, vjerni sluga cara Vilima."

Zaista, lijepo priznanje za jednoga slugu! Biti vjeran, vjeran do smrtti. I nikada se ne iznevjeriitii...

I naša je dužnost - služiitii - vjerno! Raditi za Boga i Njegovu slavu. Već sada kao sjemeništtarac nasttoj služiitii Bogu vršeći vjerno svoje dužnosttii. Kod učenja se pitaj:"Što radim?" Odgovor je "Služim Bogu!" Isto i kod molittve:"Služim Bogu!" Svuda i na svakom mjestu - sluga sam Božji. Misli na to kad se ujutro probudiš i reci:"Hvala Ti, Bože, što si me očuvao ove noći. Želim opet da Ti služim. Gospodine, ovaj dan što mi ga poklanjaš neka bude sav Tebi u slavu i čast. U svemu želim vršiitii Tvoju svetu volju. Tebi želim služiitii svim sposobnostima svoga tijela i svoje duše."

Baš onako, kako je to preporučivao sv. Vinko Paulanski:"Bogu služiitii radom ruku svojih i znojem lica svojega." A ti kao đak "znojem uma svoga", tj. uče-

njem. Misli preko dana na to da služiš "dobroga Gospodara", kako je rekao sv. Dominik Savio. Za Boga raditi nije teško. Stoga nasttoj ravnatti se prema uputtii Sv. pisma:"Servite Domino in laettiitia!" / Ps 99/ Sv. Augustin te opominje:"Nemoj služiti s negodovanjem jer te tvoje brundanje ne oslobađa od služenja. Time samo pokazuješ da služiš kao slab sluga."

Kardinal Wolsey bio je kancler Henrika VIII engleskoga. Morao bi mu pomagatti da provede despottske nacrte. Jer je bio u tom previše spor, pao je kod kralja u nemilost. Bio je pozvan na dvor kao veleizdajnik. Na puttu teško oboli. Bio je na samrttii. Njegove su posljednje riječi među ostalim bile:"O, da sam Bogu služio tako vjerno kao što sam služio kralju, On me ne bi napustiio u moje stare dane! Ali evo sada plaće što sam više imao pred očima naklonost kneza nego službu svome Bogu!"

Slično je izjavio i Colbert, ministar finansija kralja Ludvika XIV.:"Da sam toliko učinio za Boga koliko za kralja, mo ja bi duša bila deset puta spašena."

Stoga neka bude odluka sv. Augusttina i tvoja:"Samo Tebi hoću da služim jer je samo Tvoje gospodstvo pravedno." "Sve

je isprazno osim Boga ljubitti i Njemu slu-
žitti", kaže "Nasljeduj Krista". Budi svi-
jestan da je istinitto što je rekao kard.
Newman:"Rođen sam da Tebi služim, da sam
Tvoj, Tvoje oruđe. Daj da budem slijepo
Tvoje oruđe."Budi opet uvijek svjestan da
je istina što kaže sv. Luka:"Beskorisni
smo sluge; učinismo što morado smo učini-
ti." / Lk 17, 10 /.

Stari je franjevački subrat laik le-
žao na samrtnoj posttelji. Već su mu podi-
jelili svete sakramente umirućih. I stavi
li mu goruću svijeću u ruke. Veseo i zado-
voljan on se smiješkao. To se nije sviđa-
lo njegovom strogom subratu redovniku."Ka
ko možeš da se na smrtnom času smiješ? To
ne dolikuje"- kaže mu subrat. Prijjazno od
govori umirući:"Zašto se ne bih smio smi-
jatti? Ja nisam 70 godina služio Mohamedu
nego dradome Bogu!"

Ako budemo i mi svim srcem služili
Bogu, i nas će na samrtti obuzimatti sličnii
osjećaji!

Ljubimo, dakle, Boga i služimo Mu
vjerno! To je naš cilj ovdje na zemlji. I
poslije smrtti ljubit ćemo Ga kroz svu
vječnost. Jer "Deo servire, regnare est!"
uči sv. Augustin.

24. siječnja

"... I DA SPASIMO DUŠU SVOJU!"

Dragi Bog je htio da budeš stanovni-
kom ove zemlje, imao je s tobom neki plan.
Odredio ti je cilj, svrhu: "da Boga upo-
znaš, da Ga ljubiš, da Mu služiš i da se
spasiš." Od Boga si i k Bogu se moraš vra-
titi. To znači: spasitti se. To je zapravo
glavna svrha tvoga života na zemlji. Tvoj
je život puttovanje k Bogu, Stvorittelju i
Ocu. Susret i život s nebeskim Ocem, to
znači postići životni cilj - spasitti je-
dinu dušu.

Što? Dušu?... A toliko se puta ču-
je da čovjek nema duše. Da je on samo hr-
pa mesa i kosttiju. I liječnici su znali
kazatti:"Čittavog smo čovjeka već razrezali
ali duše još nismo našli. Kako onda još
možemo govoriti o nekakvoj duši? Nije li
to smiješno? U XX vijeku, u stoljeću teh-
nike, satteliita, materijalnog napretka go-
voriti još o tim zasttarjelim i otrcanim
frazama?!"

Da! Na prvi mah moglo bi se učinitti
kao da čovjek nema duše. Ona se nigdje na
prvi mah ne vidi. Ima ljudi koji žive kao
da nema duše; ima ih koji bi čak i htjeli
da je nema. Bilo ih je koji su i znanstve-

no učili da oma ne postoji!

Ali protiv toga moramo i možemo mirna srca kazati da duša ipak postoji, da čovjek ima dušu. Onaj elemenat koji tijelu daje život. Da, duša je počelo života. Svaka živa stvar ima svoju dušu. Biljke vegetativnu, životinje sensitivnu dušu. Jedino čovjek ima razumnu, racionalnu dušu. Samo čovjek!

Ti misliš, sudiš, želiš, odlučuješ se za jedno ili drugo; osjećaš, biraš, hoćeš ili nećeš, stvaraš zaključke, čitaš, zbrajaš, itd. A tko sve to radi? Možda tvoje tijelo? Materija? Ako to radi tijelo, zašto ono toga više ne radi kad čovjek umre?! A još postoji to isto tijelo, matterija! — Vidiš, dakle, da imaš u sebi još nešto što nije materija. To je duh. Ima dakle duša! Isus je jasno rekao:" Duh je onaj koji oživljava, a tijelo ne vrijedi ništa." / Iw 6, 63 /. U Sv. pismu čitamo:"Tada načini Bog čovjeka od praha zemaljskoga i udahnu mu u lice duh života; tako postade čovjek živo biće."/Gn 2,7 /

Već je stari Horacije rekao:"Non totus moriar! Neću sav umrijeti!" Nii ti nećeš sav umrijeti. Imaš dušu. Dao ti ju je dragi Bog čim si počeo živjeti u majčinu krilu. "Čovjekovu je dušu stvorio u ljud-

skom tijelu umjetnik Bog koji je Stvoritelj i duše i tijela." Tako uči sv. papa Leo. A svetii Toma dodaje:"Dušu je stvorio Duh Svetii jer sve Bog stvara po Njemu."

Na sasttanku evropskih pisaca u Lenjingradu od 5. do 9. kolovoza 1963. književnik Ungarettti rekao je:"Želim reći još nešto: postoji duša, postoji unutarnji svijett svakoga čovjeka." Svakako lijepo priznanje učenjaka. A sv. Ivan Damašćanin:"Duša nije materija, nije tvarna, tjelesna, nego jednostavna, živa substanca." Ona može živjetii neovisno o tijelu.

Imaš, dakle, dušu! I to besmrtnu dušu! Besmrtnu? Pa još se nitko nije javio s onoga svijetta! Tako i slično mudruju ljudi.

Znaj da nauka o besmrtnosti čovječje duše nije najnovijeg datuma. Nije to samo kršćanska nauka. I stari su narodi vjerovali u besmrtnost ljudske duše. Njihovi mudraci kao Plato, Cicero bili su duboko uvjereni u tu istinu. Romanopisac Lav Tolstoj je rekao:"Što duljе razmišljaš o životu, to ćeš manje vjerovatti u uništenje poslije smrti. Sa

mo onaj ne vjeruje u besmrtnost, koji nikada nije ozbiljno mislio na smrt."

Kad je don Bosko još bio bogoslov u gradu Chieri, imao je svetog prijatelja Alojzija Comollo. U razgovoru o vječnosti obećaše jedan drugomu da će onaj, koji prvi umre, doći javiti, ako to dragi dopusti, kako mu je na drugom svijetu. Dne 2. travnja 1839. umre Komollo. Pokopaše ga u crkvi sv. Filipa. U noći iza sprovoda, između 3. i 4. travnja, oko ponoći nasta u kući strašna buka. Približavala se sve više i sve jače spavaonici u kojoj je spavao bogoslov Ivan Bosko sa 20 drugova. Svi se probudiše i drhtahu od straha. Kad se vrata od spavaonice otvoriše silnim štropotom, pokaza se veličanstveno svijetlo i jasno čuše riječi: "Bosco! Bosco! Io sono salvo! – Ja sam spašen!" Bio je razgovjetan glas pokojnog bogoslova Komolla, don Boskova prijatelja. To je tako djelovalo na don Boska da je teško obolio i dugo se nije oporavio.

Isus Krist, Sin Božji, koji je o sebi svjedočio da je "Put, Istina i Život," rekao je: "Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti. Bojte se

radije Onoga koji može i dušu i tijelo uništiti u paklu." / Mt 10, 28 /. I desnom razbojniku na križu rekao je: "Zaista, zaista kažem ti, danas ćeš sa mnom biti u raju." / Lk 23, 43 /. Jasno, nije mogao biti s Isusom u raju tijelom, nego dušom, jer ona i poslije smrti tijela još živi. Isus umirući na križu povikao je jakim glasom: "Oče, u ruke Tvoje predajem duh svoj." / Lk 23, 46 /. Predao je svoju dušu u Očeve ruke. Kako bi je mogao predati da je prestala živjeti, da nije besmrtna?! Osim toga, Isus je živ uskrsnuo iz mrtvih. On je i druge povraćao u život, uskrisivao.

Tako lijepo uči sveti Augustin: "Duša je doduše u vremenu stvorena, ali ona neće nikada više nestati." I Sveto pismo veli: "I prah se vrati u zemlju, onako kako je bio, i duh se vrati k Bogu koji ga je dao." / Prop 12, 7 /. Kako je dakle istinito što uči Sveto pismo: "Bog je čovjeka stvorio besmrtnim." / Mudr 2, 23 /. Jasno, ne po tijelu, nego po duši!

I ti, dakle, imaš dušu, i to besmrtnu dušu! Kad tijelo umre, duša ne umre; ona živi i dalje. Svoju besmrtnu dušu moraš spasiti. To je tvoja životna za

daća! To je svrha tvoga kratkog života na zemlji. Kard. Newmann reče: "To je možda katkad teško. Ali taj cilj ne postići, ne spasiti dušu, to je strašno!"

U Beču, u Austriji, vidi se na kioskima zaista dosjetljiva novost. Da podsjete prolaznike na svetu istinu da je čovjekova duša besmrtna, stavili su lijepe natpise velikim slovima: "Deine Seele ist unsterblich – Tvoja duša je besmrtna!" Kako je to danas važno, da često mislimo na to!

Promisli: jesi li sada čvrsto uvjeren u svetu istinu o besmrtnosti svoje duše? Ili te možda još nešto muči u toj tako važnoj stvari? Onda mirno pitaj o. duhovnika!

\+

\+ +

25. siječnja

S A V A O – P A V A O

U maloazijskom gradu Tarzu živio je mladić, pun poleta i samosvijesti, revan za židovski zakon Božji. Zvao se Savao, Pavao. Židovska riječ "Šaul" znači željeni, isprošeni. Roditelji Pavlovi odlučili su da im sin bude rabin

tj. židovski svećenik i učitelj. Kao 14 godišnjaka poslali su ga u Jeruzalem, u školu slavnoga Gamaliela. Svojom je nadarenošću krasno napredovao u znanju i revnosti za židovski zakon. Silno je mrzio novu vjeru koja se počela širiti. Kao židovski rabin u svojoj velikoj mržnji na kršćanstvo sudjelovao je kod kamenovanja sv. Stjepana. U svome bijesu na novu vjeru zatražio je od velikog židovskog svećenika punomoć da pođe u glavni grad Sirije Damas da bi tamo potražio kršćane i svezane ih doveo u Jerusalem.

Dobivši zatraženu dozvolu, krenuo je na put s nekoliko oružanih ljudi. Oko podneva sa svojom pratnjom Savao se približio Damasku. Pred gradskim vratima najednom ga obasja svjetlost s neba. Od silnoga straha padoše svi na zemlju. Ležeći ničice začuje Savao glas: "Savle, Savle! Zašto me progoniš?" Na to pitanje drščući zapita: "Tko si Ti, Gospodine?" A glas odgovara: "Ja sam Isus koga ti progoniš!" Nije doduše Savao progonio Isusa lično, nego u Njegovim vjernicima. Savao Isusa nije vidio, ali je čuo za Njega i Njegova djela.

Čudeći se pitta Ga:"Gospodine, što hoćeš da činim?" Isus mu odgovori:"Ustani i uđi u grad, pa će ti se kazatti što ti je činiti." Pavlova pratnja zanijemi od udivljenja i straha; ti oni su čuli glas ali nikoga nisu widjeli.

Kad su se svi malo pribrali, ustadoše. Srsi prođoše Savlowe prattioce kad opaziše kako njihow wođa tettura šii reći ruke da koga prihvatti jer je bio slijep! Priskočili su mu u pomoć ii primivši ga ispod ruke, uvedoše ga u Damask.

Rečenica "Čovjek snuje, a Bog određuje" ispunila se ii ovdje. Mladi, oholi farizej Savao, mislio je da će dostojanstveno unići u grad pred svojom prattnjom. A sada ulazi kao jadan slijepac. U gradu doveli su Savla u ulicu koja se još danas zove "Ravna", ii predali ga nekom Židovu. Sam događaj tako je djelova o na Savla da tri dana nije jeo ni pio. Samo je razmišljao o Isusu koji mu se javio.

U jednoj pokrajnoj ulici Damaska stanovao je čovjek imenom Ananija. U molitvi mu se javi Gospodin i reče:"Ananija!" Upoznavši glas Božji odwnatti:"Evo

me, Gospodine!" A On mu reče:"Ustani, idi u ulicu koja se zove "Ravna" i potraži u kući Judinoj Taržanina po imenu Savla!" Na te riječii Ananija se prestraši. Zao glas o Savlu već je bio stigao u Damask! Zatto Ananija kaza:"Gospodine, čuo sam za toga čovjeka koliko je zla učinio kršćanima u Jerusalemu. A i ovdje ima vlast da veže sve koji zazivaju Tvoje ime!" Gospodin mu reče:"Idii! Toga sam čovjeka odabrao da propovijeda vjeru pogaanima."

Na Božju naredbu Ananija pođe u kuću Judinu ii stavi ruke na Savla:"Savle, bratte! Gospodin Isus, koji ti se javio na putu, poslao me da progledaš ii da se napuniš Duha Svettoga." U taj čas padoše sa Savlovih očiju kao ljuske i progleda. Savao je ustao, Ananija ga je poučio i zatim krsttio. Tako je postao kršćanin i veliki pobornik Isusov. Od strastvenog progonitelja Crkve posta jedan od najvećih i najzaslužnijih Isusovih apostola. Onaj koga su se svi bojali i drhtali već na samo ime njegovo postao je vatrenim, koleričkim braniteljem Kristovim. Nastupio je svettu, od Isusa mu povjerenu službu, odmah u samom gradu Damasku. Zalazio

je u sinagoge i dokazivao da je Isus Sin Božji i obećani Mesija. A Židovi se snebivali od čuda. Zaista, imali su i razloga. Nenadani i silni preokret zbio se sa Savlom pred vratima Damaska.

Da bi se za svoju veliku zadaću dostojno pripravio, otišao je u pustinju, u samoću daleke Arabije. U pustari se pripravljao Pavao za svoje sveto zvanje molitvom, postom i čitanjem svetih knjiga. Proučavao je Sveto pismo. Tako pune tri godine. I tada nastupio svoju apostolsku službu ispunivši uzorno sva očekivanja Isusova! Postao je zaista "odabranom posudom". Od grabljivog vuka, koji je progonio ovce Kristova stada, postao je uzornim pastirom i apostolom.

Da bismo se sjećali velike milosti koju je Bog udijelio sv. Pavlu, Crkva je postavila današnji blagdan "Obraćenja sv. Pavla". - Danas također završava "Molitvena osmina za sjedinjenje svih kršćana u katoličkoj Crkvi i za obraćenje nevjernika".

Koliko li je već u povijesti Crkve Kristove bilo sličnih Savala i Pavala! Svemogućnost i mudrost Božja je toliko puta iz okrutnih vukova stvorila ponizne

jaganjce. Možda si i ti kod kuće bio kao Savao! Svojim prijašnjim životom nisi služio da po dobroti Božjoj budeš pozvan u sjemenište gdje se spremaš za Pavla, za svećenika. Koliko zahvalnosti duguješ milosrđu Božjemu!

Godine 1458. stupio je na prijestolje sv. Petra u Rimu jedan od najučenijih ljudi svoga vremena, jedan od najpoznatijih humanista onoga doba, vrijedan crkveni povjesničar. Zvao se Eneja Silvije Piccolomini. Bio je tajnik njemačko-rimskog cara Fridrika III u Beču. Spisao je povijest svijeta i Crkve u knjizi "Europa". Car ga je postavio za tršćanskoga biskupa. A g. 1458. bio je izabran za papu. Kao humanista živio je ne baš uzornim životom. Bio je laksista, slobodnog vladanja. Ali kad je bio uzdignut na papinsko prijestolje kao papa Pijo II, ozbiljno je promijenio svoj život. Da je to zaista ozbiljno i shvatio, dao je do znanja nakon izbora ovim riječima: "Aeneam rejicite, Pium recipite!" To znači: Za bacite Eneja, a primite Pija!" I takav je i bio. Pobožan. - On je potpisao bulu o osnutku ljubljanske biskupije. Prigo-

dom pada naše Bosne živo se zauzeo kod kršćanskih vladara za križarsku vojnu protiv Turaka. Umro je g. 1464.

Ako i tvoj život do sada nije bio vrijedan, onda i ti promijeni način svoga života. Najprije moraš u "pustinji sjemeništa" poput sv. Pavla obratiti sebe. Najprije moraš iz "Savla" postati "Pavao"; onda će se dragi Bog tobom poslužiti kao "izabranom posudom" da ime Božje poneseš ovomu svijetu.

Ako si i ti do sada živio laksnim životom poput Eneja Silvija, onda i ti sada promijeni svoj život! Milost Božja i tebe nuka da rečeš: "Aeneam rejicite, Pium recipite!" Sudjeluj sa milosttima što ti ih dragi Bog svaki dan dijeli! Budi pobožan, pak ćeš i ti postatti oruđe u rukama Božjim! Spremaj se poput sv. Pavla molitvom i postom i čitanjem svetih knjiga na svoj budući apostolat! Molitvom! I postom, tj. svladavanjem!

Promisli: u čemu se moraš "obratiti" da se dobri Bog može s tobom poslužiti za velike stvari? Posavjetuj se s "patrom", s duhovnikom!

+

\+ +

26. siječnja

BLAGOSLOV POSLUŠNOSTI

Jedan od najljepših prizora kod ređenja za svećenika jest, kada biskup na kraju traži da ređenik svoje ruke stavi u njegove ruke. Tada biskup zapita mladomisnika: "Promittis mihi et succesoribus meis reverentiam et oboedientiam?" I mladomisnik odgovori vesela srca: "Promitto." Tim svojim odgovorom "Obećajem" svećenik se stavlja u potpunu podložnost svome biskupu koji od tada smije i može s njim raspolagati po svojoj volji. Svećenik se odreče svoje volje i postane slijepo oruđe u rukama biskupa, svoga poglavara.

Poslušnost je, doduše, teška krepost, ali je od Boga blagoslovljena. U nazaretskoj kućici Isus je posvetio obiteljski život svojim životom; položio ga je na čvrst temelj, na poslušnost. Zato je svojim primjerom pokazao kako moramo slušati.

Krepost poslušnosti je teška. Zato je Bog sam posebno blagosilje. U IV zapovijedi svojoj Bog izričito kaže: "Poštuj oca i mater da dugo živiš i dobro

ti bude na zemlji!" To je jedina zapovi=
jed Božja koja ima za sobom obećanje Bož
je. To je dokazom kako je Bogu milo i
drago ako slušamo one koji su nam dali
život, odnosno one koji se u ime naših
roditelja brinu za nas. To su naši pogla
vari.

U povijesti starih redovnika čitamo
kako je neki opat naredio mladom redovni
ku neka voćku, koja je rasla u jednom ug
lu samostanskog vrta gola i neplodna, đub
ri i zalijeva. Mladi je redovnik posluša
o. Velikom strpljivošću ii ustrajnošću ga
jio je ono na pola suho drvce iako se
pričinjalo da je sve uzalud i da se ni=
kad neće pomladiti. Ali, nakon godinu da
na ustrajne njege pokazalo se lišće, u
drugoj godini cvijet, a u trećoj prvo vo
će. Opat je dao ono voće donijeti na
stol i reče svojim podložnicima: "Evo, ov
dje vidite plodove poslušnosti."

Jest! Poslušnost Bog blagosilje! Po
slušnost prati blagoslov Božji. To potvr
đuje već Sveto pismo: "Vir obediens loque
tur victorias! Poslušni će govoriti o po
bijedi!" / Prov 21, 28 /. Uvijek je tako
bilo i bit će. To je riječ Božja koja se
ne mijenja.

Ako poslušaš, ako izvršiš kako ti je
poglavar naredio, miran si i zadovoljan;
ako pak ne slušaš nego radiš po svojoj
glavi, onda si nemiran i nezadovoljan. I
ma pravo sveti Vinko kad kaže: "Tko je zai
sta poslušan, živjet će ugodno kao dijete
koje počiva na majčinim grudima." I don
Bosko reče: "Poslušnost je život bez bri=
ge." "Obedientia et pax"! U poslušnosti
je mir!" Te riječi imao je za svoje geslo
blagopokojni dobri papa Ivan XXIII.

Godine 1896. pariski je nadbiskup
kardinal poslao mladog župnika u napuš te=
nu župu Malturnai. On posluša svoga pogla
vara. Premda nije znao gdje je ta župa, i
pak pođe. Nije našao ni crkve ni župnog
stana. Prvi mu je pozdrav na dolasku bio
kamen u glavu. Novi župnik uzme taj okr=
vavljeni kamen: "Ovaj će kamen biti kamen
temeljac nove crkve koju ću graditi baš
na tom mjestu gdje sam bio njime ranjen."
Svećenik je ostao tamo, počeo raditi i na
kon nekoliko vremena stajala je na onom
mjestu nova crkva. Bog je blagoslovio nje
gov rad. Poslušnost čini čudesa!

To je svakako veliki poticaj da ra
do, uvijek i odmah slušaš premda je to te
ško. Možda osjećaš u srcu neki otpor pro=
tiv naloga svoga poglavara; rado bi se i=

spričao ili možda čak rekao " Neću!" Ali ti nemoj tako! Svladaj se i poslušaj! Ot por što ga osjećaš u srcu nemoj pokazati izvana neposlušnošću. Slušaj i onda kad ti se čini da se poglavar zabunio, ili da nema pravo, ili da mu zapovijed nije promišljena, na mjestu... Sv. Ignacije Lojola rekao je značajne riječi:"Od poglavara se traži mudrost; a podložnik je mudar kada sluša bez mudrosti." Nemoj da ti se dogodi kao onome koji je htio nešto napraviti po svojoj"mudroj" pameti. Poglavar mu je rekao:"In voluntate tua confundereris! Ti ćeš se vršenjem svoje volje osramotiti." Ako mirno i ponizno slušaš, nećeš snositi odgovornosti iako ne bi tako ispalo kako bi moralo.

Sveti Ivan Bosko reče jednoga dana bolesnom svećeniku neka ide u novi zavod za ravnatelja u mjestu Alassio. "Don Bosko! Tá, vidite da sam bolestan; ne mogu, jedva se držim na nogama!"— odgovara zaprepašteni don Cerutti. Ali don Bosko ostane pri svojem:"Idi, samo idi, slušaj!" I zaista, bolesnik ode u pratnji jednog subrata na vlak. Puttem mu je tako pozlilo da se onesvijestio. Kad je došao k svijesti, već su morali izaći iz vlaka. Dobili

su kola koja bi morala odvesti novoga ravnatelja u 7 sati udaljeni zavod. Pratilac se bojao da bolesnik neće izdržati vožnju na kolima po ružnoj cesti. Ali, gle čuda! Što su se više približavali cilju, to se don Cerutti bolje osjećao. Kad su dospjeli u Alassio, novi je ravnatelj bio sasvim zdrav. Malo zatim stigao je tamo i don Bosko te rekao don Cerutti ju:"Tebi neće biti teško govoriti o blagoslovu poslušnosti jer si ga sam iskusio na sebi." Kako je, dakle, istinito da poslušnost čini čudesa!

Nastoj stoga, da ti glas poglavara bude kao sirena koja zove da slušaš! Bježi tamo kuda te poslušnost zove.

Promisli: kako slušaš svoje poglavare?

\+

\+ +

27. siječnja

" VOS ESTIS LUX MUNDI...."

Na blagdan crkvenog naučitelja, doktora Crkve, čitamo riječi Isusove što ih je rekao svojim apostolima:"Vi ste svjetlo svijeta. Ne žeže se svijeća, da se stavi pod varičak, nego na svijećnjak, da

svijetli svima u kući." / Mt 5, 14 /.

Isusovi učenici moraju biti svjetlo. Znamo kakvo značenje ima svjetlo. Ono razgoni tamu. U svagdanjem životu bojimo se tame. Naprotiv, kako smo veseli kad si je sunce, kad ono daje svoje svjetlo.

Svaki apostol Isusov i svaki kršćanin mora biti svjetlo. Oni moraju svima svijetliti svojim životom. Kao što sunce rasvjetljuje zemlju svojim zrakama i hrani bilje da raste i dozre, tako treba da i apostoli, učitelji Crkve, šire nauku Isusovu među ljudima propovijedanjem i svetim životom. Kako se sunce ne može zastrti, tako se apostoli i službenici Božji ne mogu sakriti pred svijetom. Na njih će gledati svi kao na grad što je sagrađen na gori te privlači na se svačije oči.

Kako se upaljena svijeća stavlja na svijećnjak da je svi vide, tako treba da i službenici Isusovi svjetle svijetu dobrim primjerom. Dobar primjer je najljepše svjetlo kojim moramo svijetliti jedan drugomu a i svima koji nas vide. Ništa na svijetu toliko ne privlači kao dobar primjer, sveti život, bilo da se nalaziš kod kuće, bilo na ulici, bilo u crkvi, školi ili u društvu. Imaj to na pameti!

U pristaništima vidite svjetionike; na opasnim pličinama ili morskim hridinama stavljaju se svjetionici. Svaki ima svjetlo svoje posebne boje ili posebnog znaka. Mornari se u noći savjesno ravnaju prema tim svjetionicima. Ako se ne bi ravnali prema njima, bili bi u opasnosti i lađa i putnici. Nasukali bi se, razbili.

Svaki je od nas takav svjetionik gdjegod se nalazio. Ljudi nas gledaju. Gledaju kako se vladamo na ulici, u društvu, u crkvi, svuda. "Svaki je kandidat sveć. staleža kao kuća od stakla," kaže Raul Plus. Sve se vidi. I neki, možda, opravdavaju svoje zablude na račun našeg primjera. Misle: ako je on takav, mogu biti i ja! Koliko ih je već pokvario zao primjer, slabo svjetlo lošeg svećenika ili sveć. kandidata.

Nadbiskup Yamaguchi iz Nagasakija bio je za vrijeme II. Vatik. koncila na zasjedanju u Rimu. Jednoga dana došao k njemu novinar lista "Osservatore Romano". Nadbiskup mu je izjavio: "Talijanski je narod koji se zove kršćanski, gori od nas Japanaca!" Tako su mu rekli japanski katehumeni koji su bili neposredno pred obraćenjem. A zašto su dali takvu izjavu o ta

lijanskim kršćanima? Poradi jednoga fil
ma koji su u Rimu gledali. Onii su se
sablaznili. "Vi ste gori od nas. Kod
nas u Japanu se takvi filmovii ne smiju
davati!" A u jednoj katoličkoj zemlji
daju se! I to je velika zapreka misij=
skom radu u Japanu. Zao primjer katolii=
ka! Slabo swjetlo, slab swjettionik!

Kako je istinito, što kaže Svetto pi=
smo:"Staza je prawednika kao jutarnje
svjetlo, kao osvit; veselo gori swjetlo
pravednika, a swjetlo se bezbožnika u=
gasi." / Pr 4, 18; 13, 9 /. Kako nam va
lja paziti da riječima ii djelima nikoga
ne sablaz imo.

Biskup Sailer je rekao:"Što je na
svijećnjak postavljeno, mora biti svi=
jetlo." A baš ti si postavljen na svi=
jećnjak da drugima svijetliš. "Swjetlo
se bori protiv tame time da swijetli",
reče biskup Keppler. I ti se moraš bori
ti protiv tame svjetlom dobra primjera.
Jer "Tko sam ne hoda u swjetlu, ne može
druge voditi k swijetlu," kaže kardinal
Faulhaber.

Kapetan Paqueron je pisao sinu:"Ne=
moj se prepirati riječima, nego živi
dobro; svjetlo dobrih djela swijetli

svakomu i nikoga ne vrijeđa." Jest, dobar
primjer nikoga ne wrijeđa! A riječ može u
vrijediti. "I riječ ubije čovjeka", kaže
poslovica.

Sveti Ivan, apostol ii evanđelist,
piše kako je Isus prekrasnu pohvalu izre=
kao svome pretteči sv. Ivanu Krstittelju:
"Ivan bijaše zapaljena i goruća svjettilj=
ka, i wii ste se htjeli jedan čas radovatti
u njezinu swjetlu." / Iv 5, 35 /. Kad bi
se moglo takvo svjedočanstvo kazatti ii za
tebe! O kad bi bio zapaljena i goruća
svjetiljka od koje bii drugi imali swijet=
lo! Ovaj je swijet sav u tami grijeha. Tre
ba svjetlo dobra primjera. Treba apostola!

Sveti Iwan Krizostom, kojega blag=
dan danas slavimo, kaže da je naš život
sličan kazališnoj predstavi. Na pozornici
jedan glumi kralja, drugi ima ulogu voj=
skovođe, treći vojnika ... Nije glavno
kakvu je tko ulogu odigrao, nego kako ju
je odigrao." Nije važno na kakvom si polo
žaju bio u svome zemaljskom živottu, nego
jesi li dawao svome bližnjemu dobar prim=
jer, jesi li bio svjetlo koje je wodilo ii
grijalo ljudsku braću; jesi li bio apo=
stol i svjetlonoša svojoj okolinii!

Da budeš svjetlo kao budući sweće=

nik, nastoj već sada biti svjetlom, svjetionikom ovdje u sjemeništu svojim drugovima. Svuda: u kapelici budi pobožan da drugi imaju u tebi primjer pobožnosti. Priča se povijeda se u životu sv. Dominika Savija da se u crkvi tako lijepo vladao, da su Majke slale svoju djecu u njegovu blizinu da se izgrađuju na njegovoj pobožnosti. On je svima zaista svijetlio svojim lijepim vladanjem. Budi svjetionikom dobra primjera svojim drugovima u školi, u učionici, na dvorištu, na šetnji ..., posvuda gdjegod se nalazio.

Isus nas uči: "Vaše svjetlo neka tako svijetli pred ljudima, da vide vaša dobra djela te slave vašeg nebeskog Oca." / Mt 5, 16 /.

Promisli: gdje ćeš nastojati danas biti svjetionikom svojim drugovima?

\+

\+ +

28. siječnja

U Č E N J A C I I V J E R A

Veliki je Napoleon imao kod sebe i dvorskog kapelana abbé Vignali. Prigodom jednog velikog blagdana veliki mu državnik izrazi svoje čestitke. Prisutni liječ

nik Antomarchi, čuvši to, nasmiješi se. Tada mu Napoleon reče: "Vi se tomu smijete? Ali znajte, ja nisam ni filozof ni liječnik. Ja vjerujem u Boga i priznajem vjeru svojih otaca. Ja nisam ateist!" I okrenuvši se svećeniku doda: "Ja sam se rodio u katoličkoj vjeri i želim svoje dužnosti koje mi nalaže izvršivati." Kad se svećenik udaljio, car opet ukori liječnika poradi njegova newjerovanja: "Kako uopće možete a da ne vjerujete u Boga? Ipak sve nagovještaj Njegov opstanak jakim glasom. I veliki su duhovi vjerovali u Boga!"

Jest! Veliku je istinu rekao Napoleon. I učeni ljudi vjerovali su u Boga, a i još danas vjeruju. Često se čuje da u Boga vjeruju samo žene, djeca i seljaci; a učenjaci da tobože ne vjeruju. Ali je baš protivno istina: što je koji učenjak bio učeniji, to je više bio uvjeren u bivanje jednoga velikoga Boga!

Jedan od najvećih astronoma, Ivan Kepler, umro 1630., zapjevao je molitvu Božjoj mudrosti kojoj se divio: "Velik je naš Bog, velika je Njegova moć, neizmjerna Njegova mudrost. Hvalite Ga, nebo i zemlja, sunce, mjesece i zvijezde, u svo

jim jezicima! Neka Ga hvali ii moja duša kolikogod može. Njemu hvala,, čast ii slava u sve vijeke vjekova!".

Izaak Newton, jedan od uttemeljitelja moderne astronomije,, umro 1727., rekao je:"Vanredno divni uređaj sunca, planetta i kometa mogao je nasttatii jedino stoga jer je samo svemogući ii sveznajući Bog htio i proizveo." Newton je bio tako prožet poštovanjem prema Bogu,, o komu mu je govorio zvjezdani svemir da je obično vao otkriti glavu ii nakloniitii se kad bi čuo da netko izgovara ime Božje. Kad bi za vedre večeri pogledao zvijezdama obasuti svemir otkrio bi glavu ii nakllonio se.

Gigant u modernoj astronomijji Urban Leverriere otkrio je zvijezdu Neptun. Umro 1877. U svoj bi opservatorij postavio križ da na Njemu otpočine svoj umoran od istraživanja pogled.

Aleksander Volta,, pronalazač električe ne struje, svaki bi dan slušao sv. Misu i molio sv. krunicu. Poučavao bi čak djecu u kattekizmu. Svaki je blagdan priistupao k sv. Pričesti. Svake bii subotte zapalio svjetiljku pred Marijinom slikom, koja je bila nad kućnim vratima.

Osnivač elektrodinamike Ampere, umro 1836, dok je razgovarao sa prijateljem Ozanamom, svoje bi široko čelo obuhvatio svojim rukama ii povikao:"Kako je velik Bog, Ozaname, kako je velik Bog, a naše je znanje ništa." Kad je učenjak ležao na smrtnoj postelji, netko mu je želio proči tatii nešto iiz knjiige "Nasljeduj Krista". Tada bii on rekao:"Ja ga znam cijelog bez knjige."

Prvak među fizičarima, engleski učenjak Maxwell,, dnevno bii predvodio večernju pobožnost u svojoj obitelji i mjesečnc se pričešćivao.- To je svakako najuvjerljiviji dokaz da je vjerovao u Boga!!!

Osnivač moderne botanike Linné bio je duboko wjeran. U uvodu svog djela piše: "Vidiio sam kako kraj mene prolazii Vječni, Neizmjerni, Sveznajući i svemogući Bog i od začuđenja sam se skamenio. Svuda u carstvu ruda, bilinjstva,, životinja ii zvijezda ima tragova svemogućeg Boga."

Jedan od najvećih kemičara, Pasteur, umro 1895., bio je osvjedočeni vjernik.

Najveći matematičar XIX. vijeka Francuz Cauchy ležao je na samrtii. Kad mu javiše da mu nose sv. Pričest, zapovjedi da stepenice, po kojima će Gospodin doći,

ukrase najljepšim cvijećem iz njegova vr
ta. To dokazuje njegovu vjeru, koju je
srcem i ustima ispovijedao.

Jedan od najvećih današnjih engle=
skih i svjetskih prirodoslovaca James Je
ans kaže:"Otkrili smo da svemir pokazuje
tragove Moći koja planira i nadgleda....
Svemir nam jasno govori da opstoji neka
Moć koja umuje i koja upravlja."

Rumunjski astronom Aristtid Canadja
izjavio je:"Što više dublje poznajemo
prirodu to nam se i Bog uvijek ukazuje
kao sve to silnija Moć."

Kad se veliki američki državnik Wa=
shington htio posavjetovati sa svojim
drugovima o budućoj sudbini USA, tada se
od jednom digne stari državnik Franklin
i progovori:"Gospodo! Pomolimo se! Ja
sam već u poodmakloj dobi; ali što dulje
živim, sve jasnije vidim da Bog upravlja
stvarima čovječanstva."

Engleski astronom Stanley Artur Ed=
dington piše:"Moderne prirodne znanosti
i astronomija nužno vode k Bogu. Svemir
do kraja poznaje samo Onaj koji ga je za
mislio i stvorio."

Današnji učenjak Karl Wagner prizna
je:"Najveći mislioci svih vremena imali

su duboku vjeru u Boga". I književnik No=
valis veli:"Svemir je djelo beskrajnog U=
ma." I francuski astronom H. Androyer od=
lučno tvrdi:"Ima Bog koji je Geometar, ii
Arhitekt, ii Mehaničar, ii, jednostavnije
rečeno, Stvoritelj."

Slavni je Vilim Marconi dne 12. ve=
ljače 1931. prigodom otwaranja vatikanske
radio-stanice rekao pred mikrofonom:" Uz
pomoć Boga, koji je toliko tajnih sila
prirode stavio čovječanstvu na raspolaga=
nje, mogao sam spremiti ovaj instrumenat
koji će vjernicima cijeloga svijeta pružiti
ti utjehu da čuju glas sv. Oca!"

Najnoviji prirodoslovac O. Urbach
kaže:"Svaki kristal, svaka biljka, svaka
životinja, a prije svega čovjek govore o
mudrosti i ljepoti Božjeg plana."

I biolog H. Hoppeler:"Slavu Božju
razglasuju ne samo sunce sa svoga prije=
stolja na nebeskom svodu koje daje život
na milijune milja daleko; ne samo bezbroj
na vojska zvijezda; ne samo legija cvije=
ća u svome proljetnom raskošu; i naše je
zemaljsko tijelo živi svjedok koji tako
glasno govori o Božjoj mudrosti i moći. Ne
samo nebesa nego i ljudska tjelesa "propo
vijedaju slavu Božju i slave djela Njego=

vih ruku."

Dennert je istražio vjeru 300 učenjaka u svojoj knjizi "Vjera istraživača." Pronašao je da je među njima bilo 242 takvih koji su vjerovali u Boga; za 38 nije mogao ustanoviti njihovo stanovište prema vjeri; 15 bilo ih je više manje ravnodušnih; a samo 5 ih je bilo bez vjeraca.

Nije dakle istina da u Boga vjeruju samo neuki i priprosti ljudi. Naprotiv, istina je ona Napoleonowa da ii najveći učenjaci vjeruju.

Ali zašto neki ipak ne vjeruju? Na to nam odgovara švicarski biolog Meierhofer: "Najčešće je samo lažni stid koji mi nećemo da priznamo kad tražimo nova imena kojima bismo označili praizvor života, umjesto da se poklonimo pred svemogućim Bogom koji vlada svijetom."

Zašto ne vjeruju? Jer ne vole priznati Boga-Stvoritelja! E. Haeckel, kad već nije mogao naći nikakav dokaz, da je život nastao iz nežive tvari, kaže da je život ipak morao tako nastati, jer inače moramo priznati ono što nikako ne smijemo priznati, a to je da ga je Bog stvorio." Slično kaže K. Vogt: "Moramo pripustiti da je život nastao iz mrtve tvari da tako možemo baciti Stvoritelja na pod

lje!"

Kad je učenjak Halley počeo pred Newtonom govoriti o vjeri, reče mu Newton: "Ja sam to proučavao, a vi niste!" Slično se može dobaciti svima koji vjeru napadaju a ne poznaju je, nisu je proučavali. Bili su stručnjaci u svjetskim znanostima; ali vjeru, najvišu znanost, nisu proučavali. Zato ii ne mogu prosuđivatii vjerske istine kao oni koji su studirali teologiju. Poljski je maršal Piilsudsky lijepo rekao: "Bolest je našeg vremena što se na svim područjima nađe ljudi koji misle da se razumiju u sve, ii u ono što nisu učili, pogotovo na vjerskom području!"

A ti, dragi sjemeništarče, čuvaj svoju vjeru. Prikloni svoje koljeno ii uzdigni srce prema velikom Stvoritelju jer je istina što je rekao Lacordaire: "Samo Bog je velik!" Naš je Mažuranić zapisao: "Nebesa su knjige od vijeka, gdje svojim prstom Višnji piše. Neka vidi, tko ga nijeka, čijim duhom stvorsaj diše." — Gledajući u svemir, uzdahni pobožnim srcem: "Vjerujem u Te, Bože moj!"

29. siječnja

S V E T A C K R O T K O S T I

Sveti Franjo Saleski, svetac krotkosti, rodio se 2. kolovoza 1567. u dvorcu Sales, u pokrajini Savoja. Bio je prvorođenac pobožnih roditelja. Otac mu grof Franjo bio je diplomat, vojnik, plemenit po krvi i u duši. Poslije osnovne škole i roditeljskog odgoja otac ga posla u Pariz, u isusovačku gimnaziju. Bio je ponos škole. Veoma je volio knjigu. Jer je otac htio da mu sin bude potpuni plemić, dao se Franjo i na jahanje, mačevanje, ples. Razboriti mladić osjetti u tom veliku opasnost za svoju dušu. Stoga se upiše u Marijinu kongregaciju. Za geslo uzeo je riječi: "Non excidam! - Neću se izneviriti!" Svake bi se nedjelje ispovjedio i pričestio. Puno je molio, razmatrao i postio srijedom, petkom i subotom. Svaki je dan pohađao Presv. Olt. Sakramenat.

Kao 19 - godišnjeg mladića stala ga mučiti teška kušnja: da je, tobože, od Boga proklet te da se neće spasiti. Izgubio je volju da moli, a osim toga i tjelesno je oslabio. Jednom u crkvi sv. Stje-

pana pred Marijinim oltarom zaplače moleći milost da bi mogao barem ovdje na zemlji Boga ljubiti kad Ga neće moći ljubiti na drugom svijetu. Izmolii i molitvu svetog Bernarda "Spomeni se..." Čim se tako pomolio, swaka tjeskoba nesta. U srce se njegovo vratiio mir.

Iz Pariza ga posla otac u Padovu na glasovito sveučilište. Iako je Franjo već odlučio otići u svećenike, ipak posluša oca. Svoju je dušu powjerio wodstvu o. Possevinu. "Uz put" učio je i teologiju. Sa strane drugova čckale su ga u Padovi velike pogibli. Ali se Franjo i owdje čvrsto držao swoga gesla "Non excidam." Neki su ga drugovi zbog pobožnosttii pragonili te stavljali zasjede njegovoj krepostti svete čistoće. Jednom odvažni mladić izvuče mač i tako pottjera napasnike. Otad se počeo bičevati i nositi cilicij. Smrtno oboli. Ali mu dobri Bog udijeli zdravlje.

Godine 1591. stekao je Franjo doktorat prava i posjetiio Marijinu kućicu u Loretu. Tu obnovi zavjet vječnog djevičanstva. Preko Rima, Ferare, Firenze i Mletaka vratiio se k ocu u dvorac Sales. Posnosni otac u sinovoj odsutnosti zaruči svoga Franju sa barunicom Villagoret, ali

Franjo odbije ponudu. Ponudiše mu senatorsku čast savojskog kraljevstva; ali Franjo i nju odbi. A kad ocu otkrije svoju odluku da želi u svećenike, kao da se sruši sve očevi planovi. Nakon teške duševne borbe otac popusti i Franjo bi zaređen za svećenika u katedrali u Annecy godine 1593.

Odmah se je sav posvetio svetomu zvanju: svima je bio na raspolaganje, ispovijedao, propovijedao, pohađao bolesnike, dijelio milostinju... Njegove su propovijedi bile priproste; zbog toga mu jednom otac prigovori da su u njegovo vrijeme propovijedi bile pune grčkih i latinskih citata. Sveti mu se sin samo nasmiješi i nastavi svojim načinom propovijedanja. Ni je tražio svoje časti nego samo Božju čast i duše. U ispovjedaonici je sjedio sate i sate, uvijek strpljiv i blag.

U njegovo su doba protestanti bili veoma agilni. Cijelu pokrajinu Šablé na jugu Ženevskog jezera pridobili su za Kalvinovo krivovjerje. Čak se biskup povukao iz Ženeve u Annecy. Tada savojski knez zamoli od biskupa misionare da obrate zalutale krivovjerce. Ponudi mu se naš svetac. Mladi je svećenik zamolio o-

čev blagoslov. Otac mu ga nije htio dati uvjeren da mu sin ide u sigurnu smrt. Franjo, žalostan što ga otac nije blagoslovio, uzme sa sobom bratića kanonika Ludvika te odu u Šablé, u grad Thonon, godine 1594. Majci je srce pucalo od žalosti. Ali je velikodušno žrtvovala sina Bogu.

U početku nisu baš uspjevali; naprotiv, često su bili u životnoj opasnosti. Bratić je morao napustiti polje rada. Ali je svetac ustrajao; propovijedao je u crkvi u kojoj ga je slušalo 4 do 5 žena. Strogo je postio i bičevao se.

Pomalo je ipak milost Božja počela djelovati u srcima tih otpadnika: počeli su dolaziti da slušaju njegove priproste ali dobro pripravljene propovijedi. Mladoga su misionara nazvali "šablеskim apostolom". Ali to je bila tek sjetva. Do žetve bilo je još daleko.

Svetac je propovijedao i dalje, žrtvovao se, a njegov je nesebični rad pratio blagoslov Božji. Čitava se sela vraćala natrag u krilo katol. Crkve. Došli su mu u pomoć i drugi svećenici. Ali sam Franjo je povratio oko 70 hiljada krivovjeraca, nakon 6-godišnjeg neumornog rada. U znak priznanja za njegov uspješni

rad papa Klement VIII. imenovao ga pomoćnim biskupom ženevskim, a g. 1602,, poslije smrti biskupa Graniera, naslijedio ga na biskupskoj stolici.

Novi je biskup bio ii ostao siromašan. Njegov 20-godišnji biskupski život može se sažeti u rečenicu:"Živio je izvršujući ljubav." Bio je sa svima vanredno blag i ponizan; ii kao biskup učio je djecu vjeronauk. Osnovao je novu žensku redovničku Družbu: Marijina pohođenja sa sv. Franciskom de Chantal na čelu. Iz te Družbe je sv. Margareta Alacoque,, koju je Spasitelj odabrao da po njoj uvede pobožnost Presv. Srcu Isusovu.

Umro je pun zasluga za Crkvu 28. prosinca 1622,, udaren od kapi u gradu Lionu,u osam šati naveče. Uskrsnuće čeka u samostanskoj crkvi Marijina Pohođenja u gradu Annecy. Svecem bio je proglašen g. 1665. Godine 1877. papa Pijo IX. proglasio ga Učiteljem svete Crkve; a papa Pijo XI 1923. zaštitnikom novinara i katol. štampe.

Sveti je Franjo Saleški imao još dva brata i sestru. Svi su se slagali, iako je brat Ivan bio često nemoguć tako da su ga zvali "ocat"; brata Alojza zvali su "sol" jer je bio mudar,, razborit; a Franjju su

zvali "ulje" radi njegove blagostii koju je postigao 20-godišnjom borbom sa samim sobom.

Promisli:u kojoj ćeš krepostii nastojati da nasljeduješ današnjeg sveca=ra? Što si kod svojih druova: ilii ocat, ili sol, ilii ulje?

\+

\+ +

30. siječnja

PROGRAM TVOGA ŽIVOTA

1923. godine izgubila se u olujnoj noći na otvorenom moru motorna lađa "Eileen Laks" sa 4 mornara ii kapetanom. 80 sati ostali su na bijesnim valovima u stalnoj opasnosti po život. Konačno su četvrtu noć primijetiliI daleko pred sobom svjetlla većeg broda. Alii kako mu dati znak za pomoć? Uzeše staro odijelo,na moćiše ga u petroleji da bi ga zapalili.A li kako ga zapalitti? Svii su bilii mokri a oluja strašna. Traže šibice. Jedan je konačno našao šibicu, alii jednu jedinu!. Jednu samu šibicu! Možemo li pomislitti s kolikim su strahom nastojalii da im se ta jedincata šibica ne utrne?! Nii disatii se nii su usudilii. Uspjelo im je. Zapaljenim o=

dijelom dali su znak. Belgijska lađa "Persier" spazila ih i spasila!

I ti imaš u sebi samo jednu jedincatu "šibicu", jednu besmrtnu dušu. Isus uči: "Što koristi čovjeku ako dobije cijeli svijet, a izgubi svoju dušu?" / Mk 8, 36/ Isus kaže "dušu", a ne "duše", kao da ih ima više. I tu jednu jedinu dušu moraš spasiti.

I za tu jednu jedinu tvoju dušu dvojica su koji se interesiraju: Bog koji ju je stvorio i za kojega je stvorena, i đavao. Ta dva interesenta predobro znaju vrijednost tvoje duše. Više je cijene nego ti sam. Toliko je, naime, vrijedna. Sv. Augustin uči: "Duša je vrednija od zemlje i neba. Svoju je Krv jedinorođeni Sin Božji prolio za nas. Dušo, digni se! Toliko si vrijedna."

K papi Benediktu XII došao neki knez i silio ga da mu učini nešto što se protivilo njegovoj savjesti. Papa mu otvoreno veli: "Sire, kad bih ja imao dvije duše, mogao bih možda jednu žrtvovati vama za ljubav. Ali, imam samo jednu dušu i ne mogu je staviti u opasnost vječnoga prokletstva vama za volju."

Kad bi i ti, dakle, imao dvije duše, lako bi bilo pitanje: komu ćeš ih dati!

Ali sada, kad znadeš da imaš samo jednu jedincatu dušu, ostaje ti izbor: ili-ili! Ili Bogu, Stvoritelju svome, ili.....!

Svakako ćeš je dati onome koji je za nju više žrtvovao. Promisli najprije što je Bog učinio za tvoju dušu. Pogledaj na križ! Da bi Bog stvorio svijet, dosta je bila jedna sama riječ: "Fiat! - Neka bude!" A da tebe, dušu tvoju otkupi, dao je da mu probodu ruke i noge. Dapače i srce! Dao se prikovati na križ! Cijenom svoje Presvete Krvi te je spasio. "Niste otkupljeni srebrom ili zlatom, nego skupocjenom Krvi Krista, Janjetta nevina i neokaljana," uči sv. Petar. / 1 Petr 1, 18 /. I to sve samo iz prevelike ljubavi prema tebi. Da bi jednom bio dionikom Njegove blaženosti u nebu!

A sada, pitam te: što je đavao dao za tvoju dušu? Šta je učinio da je pridobije? Odgovori iskreno! - Ništa, a ma baš ništa! Samo je nastojao da te odvrati od Boga i zauvijek upropasti.

Ipak! Usprkos tome što đavao nije ništa dobra učinio za ljudsku dušu, ipak ih ima toliko u svijetu koji svoju dušu nude đavlu, koji su zapisali, prodali duše! Kakve li ironije! Tu prestaje pamet.

Mi smo kršćani često pravi luđaci. Dušu manje cijenimo nego svoje imanje. Ipak nas Isus uči: "Što koristi čovjeku ako dobije cijeli svijet, a izgubi svoju dušu!" / Mt 16, 26 /.

Sveti je Ivan Bosko bio pozvan na ručak kod grofa Camburcano. Među gostima je bio i neki umirovljeni general. Kad se taj poslije ručka opraštao od don Boska reče mu: "Don Bosko! Recite mi koju dobru misao za uspomenu na naš susret." Svetac mu reče: "Gospodine generalle, molite za mene da spasim svoju dušu." "Ja da se molim za vas?" začudi se vojnik. "Radije mi kažite koji dobar savjet." — Svetac se malko zamisli, a tada će: "Gospodine generale! Znajte da vam je izvojštiti još veliku bitku! Ako tada pobijedite, bit ćete zaista sretni!" — "Kakvu bitku?" začudi se general. — "Bitku za spasenje vaše duše."

I sve nas još čeka ta najznačajnija bitka u našem životu: spasiti dušu! To je naša glavna životna zadaća. Program našega života na zemlji. Ako to ne bismo uspjeli, ako ne bismo spasili dušu svoju, onda bismo promašili cilj i svrhu svoga života. Ako je duša izgubljena, sve je

izgubljeno! Isus uči: "Što li može dati čovjek kao otkupninu za svoju dušu?" /Mt 16,

Spasiti dušu, to je važnije nego sve ostalo na svijetu. I za spasenje te duše moraš se sam pobrinuti. Ako je Bog toliko žrtvovao za tvoju, zar ti sam nećeš sve učiniti da je spasiš? Sveti Augustin lijepo kaže: "Bog koji te je stvorio bez tebe, neće te spasiti bez tebe," tj. bez tvoga sudjelovanja. Da se rodiš, nisi ništa sudjelovao! A da se spasiš, moraš sudjelovati. Posao — spasiti svoju dušu, moraš sam obaviti. Kod drugih poslova može te netko zamijeniti. Kod posla vlastitog spasenja - nitko! Tu je baš kao i kod jela: želiš li biti sit, moraš ti jesti, a ne netko drugi za tebe. I za spasenje <u>svoje</u> duše <u>sam</u> se moraš pobrinuti.

Koliko se mučiš za što bolji uspjeh u školi, za napredak u učenju, za bolje ocjene! To je dobro i potrebno! Ali si dužan barem toliko brige posvetiti i za napredak svoga duhovnog znanja. Jer duša je najveće tvoje imanje za koje se moraš mučiti da napreduje, da raste. To je osnovna briga tvoga mladog života. U tu osnovnu brigu moraš koncentrirati sve svoje duševne i tjelesne sposobnosti. Sve što ra-

diš, mora biti samo sredstvo da spasiš svoju besmrtnu i jedinu dušu. I tvoje pobožnosti, i učenje, i razonoda, sve ti mora služiti za to da spasiš svoju dušu. Taj cilj mora imati i ovo razmatranje. "Kod svega što činiš, pazi na dušu svoju!" opominje mudri Sirah. / 32, 23 /.

Živiš, dakle, zato da upoznaš Boga, da Ga što više uzljubiš. Da Mu služiš darovima koje ti je dao. I da jednoć Bogu predaš svoju dušu. Da time zavrijediš od Njega primiti i plaću!

Dobio si, dakle, odgovor na svoj veliki "zašto". Zašto živim? Sada znadeš i odgovor, "zato!" Dala ti ga je svetа vjera. Sada vidiš kako je svrha tvoga mladog života i te kako uzvišena. Da je tvoj život vrijedan življenja.

Rado moli u čast nebeskoj Majci molitvu koju je sv. Ivan Bosko naučio svoje drage pitomce: "Draga Majko, Djevice Marijo, daj da spasim svoju dušu."

A sada, ruku na srce! Promisli, što si do sada učinio da postigneš svoj životni cilj? Nisi li u tom škartario? Ako ti savjest prigovara, nastoj to popraviti, izgubljeno nadoknaditi.

+

\+ +

31. siječnja

A P O S T O L M L A D E Ž I

"Poslan bi čovjek od Boga, komu bijaše ime Ivan". / Iv 1., 6 /. Tim riječima običavaju propovjednici svečano započeti svoj govor o sv. Ivanu Bosku. Zaista je to bio čovjek Božji, poslan za velike stvari. Bio je među onima koje Providnost Božja šalje kad čovječanstvo proživljava najteže časove. Bio je stup i branitelj sv. Crkve, osnivač nove Družbe Salezijanaca za mušku mladež, i Kćeri Marije Pomoćnice za žensku mladež; bio je savjetnik i desna ruka sv. Ocu papi, graditelj i reformator socijalnog života, otac siročadi, apostol svete Ispovijedi, promicatelj česte svete Pričesti, moderan odgojitelj, prorok, čudotvorac i jedan od najvećih svetaca prošloga stoljeća.

Rodio se u Italiji, u mjestancu Becchi blizu Turina, dne 16. kolovoza 1815., iste godine, kad je sv. Otac papa Pijo VII ustanovio blagdan Marije Pomoćnice. Ivica je bio najmlađi od troje djece oca Franje i majke Margarete, siromašnih seljaka. Otac mu je umro kad

su mu bile dvije godine. Tada je majka morala preuzeti brigu oko njegova odgoja.

Nakon uzorno sprovedene mladosti u= čio ga je pisati i čitati g. kapelan u župi Castelnuovo d'Asti, koja se danas zove "Castelnuovo don Bosco". Mladi je u čenik bio vanredno nadaren i bistar, ve= lik prijatelj knjige. Već u ranim godina ma osjetio je poziv Božji u svećenički stalež. Naročito je veselje imao boravi= ti među djecom; učio bi ih kršćanski na= uk, opetovao propovijedi, itd.

Kad mu je bilo 10 godina, primio je veoma pobudno prvu svetu Pričest te odlu čio da će rado slušati jer mu je to po naravi bilo teško.

Veoma je volio školu; ali zbog sirо maštva nije mogao udovoljiti svojoj vel koj želji. Stoga je već kao 14-godišnjak naokolo vršio službu pastira, vrtlara, vrtlara...

Ali se Providnost pobrinula i za njega. Našao je sredstva da pohađa lati= ske škole u Castelnuovu. Stanovao je kod orguljaša Roberta koji je ujedno bio i krojač. Kod njega je učio svirati harmo= nij i šivati. Kod kovača je izučio kovač ki, a kod jednog stolara stolarski, a ta

der i cipelarski zanat. U kafani je bio konobar, naučio praviti kolače, like= re i kuhati. Kod g. župnika bio je konj= ski sluga te se izvježbao u jahanju. Ta= ko se mukom probijao kroz svoj mladi ži= vot i pripremao za budući apostolat. Sve mu je to znanje dobro poslužilo kad je kasnije otvorio obrtničke škole za nauč= nike ili šegrte.

Uza sve to mladić nije zanemario du= hovni život. Jednom vrijednom svećeniku povjeravao je tajne svoje mladenačke du= še. Pričešćivao se svake nedjelje. U ško li je napredovao odličnim uspjehom. Bog mu je dao vanredno pamćenje. Njemu je bi lo jedno te isto knjigu pročitati i zna= ti na pamet; čuti propovijed i zapamtiti je. Stoga su ga svi cijenili i poštivali, i profesori i drugovi, premda je bio već stariji i seljačkog roda.

U slobodno vrijeme skupljao bi dje= čake, pogotovo one zanemarene i zločeste, te ih učio kršćanski nauk i vodio sv. I= spovijedi. Svojom je pobožnošću u crkvi tako djelovao na svoju okolinu da je žup nik priznao da je radi njegova dobrog primjera procvao u župi vjerski život.

Ne čudimo se stoga njegovoj odluci

da stupi u redovnike, i to u franjevce. Već je bio primljen. Ali poradi jednog sna, što ga je otkrio svome ispovjedniku sv. Josipu Cafassu, promijeni odluku i po njegovu savjetu uđe u biskupsko bogoslovsko sjemenište u Chieri. I kao bogoslov bio je vrlo revan. Svetta je Prič est davala njegovom zvanju moć i rast. U vršenju zavodskih pravila bio je tako uzoran i savjestan da su ga poglavari svima stavljali za primjer. I kao bogoslov učio je djecu kršćanski nauk.

Tako duhovno pripravljen položio je čvrst temelj svome budućem radu. Velik je utjecaj imala na njega njegova upravo svetačka majka Margaretta sa svojim uputama i savjetima.

Sa odličnim uspjehom završio je bogosloviju i dne 5. lipnja 1841. bio zaređen za svećenika. Na mladoj Misi molio je dobroga Boga milost da bi bio moćan u riječi, u govoru. Bio je usliišan. Njegove su priproste propovijedi silno djelovale na slušaoce.

Kao mlada svećenika njegov ga svetii ispovjednik zadrža u Turinu da se usavrši u svećeničkoj službi i tako pripravi na apostolat. Vodio ga je sa so-

bom i u turinske tamnice; tamo je don Bosko vidio mladiće koji ne bi nikada došli u zatvor da su imali nekoga koji bi ih pravovremeno odvratio od zla. Stoga je odlučio svoj život posvetiti spasavanju zapuštene mladeži. Poučavao je kršćanski nauk i šegrte. Čekao je još samo trenuttak od Boga određen. Taj je došao na blagdan Bezgrešne 1841. kad je počeo okupljati oko sebe djecu sa ulice u tzv. oratoriju ili omladinskom domu. Svake ih je nedjelje bilo sve više. Riječ "Bosko" znači "rastem". I njegovo je djelo raslo. Otvarao je nove domove u Italiji, Francuskoj, Španiji, Americi; gradio nove zavode, zidao crkve, štampao dobro štivo, otvarao obrtničke i večernje škole. Slao je svoje duhovne sinove u misije, 19 puta putuje u Rim k sv. Ocu. Silno je poduzetan i radišan. Stoga je svratio na se oči sviju, i neprijatelja i simpatizera. Jedni ga mrze, drugi ga cijene; novine su se na veliko raspisale o njemu. U Parizu i Barceloni primaju ga kao kralja. Ali on uvijek i svuda ostaje ponizan, sa smiješkom na licu. Radi za Boga i duše revno šireći štovanje Majke Božje pod novim imenom "Marije, Pomoćnice kršćana."

Njegovu je revnost Bog nagradio izvanrednim darovima: čudesima. Sveto je živio i sveto preminuo 31. siječnja 1888 u Turinu u 73. g. života. Baš je u crkvi Marije Pomoćnice zvono pozdravljalo Gospu. Sprovod je bio uprav veličanstven. Danas počiva u bazilici Marije Pomoćnice. Svecem ga je proglasio papa Pijo XI 1. travnja 1934. godine.

Njegovo se djelo zaista čudesno širi po čitavom svijetu. Danas već broji 23.000 članova. Tajna je don Boskova uspjeha bila njegova lična pobožnost i svetost.

I ti se spremaš na veliko djelo u životu. Nastoj da i tvoji apostolat bude plod tvoje pobožnosti i svetosti.

"Budi ponizan i blag!" rekla je 9-godišnjem Ivici Bl. Dj. Marija u snu. I ti budi blag i ponizan. Štuj Mariju i ljubi Isusa u Presv. Euharistiji.

Promisli: što ćeš danas učiniti, da učiniš novi korak naprijed u vlastitom posvećenju?

+

\+ +

V E L J A Č A

1. veljače

" O H T E J E D I N I C E !"

U sjemeništu je danas bilo vanredno živo. U razredima kao u mravinjaku. Đaci kao na trnju: nemirni, nervozni, glasni.... Tek kada se je na vratima pojavila čestita osoba razrednikova, tada su se nemirni elementi smirili.

G. razrednik je svečano stupio na katedru i poslije molitve progovorio: "Dragi sjemeništarci! U svojoj znamenitoj poslanici Galaćanima svetii je Pavao zapisao:"Što tko sije, to će i žeti." / 6, 8 /. Tu je poredbu uzeo iz svagdanjega seljačkog života. Koliko je muke koštalo seljaka prije nego je položio na svoju sjetvu srp i kosu. Koliko su puta oluja i nevrijeme prijetili da će uništiti znoj njegova čela. Kada je sijao, vrijedile su za njega riječi Sv. pisma:"Euntes ibant et flebant, mittentes semina sua," - po njivi idući plaka o je sijući sjeme svoje!" / Ps 125, 6 /. A sada prigodom žetve vrijede riječi psalmiste:"Qui seminant in lacrimis, in exultatione metent - koji siju u suzama, oni će žeti s kliktanjem!" / Ps 126, 5 /. Da, kralj

David mu govori:"Venientes autem venient cum exuktatione, portantes manipulos suos! — S kliktanjem se vraća sa svoje njive, noseći snopove svoje!" / Ps 126, 6 /.

Naš narod to ovako izražava:"Sije se u blatu, žanje u zlatu!"

Gornje misli mogu se mirna srca primijeniti na vaš školski uspjeh. Nekoji su se zaista potrudili, izvršili svoju dužnost, upotrijebili darove kojima ih je dobri Bog nadario. Oni će danas žetti u obilju, već prema sposobnostima svojima. Ali ima i takvih koji se neće veseliti svojim snopovima. Neki će možda i suzama ovlažiti svoje oči. Jednima i drugima kažem: ako si izvršio sve, što si mogao, onda budi miran! Ako ti savjest nije mirna, neka tvoja odluka bude: u buduće ću bolje iskoristiti primljene darove!

Ruska poslovica veli:"Bog nam dariva orahe, ali ih slomiti moramo sami." Jest, Bog nam daje darove prema vlastitoj volji. Svatko je dužan s tima talentima raditi, upotrijebiti ih. Ima đaka koji bi svakako mogli postići bolje uspjehe u školi. Samo nisu svjesni svojih školskih dužnosti. Ili se zanemare! Onda se tuže i na profesore i na drugove, kao da su im svi krivi što

nisu postigli bolje rezultate. Zato su drugovima, koji su primili pozitivne ocjene, zavidni. I kaju se. Ali je takvo kajanje stiglo prekasno! Tuča jedinica potukla je žetvu i zato nemaju punih snopova. Zadovoljiti se moraju praznom slamom. Savjest ih prekorava:"Ah, te jedinice! Da sam barem malo ozbiljnije učio, ne bih se sada žalostio!" Moraš znati i zapamtiti za život: "Svaka škola nešto košta!" Ne smetni toga s uma u budućnosti! Njemački pjesnik Goethe kaže:"Ti samo radi, a veselje, zadovoljstvo će zatim doći samo!"

Priča se da je opat Izaija jednoga dana došao sa svojim mladim redovnicima jednom seljaku koji je baš vršio žito. Zamolio ga je:"Daj mi malo žita!" Seljak ga debelo pogleda i uzvrati:"Oče! Ti hoćeš mojega žita? Ali, jesi li ti meni pomagao kod žetve?" Opat začuđen reče:"A, tako?Tko nije pomagao kod žetve, ne dobije ništa?" "Sasvim jasno!" odvratio je seljak. Stari je monah otišao. Njegovi ga mladi monasi, koji su sve promatrali, zamole neka im kaže zašto je išao k onomu seljaku prositi.Opat im kaže:"To sam učinio poradi vas! Da, naime, ne zaboravite da tko ne radi, taj ne zaslužuje ni plaću!"

Ni ti nemaš pravo da jadikuješ: "Ah, te jedinice!" ako si preko godine gubio dragocjeno vrijeme. Primio si plaću za svoju sjetvu! Žanješ što si sijao! Sijao si u lijenosti, zato žanješ prema svome radu. Sveto pismo te poučava: "Tko obradu je polje svoje, taj će jesti do sitosti svoj kruh; a tko trči za besposlicama, taj će gladovati!" / Priče 12,11/ Jest, lijenčina svojim neradom zapadne u mnoge poteškoće kojih marljivi đak nema. Sveto pismo opet uči: "Staza je lijenčine kao pokrov od trnja, a put je marljivoga dobro utrven." / Priče 15, 19 /.

Veliki je Napoleon izjavio: "Za sve što sam postao, moram zahvaliti svojoj marljivosti u mladosti." I Riječ Božja te savjetuje: "Ujutro sij sjeme svoje i do uveče nemoj da ti počivaju ruke!" / Prop 11, 6 /. Duboko usadi u srce tu poukuDuha Svetoga: "ujutro", tj. u mladosti! Kad budeš stariji, nećeš imati više ni volje ni snage za ozbiljan studij. Sv. Grgur ti preporuča: "Kod rada je bolje nešto više nego manje. A kod jela radije nešto manje nego previše!"

Ali kod toga nemoj zaboraviti ono najglavnije: računaj ne samo na svoju pamet ii na svoju darovitost, nego ii na pomoć Božju!

Neki je brodar pozvao u svoj čamac mladoga gospodina. Gost je primijetio da je brodar imao na jednom veslu napisano "Moli!", a na drugom "Radi!" Gost se nasmiješio ii rekao: "Kako ste staromodni! Što treba molitve onaj koji radi?" Brodar nije ništa odgovorio. Samo je ispustio veslo na komu je bilo napisano "Moli!", a je s drugim veslao dalje. Veslao je i veslao. Alii se samo vrtio okolo po vodii.

I ti moraš uzeti u svoje ruke ne samo veslo rada, nego i veslo molitve! Znaj da su znanje i mudrost dar Božji! Sredstvo pak da ga se postigne jest molitva, poniznost!

Ispitaj se kako si upotrijebio svoju darovitost u školi? Možda ćeš ipak morati priznati da bi mogao postići bolji uspjeh da si bio marljiviji?

+

\+ +

2. veljače

S V I J E Ć N I C A

U Sv. pismu pripovijeda nam Mojsije kako su na poziv Josipa Misirskog došli u Egipat njegov otac Jakov ii njegova braća.

Faraon im odredi ii zemlju gdje se nastaniše. Njihov se rod brzo umnožio. Nazvaše ih Izraelcima. Budući da su ih Egipćani zlostavljali, odluči Bog da ih po Mojsiji izvede u obećanu im zemlju. Ali ih Faraon nije htio pustiti. Stoga Bog posla nad Egipćane velike nesreće. Dvanaesta je bila najveća. Anđeo je Gospodnji u jednoj noći poubijao svu prvorođenu mušku djecu. Samo je izraelsku prvorođenčad pošteđio.

Na spomen te dobrote Božje morali su Izraelci po zakonu Božjem svako prvorođeno muško dijete posvetiti Bogu. "Svaki muški prvorođenac neka se posvetii Gospodinu." / Ex 13, 2 /. Time je dijete bilo određeno za službu Božju u hramu, za svećeničku službu.

Kasnije je za službu Božju određeno pleme Levijevo. Ako je dakle dijete, prvorođenče, bilo iz plemena Levijeva, moralo se posvetiti ii prikazatii Bogu. Ako pak nije bilo iz Levijeva roda, onda su ga morali otkupiti. Za otkup morali su dati pet sekala, srebrnii novac; osim toga bogatiji morali su darovatii janje, a siromašniji dva golubića ilii dvije grlice.

To se je prikazanje moralo izvršiti

40. dan iza rođenja prvorođenca. Roditelji bi donijeli dijete u hram i svećenik bi nad njim izmolio propisane molitve te prikazao žrtvu. Tom je zgodom majka došla u hram ii zato da izvrši Mojsijev propis o očišćenju.

Ni Mariju ni Isusa nije vezao nijedan od tih propisa. Marija je bila Bezgrešna,, najčistija. A Isus, Sin Božji, nije trebao da se otkupi od službe Božje, iako nije bio iz Levijeva roda, jer je baš zato došao na svijet. No da pokaže poslušnost zakonu i da pokaže primjer drugima, on se pokorišše zakonu.

Svega toga sjećamo se na današnji blagdan. Nastao je veoma rano u jeruzalemskoj crkvi. Koncem IV stoljeća spominje ga glasovita hodočasnica Silvija. Sredinom V st. već su imali ii procesiju sa svijećama. Već u VI stt. slavili su ga 2. veljače. Istočna Crkva slavi ga pod imenom "Sretenije", tj. susret Isusov sa starcem Šimunom.

U Zapadnu Crkvu uveo je taj blagdan papa Gelazije I g. 494. s nakanom da dokine poganske rimske svečanosti u čast bogu Panu, luperkalije. U ophodu nosili su svijeće ii baklje. Papa im je dao kršćanski značaj. Jer su u procesiji nosili svijeće,

nazvaše taj blagdan "Svijećnica". Drugdje su ga zvali "blagdan Marijina Očišćenja". Ali to je zapravo Gospodnji blagdan.

U 10. stoljeću počeli su na današnji blagdan blagoslivljati svijeće. Povod tome dale su Simeonove riječi o Isusu koga naziva "svijetlo, darasvijetlii pogane i proslavi tvoj narod, Izrael." / Lk 2, 32 /

I zaista: svijeća, voštanica, najzgodnije simbolizira Isusa. On je rekao za sebe:"Ja sam svjetlo svijeta. Tko mene slijedi, sigurno ne ide po tami, već ima svjetlo koje vodi u život." / Iv 8, 12 / Isusovo svjetlo, Njegova božanska nauka, prosvjetljuje svakoga čovjeka kojji dolazi na ovaj svijet, / Iv 1, 9 / i rastjeruje tminu poganstva. Svijeća je, dakle, simbol Isusa Krista i Njegove božanske nauke.

Prvi su nam put stavili u ruke zapaljenu svijeću kod sv. krštenja. Tada smo primili sv. vjeru, što ju je predstavljala svijeća. Ona nam je rasvijetlila put u život. Drugi će nam put staviti goruću svijeću u ruke na samrti. Tada će nam ona opet rasvijetliti pamet da vidimo kako smo po svetoj vjeri živjeli.

Dragi sjemeništarci! Čega se čovjek najviše bojii? Svakako tame! Čovjek hoće ii

želi svjetla. Stoga su pronašli različita serdstva protiw tame. Nekada su svijetlili trijeskama od smole; zatim bakljama, mašću, voskom, uljem. Naskoro su pronašli u zemljji naftu, petrolej ii benzin. Zatim plinsku raswjetu ii električno svjetlo. Možda nećemo dugo čekatii na atomsku raswjetu.

Čovjek se boji tame ii nastojji da pronađe sve novije načine raswjette.

Ali ima jedna tama kojju ne mogu rasvijetliti nii električne žarulje. To je tama kojja vlada u ljudskom razumu. Ona može zasjeniti čak ii naše očii da ne wiide iistinu. To je onda tama duševne bijede, tama zloće grijeha, tama moralne pokvarenostii. I kod takve tame matterijalno swjetlo ništta ne značii. Čovjek iipak toliko žudi ii za takwim swjettlom koje raswjettljuje ljudskii um.

U povijesttii čowječanstva bilo je velikana kojji su pokušalii da raswijettle ljudski um. Alii onii sami niisu bilii svjetlo. Samo se je jedan usudiio kazatii:"Dođite k menii! Ja sam swjetlo!" To je bio Isus Kristt! Za wrijeme blagdana Sjenica doviknuo je Žiidowima u hramu:"Ja sam svjettlo svijetta!" / Iv 8, 12 /

Iako je Isus zaista svjetlo, ljudi ipak neće da idu za Njim. Zašto? Sveti Ivan odgovara:"Svjetlo je došlo na svijet, a ljudi su voljeli tamu nego Svjetlo, jer su im djela bila zla. Svatko, tko čini zlo, mrzi svjetlo i ne dolazi k svjetlu da se ne otkriju njegova djela." / 3,19 / I baš to je nerazumljivo da čovjek, koji toliko žudi za svjetlom i boji se tame, da se taj čovjek ne boji tame neznanja i neće k Svjetlu, k Isusu!

Ako bi sunce iznenada ugasnulo, nastupila bi 8 minuta iza toga posvuda na zemlji smrt. U 24 sata bilo bi sve mrtvo jer bi temperatura pala na 273 stupnja ispod ništice. = Tako bi bilo na svijetu kad ne bi bilo živoga i pravoga svjetla na zemlji, Sunca, Isusa i Njegove nauke. Svijet bi postao opet poganski. Stoga idimo za Svjetlom, za Isusom! Živimo po Njegovoj nauci.

U svjetlu tih misli primi danas blagoslovljenu svijeću koja nek ti tebi bude simbol Isusa i Njegove božanske nauke.

Promisli: kako učiš kršćanski nauk, da sve to više upoznaš Isusa i Njegovo sveto Evanđelje?

+

\+ +

3. veljače

S V E T I B L A Ž

Danas se u našim katoličkim crkvama obavlja jedan značajan i zanimljiv obred. Svećenik na oltaru drži u rukama dvije prekrižene svijeće, zapaljene ili ugašene. Bile su blagoslovljene posebnim blagoslovom prije svete Mise. Vjernici pristupaju jedan za drugim k svećeniku. Blagoslovljene svijeće stavlja svakome pred grlo ii križajući ga ujedno govori:"Po zagovoru svetoga Blaža, biskupa i mučenika oslobodio te Bog od bolesti grla i od svakoga drugoga zla. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen."

Sveti je Blaž po čitavom svijetu vrlo poznati svetac. Živio je u 3. v. u gradu Sebaste / Armenija /. Ta pokrajina nalazila se u rimsko doba južno od Kavkaza, između današnje Sovjetske Rusije, Turske i Perzije. Bio je poganin. Po zanimanju liječnik. Kao takav uživao je veliki ugled u svom rodnom gradu i okolini. Premnogo svojih pacijenata kršćana upoznao je Kristovu nauku, stao je proučavati i dao se krstiti. Kao kršćanin živio je tako uzorno da ga odabrašе za biskupa. Veoma

se brinuo za spas duša svojih vjernika. O bilazio je svoje stado, utvrđivao ga u svetoj vjeri te upućivao na dobro.

U rimskoj je carevini tada vladao na zapadu Konstantin Veliki. On je priznao kršćanima slobodu. Na istoku carevinc vladao je poganin Licinije. G. 314. svladao je Konstantin svoga suparnika Licinija u boju kod današnjih Vinkovaca. Za osvetu Licinije stade nemilice progoniti kršćane u Armeniji. Osobito je progonio biskupe. I na svetoga su biskupa Blaža vrebali progonitelji da ga odvrate od kršćanske vjere ili pogube te tako zastraše ostale kršćane i pokolebaju ih u vjeri. Svećenici su smatrali dragocjenim i potrebnim živott svoga biskupa. Stoga ga nagovoriše da se skloni ispred bure u samotnu pećinu argejskog gorja. Tu je sprovađao dane u molitvi za ustrajnost povjerenog stada.

Carski namjesnik Agrikolaj konačno ipak sazna za skrovište svetoga biskupa. Posla tamo vojnike da ga uhvate i svezana dovedu preda nj. Bolno se dojmilo kršćana kad vidješe kako im biskupa svezana vode na sud. Sveti ih je Blaž samo tješio. Dok su ga vodili u zatvor, došla je preda nj neka majka sa umirućim sinom u naručju.

Riblja mu kost bila zapela u grlu. Sve su već pokušali da ga spase, ali uzalud. U tom beznadnom stanju dječakova majka stavi sve svoje pouzdanje u zagovor svetoga biskupa. I nije se prevarila. Svetac napravi znak sv. križa nad dječakovim grlom i kost mu se pomaknula. Bio je spašen.

Carski je namjesnik pokušao da biskupa Blaža uz velika obećanja nagovori na otpad od vjere. Sveti mu biskup odrešito odgovori: "Što koristi čovjeku ako dobije cijeli svijet, a izgubi svoju dušu? Što li može dati čovjek kao otkupninu za svoju dušu?" To su riječi našeg Božanskog Spasitelja. / Mt. 16, 26 /

Kad vidje Agrikolaj da ništa ne može milom, posluži se silom. Najprije baci svetoga biskupa u smradnu tamnicu mučeći ga glađu i žeđu. Zatim ga dade šibati i željeznim šeširjima mučiti. Kad ni to nije pomoglo, naredi da mu odsjeku glavu. To se dogodilo na današnji dan g. 316.

Naš je grad Dubrovnik u Južnoj Dalmaciji u srednjem vijelu bio samostalna republika. Trgujući po Sredozemnom i Crnom moru njegovi mornari dođoše u posjed relikvija sv. Blaža te ih doniješe u svoj grad u 9. vijeku: njegovu svetu glavu sa nekim

drugim kostima; a 1346. donesena je i sve čeva ruka. Današnja je crkva njemu na čast sagrađena g. 1715. Njegove se moći čuvaju u zlatnom relikvijaru koji se na današnji dan nosi kroz uređene ulice gra= da. Dubrovničani u veliko štuju svoga svo tog Zaštitnika, svetoga Vlaha, kako ga o= ni nazivaju. Na svim istaknutim mjestima, posebno na gradskim vratima, vidi se kip sv. Vlaha.

U Zagrebu sagradiše svecu na čast ve lebnu crkvu.

Svuda po svijetu zazivlju sveca u po moć protiv bolesti grla. Ali ne samo od bolesti grla, nego i od svakoga drugoga zla, i od mnogih drugih bolesti. Od grije ha grla i jezika: ocrnjivanja bližnjega, od psosti, kleveta, nečednih i neurednih riječi...

Pravedni je Job govorio: "Ne dadoh gr lu svojemu da griješi." / 31,30 /.= Odlu= čimo i mi danas da nećemo nikada dati gr= lu našemu da griješi. Tom odlukom najsi= gurnije ćemo steći zaštitu sv. Blaža.

Promisli: kojih mana jezika ćeš se danas čuvati? Ogovaranja? Klevete? Prigo= varanja? Mrmljanja? Kritiziranja?...

\+ +

\+

4. veljače

" B U D I K A O S V I J E Ć A ..."

Tajanstveno djeluje na dušu čovjeka pogled po crkvi na blagdan Svijećnice. Vjernici drže u svojim rukama zapaljenu svijeću. Svećenik ju je malo prije blago= slovio. U procesiji zatim vjernici nose zapaljenu svijeću. Kod kuće je čuvaju s velikim poštovanjem. Obično je stavljaju umirućemu članu u ruke.

Veliko je značenje goruće svijeće. Mož da na to premalo mislimo. Ipak ima goruća svijeća za svakoga svećeničkog kandidata veliko značenje. Ona je simbol svećenič= kog života. Što se na tajanstveni način zbiva sa svijećom, gorućom svijećom, to se zaista događa u životu svakoga svećeni= ka.

Pjesnik pjeva: "Bodi kakor sveča ki se postavi na oltar! Gori mirno, Božjo slavo veča, ne pritožii se nikdar!". Eto, koliko lijepih misli možemo crpsti uz pogled na goruću svijeću!

Plamen zapaljene svijeće širi naokolo svjetlo, tjera tamu. I svaki svećenički pripravnik mora biti zapaljena svijeća u svojoj okolini; mora biti svjetlo. I Tebi

će Spasitelj upravitii svoje riiječi:"Vi ste svjetlo svijeta!" / Mt 5, 14 /.Bit ćeš svjetlost ako budeš svojim drugovima svijetliti dobrim primjerom, dobrim djelima.

Budi zapaljena svijeća, davaj dobar primjer svuda, gdjegod se nalazio! I starijima i mlađima. Na to te nagovara i sv. apostol Pavao:"Potičite jedan drugoga na dobro!" / I Sol. 5, 11 /. Od kolike je to važnostii učii nas svettii Franjo Salleški:"Jedan gram dobra primjera više vrijedii, nego sto kg riječii!"

Kristof, vojvoda bavarskii, dobar i praktičan katolik, sreo je na šetnjii starog seljaka s kojim se je upustiio u razgovor. Vojvodi se je seljačić svidiio pa ga je htiio pri rastanku nadariiti. Alii se je ovaj branio govoreći:"Ne, vii ne možette meni dati većega dara od onoga što, ste mii ga već darovali. Vii ste mii iskazalii veliko dobročinstvo!" — "A koje je to dobročinstvo?" pitao je znatiželjan vojvoda. "Vi ste mi obratiili sina!" odvratiio je seljak. "Kako? Ja obratiio tvoga sina? Pa ja ga niti ne poznam!" Sada mu seljak ispriča da ima sina koji je bio veliki bezbožnik. Badava su bile sve opomene i ro-

diitelja ii svećenika. Sin nije mario ni za crkvu nii za molitvu. Alii jednog je dana vidio kako je vojvoda Kristof unišao u seosku crkvu u Blutenburgu. Znatiželjan sin ga je pratiio očima, došuljao se za njim i gledao na svoje oči kako je vojvoda pobožno molio. Taj dobar primjer tako je djelovao na toga izgubljenog sina, da se obratiio:"Kad može vojvoda, mogu ii ja!"

Jest! Dobar primjer ima čarobnu moć, kao magnet privlačii! Dobar primjer radi nečujno kao svjetlo. Ti nećeš možda niti primijetiti da te netko prati, gleda. To nije ni važno! Glavno je da si svjetlo drugima kao goruća svijeća. Duša zapaljuje svijeću, kao što svijeća zapaljuje svijeću!

A što se događa sa svijećom dok gori? Ona izgara, ona nestaje. Ona se žrtvuje! To je prekrasan simbol života svećeničkog kandidata. I ti moraš izgarati!Najprije moraš izgorjeti sebii, svojim strastima, odnosno one moraju izgorjeti u tebi. Svladavatii se moraš! Nestatii mora tvoj vlastitii "ja" koji u duhovnom životu uzrokuje toliko tragedija.Radii njega često putta dođe do nesuglasica, nerazumijevanja, neposlušnostii, kritike i drugih

sličnih negativa. Jest! Izgorjetti moraju u tebi zle sklonosti koje znaju prouzrokovati u tebi toliko moralnih ruševina. U tebi mora izgorjetti "stari Adam". To je, doduše, bolno! Ipak, ako želiš nekoć postati goruća svijeća, onda moraš sam sebi umrijeti. "Svećenik je žrtva – žito tek klije iz sjemena mrtva!"

Izgarati ne znači samo sebi umrijeti, nego znači i žrtvovatti se. Svijeća žrtvuje samu sebe da svijetli drugima. I ti, ako želiš jednom drugima svijetliti, moraš se za druge žrtvovati. Tvoj život mora biti žrtva. Ti moraš imatti duh žrtve i žrtvovanja. Svećenički je život pun samih žrtava, živi altruizam! Žrtva za druge. Svećenik mora biti goruća svijeća koja izgara za svoje vjernike: da oni imaju svjetlo. U tom je tajna uspjeha: žrtvovati se! Sveta Mala Terezija je zapisala:"Isus mi je dao do znanja, da ću samo uz križ, uz žrtvu, pridobivatti duše!" I svećenik najviše duša pridobiva za Boga ako se za njih žrtvuje, ako radi i moli za njih. Kada vjernici vide da se pastir za njih žrtvuje, onda oni tu žrtvu cijene i obraćaju se Bogu.

U selu Carrocedo / Španija / neka je prosjakinja zajedno sa dvoje djece molila

milostinju i konak. Zima je bila. I mrak. Ali ih svejedno nitko nije htio primiti. Zato se brižna majka skloni u predvorje crkve. Na selo navalište vukovi. Napali su u predvorju crkve i onu siročad. Nitko se nije usudio priskočiti u pomoć, iako su čuli zapomaganje siromašne majke. Drugi dan su našli još samo krvavo odijelo prosjakinje. Konačno otkriju, na svoje začuđenje, njezinu djecu stisnutu i svu promrzlu u jednoj šupljini. Sada im je bilo jasno da se majka žrtvovala, kad su vuci navalili, samo da spasi svoju djecu.

Prekrasnog li primjera majčine ljubavi i žrtve! Takovom ljubavi i žrtvom mora se odlikovati onaj koji se želi posvetiti Bogu i dušama. Majka se rado žrtvuje i sretna je kad se žrtvuje. Majka je sretna kada vidi da su djeca sretna i zadovoljna. Takovo je srce Bog dao i svojim svećenicima. I svećenik je sretan kada vidi da su mu vjernici sretni i zadovoljni. Bog je svećeniku dao "majčino srce". U tom je sreća žrtve i žrtvovanja.

Sveta Mala Terezija je priznala:"U molitvi i žrtvi nalazim snage. To je moje oružje koje više postigne u radu za duše nego li riječi. U tom nalazim pravu sreću!"

Da bi mogao i ti biti tako duhovno jak, moraš već sada u sjemeništu vježbati se u malim žrtvicama. Katkad će ti biti žrtvica poslušati; drugi put će ti biti teško podnašati svoga brata, držati šutnju, itd. Već sada nastoj biti goruća svijeća koja izgara u ljubavi prema drugovima. Da će i za tebe vrijediti što pjesnik pjeva: "Vjerno ćeš čuvat i veselo kititi svete oltare! I one tvrde, kamene, sive. Još više one mekane, žive, duše ćeš čuvat!"

Promisli: da li svijetliš svojim primjerom? Da li izgaraš u svladavanju? U žrtvicama? U čemu ćeš se danas vježbati da bi bio "gorућa svijeća?"

\+

\+ \+

5. veljače

SVETOGRDNA SVETA PRIČEST

Sveti evanđelist i apostol Matej povijeda kako je Isus rekao svojim slušateljima priču o svadbi. Neki je kralj priredio svadbu svome sinu. Poslao je sluge da zovu uzvanike. Oni ne htjedoše doći. Opet posla druge sluge da pozovu uzvanike: Ni sada ne htjedoše doći. Tada reče kralj slugama: "Idite na raskršća i kojegod nađete, dozovite na svadbu. Sluge izađoše na putove i sabraše sve koje nađoše, zle i dobre; svakomu su dali svadbeno odijelo. I napuni se svadbena dvorana gostiju. Tada dođe i kralj da vidi goste. Ugledavši među njima čovjeka bez svadbenog ruha, reče mu: "Prijatelju, kako si došao ovamo bez svadbenog ruha?" On zanijemi. Kralj reče slugama: "Svežite mu ruke i noge, pa ga bacite napolje u tamu. Ondje će biti jaukanje i škrgut zubi!"

Propovjednici običavaju Isusovu priču o svadbi primjenjivati na veliku svadbu koju nam Isus nudi u svetoj Pričesti. Svi su vjernici pozvani jer je Pričest najbolji lijek protiv svih bolesti duše. Sv. Crkva čak želi da se vjernici svaki putta kod sv. Mise i pričeste.

Da, blago onima koji se dostojno i često približe pričesnom stolu Gospodnjem! Koji se u milosti posvećujućoj, bez smrtnoga grijeha, pričešćuju. Želi li se netko pričestiti, a zna da ima smrtni grijeh na duši, taj se mora prije valjano ispovjediti da postane dostojan nebeske gozbe svete Pričesti. U stanju svjesnoga smrtnog grijeha ne smije se pričestiti.

U prva kršćanska vremena đakon bi prije svete Pričesti uzviknuo okrenut prema

vjernicima:"Sancta sanctis", tj. neka pri= stupe samo oni k sv. Pričesti koji su "sve= ti", tj. bez smrtnoga grijeha na duši. Već je sv. Jeronim zapisao:"Čistija, ljepša od svega neka bude duša koja želi postatti stan Božji. Njega ne razveseljuje toliko svetište koje se blista od zlatta koliko du= ša koja je urešena krepostima." Alii naj= ljepšii ures duše jest posvećujuća milost Božja.

Kadgod dakle želiš k sv. Pričesti, promisli najprije nemaš li možda na duši smrtnii grijeh. I ako ti je savjest mirna, onda možeš veselo pristupiti k anđeoskom stolu. Već je sv. apostol Pavao učio svoje vjernike:"Neka svatko prije ispitta sama se be te onda jede od Kruha ii pije iiz kaleža; jer tko jede ii pije /nedostojno/, svoju o= sudu jede ii pije jer ne razlikuje Tijela Gospodnjega." / 1 Kor 11, 28 /. Ne razliku je, naime, Tijelo Gospodnje u swettojj Hosti jji od običnog kruha.

Tko bi se usudio "nedostojno", tj. u smrtnom grijehu, blagovatii Tijelo Gospod= nje, "jeo bi sam sebi osudu" - kako veli a postol. Što značii "jestii sam sebii osudu?" Kod nekih je naime naroda, npr. Grka, bio običaj da se zločincu na smrt osuđenomu

njegova osuda napiše na cedulju a zatim bi ga primorali da je proguta, kao da je njegova osuda unišla u njega. Tim se obi= čajem poslužio sv. Pavao govoreći o ne= vrijednoj sv. Pričesti. Kao da je htio ka zati da takav nesretnik u sebi nosi osudu svoje propasti. Stoga i veli istii apostol: "Tko nedostojno jede ovaj Kruh ili nedo= stojno pije ovaj kalež Gospodnji, biti krivac Tijela ii Krvi Gospodnje."/1 Kor 11/

Tko bii se usudio primiti svetu Pri= čest u smrtnom grijehu, učinio bi jedan od najstrašnijih grijeha, svetogrđe. Sv. Ciprijan i sv. Krizostom kažu da bi takav čovjek učinio sličan grijeh kao onaj, ko= jii bi Isusa na novo razapeo na križ i pro lio Njegovu Presv. Krv. Bio bi krivac Isu sove smrtii = kako to reče sv. Pavao.

Primiti sv. Pričest u smrtnom gri= jehu znači silom vući Isusa u dušu u ko= joj je već đavao. Da je tome zaista tako, potvrđuje sv. Ivan, miljenik Isusov, kad govori o newrijednoj sw. Pričesti Jude Iskarijota na posljednjoj večeri:"I po za logaju uđe u njega sotona." / Iv 13, 27 /

Neki je svetac imao posebnu milost. Dijeleći pod Misom sv. Pričest wjernicima vidio je slijedeće: mjesto sv. Hostije dr

žao je svojim prstima lijepo Dijete Isusa. Nekim bi se vjernicima Isus s veseljem dao položiti na jezik. Od drugih bi se branio kao da ne želi ući u njihovo srce. Svetac je razumio viđenje. I mi ga razumijemo!

Stoga nastoj sv. Pričest uvijek dostojno primati, tj. u posvećujućoj milosti Božjoj. Nikada u smrtnom grijehu! Ni onda kada bi se prije sv. Pričesti pokajao za svoj još neispovijeđeni smrtni grijeh. Jer u tom slučaju takvo pokajanje bez sv. Ispovijedi ništa ne vrijedi. Ako bi došao pred kralja zamazanih ruku ili lica i u prljavom odijelu te mu rekao: "Veličanstvo! Oprostite, ja ću se kasnije opratti i presvući", što bi na to kralj? Potjerao bi te. - I ti se moraš prije Pričesti opratti u sv. Ispovijedi, ako ti je duša zamazana smrtnim grijehom, i presvući se moraš u svadbeno ruho posvećujuće milosti Božje; onda tek možeš prisustvovati kraljevskoj Gozbi sv. Pričesti.

Promisli: kakve su bile do sada tvoje Pričesti? Valjane? Ili ti je možda pokoja bila i svetogrdna? Ako treba još nešto popraviti, popravi to danas prigodom duhovne obnove!

\+

\+ \+

6. veljače

N E P O S L U Š N O S T

Za sv. Pahomija, opata, pripovijeda se da je bio poglavar tri hiljade redovnika. Među njima bilo je i mladih novaka koji su se vježbali u redovničkom životu.

Sveti je opat morao na daleki put. Još prije odlaska naredi kuharu neka za vrijeme njegove odsutnosti kuha redovnicima bolju hranu. Poboljšanje se hrane sastojalo u tome da hranu kuha. Inače su primali sirovu hranu.

Kad se opat vratio u redovničku zajednicu, mladi novaci odmah pojuriše k njemu kao pčelice, ljubili su mu ruke i odijelo. Dok su tako iskreno čavrljali sa svojim poglavarom, jedan dobaci da je bilo žalosno za vrijeme njegove odsutnosti. "Nismo primali hranu kakvu ste nam obećali." Sveti se Pahomije tome začudi. I kad se uvjerio da je istina, što je onaj novak rekao, pozove k sebi kuhara. Taj se jasno ispričavao i opravdavao. "Prvi dan sam pripremio kako ste mi naredili," kaže kuhar. "Ali navečer dođoše k meni stariji monasi sa zahtjevom da žele živjeti samo o sirovoj hrani." "A zašto nisi za mlade kuhao?" pitao je opat kuhara u nazočnosti novaka. "Ah, nije se isplatilo! Šteta

vremena i posla! Vrijeme sam dobro iskoristio. Cijeli dan pleo sam košare i puno ih napleo." Tada sveti opat ukori kuhara poradi neposlušnosti i naredi mu: "Baci sve košare u vatru jer ih nisi radio za Boga, nego za đavla."

Jest, čovjeku ništa nije milije nego raditi po svojoj volji. Naš naraštaj teži za potpunom slobodom. Međutim, praktički to nije moguće. Tako lijepo kaže kardinal O'Connell, nadbiskup Bostona: "Makar bila na svijetu samo tri čovjeka, jedan od njih mora biti vođa." On će zapovijedati, a drugi će ga morati slušati. Veliki je neprijatelj poslušnosti duh XX. vijeka koji u poglavaru gleda samo čovjeka, a ne zamjenika Božjega. Stoga je krepost poslušnosti danas veoma ugrožena. Samovolja čini poslušnost teškom; ona je bolest našega vijeka. Želiš li postati svećenikom po Srcu Božjemu, onda moraš poglavarima dozvoliti da ti svojim zapovijedima otvaraju žile, da isteče iz tebe krv samovolje. Možda je blage uspomene papa Ivan XXIII baš radi toga imao geslo "Obedientia et pax", da nas, svoje vjernike XX vijeka podsjeti na tako važnu krepost.

Zajednica u kojoj vlada duh poslušnosti i podložnosti poglavarima zaista je

domus pacis, kuća mira. Naprotiv, dosta je da ima u kući jedan ili dvojica nediscipliniranih smutljivaca koji rado kritiziraju, pa će se kuća pretvoriti u pakao. Sveti je Ivan Bosko rekao: "Gdje su buntovni anđeli, tamo je pakao." O. Colin dodaje: "Ako nema auktoriteta, onda je sigurno na vratima anarhija, koja će dovesti do nereda i revolucije." Svaka zajednica u kojoj se ne sluša a poglavari osuđuju, kritiziraju, jeste kao razdijeljeno kraljestvo u sv. Evanđelju. Ima pravo sv. Bernard kad kaže: "Neposlušnost je najveća opačina."

Neka je kneginja pozvala na ručak Samuela Johnsona. Ali nije došao. Svi su se počudili i ispitivali za razlog. Poslije podne eto njega do kneginje da se opravda. Opravdao se iznijevši slijedeći događaj: "Imao sam dobroga starog oca. Bio je siromašan. Teško smo se gurali kroz život. Jednom me posla u grad da prodam nešto knjiga i kupim što je potrebno za život. Rekao sam da neću. "Idi, idi, Samuele!" U svojoj tvrdoglavosti opet sam rekao: "Neću!" I nisam otišao. Morao je poći sam otac u 4 sata udaljeni grad; vratio se, ali nakon par dana umro. Tek sada sam upoznao svoju nezahvalnost i neposlušnost! Odlučio sam da činim pokoru za svoj grijeh. Svake godi

ne na dan očeve smrti otiđem na mjesto gdje je stajala očeva koliba. Tamo za pokoru ostanem šest sati. Već 14 godina tako činim. Danas je 21. studenoga, dan očeve smrti. Stoga sam otišao na ono mjesto! Kad ste me bili pozvali na svečani ručak, nisam se toga sjetio. Oprostite!" Tako je mladić sam sebe kaznio za svoju neposlušnost.

Neposlušnost je đavolski grijeh. Sotona nije htio poslušati Boga, nego je tvrdoglavo odvratio "Non serviam!" Želiš li i ti biti kao đavao? Možda ne kažeš poglavaru " N e ć u " svojim riječima, ali govoriš svojim činom! Ne ideš kuda te poglavar šalje. Ili ne učiniš što ti poglavar nalaže. Nisi, dakle, daleko od đavlova postupka i ravnanja. Možda ne izustiš " Neću ", ali izvana na licu pokažeš da ti nije drago što ti zapovijeda poglavar.

Znaj da je baš poslušnost često puta pravi kamen kušnje za tvoje svećeničko zvanje. Ako se stalno opireš, kritiziraš, buniš, mrmljaš i ne slušaš, kakav ćeš onda biti svećenik?! Neposlušnost može biti katkad za tebe prava katastrofa! Neposlušnošću pokazuješ slabu stranu svoga značaja, gubiš povjerenje svojih poglavara i dobro ime.

Veliki francuski astronom Arago održao je u zavodu "Collége de France" predavanje o svemirskim zakonima i završio ga ovim riječima: "Slijedeće nedjelje vidjet će se i u Parizu jedna nebeska pojava: pomrčina sunca. Mjesec će pokriti sunce, a zemlja će uhvatiti zrake toga kraljevskog zviježđa. Toga dana, u taj sat, te minute i sekunde tri će ogromna tjelesa slušati: ne naše predviđanje, nego zapovijed Božju. Samo Ga ljudi neće da slušaju!" Na te riječi napustio je dvoranu!

Jest! Sav svemir slijepo sluša svoga Stvoritelja! Samo čovjek neće da sluša Boga u Njegovim zamjenicima, poglavarima. Stoga mu Gospod predbacuje: "Nemoj biti kao konj i mazga, nerazumne životinje; prokos njihov moraš slomiti uzdom, inače te ne slušaju." / Ps 31, 9 /. Nemoj nikada slušati samo pod silom da te Bog ne zabaci kao i kralja Saula jer nije slušao Samuela! Samuel mu je rekao: "Poslušnost je bolja od žrtve! Neposlušnost je tako zla kao grijeh vračanja, nepokornost tako zla kao idolopoklonstvo. Jer si prezreo zapovijed Gospodnju, odbacuje On tebe kao kralja." / 1 Sam 15, 23 /.

Promisli: jesi li bio kada neposlušan svojim poglavarima? Što moraš popraviti?

7. veljače

" ALBERTE, ZAŠTO BJEŽIŠ .....? "

U don Boskovu zavodu u Turinu bio je mladić od 16 godina. Za svoje godine veoma razvijen i jaka stasa. Zvao se Albert. Upao je u ruke nekoga zlog druga te počeo živjeti nevaljanim životom. Kako je to obično kod takvih mladića, i Albert je na sve moguće načine izbjegavao don Boska. Svetac ga je više puta zvao u svoju sobu, ali se je Albert svaki puta izvukao. Konačno jednoga dana naleti na don Boska na stepenicama. Zacrvenio se i nastojao je da izbjegne. Nije uspio. Svetac ga primi za ruku i reče mu: "Alberte, zašto uvijek bježiš pred don Boskom koji ti hoće samo dobro. Siromašak! Potrebno je da se ispovijediš. I to što prije!" Kad je svetac vidio da mladić ne odgovara, nastavio je ozbiljnim glasom: "Nećeš? Doći će vrijeme kad ćeš me tražiti ali me nećeš naći! Zapamti to, Alberte!"

To se dogodilo u studenome. U početku prosinca don Bosko je na večernjem govorčiću preporučio svojim mladićima neka dobro obave mjesečnu duhovnu obnovu, vježbu sretne smrti, jer će jedan od njih umrijeti prije druge vježbe sretne smrti.

"Taj je ovdje među vama. Uvijek me izbjegava i drži se daleko od mene. Tražio sam priliku da mu se približim za dobro njegove duše, ali nisam uspio. Doći će dan kad će me zvati, ali mene neće biti. U zadnjim časovima tražit će don Boska, ali ga neće naći. Imam toliko da mu kažem, da mu pomognem da postane dobar. Ali on neće da ga vidim. On ne zna i ne voli znati da će umrijeti; ali odluka je tako va i neće se promijeniti. Rado bih ga pripravio da obavi dobru svetu Ispovijed. Ali neka znade da slijedeću vježbu sretne smrti neće imati vremena da obavi."

Slijedećeg dana puno se govorilo o tom proročanstvu koje je napravilo na sve silan dojam. Don Bosko je tajnu povjerio bolničaru Franji Cuffia s nalogom da pazi na Alberta i da ga predobije za dobru Ispovijed. Bolničar je tajnu vjerno čuvao i nastojao da Alberta pridobije. Ali je Albert unatoč tog proročanstva živio bezbrižno. Don Bosko čitav mjesec nije našao prilike da mu kaže koju riječ. Prošao je blagdan Bezgrešne, prošli božićni blagdani... Albert nije htio misliti na promjenu života, nije htio na Ispovijed....

Prema običaju imali su duhovnu ob=

novu na Novu godinu. Don Bosko je mislio da će mu se barem u zadnje dane moći približiti. Ali eto! Iznenada bi pozvan u župu Borgo da održi 40-satno klanjanje. Nije mu uspjelo ostati kod kuće. Prije odlaska u Borgo uvjerio se da u bolničkoj sobi nema nikoga. I otišao je na put.

Bio je 31. prosinca. Albert se osjećao najbolje raspoložen. Primio je pismo od jednog svog druga iz sjemeništa u Chieri. Taj ga je u pismu pitao: "Jesi li živ ili mrtav? Ako si živ, zašto mi ništa ne pišeš?" Albert je to pismo čitao svojim drugovima. "Napisat ću da sam mrtav," reče Albert u šaljivom tonu. I svi se smijali.

Nakon ručka otiđe na šetnju. Zvonilo je na večernju molitvu. Na kraju večernje molitve osjetio je bolove u trbuhu. Uz pomoć svoga druga otišao je u bolničku sobu, u krevet. Došao je liječnik, učinio je što liječničko umjeće može. Ali je Albertu bivalo sve gore. Liječnik je preporučio da bolesnik primi sv. sakramente. Bolničar je upozorio bolesnika na opasnost i pripravio ga da se ispovijedi. Kad je Albert uvidio da ide prema kraju svoga mladog života, zatražio je don Boska. "Hoću don Boska, hoću don Boska!" je stalno opetovao.

Strašno je djelovala na njega vijest da je don Bosko otišao iz Turina. Sjetio se što mu je don Bosko najavio prije mjesec dana te počeo užasno plakati i vikati: "Umirem i neću vidjeti don Boska! Uvijek sam bježao pred njim i Bog me sada kažnjava!" Ispovijedio ga je don Rua. One koji su bili kod bolesničkog kreveta suznim je očima molio neka kažu don Bosku da umire raskajan i da moli za oproštenje. Oko pola polnoći primio je veoma pobudno svetu Popudbinu i bolesničko pomazanje.

Kad je spazio svoga druga, pozove ga k sebi i reče mu: "Tvoja je krivnja da moram umrijeti, a da ne vidim don Boska! Ja ti opraštam! Ti si kriv što me u ovom času ne tješi don Bosko! Ja ti opraštam!" Njegov je drug bio sav zaprepašten, drhtao je i ni riječi nije prógovorio.

Albert je umro oko tri sata ujutro na 1. siječnja 1863. nekoliko sati prije nego što su njegovi drugovi imali novu duhovnu obnovu. Onoga istoga dana njegov je prijatelj u Chieri primio Albertovo pismo u kojem je stajalo: "Ja sam mrtav."

Kad se je don Bosko vratio iz Borgo Albert je već bio pokopan. Don Bosko je... plakao. Albertov drug morao je napustiti zavod.

Koliko li pouke za tebe! Nemoj bje-

žati pred svojim o. duhovnikom koji ti že
li samo dobro kao što je don Bosko želio
Albertu.

Promisli: da li imaš povjerenje u o.
duhovnika? Moli za milost da bi mu se mo=
gao mirno povjeriti!

+

+ +

8. veljače

" Z A B R A N J E N I P U T ! "

Danas, dragi sjemeništarci, rado bih
vas poveo sa sobom na izlet. Za cilj oda=
brali smo Triglav. To vam je teška tura.
Ali za turiste kao što ste vi to nije ni=
šta. Mladić u vašim godinama voli strmi=
ne, voli biti smion. Zato mu je užitak pr
voga reda: penjati se po najopasnijim gre
benima. A takvih je Triglav pun. Pun gre=
bena, a i užitaka.

Prvo što moramo potražiti u podnožju
jeste put, staza koja vodi na vrh. Put po
kazuju tzv. "markacije". To su debele bi=
jele točke obrubljene crvenom bojom. Ako
bismo se držali tih znakova, sretno bismo
stigli nakon 5 do 7 sati, turističkim, la
ganim, promišljenim korakom na njegovu će
lavu glavu. S vrha pružio bi nam se divan
i prekrasan pogled sve na okolo do Trsta

sa Jadranskim morem do Venecije; na Dolomi
te i na Visoke Ture sa Grossglocknerom, Ju
lijske alpe i Karavanke, sve skroz do Za=
greba.

Ako se pak tih markacija ne bismo dr
žali, izgubili bismo pravi put na vrh, za
lutali bismo i mogli bismo se naći iznad o
pasnih ponora. Turisti dobro znaju da osim
onih markacija ima nekih crvenih crta, u
znak da se onim putem ne smije, jer bismo
se našli iznad zijevajućeg ponora. Zato je
onaj put "zabranjeni put!" A zašto je za=
branjen? Zato, jer je opasan po život. Jer
ne vodi k cilju, na vrh, nego daleko od ci
lja, u ponor, u propast. Ti doduše imaš
slobodnu volju i pored one opomene možeš
poći onim putem. Ali sam ćeš biti kriv ako
dođe do katastrofe, ako se survaš u prova=
liju.

Na opasnim mjestima vidiš natpis: Po
zor! Pažnja! Opasno! Ili vidiš mrtvačku
glavu! Ili crvenu strelicu! Ili također i
natpis: Zabranjeno! Zabranjen ulaz! A za=
što sve to? Jer je opasno za život, ili se
tamo ne smije. Te su dakle opomene samo za
tvoje dobro.

Na raskršću ulica danas imaju sema=
fore. Dok vidiš crveno svjetlo ne smiješ
preko ceste, jer će inače doći do karambo=
la. Ti doduše imaš slobodnu volju, i možeš

proći usprkos zabrane. Ali sam ćeš biti kriv, ako dođe do nesreće.

Jest! Teško je penjati se na Triglav po klinovima, oštrim grebenima i strminama, hodati nad ponorima. Čovjek može da zapne nogom o kamen, sklizne, može da mu se zvrti u glavi, da ga obuzme nemoć.

I put k Bogu, konačnom Cilju, naporan je. Velike su na tom putu opasnosti. I neprijatelji vrebaju na nas turiste koji se penjemo na Vrh, k Bogu. Ti bi nas neprijatelji rado opljačkali, odvratili od pravoga puta da zalutamo. Rado bi spriječili naš uspon k Bogu, k Cilju!

Naš je životni cilj: doći k Bogu. "Za sebe si nas stvorio, o Gospode, i nemirno je srce naše dok u Tebi ne počine," veli nemirni duh sv. Augustina.

Da bi nam se lakše i sigurnije bilo penjati onim teškim i opasnim putem, dao nam je sam dobri Bog markacije. To su zapovijedi Božje. Ako ih se držimo, nećemo zalutati.

Slavni je istraživač Stanley došao u unutrašnjost Afrike i upoznao jednog plemenskog poglavicu sa Božjim zapovijedima. Tada kralj reče: "Ostani ovdje te nauči moj narod tu molitvu. Ako bi svi moji podložnici za to saznali i to vršili, tada bih ja bio prvi kralj na svijetu."

Jest, kad bi ljudi vršili zapovijedi Božje, zar ne bi lijepo bilo na svijetu?! Zgodno je rekao kard. Faulhaber: "Deset zapovijedi Božjih jesu osnovna škola za svaki ćudoredno sređen život." Deset zapovijedi Božjih jesu most sa deset stupova. Tko bi tome mostu samo jedan stup izvadio, cijeli most bi podkopao. Tako je i sa zapovijedima Božjim!

Dogodi se, naime, da se čovjek neće da drži tih markacija Božjih nego ide dalje ko od njih, ide stranputicom i zaluta. Ide putem koji ga vodi od Boga, od Cilja. Ide zabranjenim putem koji vodi u ponor.

Taj "zabranjeni put" jest put grijeha. G r i j e h nas odvodi od Cilja, od Boga, i strovaljuje u ponor, u propast. Grijeh je naš najopasniji neprijatelj koji nam je uvijek i svuda za petama; vreba na nas, napada nas i pljačka. Grijeh je ono "smrtno opasno" za našu dušu. = Stoga "Pozor" pred grijehom! Bog ti je doduše dao slobodnu volju. Možeš se slobodno odlučiti usprkos svim opomenama te ići i zabranjenim putem grijeha. Ali tada će doći do katastrofe!

Bilo je u Beču. Vjeroučitelj zapita đaka deset zapovijedi Božjih. "Ne znam!" odgovori, "moj tata kaže da to nije potrebno." Velečasni je shvatio stvar i bez ikakva ukora pustio da dječak sjedne. Još iste

godine upravo je onaj đak ukrao ocu novac i potrošio ga za sportske rekvizite. Otac pođe u školu i razgalami se na profesore: "Šta vi radite ovdje?!" — "Radimo svoj posao, odgovara kateheta, a vi, gospodine, ne radite svoj posao." "Šta se, vi pope, javljate; u moju kuću nemate pristupa i ne možete znati šta ja radim ili ne radim." "Mogu, mogu znati, gospodine," potapša ga katehet po ramenima. "Da ste vi svoga sina naučili barem sedmu zapovijed Božju, kad niste htjeli ostale, vi biste imali svoj novac u džepu!"

Tko dakle čini grijeh? Iz katekizma znademo: "Grijeh učini, tko hotimice prekrši zapovijed Božju!" Tko hotimice, svijesno, promišljeno učini nešto, što Bog zabranjuje. Npr. krasti, kao onaj đak. Ili obratno: nešto propusti što Bog zapovijeda: onaj otac koji nije sina učio vjeronauk.

Ako je stvar koju sam učinio ili propustio velika i važna, i ja tu važnost spoznam pa ipak izvršim svoju volju a ne Božji zakon, onda je taj prekršaj teški ili smrtni grijeh. Ako je prekršaj u maloj stvari, ili u velikoj, doduše, ali ne posve svojevoljno, onda učini mali grijeh. Tako mogu neznanje, ili strah, ili jaka strast grijeh umanjiti.

Ali se čovjek ne ogriješi samo činom ili propustom, nego i mislima, željama i pogledima. Zato se i veli: "Čovjek griješi ako zlo misli, želi, gleda, čini ili ako ne izvrši ono što mu je dužnost."

Promisli: kako si se držao markacija Božjih, zapovijedi Božjih? Koji grijeh te smeta na putu k Cilju?

\+

\+ \+

9. veljače

INTERESANTNA ČINJENICA

Austrijski general Laudon ležao je na samrtnoj postelji. Oko njega sakupili se njegovi oficiri. Tada im general prozbori: "Nadam se da vi ne mislite kao toliko današnjih ljudi, da Boga nema. O, da, postoji jedan Bog, svemogući Bog koji dobro naplaćuje, a zlo kazni. Ja sam o tome savršeno siguran, o tome sasvim u vjeren. Bez straha Božjega je pravednost nemoguća kao i hrabrost. I bezvjerci su u duši vjerni!"

Ove zadnje riječi generala Laudona potvrđuje svagdanje iskustvo. U životu svakoga čovjeka dođu časovi kad se sjeti Boga. I to ne samo vjerni ljudi, nego i oni koji se prave kao da ništa ne vjeruju.

ju, ili čak drugima govore da Boga nema. O tome nas uči povijest života bezvjeraraca. I takvi kad su se nalazili u smrtnoj stisci ili u neprilici, kad bi uvidjeli da je uzaludna svaka ljudska pomoć, zvali su u pomoć Boga kao što dijete zove u pomoć majku.

Francuski pisac Volney vozio se morem. Putem je uvjeravao mornare da Boga nema. Ali za vrijeme vožnje potamni nebo i nasta strahovita oluja. Lađa je bila u opasnosti da potone. Volney se zakloni u donje prostorije; tamo je naišao na redovnika koji je molio sv. krunicu. Volney uzme redovniku iz ruku krunicu, stisne se u kut i počne moliti...Oluja je ubrzo prestala, more se smirilo. Mornari su saznali za Voleyevu molitvu. "Gdje je tvoje bezboštvo, pitali su ga, zar si ga u more bacio?" Volney im ozbiljno odvrati:"Lako je biti bezbožac kad čovjek mirno sjedi kod kuće i dobro se osjeća. Ali nitko to više nije, ako nastane oluja-i otvoreno gleda smrti u lice. Tada obuzme čovjeka neka sila kojoj ne može odoljeti!

Stoga tako lijepo veli narodna mudrost:"Kdor moliti ne zna, naj se na morje podá!" Tko ne zna moliti, neka ide na more! Čak sam Voltaire je priznao:"U ozbiljnim časovima i kad se približava

smrt, bezboštvo se ne može održati." Bezbožac Saintibal je rekao:"Naši nam pristaše nisu u čast na smrtnoj postelji; jer kad se približava smrt, svi se hoće ispovjediti i umrijeti kao kršćani. Ako im to ne uspije, onda očajavaju." Tako je i sam Voltaire na samrti tražio svećenika; a kad mu ga nisu htjeli pozvati, čupao je kosu od očaja i umro strašnom smrti.

G. 1859. opasno je obolio njemački filozof Schopenhauer koji je čitavog života nijekao Boga. U svojim velikim bolovima usklikne:"O Bože, Bože moj!" Začuđen ga liječnik upita:"Zar još ima u vašoj filozofiji mjesto i za Boga?" Bolesnik mu odgovori:"U mojim bolovima moja mi filozofija ne pomaže."

Tako govori bezbožac u časovima muke i trpljenja te time svjedoči da nije moguće da bi čovjek bio potpunoma uvjeren da Boga nema. Kako su dakle istinite već riječi rimskoga pisca Plinija Mlađeg:"Kad se približuje smrt, umirući se sjeti da je čovjek te da ima Bog."

Pjesnik modernog poganstva Heinrich Heine govorio bi zdrav:"Nećemo odricanja, dajte nam užitka! O, da svijet nije nikada vjerovao u Boga, koliko bi bio sretniji!" A g. 1849. teško je obolio u Parizu; posje

tio ga prijatelj. "Vjerujte mi, reče Heine svome prijatelju, jer to vam veli Heinrich Heine na samrti: na kraju svoga života vidim i uvjeren sam da postoji Bog koji će suditi naša djela, i da imam neumrlu dušu. Bez toga uvjerenja davno bih već učinio kraj ovom groznom životu...."

Jest, ima ljudi, koji čitav svoj život žive u zabludi te riječima i životom tu zabludu ispovijedaju. A kasnije ipak spoznaju svoju zabludu, ali nemaju odvažnosti da bi javno svoju zabludu opozvali. Stoga su veoma značajne riječi nekog profesora medicine: "Dajte mi jezik čovjeka koji kaže da nema Boga i ja ću vam na njemu kao anatom pokazati hiljadu dokaza da je lagao!"

Budući da nam zdrava pamet sama tako jasno svjedoči o Bogu, nemoguće je da čovjek ništa ne bi znao o Bogu, ili da bi sasvim bio uvjeren da Ga nema.

Engleski učenjak David Hume sramio se javno priznati Boga. Jednog je dana putem zaglibio u močvaru. Na sve je načine nastojao da se izvuče, ali uzalud. Počeo je zvati u pomoć. Njegovo je zapomaganje čula jedna stara žena i došla da mu pomogne. Već mu je pružila ruku kad ga je prepoznala. Sva preplašena odskoči i reče: "Vi ste, Hume, koji tajite Boga? Sami sebi pomognite!" U smrtnoj stisci zavapi Hume: "Ka

ko je uistinu Bog na nebu, ja nisam bogotajac!" "No, da vidimo! Molite Vjerovanje!" kaže mu žena. I jecajući David Hume izmoli Vjerovanje. Tek mu je tada žena priskočila u pomoć.

Tako lijepo piše filozof Bacon Verulamski: "Bezboštvo je samo govorenje jezika, a ne uvjerenje srca." Već je stari Tertulijan rekao veliku istinu: "Anima humana, naturaliter christiana! Čovjekova je duša po prirodi kršćanska!" Bog je u duši ljudskoj po samoj naravi kao urođen. Sv. Ambrozije kaže: "U onima koji ne vjeruju, Isus spava; a u onima koji vjeruju, Isus je budan." Jest, Bog spava u srcima takvih koji kažu da ne vjeruju; ali se u raznim životnim zgodama probudi. Tada se i oni sjete Boga.

Gardonyi pripovijeda kako je neki brodar u čamcu vozio šest učenjaka po moru. Za vrijeme vožnje razgovarali su kako su ljudi neuki pa još vjeruju u Boga. Odjednom veliki val baci vodu u čamac koji poče tonuti. "Sada pak plivajte!" poviče brodar. I prva riječ koju su svi od reda izustili bila je: "O, Bože!"

Već je sv. Grgur rekao: "Mirno mogu tvrditi da i oni koji ne vjeruju, imaju svoju vjeru." I kako je duboka riječ sv. Augustina: "Nitko Boga ne niječe, osim onoga kojemu je stalo da Boga nema."

10. veljače

S N A G A C R K V E

Prigodom sto-godišnjice smrti sv. župnika Arškoga stavlja papa Ivan XXIII u svojoj enciklici svećenicima kao uzor evanđeoske poslušnosti ovog velikog dušobrižnika i uzor svećenika. "Možemo reći, veli sv. Otac, da je vjernost koju je Vianney obećao crkvenoj vlasti prigodom ređenja, bila neprestana žrtva vlastite volje kroz dugih 40 godina." Morao je podložiti svoju volju poslušnosti i staviti dužnost svoje službe iznad osobnih želja. Na taj je način obavljao iz poslušnosti dužnost župnika u Arsu sve do smrti.

Život svetog župnika arškoga bio je neprestana poslušnost svome biskupu. I za njega je bila poslušnost često puta teška žrtva. Bio je više puta razočaran u svome pastirskom radu pa je htio tri puta napustiti svoju župu. Ipak se opet povratio na polje svoga rada kamo ga je poslušnost poslala. Zato je Bog blagoslivao njegov rad. Uvijek je istina da je poslušnost garancija svakog napretka i temelj svakog poretka. Na poslušnog svećenika može se u neku ruku primijeniti blagoslov što ga je Bog obećao Abrahamu kad mu je rekao: "U tebi će biti blagoslovljeni svi narodi zemlje jer si poslušao

glas moj." / Gen 22, 18 /.

Poslušnost je Crkvi neophodno potrebna da čuva svoje jedinstvo u liturgiji, nauku i disciplini. U toj tijesnoj povezanosti podložnika s poglavarima sastoji se snaga Crkve. Poslušnost u jednima koči pretjeranu revnost, u drugima podbada nehaj i lijenost, a sve vježba u poniznosti time što im određuje njihovu ulogu i njihov djelokrug. Znaj da s neposlušnošću samo sprečavaš veličanstveno djelo Božje u Crkvi. Što bi sve Bog učinio po nama da smo slijepo poslušni svojim poglavarima!

U poslušnosti je moć jednoga odgojnog zavoda, dakle i sjemeništa. Poslovica veli: "Vis unita fortior!" Ujedinjena snaga je jača! Sveti Josip Kalasancije kaže: "Poslušan redovnik je biser u samostanu!" Te riječi možemo mirno primijeniti na sjemeništarca: poslušan je sjemeništarac biser za sjemenište! Isus je rekao: "Non veni ministrari, sed ministrare! Nisam došao da mi služe, nego da služim!" Isto vrijedi i za svakoga od nas: nismo došli da radimo po svojoj glavi nego da slušamo. Stoga budite kao ilovača u rukama lončara da poglavari mogu od vas odgojiti dobre i poslušne svećenike koji će biti na čast vašoj biskupiji i katoličkoj Crkvi. Ali nemojte biti "ad oculos servientes!" Ne smiješ slušati samo dok je pogla-

var pred tobom, dok te on gleda. Budu poslušan baš tada kad te oko poglavara ne prati.

Nietsche je rekao: "Pravo oblikovanje samoga sebe počinje s poslušnošću." Jest, poslušnost je prekrasno sredstvo za izgradnju samoga sebe. Tako se vježbaš u svladavanju svoje volje pa ćeš moći slomiti otpor i tvrdoglavost. A to je temelj duhovnog napretka: klesanje samoga sebe. Sveti Augustin kaže: "Poslušnost je majka svih krepost." O. Colin naziva poslušnost "biser krepošću" te veli: "Posluh je dragocjen rudnik za onoga tko ga znade iskorištavati."

Slušaj i stoga da bi mogao napredovati u duhovnom životu. Slušati je potrebno i zato da bi dao svojim drugovima dobar primjer.

Istina je što je rekao jedan svećenik-redovnik svojim novacima: "Podložnik ima zasluge kad sluša, a poglavar kada zapovijeda!" Nije uvijek lako zapovijedati. Sv. Lovro Justinijan kaže: "Služba poglavara nije počinak nego tvrdi posao, nije čast nego breme!" Ako je katkada teško slušati, znaj da je više puta još teže zapovijedati. Poglavar je "perpetuus crucifixus!" Koliko on doživi razočaranja, podvala, klevetanja, kaprica, prkosa, mrmljanja, nezadovoljstva, muke, trpljenja! Jest, i poglavar ima svoj Getsemani!

Nastoj svojim posluhom olakšati poglavarima njihovu službu, olakšati im poglavarski teret! Sv. Franciska Šantalska lijepo kaže: "Blago onim poglavarima koji imaju poslušne podložnike, kojima lako zapovijedaju kada i kako hoće te im ne treba tražiti riječi da ih ne bi uvrijedili i uzrujali!" Poslušnošću olakšati ćete teret zajedničkog života i sebi. Držite uvijek s poglavarima i surađujte s njima. Bog je uvijek na strani poglavara i nikad na strani buntovnika!

Slovenska poslovica veli: "Na visoke goré rade strele leté! Na visoka brda udaraju gromovi!" Visoke službe imaju i veliku odgovornost pred Bogom i pred drugima, tj. pred vašim biskupima, pred narodom i pred Crkvom! Koliko je puta istinita riječ pjesnika-svećenika: "Sretnima vas ljudi misle, a vas teške tuge stisle!" Moli rado za svoje poglavare!

Slavni Olier imao je običaj da poklekne kada bi prošao pokraj sobe svoga poglavara. Onima koji su se tome čudili rekao bi: "Nije tamo o. Condren, nego Bog u ocu Condrenu!". Tako može govoriti samo svetac. Koji živom vjerom gleda u svome poglavaru Boga. Ovdje je na mjestu riječ sv. Benedikta koji je rekao svojim redovnicima: "Neka mona si ljube svoga opata poniznom i iskrenom ljubavlju." Ljubi svoje poglavare. Nemoj biti među svadljivcima, smutljivcima i splet-

karima. Radi sve u duhu poslušnosti i bez ispričavanja: ja to ne mogu. Bez opiranja: ne budi uvijek u opoziciji. Budi vjerno oruđe u rukama svojih poglavara. Nastoj pogoditi čak i želje i misli njihove. Pretoci ih i izvrši prije nego su ti nešto zapovjedili! Blažen onaj sjemeništarac o kome će se moći reći kao o Isusu, Sinu Božjemu: "Et erat subditus illis! I bio im je poslušan!"

Promisli: da li ti tako slušaš? Da li imaš duh poslušnosti? Moli za tu bisernu milost! Moli za svoje poglavare!

\+

\+ \+

11. veljače

G O S P A L U R D S K A

Na ovoj grešnoj zemlji milosrdni je Bog izabrao neka mjesta koja je posebno posvetio i za koja vrijedi riječ Božja: "Mjesto na kojem stojiš sveto je tlo." /Ex 3,5/. To su naše drage crkvice, hramovi Božji, njemi svjedoci, spomenici duboke vjere naših pređa. Ali je neke među njima Bog još naročito odlikovao. To su draga Gospina svetišta. Danas nema kršćanskog naroda u kojemu nije Marija postavila prijestolje sa kojega Ona dijeli svoje milosti. Nekoja su svetišta Marijina postala svjetska, međunarodna. Njima hodočaste vjernici čitavog svijeta jer je tamo Marija postavila prijestolje svoje majčinske dobrote za sve narode, kako se to izrazio sveti papa Pijo X.

Na prvom je mjestu među svima proslavljeni Marijin grad Lurd. Baš u Lurdu Marija je dokazala da je Ona zaista velika i slavna obrana Crkve, posebna Pomoćnica kršćana i Majka XX vijeka.

Lurd leži ispod visokih pirenejskih brda u Francuskoj. Rijeka Gave dijeli grad u dva dijela. Prije sto godina brojio je oko 4 hiljade stanovnika; danas ih ima oko 20 hiljada. = U gradu živjela je obitelj Soubirous, otac Franjo i majka Ljudmila Casterot. Na rijeci Gavi imali su mlin; ali je usprkos tome iz kuće gledala velika bijeda i siromaštvo.

Dne 7. veljače 1844. rodilo im se prvo dijete, Marija Bernarda. Imala je još tri sestre i tri brata. Bila je slabašna zdravlja, a ni umskih sposobnosti nije baš posjedovala u velikoj mjeri. Uza sve negativne pojave Bernarda imala je plemenito srce. Bila je darežljiva, a posebna njezina oznaka bila je pobožnost. Sama je rekla: "Iako ništa ne znam, ipak znam već moliti sv. krunicu i dragog Boga iz sveg srca ljubiti."

I baš tu skromnu, poniznu i pobožnu djevojčicu izabrala je Bl. Dj. Marija da bude Njezina miljenica te da preko nje svijetu objavi svoje želje i opomene.

Na lijevoj strani rijeke Gave uzdizala se strma pećina, Masabjela. Imala je tri špilje. Jedna od njih postala je zanimljiv predmet razgovora tadašnjeg svijeta.

Bilo je u četvrtak 11. veljače 1858. Hladan i maglovit zimski dan. Majka šalje mlađu kćer Mariju u šumu uz obalu Gave da skupi suhoga granja. I Bernarda joj se majčinom dozvolom pridruži. Oko podne bile su kod Masabjelske pećine. Dok je Bernarda skidala čarape da prijeđe preko rijeke, začu jak šum vjetra. Pogleda, i u jednoj špilji pred sobom vidi prikazu, lijepu Gospođu. Stajala je na ružinom grmu. Bila je neopisivo lijepa, obučena u bijelu dugačku haljinu, opasana plavim pojasom. Oko glave Joj bijela koprena koja Joj se spuštala na ramena. Bila je puna miline i veličanstva. Ruke je držala pobožno sklopljene, a na desnoj Joj je ruci visjela krunica.

Bernarda nehotice pade na koljena, izvadi krunicu gledajući Gospu. Ona joj se nasmiješi i prekriži. Tada se i Bernarda prekriži i poče moliti. I Gospa je prebirala zrnca krunice. Kad je Bernarda svršila krunicu, Gospa je iščeznula. Čim se Bernarda osvijesti

ode do svojih drugarica koje nisu ništa primijetile. Na putu kući Bernarda im sve povjeri, a one to isto kod kuće majci. Vijest o događaju brzo se proširi. Neki su vjerovali, a drugi se smijali. = Od svih 18 ukazanja, kojima je blažena Gospa usrećila Bernardu, većeg su značenja deveto i šesnaesto. Mi ćemo ih ovdje spomenuti.

Dne 25. veljače nebrojeno se već mnoštvo svijeta prikupilo pred špiljom. Bernardica je došla tiho i skromno. Uđe u špilju, klekne, poljubi zemlju i poče moliti. Gospa joj se ukaže i reče: "Idi sada, napij se i operi na izvoru." Bernarda se ogleda, ali izvora nema. Hoće do rijeke, ali joj Gospa pokaže prstom mjesto na lijevoj strani špilje. Ona se sagne te počne prstima grebsti zemlju. I gle! Iz zemlje poteče voda i napuni jamicu. Bernarda malo pričeka da se voda ponešto razbistri; onda se napije i opere. Nebeska se Prikaza zadovoljna nasmiješi i nestane.

Spočetka je to vrelo bilo neznatno; voda je curila u tankom mlazu. Kasnije iza nekoliko dana davalo je više hiljada litara vode. Može biti da je to bila podzemna voda. Ali toga nije znao nitko osim Bijele Gospe. I u to je novo vrelo ta čudesna Gospa položila ljekovitu, čudotvornu moć. Prvi koji se je tom vodom poslužio te ozdra-

vio bio je radnik Ljudevit Bouriette: u vodi je namočio bolesno oko i odmah ozdravio. To se je čudo brzo pročulo u Lurdu. Bijela je Gospa počela liječiti uz pomoć one lurdske čudotvorne vode. I tako biva sve do dana današnjega.

Dne 25. ožujka, na blagdan Navještenja Bl. Dj. Marije, pred špilju je nagrnulo veliko mnoštvo svijeta. Kad je Bernarka došla, našla je špilju već rasvijetljenu. Gospa je čekala. Vizionarka padne na koljena te iza duge molitve odvažno upita: "O, draga Gospo! Budi tako dobra, pa reci tko si i kako se zoveš?" Gospa se nasmiješi. Tek na treći upit Gospa sklopi ruke na grudima, podigne oči k nebu, raširi ruke, nakloni glavu i reče:"Ja sam Bezgrešno Začeće!" I nestane.

Bernarda je ponavljala te riječi ali ih nije razumjela. Ali su ih razumijeli prisutni, pali na koljena uz silno oduševljenje. Sada su bili sigurni da se javila Gospa i da ukazanja nisu bila varka. Bernarda je pak otišla župniku Peyramalu. Putem je ponavljala one značajne riječi. Našla ga pred crkvom. Župnik upita:"No, je li, to je presveta Djevica, koju ti vidiš?" Bernarda odvrati:"Ja ne vjerujem, g. župniče, jer je rekla: Ja sam Bezgrešno Začeće!" Sada je i župniku bilo sve jasno.

On ipak upita Bernardu:"Zar nisi još čula te riječi?" "Ne, nikada još, g. župniče," odgovori dobroćudno Bernardka. Tada joj on rastumači da se Marija zove "Bezgrešno Začeće."

Marija je dakle pokazala svoju vizit kartu, svoju legitimaciju. Lurd je prst Božji! Nebeske sile dotaknule su se zemlje. Gospa je stupila na masabjelsku peć inu! Crkva je Njezina ukazanja potvrdila. I svake godine na današnji dan slavimo spomen Marijinih ukazanja u Lurdu.

Dragi sjemeništarci! Mi imamo posebnu sreću da smo pod okriljem Bezgrešne i pod zaštitom Bijele Gospe Lurdske. Ako želimo da omilimo svojoj nebeskoj Pokroviteljici, nastojmo da Joj služimo u nevinosti i čistoći svoga mladog srca. Rado prekodana ponavljajmo riječi iz jutranje molitve:"Majko moja, čuvaj me danas od smrtnoga grijeha!"

Promisli: u čemu je tvoja pobožnost prema Majci Božjoj Bezgrešnoj? Što ćeš da nas iz ljubavi prema Njoj učiniti?

\+

\+ \+

12. veljače

NEIZMJERNA UVREDA

Sveti je Ivan Bosko običavao svojim dragim pitomcima šapnuti na uho:

"Pomozi mi da spasim tvoju dušu!" To je i tvoja najveća briga. Ako li ne bi spasio svoju dušu, onda ne bi postigao svoj cilj na zemlji. Rekao sam: A k o n e b i... Da li je moguće ne postići svoj životni cilj? Je li moguće promašiti, izgubiti ga? Na žalost, i to je moguće! Da, može se dogoditi da čovjek ne dođe do svoga Cilja, do Boga. G r i j e h je ono đavlovo sredstvo kojim se služi da čovjeka odvrati od Boga, od Cilja. Ili ga barem smeta da ga ne bi postigao.

Sposobnosti što ih je dobri Bog dao čovjeku da mu pomognu doći k Cilju, Bogu, te sposobnosti može čovjek, jer ima slobodnu volju, i zlorabiti, tj. tako ih upotrijebiti da ga od Boga odvrate. I ako tako radi, griješi. A grijeh je zapreka na putu k Bogu. Razmatrajmo danas najprije o smrtnom grijehu.

Netko bi mogao prigovoriti: "Čujte, da li je smrtni grijeh zaista takvo veliko zlo, takvo strašilo, da svećenici moraju toliko grmiti protiv njega? Grijeh što ga čovjek tako brzo, na laku ruku, iz dana u dan čini: npr. ako netko svijesno prokune Boga? Ako u nedjelju zanemari sv. Misu? Ako nekoga hotimice sablazni? Ako bez opravdanog razloga u petak jede meso? Ako učini nečisti grijeh? Ako ...., ako ...?

Da li je to uistinu nešto tako strašnoga, kako se to u crkvi propovijeda?

Dragi sjemeništarci! Ako želimo razumijeti što je smrtni grijeh obzirom na Boga, u čemu je zloća smrtnoga grijeha, tada moramo grijeh promatrati u svijetlu svete vjere, gledati Božjim očima. Jedino ćemo se tako moći uvjeriti da je istinita rečenica: "Život nije najveće dobro; ali je najveće zlo grijeh!" Jedino tako ćemo se uvjeriti da je smrtni grijeh veće zlo nego li mislimo.

Francuski kralj Ludvik IX. razgovarao je sa svojim povjerenikom Joinville. Upita ga da li bi volio postati gubav ili učiniti smrtni grijeh. Vojnik nije baš puno mario za dušu svoju i nepromišljeno reče: "Ja da budem gubav? Ne! Volio bih učiniti i 30 smrtnih grijeha negoli da budem gubav." Tada će Ludvik žalosno: "O, nesretniče! Zar ne znaš da uopće ne možeš Boga teže uvrijediti nego baš smrtnim grijehom? Promisli samo: tko je Bog i što je čovjek. Ah, kaži: volim tisuću bolesti i hiljadu smrti, nego samo jedan smrtni grijeh!"

Jest! Smrtni je grijeh neizmjerna uvreda nanesena Bogu. Uvreda je, naime, toliko veća, koliko je viša osoba koju vrijeđamo. A sada promisli: tko je Bog koje

ga čovjek grijehom vrijeđa? Tko čovjek koji Boga vrijeđa? Bog je neizmjerno sveti Bog pred kojim anđeli pjevaju: "Svet, svet, svet!" Njega veliča i hvali čitava priroda, nebo i zemlja. Sve Mu se klanja i poštiva Ga! Jedino čovjek, taj crv koji puže i gmiže po zemaljskom prahu; on Ga jedini vrijeđa svojom neposlušnošću, svojim prezirom, svojom bunom i nezahvalnošću.

Na svijetu življahu poganski narodi koji su se klanjali suncu kao bogu. Jer sunce svijetli po danu, oni bi se danju čuvali grijeha jer da ih bog vidi. Ali bi se grijehu podavali noću, kad ih bog njihov ne vidi, jer sunce ne sja.

Ima li razlike između tih pogana i kršćana? Pogani su imali obzira da ne griješe barem po danu. A kršćanin griješi i po danu i po noći, iako ga uči vjera: "Božje oko svuda gleda, sakrit Mu se ništa ne da!" Kršćanin znade da ga Bog vidi i po danu i u tami, bio sam ili u društvu; da vidi i najtajnije misli i želje. Ipak se usuđuje kršiti Zakon Božji, griješiti. Mi se ljudi "žacamo" i stidimo griješiti pred ljudima, a ne stidimo se, na žalost, griješiti pred Bogom koji sve vidi!

Najveća uvreda za čovjeka jest kad mu netko pljune u lice! A zar mislite da nije strašna uvreda Bogu kad Mu pljunemo u lice?

A upravo to čini čovjek kada učini smrtni grijeh. Gledate me i pitate: kako? Da li je to istina da svaki koji smrtno griješi Bogu pljune u lice? Jest, na žalost! A tko je pljuvao u lice Isusu kad su Ga trnjem krunili? Tko? Naši grijesi! Radi naših grijeha Isus Bog je podnosio one uvrede. = Pljunuti nekomu u lice znak je najdubljeg prezira. I kad bi netko tebi pljunuo u lice u znak prezira, zar ne bi planuo, zar ne bi u tebi uzavrela krv? Misliš li da će i Bog tvoj prezir mirno podnašati?

Još ima jedna uvreda radi koje znaju ljudi tužakati se po sudovima: zaušnica. Na tu je sramotu i uvredu čovjek veoma osjetljiv. I čovjek slično čini Bogu smrtnim grijehom! On učini baš kao i onaj sluga koji je Isusa udario pred velikim svećenikom židovskim. Zar to nije uvreda?

U svetom Evanđelju čitamo da je jedan od apostola izdao Isusa, i to poljupcem. Bio je to izdajnički poljubac. Kakva li uvreda za Isusa, Boga! Smrtni grijeh nije drugo nego izdajnički poljubac. Šta bismo osjećali kad bismo slično doživjeli kao Isus od svoga apostola? Kako bi nas to zaboljelo do u dno duše?

Godine 1897. grof je Juraj Esterhazy

doveo u isusovački kolegij u Kalksburgu kod Beča svoga 9 godišnjeg sina. Predao ga prefektu o. Kristijanu Kielu riječima: "Velečasni! Evo vam predajem jedinca sina. Ako biste mi javili da moj sin radi slabog talenta ne napreduje u školi kako bih želio, to ću moći podnijeti. Ako biste mi javili da je obolio na smrt i da nema nade za njegov život, i to bih mogao podnijeti. Ali ako biste mi jednom javili da je moj sin učinio smrtni grijeh - tada se otac okrene sinu - to ne bih mogao podnijeti!"

Kakvo ispravno mišljenje o smrtnom grijehu imao je taj otac! Neka i tebe obuzme sveti strah pred smrtnim grijehom koji dobroga Oca nebeskoga tako strašno vrijeđa. Tu svetu istinu često imaj pred očima da bi se lakše očuvao grijeha.

Promisli: kako si do sada gledao na smrtni grijeh?

\+

\+ +

13. veljače

" N O N S E R V I A M ....."!

Prije negoli je dragi Bog stvorio nebo i zemlju, puno puno prije nego je stvorio sunce i mjesec i zvijezde, stvorio je na nebu sebi slična bića, anđele. Anđeli

su čisti duhovi koji imaju um i slobodnu volju a tijela nemaju. Bog ih je stvorio više nego ima zvijezda na nebu. Stvorio ih je zato da bi uvijek bili kod Boga, da bi Njemu služili i slavili Ga. Bili su dobri, lijepi i imali su veliki dar Božji - posvećujuću milost. Najljepši među njima bio je Lucifer, što znači: Svjetlonoša. A baš se taj pobunio protiv Boga sa svojim zločestim drugovima ne htijući više Bogu služiti. "Non serviam - Neću da Ti služim!" odjekivalo je nebom. Bili su Bogu neposlušni. I za kaznu Bog ih je bacio u pakao.

Svaki je grijeh kršenje zapovijedi Božjih. Griješiti znači prestupiti zakon Božji i crkveni. "Grijeh je kršenje zakona" uči sv. Ivan. / 1 Iv 3, 4 /. A svaki je prekršaj Božje zapovijedi neposlušnost prema Bogu i stoga uvreda Božja. A svaka je neposlušnost buna protiv Boga. Čovjek, dakle koji počini smrtni grijeh buntovnik je protiv Bogu. Kao nekada Lucifer i on viče Bogu: "Non serviam!" Da je tome zaista tako, rekao je već u Sv. pismu prorok Jeremija Izraelcima kad su otpali od Boga: "I rekao si: Ne služim Ti više." / 2, 20 /. Možda to ne kaže baš riječima! A svakako tako viče svojim grešnim čihom.

Pisac Sv. pisma pripovijeda nam kako je egipatski bezdušni faraon okrutno ravna

o izraelskim narodom; ugnjetavao ga je i mučio. Bog je zato naredio Mojsiju da ide pred faraona i u Njegovo ime zatraži da narod oslobodi od toga silnika. Mojsije zaista dođe pred kralja i reče mu:"Moj Bog ti naređuje da pustiš narod da se vrati u zemlju svojih otaca." A faraon će prkosno i oholo:"Tko je Gospod da Ga slušam i pustim Izrael? Ne poznam Gospoda i neću pustiti narod!" / Ex 5, 2 /.

Tko da se od vas ne zgrozi nad tolikom drskošću? I zar da se ne skamenimo od užasa kada se čovjek, taj stvor Božji, istom tolikom drskošću ustremljuje na svoga Stvoritelja i Gospodara kršeći Njegove zapovijedi:"Neću da znam za Boga i ne priznajem Ga za svoga gospodara?" Baš u toj nepokornosti stvora prema Stvoritelju sva je beskonačna zloća grijeha! Bog svojim najvišim autoritetom zapovijeda samom čovjeku za dobro:"Ne ubij! Ne sagriješi bludno! Ne ukradi!Ne laži! Ne kuni! Slušaj".. A čovjek, taj sićušni stvor, neće da sluša svoga Stvoritelja i Gospodara o kome je ovisan i koji ga može svakog trenutka uništiti i smrviti.

Svakim, dakle, grijehom čovjek uskraćuje Bogu poslušnost. A Bog ima nad čovjekom apsolutnu vlast te traži da Ga čovjek mora slušati kao što je podložnik

dužan slušati svoga pretpostavljenoga.

Jedan župnik je u svojoj propovijedi ispričao slijedeći slučaj: Nije tome davno bilo kada je jedan seljak nedjeljom pošao na svoju njivu da je izore. Prethodnih dana padala je kiša i pošto se bilo razvedrilo, iskoristio je priliku. Tek je bio povukao nekoliko brazda, kad eto opet udari kiša. To seljaka toliko razbjesni da je dignuvši šake prema nebu iustio strašnu psovku. U isti čas udari grom i sagori ga svega. Pratilac i volovi mu ostadoše neozlijeđeni.

Užasno nas se doima taj slučaj. Komu da se ne sledeni krv u žilama na to strašno bogohulstvo! A baš tako postupa grešnik kad smrtnim grijehom vrijeđa dobroga Boga. Sveto pismo veli:"Grešnik diže protiv Boga svoju ruku i protiv Svemogućega se opire i trči proti Njemu uzdignutom oholom glavom." / Job 15, 25 /. Zlim činom svojim grešnik niječe Njegovu vlast nad sobom, niječe Njegovo gospodstvo jer Ga ne poštuje i ne priznaje. Grešnik time pokušava da Boga digne s Njegova prijestolja a na Njegovo mjesto postavi đavla i svoje strasti. Jest! Teško sagriješiti znači: Boga baciti s Njegova prijestolja u našem srcu i na Njegovo mjesto ustoličiti

ti đavla, najljućeg neprijatelja Božjega. Za grešnika vrijedi prijekor sv. Petra: "Ubiste Početnika života!" / Dj.ap. 3,15 /.

Jest! Smrtni je grijeh atentat na Boga! Ubijstvo Boga! To je misteriozni "deicidium." Ti se čudiš! Kako? Pa to nije istina! Ali na žalost! To je sveta istina! Pogledaj na križ! Tko visi na križu? Bog! Sin Božji koji je iz ljubavi prema nama postao čovjekom. A tko Ga je ubio? Tko Ga je na križ prikovao i razapeo? Grijeh! I samo grijeh! I moj i tvoj grijeh! Naši grijesi i grijesi sviju ljudi! Samo radi grijeha morao je dragi Isus umrijeti tako groznom smrti na križu. I svaki puta kadgod čovjek smrtno sagriješi obnavlja se onaj strašni zločin na Kalvariji: grešnik na novo razapinje Isusa!

Udubi se u strašan misterij smrtnoga grijeha i uvjeri se da je zaista smrtni grijeh najstrašnije što se uopće može zamisliti na svijetu. U duhu padnimo na koljena pred raspetim Isusom. Molimo Ga za oproštenje ako smo već kada bili neposlušni buntovnici protiv Njega. Neka nas ovo razmatranje potrese da zamrzimo grijeh. U buduće svim se silama čuvajmo toga najvećeg zla poput 15 godišnjeg sveca Dominika Savio koji se je držao svoga plemenitog

gesla: "Radije umrijeti negoli smrtno sagriješiti!"

Promisli: što ti nakon ovog razmatranja kaže tvoja savjest? Kakva će danas biti tvoja odluka?

+

\+ +

14. veljače

T R A G O V I B O Ž J I

Neki je francuski istraživač prolazio kroz pustinju uz pratnju arapskih domorodaca. Navečer, kod zalaska sunca, jedan od pratilaca, po vjeri musliman, prostro je po zemlji svoj mali ćilim te se počeo klanjati. "Što ti to radiš?" pita ga učenjak. "Klanjam se!" "A komu?" "Bogu," odvrati klanjalac. "Jesi li ga vidio?" "Ne!" "Onda si luđak kad vjeruješ što ni si vidio, ni čuo, ni osjetio," nadoda učenjak. Arapin je na sve samo šutio.

Slijedećeg jutra Francuz se probudi te izišavši iz šatora reče: "Po noći je po kraj našega šatora prošla deva." Arapin će s čuđenjem: "Jeste li je vidjeli?" "Ne," reče učenjak, ali vidim u pijesku tragove." Baš u taj čas veličanstveno se sunce pojavi na jutarnjem nebu. Musliman rukom pokaže na sunce pa će ozbiljnim glasom:

" Evo, vidi, to je trag Božji!"

Jest! U prirodi su tragovi Božji. Sve što te okružuje govori ti o Bogu, o Stvoritelju. Ptice u zraku i na granama, ribe u vodi, životinje na zemlji... I one najmanje kao mravi, kukci. A i cvijeće! Uzmi u ruku jedan obični cvijet te ga promatraj: kako li je umjetnički sastavljen! Ti se upravo diviš i ushićen si. Vidiš kako leti prekrasan leptir. Ima ih raznobojnih: jedan ljepši od drugoga.

Često čujemo kako su životinje "inteligentne, pametne, razumne." Tako govorimo o pčeli da je pametna. Pametnija i od matematičara! Ona izgrađuje stanice saća baš u obliku koji najbolje odgovara svrsi, da može primiti najviše meda uz najmanju građu i najmanji posao. Učenjaci, Reaumur i drugi, izračunali su s kutomjerima i logaritmima da je šesterostrana posuda sa izvjesnim kutovima najpodesnija za to. A pčela baš takove stanice izgrađuje te u njih stavlja sakupljeni med. Kako li je dakle pčela "inteligentna"! Ali pčela nije inteligentna jer ne zna za svoju mudrost. Inteligentan je Onaj koji je pčeli dao tu "inteligenciju", tj. nagon.

Obično kažemo i za konja da je među životinjama najinteligentniji. Slično kažemo

i za psa da je pametan. Ali nisu pametni ni konj ni pas, nego Onaj koji im je dao te odlike.

Osa je u travi spazila kukca. Baš je tražila takav zalogaj. Munjevitom brzinom spusti se na njegova leđa i duboko zabode svoj otrovni žalac. Ali tako da ga ne ubije odmah, nego samo onesvijesti. Stoga zabode svoj žalac točno u njegov živčani čvor, baš u živac. Osa točno poznaje u tijelu kukca ono mjesto gdje ga ubod neće usmrtiti nego samo umrtviti. Tko je osu naučio gdje će svoju žrtvu ubosti da je one sposobi za borbu? Da li je ona tako inteligentna? Ne! Inteligentan je Onaj koji je osi dao tu sposobnost pomoću koje će se znati spasiti od gladi. Osa ujedno u tijelo kukca izleže nekoliko jajašca; i kad se mladi izlegnu, odmah će imati dostatnu hranu u njegovu tijelu.

Kod kuće imali smo najviše veselja svake godine oko Uskrsa kad bi se izlegli mladi pilići. Tri je sedmice kvočka strpljivo grijala jaja. Ako smo je bacili iz gnijezda, ona je opet i opet išla natrag i strpljivo sjela na jaja. Znala je dobro da mora sjediti na njima i grijati ih sve dok ne osjeti pod sobom novi život. Tada ona sama pomaže mladim pilićima da što prije ugledaju svjetlo dana Božjega.

U današnje vrijeme došli su ljudi umjetnim putem do pilića, preko inkubatora. Kad su činili prve pokuse za nasad sa inkubatorom, izlegli su se doduše mali pilići, ali jedno pile nije imalo oči, drugo je bilo bez krila, treće bez nogu.. Razbijali si ljudi glavu zašto tako? Konačno su otišli da promatraju kvočku. Primijetili su kako ona od vremena do vremena okreće jaja na kojima sjedi. Sad im posta jasnom velika tajna koju im je kvočka rijcšila. I oni počeše u inkubatoru od vremena do vremena okretati jaja te su se izlegli normalni pilići.

. Čovjek je dakle morao od kvočke učiti. Naši veliki umovi još i dalje neprestano istražuju na koje je načine priroda tako umno i savršeno izgrađena; a to zato da bi se od nje naučili izgrađivati i usavršavati svoje umotvorine. Kako treba graditi mostove preko rijeka naučili su inženjeri od pauka koji je pleo svoju mrežu. Je li pauk inteligentan? Ne! Inteligentan je Onaj koji je pauku dao nagon da tako plete mrežu.

Međutim, ta naša "inteligentna" kokoš veoma je glupa. Zato ljudi za nekoga i kažu da je glup kao kokoš. A zašto? Ako podmetneš kokoši mjesto jajeta bijeli kamen, ona svojim kokošjim razumom neće primijetiti tu varku, nego će odanom vjernošću sjediti na njemu, grijati ga i okretati.

Životinje katkada djeluju pametno, ali one toga nijesu svjesne. Ali Netko to znade. To je Onaj koji je životinjama ucijepio nagon da na oko pametno rade. Taj Veleum mi zovemo: B o g ! On sve to znade! Stvoritelj je dao nekim životinjama sposobnost da u opasnosti mijenjaju boju prema okolini te se tako zaštite od neprijatelja. Druge se u opasnosti ukoče, učine se mrtvima i slično. Zaista, divan je Bog u stvorovima svojim!

Jesi li kada već promatrao ptice kako grade svoj novi dom, gnijezdo? Nijedna nije posjećivala građevinarski fakultet. Ipak promišljeno potraži "lokaciju", gradilište za gnijezdo. Samo solidan materijal dat će solidnu kućicu. Sitni pijesak, vapnenasta prašina, ilovača. A sve je to solidno promješano "pljuvačkom" i stvoren je "cementni malter". Da bude sve sigurnije i trajnije, u malter se stavlja "armatura" sitnih vlakana, slamčica. Iznutra je gnijezdo mekani krevetić. Zaista pravi arhitekt tako radi. I ptice su arhitekti bez diploma. Nijedna ptica ne studira građevinarstvo. Nijedna ne traži druge stručnjake ni savjetnike. Jasno: ptice ne čine to svjesno ni po stečenom iskustvu; sve to ne

rješava mali mozak ptičje glavice. Netko drugi je koji sve tako mudro vodi i uređuje. Koji je i ptice naučio arhitekturu.

Sveti je Bernard rekao: "Vjeruj meni, ja sam to sam iskusio: više naučimo u šumama nego u knjigama. Drveće i kamenje te uče što te ne uči nijedan profesor." Kako je, dakle, značajna izjava sv. Grgura: "Stvorovi su tragovi Božji!"

Veliki filozof Balmes nalazio se u šarenom društvu. Jedan od prisutnih bubne: "Cijelu smo već prirodu pretražili, ali Boga još nismo otkrili." Tada Balmes mirno izvadi svoj sat i reče: "I ja sam već svoj sat pretražio, ali urara još nisam u njemu našao. Ima stvari što ih sa svojih pet osjetila nećemo otkriti ako ne zovnemo u pomoć još šesto osjetilo: naš razum!" A razum nam jamči da ura mora imati urara, a svijet svoga Stvoritelja.

Koliko puta idemo kroz divnu prirodu Božju otvorenim očima, a Boga u njezinim stvorovima ne vidimo. Ne vidimo u njoj tragova Božjih. Slijepi smo. Stoga molimo kao slijepac u Evanđelju: "Gospodine! Daj da progledam!"

Promisli: što ćeš naučiti iz današnjeg razmatranja? Čitati iz otvorene knjige prirode Božje!

+

15. veljače

H O M O I N G R A T U S

Filip, kralj makedonski, imao je stotnika sa kojim je bio u najintimnijim prijateljskim vezama. Jednom ga poslovno posla u Malu Aziju. Na moru nasta velika oluja i lađa se razbije. Samo se je kraljev prijatelj spasio. U besvjesnom stanju nađe ga neki plemić na obali gdje je imao svoje imanje. Uze ga k sebi i tako mu spasi život. Filipov prijatelj obeća svome spasitelju nagradu od kralja.

Došavši kralju mjesto da moli nagradu koju mu je obećao, on zamoli kralja da mu dodijeli njegovo imanje. Kralj zaista napiše pismo plemiću. Plemić je bio neugodno iznenađen te napiše kralju pismo u kojemu istakne kako je nedavno spasio život njegovu prijatelju.

Kad je kralj sve to saznao, pozva k sebi prijatelja: "Kako? Mjesto da mu budeš zahvalan, onome koji ti je spasio život, poželio si njegovo imanje?" I naredi kralj da mu užarenim željezom utisnu na čelo rijeći: "Homo ingratus! Nezahvalnik!"

Takav je ne zahvalnik prema dobromu Bogu grešnik koji Ga vrijeđa smrtnim grijehom. Bog te svaki dan uzdržava na životu,

daje ti svoje milosti; a ti mjesto da Mu budeš zahvalan, ti Ga vrijeđaš. Koliko si puta već zaslužio da ti na čelu utisnu riječ "Nezahvalnik!" Koliko se puta može po tužiti Bog i na tebe kao što se tužio na nezahvalnost židovskog naroda: "Djecu odgojih i podigoh; ali mi ona postade nevjerna. Vo poznaje gospodara svojega i magarac jasle gospodara svojega. Samo Izrael me ne poznaje." / Iz 1, 2 / Ili: "Vratiše mi zlo za dobro, mržnju za ljubav moju." / Ps 109, 5 /.

Kako li nas ljude boli nezahvalnost onih kojima smo nešto dobra učinili! A zar Boga ne boli kad Mu grijehom uzvraćamo primljena dobra? S punim pravom tuži se Bog: "Puče moj, što učinih tebi, ili u čem ožalostih tebe? Odgovori meni!"

Povijest priča o zavjeri na talijanskog kralja Berengarija. U nju je bio zapleten čak i najintimniji kraljev povjerenik Flambert. Kad je kralj otkrio zavjeru, pozvao je k sebi Flamberta i zapitao ga: "Kaži mi, što sam ti na žao učinio? Nisam li ti dao bogatstva i časti, a ti mi htjedeš oduzeti život?" Flambert padne pred kraljem na koljena i zamoli ga za oproštenje. Kralj ga podigne, povede u svoju sobu i dade mu piti iz zlatne čaše. Onda mu tu zlatnu čašu pokloni uz riječi: "Ovo neka

ti bude kao dokaz da sam ti oprostio. Ali u buduće budi vjeran." Flambert se sav ganut zahvali i ode sa zlatnom čašom.

Nekoliko dana nakon toga kralj je otišao na šetnju. Iznenada ga napadoše zločinci bodežima. Među napadačima kralj spazi i svoga dvoranika. "Flambert, i ti? Usprkos tolike dobrote što sam ti je iskazao?" I iskrvavljeni kralj pade od zadobivenih rana.

Zaista, nezapamćena nezahvalnost! Još je nezahvalniji grešnik, koji Boga vrijeđa smrtnim grijehom. Svaki je smrtni grijeh zavjera na Boga! Bog nam ipak oprašta ako se pokajemo i molimo oproštenje. A mi Ga opet i opet vrijeđamo! Kako smo nezahvalni!

Dne 3. I. 1857 došao neki čovjek kod nadbiskupa msgra Siboura u Parizu i tražio milostinju. Primivši ode i kupi revolver te vrativši se puca na nadbiskupa.

Kakve li nezahvalnosti! Milostinjom kupiti ubilačko oružje i s njim ubiti svoga dobrotvora. Slično čini grešnik smrtnim grijehom. On darove, što ih je od Boga primio, zloupotrebljava. Vrijeđa Boga onim istim darovima što mu ih je velikodušno poklonio. Vrijeđa Ga očima koje mu je dao da bi jednoć njima u nebu gledao Boga, najveću ljepotu, licem u lice. Vrijeđa Ga jezikom što mu ga je dao da Boga slavi. Itd...

Opravdano se može Gospodin tužiti nad

tobom kao što se kralj David tužio nad svo jim prijateljem Ahitofelom koji se pobunio protiv svoga kralja: "Ako bi me mrzio neprijatelj moj, to bih podnio, i sakrio bih se od njega. Ali ti si prijatelj moj, pouzdanik moj s kojim sam pouzdano općio, u povorci svečanoj hodio u kuću Božju..." / Ps 54, 13 /. Jest! I ti si pouzdanik Isusov! Pod istim krovom si u kući Gospodnjoj! I ti da Ga vrijeđaš smrtnim grijehom?

U visokom gorskom prijelazu Gran San Bernardo imali su u samostanu dresiranog psa "Bari". Spasio je život 40 -orici ljudi na onim opasnim snježnim visovima. Jednoga je dana opet strašna snježna vijavica mela oko samostana. Tada se začuje neutješno lajanje pred portom. Vratar otvori. Pred njim stoji Bari. Na leđima je nosio već na pola smrznuto dijete. Čim mu oduzmu teret, pas požuri ponovo u snježnu mećavu, prema ledenjacima. Tamo se neki od naporno puta umoran vojnik srušio u snijegu. Bari ga spazi kad je već nosio ono prozeblo dijete. Sada se eto žuri da i njega spasi. Svojim je šapama otkopao snijeg, počeo u njegovo lice disati, da ga ugrije. Vojnik se osvijesti, otvori oči. Ali čim ugleda nad sobom ogromnog psa, spopade ga užasan strah. U očajnom strahu da to nije vuk, izvuče vojnički bodež i zabode ga Bariju u

srce. Bari je pao. Njegova je krv zarumenjela snijeg. Prekasno je vojnik uvidio da je ubio svoga spasitelja.

Što je Isus učinio za naše spasenje svima je predobro poznato. Također i što smo od Njega primili. Onaj vojnik nije znao da je Bari njegov spasitelj. Međutim, mi znamo da je Isus naš Otkupitelj. Kakva li je dakle naša krivnja kad s bodežom smrtnoga grijeha hoćemo da nanovo ubijemo Isusa? O, kako smo nezahvalni!

Pitam vas sada, na svršetku razmatranja, zar smrtni grijeh zbilja nije ništa? Nije li tako strašan? Pravi zločin?

Odlučimo čvrsto čuvati se grijeha. Ako bismo kada dragoga Boga uvrijedili, molimo kao kralj David: "Grijeha mladosti moje, opačina mojih ne spominji se, Gospodine!" / Ps 24, 7 /. I suzama pokore okajavajmo svoju prošlost kao David: "Potoke suza potočile su oči moje jer nijesam držao zapovijedi tvojih." / Ps 118, 136 /.

Promislimo: sjetiš se li u napastima što je smrtni grijeh? Da nije samo neposlušnost prema dobrom nebeskom Ocu, nego ili crna nezahvalnost?

+

+ +

16. veljače

S V O J S T V A P O S L U Š N O S T I

Papa Ivan XXII rekao je: "Velika je stvar siromaštvo, uzvišenija je čistoća, ali je iznad njih poslušnost." Zašto je poslušnost tako velike cijene? Zato jer poslušnošću darujemo Bogu što je najviše naše, tj. našu volju.

Moramo pak znati da pred Bogom vanjski čin poslušnosti ništa ne vrijedi. Činu poslušnosti mora da se pridruži volja: volja da slušamo zato, jer se po volji poglavara javlja sveta volja Božja. To znači: kada slušamo, moramo imati duh poslušnosti. Ako je netko tako poslušan, onda za njega vrijede riječi sv. Alfonza: "Poslušnost je isto kao svetost!" Poslušnost je dakle sredstvo našega posvećenja.

Da bude poslušnost zaslužna pred Bogom, mora imati potrebita svojstva. Prvo je svojstvo zaslužne poslušnosti da bude spremna, okretna, brza, pripravna, voljna. Ne smijemo promišljati, oklijevati: bih... ne bih....! Sveti Bernard tako lijepo kaže: "Tko je uistinu poslušan, taj ne pozna oklijevanja: on pripravi uši da slušaju, noge da idu, ruke da učine što se zapovijeda." Dakle, na prvu

riječ! Čim ti poglavar nešto zapovijedi, slušaj. Odmah ostavi sve te idi kuda te poslušnost zove.

Dok sam bio još klerikom, imao sam druga koji je bio veoma pobožan. Rado i često je posjećivao Presv. Olt. Sakramenat. Jednoga je dana baš bio na putu u crkvu, kad ga eto poglavar pozove i naredi mu da izvrši neki posao. On se htio ispričatti te reče da ide prije u crkvu. Tada mu poglavar odvrati: "Pierwiej posłuszeństwo, potem nabożeństwo! Prije poslušnost, zatim pobožnost!" Jest! Bogu se više mili da poslušamo negoli da Ga po svojoj volji posjetimo u crkvi. Bogu je puno milije kad iz poslušnosti jedemo negoli da po svojoj volji postimo!

Ima i takvih podložnika koji, doduše, slušaju, ali teška srca, ljute se, srde i prigovaraju. Oni slušaju, ali to čine kiselim licem, namrgođeni. Za takve vrijedi ono što je sv. Ivan Bosko 1864. ispričao o sv. Dositeju. To je bio plemenit mladić slabašna zdravlja. Nije mogao da se po noći diže na molitvu sa drugom braćom, ni da jede hranu kao ostali. Obavljao je najobičnije kućne poslove, ali sve radosna srca. Nakon pet godina svoga života u samostanu umro je. Bog je opatu objavio da je taj mladić stekao u nebu

isto takvu slavu kao sv. Antun i sv. Pavao pustinjaci. Kad su se monasi tome čudili, opat im je objasnio da je to zaslužio svojom veselom i spremnom poslušnošću.

I vi slušajte odmah, bez opiranja. Čuvajte se one lijene poslušnosti koja vrši kao da se kuluči. Sv. Alfons kaže: "Prava poslušnost sluša na prvi znak bez otpora, bez zatezanja." Kad bi mjesto poglavara tebi zapovijedao Isus, da li bi i Njega tako lijeno slušao? Da li bi se nećkao? Da li bi kritizirao? Sv. Petar Fourierc je rekao: "Treba tako brzo poslušati, da ne stignemo ni točkicu staviti na " i " ako su nas pozvali dok pišemo!"

Da poslušnost bude zaslužna pred Bogom, mora biti ponizna. "Poniznost i poslušnost to je jedno te isto!" veli sv. Ambrozije. U poslušnosti se pokaže koliko si ponizan. Papa Pijo XI. u enciklici o katoličkom svećeništvu preporuča klericima da se naoružaju poslušnošću i poniznošću. Da bi mogao odmah i veselo slušati, moraš biti ponizan. Ako budeš zaista ponizan, moći ćeš slušati i najteže i najneugodnije zapovijedi.

Sveti Ivan Klimak pripovijeda da je poglavar nekog samostana pozvao k sebi 80 godina starog redovnika te ga za primjer dru-

gima postavio pred sobom stajati puna dva sata dok je sam sjedio za stolom. Kad su poslije pitali starca kako je mogao podnijeti to mrtvenje i tu kušnju u poslušnosti, on odgovori: "Mislio sam da se nalazim pred Isusom i da mi On sam nametnuo ono poniženje. Tako mi nije pala na pamet ni najmanja misao protiv poslušnosti."

Koliko li pouke i poticaja za nas da ponizno slušamo i sve ponizno izvršimo. Možda će netko prigovoriti: "E, to su bili redovnici! Mi pak nećemo biti redovnici!" Imaš pravo, nećeš postati redovnikom! Ipak slušati ćeš morati svoga biskupa. Ako se sada ka o sjemeništarac ne navikneš poslušu, onda nećeš slušati ni kao svećenik svoga biskupa. Ipak ćeš morati sve raditi ovisno o svome biskupu. Sveti Ignacije, biskup i mučenik, rekao je: "Nihil sine episcopo!" Njegove je riječi Crkva Kristova osvojila kao svoje geslo! Ako ne znaš slušati, kako ćeš onda raditi sporazumno sa svojim biskupom? Teško onom biskupu koji ima u svojoj biskupiji samo jednog neposlušnog svećenika. Opravdane su riječi: "Buntovni svećenik = crux episcoporum!" Stoga nauči biti poslušan sada u sjemeništu. Od svoga ćeš biskupa primiti misiju i jurisdikciju. On će ti povjeriti dio

svoga stada u pastvi, dio svoga vinograda Božjega u svojoj biskupiji,, da ga obrađuješ. Stoga moraš biti uvijek spreman da smjerno slušaš na prvi mig! Ne može naime neposlušan svećenik dobro ni pobudno djelovatti na svoje vjernike.

Sveti Ivan Bosko je neke večeri stupio pred svoje drage sjemeništarce da im održi večernji govorčić poslije večernje molitve. Izvukao je iz džepa svoju maramicu, džepnii rubac; rasprostro bi je pred njima u vis, a zatim bi je brzo rukama gužvao, opet bi je lijepo složio i opet rasprostro,, ii žgužvao,, i slagao, itd. Dečki su se od srca smijali, a i svetac s njima. Zatim, kad je maramicu opet lijepo složio, reče:"Kao ova maramica u mojim rukama, takvi želim da ste vii u rukama svojih poglavara! Pustite da onii mogu od vas načiniti što hoće!"

I vi, dragi sjemeništarci, budite u rukama svojih dragih poglavara žive maramice. Oni neka vam zapovijedaju, a vi ih rado slušajte. Dajte im se voditi pa će od vas odgojiti dobre i vrijedne svećenike!

Promisli: u čemu ćeš danas veselo i na prvu riječ slušati? Je li bila tvoja poslušnost uvijek ponizna,, spremna,, brza, na prvu riječ? Što moraš još popravvitii?

+

17. veljače

ROPSTVO , A NE SLOBODA

Dragi sjemeništarci! Do sada smo razmatrali što je smrtnii grijeh s obzirom na Boga: uvreda Božja, buna protiv Boga, prezir ii neposlušnost, nezahvalnost prema Bogu.

Danas otvorimo još poglavlje u kojem ćemo se poučiti, opet vjerom prosvijetljeni, što je smrtni grijeh s obzirom na grešnika koji grijeh čini. To jest: koje i kakve su u duši grešnika posljedice smrtnoga grijeha; kakvo je stanje u duši poslije učinjenoga teškoga grijeha.

Rimski car Valerijan pođe s velikom armijom na Perzijance. Ali ga oni pobijediše i uhvatiše. Perzijski kralj Sapor baci ga u tamnicu i ukova u verige. Da bii toga nekada silnoga cara rimskoga još više ponizio, prisiljavao je Valerijana da kao običnii rob dođe pred kraljeva konja, klekne ii sagne svoja leđa da Sapor mogne popetti se na konja.

Možete li zamisliti većeg poniženja za ponosnoga Rimljanina i cara? Upravo tako postupa đavao sa dušom koja mu se predala smrtnim grijehom. Prije grijeha bila je duša dijete Božje, baštinik kraljevstva nebeskoga! A sada? Grešnik je čeznuo za "slobodom".Htio

biti "slobodan", a ne vezan Božjim zapovije=dima. A sada? Postao je sužanj, rob, u veri=ge okovan od onoga koji mu je darovao "slobo=du". Zapao je u najstrašnije ropstvo. Zaista vrijede za nj riječi Sv. pisma: "Tkogod čini grijeh, sužanj je grijeha." / Iv 8, 34 /. "Ah, kako mi je dobro bilo kod moga Gospodara; a sada sm zarobljenik pod vlašću moga zavodni=ka, tako je morao priznati Adam poslije svo=ga grijeha, a u Adamu svaki grešnik," veli sv. Augustin. A sv. župnik arski kaže: "Gri=jeh je krvnik dragoga Boga u našem srcu i u=bojica duše. On nas vuče iz neba da nas baci u pakao. Pa ipak ga čovjek toliko voli."

Jest, prije grijeha đavao čovjeka mami, laska mu se i ulagiva. A čim mu se čovjek predao, đavao mu se ruga: "Alaj sam te nasama=rio! Sad si moj! Krist je za te umro, a ja nisam ništa za te učinio! Ipak si mi se pre=dao! Kakvog li ponižnja za dijete Božje! Od djeteta Božjega postati smrtni neprijatelj Božji. Iz srca svoga istjerati Boga da se u=njemu nastani sam đavao! Jest, u duši grešni=ka nastala je strašna pustoš. Čujte!

Jeste li već vidjeli kada prekrasno, bogato žitno polje? Kako se rumeno klasje ta=lasa! Oko se cakli od veselja i radosti: eji, bit će kruha!

Jeste li vidjeli plavi vinograd pun do=zrijevajućeg grožđa? Srce se veseli na taj pogled: bit će rujnoga vinca!

Međutim se iznenada jednoga sparnog ljetnog popodneva naoblači. Munja sjevne, gromovi zaredaju. A iz sivih olujnih obla=ka počnu padati teška, ledena zrna. Samo nekoliko minuta! A posljedice? Opustošenje! Upravo za plakati! Po zemlji razasuti debe=li pšenični klasovi, stabljike polomljene. = Slatki je sok iscurio iz medenih bobica i jagoda. Zemlja ga je popila. A grozdovi isječeni, izmrcvareni. Da, za plakati!

9. kolovoza 1945, u četvrtak u 12.01 sinuo je nad japanskim gradom Nagasaki za=sljepljujući bljesak. Malo zatim potpuni mrak. Strašna eksplozija. Užareni vihor. Vrućina od 6 hiljada stupnjeva. U krugu od tri kilometra jednostavno su izčezle sve kuće s vrtovima i voćnjacima. Iz ruševina siktao je plamen. Bilo je pravo plameno mo=re, kipući pakao, sveopće nazaranje, prava apokaliptička noć. Pala je prva atomska bomba. Bilo je 33 hiljada mrtvih i sto hi=ljada ranjenih.

Za vrijeme drugog svjetskog rata! Ko=liko je bilo u gradovima prekrasnih zgrada, palača i hramova Božjih. Prekrasno uređenih

parkova i vrtova. Ali doletješe odnekuda željezne ptice. Iz utrobe svoje spustiše smrtonosno breme. I u nekoliko sekundi posvuda pustoš! Garišta! Goli zidovi! Jauk i vapaj, zapomaganje i smrt. Strava i užas!

Još strašnije budu u duši grešnika ruševine kad je pohara orkan smrtnoga grijeha. Samo jednoga smrtnoga grijeha! Plamen strasti bukti, sve žice i telefonske veze s Bogom prekinute, očaj i smrt.

Ledena tuča grijeha uništtila je sve ujeve kreposti, zlatnu pšenicu dobrih djela. Sva svladavanja, samozataje, mrtvenja, odricanja... Sve zasluge za molitve i pokorničke djela. Sve je uništteno, spaljeno, izgorjelo; sve zgaženo, bombardirano. Sve strašnije, sve puno strašnije nego li posljedice atomske bombe u Nagasakiju.

Sve ogromno duhovno bogatstvo, sve je i zgubljeno, sve propalo. Sve je to uništtio jedan samo jedincati smrtni grijeh.... Aj, strašno! U duši je prije bio raj, nebo. Sada pakao. Prije prekrasno svetiššte Božje, sada na istom mjestu gadna pustoš! To dakle ima čovjek od smrtnoga grijeha.

Veliki misionar, kasnije kardinal Masaja, radio je u Južnoj Abesiniji. U kršćansku vjeru primio je i jednog 18 godišnjeg

mladića. Pošto ga pokrstii i pričestii, toplo mu preporuči neka se čuva grijeha, i neka svim srcem uzljubi Isusa koji je za nas umro na križu. Poslije godinu dana eto opet misionara. Kada ga mladi Gabrijel spazi, zamoli ga da ga pričesti. "Hoću drage volje, odvrati misionar, ali treba da se prethodno sabereš i ispovjediš što si u minuloj godini sagriješio. Onda ću te pričestiti." "A zašto bih se ispovjedio? veli u čudu Gabrijel. Zar bih mogao uvrijediti dragoga Boga pošto sam Ga upoznao i znam koliko me voli? Oče! Otkako sam primio sv. krst i sv. pričest, ja nisam svijestan da sam bilo kojim grijehom dragoga Boga uvrijedio!"

Kolike li pouke za nas! Nismo li možda sličnii svetom Augustinu kojii je rekao za sebe: "Tantillus puer et tantus peccator? Tolišni dječarac, a već toliki grešnik!"

Neka nas potrese današnje razmatranje da bismo se lakše čuvali grijeha. Kada te davao napastuje, sjeti se posljedica što ih u duši ostavlja smrtni grijeh. Kada bismo ii mali milost da vidimo stanje svoje duše u smrtnome grijehu, onda bismo i mi klicali poput sv. Ivana Berchmansa: "Absit a me! Hoc non faciam! Mallo millies mori! Decies millies, centies millies! Millies millies!"

18. veljače

NAJSTRAŠNIJI GUBITAK

Sveti je Augustin zapisao: "Grijeh je smrt za dušu." Slično je rekao sv. Grgur Nazianski: "Svaki smrtni grijeh donosi duši smrt." To ne znači da smrtnim grijehom duša umre. Jer vjera nas uči da duša ne umire nikada; ona je besmrtna. Usprkos toga može se mirno kazati da je smrtni grijeh zaista "smrt duše". Duša, naime, u smrtnom grijehu "mrtva" je za nebo, mrtva za vrhunaravni život, za Boga. Smrtni grijeh uzima duši posvećujuću milost Božju, djetinjstvo Božje, Boga. Zato se i veli da je smrtni grijeh za dušu: "suicidium spirituale=duhovno samoubojstvo." Čim čovjek počini smrtni grijeh, odmah postaje nesposoban sticati zasluge za nebo.

U tropskim južnim krajevima živi otrovna muha "tsetse". Ako ubode čovjeka, on zaspi i ne probudi se više, umre. Nešto slično dogodi se našoj duši ako je ubode smrtni grijeh: duša zaspi za nebo i nije kadra raditi za vječnost. Makar takav grešnik činio teška pokoru, postio i molio, bičevao se, sve mu to za vječnost ništa neće koristiti. Ništa mu nije zasužno za nebo dok je u stanju smrtnoga grijeha. Ta se dobra djela zovu "mrtva", kao da ih nije ni učinio. Bog mu ih ne ubraja u dobro. To potvrđuje Sv. pismo: "Ako li se pravednik odvratii od svoje pravednosti i učini opačinu, sva pravedna djela njegova što ih je učinio neće mu se uračunati." / Ezek 18, 24 /. Jedino mu mogu njegova dobra djela učinjena u stanju smrtnoga grijeha samo u toliko koristiti, da mu milosrdni Bog pokloni milost obraćenja: da naime upozna svoje grešno stanje i da se obrati.

Stanje smrtnoga grijeha donosi opustošenje u duši; kao da vam je kuća do temelja izgorjela; a s njom sve što ste u kući imali: sav inventar, namještaj, dragocjenosti stečene tokom dugih godina. Ostajete u potpunom smislu riječi "pravi pogorjelci"! Prosjaci bez ičega. Stoga su na mjestu za grešnika u smrtnom grijehu riječi sv. Ivana: "Kažu da si živ, a mrtav si!"

Ali je smrtni grijeh još veći gubitak za grešnika. Novine "Slovenec" pisale su 31. siječnja 1935. da je avion, koji je 26. I. 1935. letio iz Pariza u London, putem izgubio pol drugu milijardu zlata. To je u istinu ogromni gubitak. Golema šteta!

Ipak je ta šteta neznatna usporedimo li je sa gubitkom što ga čovjek pretrpi učini li samo jedan smrtni grijeh. On, naime

ne izgubi jednu milijardu ili po zlatta, nego Boga! Onoga velikoga Boga za kojega je zapravo stvoren. A izgubiti Boga je najstrašniji, nenadoknadivi gubitak. Zlato se još može pronaći, gubitak nadoknaditi! Ali smrtnim grijehom izgubljeni Bog, ako naime čovjek u tom stanju umre, nikada ili nikako se ne može nadoknaditi. To bi značilo izgubiti cilj i svrhu radi koje zapravo živimo. A nikada ne doći k Bogu, zauvijek od Njega biti odijeljen, to je za dušu najstrašniji gubitak. Sveti je Augustin rekao: "Život je tvoje duše Bog!" A Bog se izgubi samo smrtnim grijehom!

Mi ljudi dok smo na zemlji uopće nemamo ni pojma o tome što to znači za dušu: izgubiti Boga. Na žalost, mi se nećemo nikad uživjeti u neizmjernu zloću smrtnoga grijeha jer se ne možemo uživjeti u svu veličinu Božjega veličanstva!

Zašto čovjeka ne potrese u dno duše nesreća smrtnoga grijeha? Zašto toliki grešnici upravo ludo govore: "Griješio sam, pa što mi se je dogodilo?" / Sir 5, 4 /. Samo zato jer ono što se u duši poslije smrtnoga grijeha dogodi mi izvana ne vidimo. Izvana se, naime, ne primijeti gubitak posvećujuće milosti Božje. Izvana se ne opazi nikakva promjena u duši. Ali, ako bi nam dra-

gi Bog dao milost, kao sv. Tereziji, da zavirimo u dušu, kakva u njoj vlada pustoš nakon smrtnoga grijeha, mi bismo se zgrozili, onesvijestili i umrli od užasa.

Povjesničar Plutarh pripovijeda, kako je neki čovjek, Besso, ubio svoga oca. Iako za njegov zločin nitko nije znao, kriv ac ipak nije imao mira. Jednoga dana šetajući sa drugovima začu kako gavrani grakću. To mu je opet probudilo i uznemirilo savjest. Zaboravio je da se nalazi u društvu i povikao neugodnim ptičama: "Zašto svaki dan dolazite ovamo da mi predbacujete očevu smrt?" I zločin je bio otkriven.

Osim duhovne i duševne štete, smrtni grijeh prouzrokuje u duši i vremenitu štetu, u prvom redu nemir u duši, nemir savjesti. Već je u Sv. pismu zapisano: "Grešnici nemaju mira." / Iz 48, 22 /. Grešnik je tražio udovoljenje, radost u grijehu, a našao je samo nemir: savjest ga peče, grize i uznemiruje. To stanje potvrđuje Izaija prorok: "Grešnici su kao more uzburkano koje se ne može smiriti." / 57, 20 /. Stalno mu stupa grijeh pred oči kao kralju Davidu koji je iskreno priznao: "I grijeh mi je moj vazda pred očima." / Ps 50, 5 /.

Da bi taj nemir u sebi ugušili, neki

se podavaju piću, zabavama. Allii sve uzaludl! Savjest se javlja opet ii još jače. Proganni grešnika danju i noću da nii spavatii ne može. Kako bi mogao spavatii čovjek kojii na svojim grudima grije zmiju otrovnicu? Da, grešnik grije u srcu zmiju smrtnoga grijeha. Kako bi onda mogao bitii zaista miran?! Job je već rekao:"Tko se opro Njemu ii bio miran?" / Job 9, 4 /.

Razmatranje o smrtnom grijehu mora da nas potrese. Rado se sjećajmo opomene Duha Svetoga:"Bježii od grijeha kao od zmije." / Sir 21, 2 /. Ako bi pak kada po nesreći ili po ljudskoj slabosti ipak sagriješia, nastoj što prije, odmah, k sv. Ispovijedii. Moli Boga za oproštenje ii odluči da ćeš se u buduće brižljivije čuvatii toga zla.

Promisli: kakva čuvstva obuzimaju tvoju dušu poslije ovoga razmatranja?

\+

\+ +

19. veljače

ZAISTA, NAJVEĆE ZLO ....

Župnik na cestii sretne čovjeka kojii je strašno psovao Boga. Pristupi i mirno ga upita:"Šta bi ti učinio ako bi crv tebe opsovao?" Čovjek psovač samo debelo pogleda

svećenika i kaže:"Eh, što bih učinio? Pa, zgazio bih ga!" Na to će svećenik njemu: "Zar se ne bojiš da ii tebe Bog ne zgazi?"

Tačno! Bog kazni svaki grijeh jer je grijeh u Božjim očima najveće zlo. I psovka je grijeh, zlo. A da je smrtni grijeh zaista u očima Božjim veliko zlo, spoznajemo ii po tome što ga Bog koji je sama dobrota tako strašno kazni.

Lucifer je učinio samo jedan grijeh pobune protiv Boga ii zato je bio bačen u ponor pakleni. Adam ii Eva učiniše samo jedan grijeh neposlušnosti; za kaznu bili su istjerani iz raja zemaljskoga, morali su se puno mučiti, a napokon ii umrijeti. Kám, sin Noin, ogriješio se što se nasladivao pogledom na golotinji svoga oca; bio je radi toga proklet on i njegovo potomstvo. Kako je strašno Bog kaznio Sodomu i Gomoru radi nečistoga grijeha, o tome svjedoči Mrtvo more.

Hoćete li se ii sami uvjeriti kako pravedni Bog kažnjava smrtni grijeh već na ovom svijetu? Pogledajte i vidite! Koliko zla, patnja, muka, trpljenja ima po čitavom svijetu! Svaki dan ii svaki sat! Koliko nesretnih ratova i međusobnog klanja! Pogledajte u bolnice! Koliko bolova, jauka

nja i stenjanja, uzdisanja ii suza! Pogle=
dajte u obitelji! Koliko kletve i psovke,
nesloge, mržnje, zavisti! Koliko nesreća ii
nezgoda. Ah, cijeli je svijet jedno nepre=
gledno more patnja! Čovječanstvo je jedna o
gromna rijeka ljudi sa križem na ramenima.

Zašto sve to? Samo radi grijeha, radi
neposlušnosti prema Bogu, radi kršenja Bož=
jih zapovijedi. Duh Sveti zapisao je u Sve=
tom pismu:"Grijeh čini narode nesretnima."
/ Priče 14, 34 /. Jer ljudi, djeca Božja, kr
še zapovijedi Božje, zato ih Bog kažnjava.
On je kao otac koji kažnjava svoju zločestu
i neposlušnu djecu. A kazni ih samo zato da
bi se popravili. Ne kazni li slučajno gri=
jeh odmah, misliš li da ga uopće neće kazni
ti? Što dulje čeka Njegovo Milosrđe, to te=
ža biva Njegova pravedna ruka, žešći udarci.

Sada razumijemo riječi Sv. pisma:
"Strašno je upasti u ruke Boga živoga." /He
brej. 10, 31 /. "Tko ljubi grijeh, mrzi na
svoju dušu." / Ps 10, 6 /. Grijehom se, nai
me, izlaže vječnoj propasti. Sada nam je ja
snija ii rečenica:"Život nije najveće dobro,
ali najveće zlo jest grijeh." Sada razumije
mo zašto su se sveci tako bojali grijeha.
Sveti je Ivan Bosko preporučivao:"Učinite
sve što samo možete da spriječite grijeh."

Spasenje je duše u tome da bježimo pred gri
jehom i živimo u milosti posvećujućoj.

U Turinu postoji ogromna bolnica koja
može primiti do deset hiljada bolesnika. O=
snovao je to karitativno djelo sv. Josip Ko
tolengo. Za bolesnike se brinu tri kongrega
cije časnih sestara. To je ogromna obitelj.
O svima vodi brigu Božja Providnost. Stoga
se bolnica i zove:"Piccola casa della Provi
denza Divina! Mala kuća Božje Providnosti",
kako ju je nazvao sam sveti osnivač. Sam se
Bog pobrine svaki dan što će jesti bolesni=
ci, liječnici, časne sestre i služinčad. Sa
svih strana dobri ljudi, potaknuti od Boga,
donose brašna, kruha i svega što je potreb=
no. Sveti je Josip Kottolengo preporučio sa
mo jedno:"Čuvajte se grijeha, pak ćemo ima=
ti svega."

Ipak se jednoga dana dogodilo da kola
sa brašnom nisu stigla. Tu žalosnu vijest
odmah javiše svecu. Sveti Josip odmah nare=
di da se pomoćno osoblje prikupi u crkvi na
molitvu. I kad su se svi našli na okupu, sve
tac progovori:"Brašno nije stiglo! Sigurno
je netko između vas počinio grijeh." Pomoli
še se i razići će. Svetac je htio izaći zad=
nji iz crkve. Spazi nekoga u klupi. Taj "ne
ki" digne se iz klupe, pristupi k svecu i

reče:"Oče! Ja sam sagriješio! Molim, ispovjedite me!" I svetac ga ispovjedi. Tek što je svetac poslije ispovijedi izašao iz crkve, eto pred vratima bolnice kola sa brašnom!

Sveti Augustin kaže:"Nijedan grijeh ne ostane nekažnjen! Tuži se na svoje grijehe a ne na Suca." I njemačka poslovica veli: "Grijeh i kazna prikovani su na isti lanac!"

Neki je slikar naslikao značajnu sliku: na jednoj strani ranjeni vojnici, u pozadini porušene kuće, spaljeni domovi, među ruševinama mrtva ljudska tjelesa. Ispod svega natpis:"Plodovi rata". Na drugoj je strani bila naslikama grupa ljudi: gladnih, na pola smrznutih, mršava izgleda; majke su držale u naručju plačuću djecu. A ispod svega bio je natpis:"Plodovi rata!" U pozadini opustošena polja, bombardirane tvornice. I opet natpis:"Plodovi rata!"

Ako bismo i mi htjeli naslikati posljedice smrtnoga grijeha, morali bismo gornjem natpisu "Plodovi rata" dodati još i natpis:"Plodovi grijeha!" Na jednoj strani morali bismo naslikati još raspetoga Isusa, a na drugoj strani: čistilište, pakao, i natpis:"Plodovi grijeha!"

Meschler veli:"Svaki je smrtni grijeh granata, napunjena užasom vječnosti." Čuvajmo se smrtnoga grijeha i bježimo pred njim. Sv. Augustin kaže:"Svaki se čovjek boji tjelesne smrti, a duševne smrti tako se malo njih boji." Molimo za duše koje se nalaze u stanju smrtnoga grijeha da se obrate. Jer, kaže sv. Terezija:"Moliti za one koji su u stanju smrtnoga grijeha, to je najizvrsnija milostinja." Radi se,naime o spasenju njihovih duša! O vječnosti!

Promislimo: da li još i sada omalovažavaš tako strašno zlo na svijetu, smrtni grijeh?

\+

\+ +

20. veljače

ZAŠTO OBIČNO GRIJEŠIMO ?

Sveti je Ivan Bosko bio zamoljen da sa nekoliko propovijedi pripravi na uskrsnu dužnost kažnjenike u turinskom zatvoru. U posebnoj dvorani prikupiše se ti bijednici. Pred klupama bio je postavljen odar. Kad uđe svetac, svi ga u grobnoj tišini pogledaju. On se mirno približi katedri. Ali kad je htio stupiti na podij, zapne mu noga i on — padne. Čitavom dvoranom zaori gromki

smijeh. I don Bosko se nasmiješi, mirno digne, oprezno stupi na odar te okrene prema zatvorenicima. Kad se smijeh stišao, svetac progovori: "Vidjeli ste da čovjek može da padne; ali vidjeli ste da čovjek može i ustati!" I započe govor o grijehu.

Jest! Svagdanje nas iskustvo uči, na žalost, da čovjek može da padne u grijeh svake vrste, u mali, i u smrtni. To je ljudski! Međutim, treba ustati i ne ostati u grijehu.

U današnjem razmatranju promislimo: zašto obično čovjek griješi? Odgovora ima više. Najčešće griješimo iz nepromišljenosti. Ima doduše ljudi koji griješe i promišljeno, čak iz zlobe. Ali takvi su slučajevi, mislim, rijetki. I to je svakako đavolski. Običnije griješimo jer ne mislimo što je smrtni grijeh. Ne sjetimo se njegovih posljedica, njegove zloće: da naime bičujemo dragoga Isusa! Smrtni su grijesi udarci bičeva kojima čovjek iskali svoj pakleni bijes na Presvetu Žrtvu, Isusa. Svojom rukom zadada oštro trnje u Njegovu presvetu Glavu. Prorok Izaija veli za našega Spasitelja: "da je bio ranjen za naše grijehe i izbijen za naše prijestupe." / Iz 53, 5 /. O kad bismo se sjetili svega toga, sigurno ne bismo na tako laku ruku sagriješili. Lakše bismo se očuvali

grijeha.

Kralj je Lizimah bio u ratu. Neprijatelji su ga opkolili sa svih strana tako da nije mogao nii vode dobiti. Stade ga morititi silna žeđ. Izmučen od žeđe reče svojima: "Da mi je dobiti malo vode, dao bih svoje kraljevstvo." Nekomu uspije dobiti vode, i ponudi je kralju. On pohlepno ispi, a onda očajan zavapi: "O, kako je krattak užittak za kojji sam prodao kraljevstvo!"

Kako je nepromišljeno postupio Lizimah. Za čašu vode prodao je kraljevstvo. Ipak, baš tako nepromišljeno radi grešnik kada smrtno sagriješi. Za časovitii užittak jednoga grijeha prodaje vječnu sreću. Kolike li nepromišljenosti! Mislimo na to, sjetimo se toga kad navali napast i sigurno ćemo je lakše odbiti. Đavao nas neće tako lako prevariti. Promislimo ozbiljno: za jedan napittak smrtnoga grijeha zar da prodamo mir duše, mir savjesti, i samu dušu? Kakve li nepromišljenosti! Za jedno ništavilo dati dušu, i Boga, i sretnu vječnost!? Tu vrijede riječi Sv. pisma: "Skvrnuše me za šaku ječma i za zalogaj kruha!" / Ezek 13, 19 /.

Godine 1860. bilo je u Damasku po-

gubljeno mnogo kršćana. U jednoj je šupi bila zatvorena grupa mladih kršćana. Petnaest naoružanih Turaka stajalo je pred vratima. Kršćani morali su jedan po jedan izlaziti iz šupe da kažu svoj "da" ili "ne" kojim bi otpali od vjere ili je priznali. Glave su padale jer su kršćani ostali vjerni Bogu. Ipak se našao jedan koji je drhtao od straha pred smrću. Sav blijed stane pred vrata i reče svoj izdajnički "da" u znak otpada od vjere. Postaviše ga na stranu. Na kraju ga upitaše: "Gdje bi ti sada bio da si rekao "ne"?" On odgovori: "Prema kršćanskoj nauci bio bih sada u nebu." "A kuda bi išao da si sada umro?" Otpadnik je zašutio. U taj čas jedan od Turaka digne sjekiru i odrubi mu glavu!

Kakve li nepromišljenosti! Otpasti od Boga, izgubiti vječni život za nekoliko godina ovoga zemaljskog života! Ipak, slično postupa grešnik smrtnim grijehom. Smrtni je grijeh otpad od Boga! Smrtnim grijehom čovjek se odriče Boga! Izgubiti Boga! Poslovica veli: "Izgubio si novac? Puno si izgubio! Izgubio si čast? Puno više si izgubio! Izgubio si Boga? Izgubio si sve!" Sv. Augustin uči: "Ostaviti Boga znači propasti! Ja bih volio sve izgubiti ili

Tebe naći, nego sve dobiti a Tebe izgubiti!"

Za vrijeme rata između španskoga kralja Karla V i francuskog kralja Franje I došao je u Madrid neki francuski vitez i tražio da ga odvedu kralju. Ovaj je vitez bio otpao od svoga kralja te sada molio milost i naklonost Karla V. Taj ga saslu-ša i otpusti. Nije htio da otpadnika primi u svoju kraljevsku palaču. Stoga naredi jednome svom velikašu da Francuza primi u svoj dvorac na konak. Ponosan španski velikaš se nakloni kralju i kaže: "Dati ću strancu konak jer vaše Veličanstvo tako želi. Ali ujutro ću dvorac dati do temelja srušiti jer ne mogu stanovati u kući u kojoj je izdajnik prenoćio."

Takvi su ljudi i mogućnici ovoga svijeta. Tako oni rezoniraju na uvrede. Naš dobri Bog nije takav. Istina, Njega boli kad vidi da se grešnik iznevjerio Njemu, svome Stvoritelju! Naš je Bog, doduše, pravedan i grijeh oštro kažnjava! Ali On "neće smrti grešnika, nego da se obrati i živi!" Tako nas uči Sv. pismo. / Ezek 33,11/ I po proroku Zahariji nam govori: "Vratite se sa zlih putova svojih i od zlih djela svojih." / 1, 4 /. "Vratite se natrag, sinovi odmetnici!" / Jer 3, 13 /.

Samo to hoće naš Bog od nas, svoje djece: da priznamo svoj grijeh, da se vratimo natrag kao izgubljeni sin svome ocu. Bog poznaje našu slabost, znade da je grijeh meka na udici kojom đavao lovi nepromišljene žrtve svoje; da je grijeh zamka u koju lovi našu ljudsku slabost. Ali naš je Bog i Bog milosrđa! I sve nam oprašta ako se ponizimo, priznamo i pokajemo. Ako si, dakle, imao nesreću te jeo sa stola što ti ga je prostro đavao i iznevjerio se Bogu, padni ponizno pred Njim na koljena i moli Ga za oproštenje. Pođi k sv. Ispovijedi i sve priznaj namjesniku Božjemu pa će ti sve biti oprošteno.

Promisli: da li se današnje razmatranje tiče i tebe? Što moraš popraviti?

+

+ +

21. veljače

SLIJEPA POSLUŠNOST

Crkva je rimo-katolička "acies ordinata", kao uređena vojska. Svoje uspjehe duguje u prvom redu dragome Bogu kao svome osnivaču. A i svojoj zaista velebnoj organizaciji od koje i njezini protivnici uče. Plod te organizacije jest stega,

disciplina koja vlada "in capite et in membris", u vodstvu i podložnicima. Ako je kad kad disciplina popustila, uzrok je skoro uvijek bila neposlušnost. Crkvena povijest uči da su sve shizme, sva krivovjerstva i s njima u vezi otpadi pojedinaca i čitavih naroda od Crkve, posljedica oholosti i neposlušnosti: bilo biskupa, ili svećenika, ili redovnika. Mi još i danas osjećamo posljedice neposlušnosti prošlih vjekova. Crkva ima kroz dvije hiljade godina žalosno iskustvo sa oholim i neposlušnim svećenicima. Stoga je od presudne važnosti da svećenik Kristov bude prožet duhom stege i ovisnosti. Mora biti disciplinirан, poslušan, ponizan. Svećenik mora biti kopija poslušnog i poniznog Isusa. Krist je svijet spasio poslušnošću svome Ocu nebeskom. Adam je, naprotiv, bio svijet upropastio svojom neposlušnošću. Sv. Bernardo veli o Isusu: "Perdidit vitam, ne perderet obedientiam! Izgubio je život samo da bi izvršio volju Očevu!"

Da bude naša poslušnost pred Bogom zaslužna, mora imati još jedno svojstvo: biti mora slijepa, nijema. To znači da onaj koji sluša ne traži od poglavara razlog: zašto baš ja, zašto ne netko drugi? Zapamti da poglavar ima svoje razloge, i uvijek dob

ro promisli, zašto baš od tebe traži da to ili ono učiniš, da ga poslušaš. Te razloge, jasno, poglavar nije dužan tebi kazati. Time bi umanjio i zasluge tvoje poslušnosti. U pojedinim slučajevima tii smiješ kazatii poglavaru svoje primjedbe, alli ako poglavar ipak insistira kod svoga, tii mirno ii slijepo poslušaj.

Tko ima širi horizont: onaj kojji stojji na podnožju brda, illi onaj kojjii stojji na vrhu? Svakako onajj na wrhu brda. A poglavar ima taj širi horizont; on stojji na komandnom mostu, više ii dalje vidii negolli ti i zato znade zapovijedati. Njegova je dužnost ravnatii brodom, a tvoja slušati. Slušati uvijek ii u svemu, osim u grijehu. Ako bi poglavar zapovijedao nešto što nevalja, što je grijeh, onda ga nisii dužan slušati. Ne smiješ ga slušatii. To je jedinii slučaj kad ga ne trebaš poslušati.

Sigurno si gledao pastira kako vodi ovce na pašu. Ovce ne pitaju pastiira zašto ih goni amo ili tamo, zašto u taj ili onaj sat. Reći ćeš: one nemajju pametti. Tako ii tii ne smiješ imatii pametii kad tii se nešto zapovijeda, nego moraš slijepo ii ponizno slušati. Sv. Ignacije Loj. uči: "Mudrost tražii se od poglavara, a podložnik je pametan kad sluša bez mudrosti!"

Svetom Makariju ukaza se đavao. Pokucao je na vrata njegove ćelije te mu kazao: "Makarije! Znaj da mogu sve učiniti što i ti! Ti postiš. I ja to činim. Ti bdiješ. Znaj da ni ja nikada ne spavam. Samo jednu stvar možeš učiniti a ja ne mogu." "Što je to?" upitta iznenađeni Makarije. "Ne mogu se poniziti!" odgovori. Tada je Makarije sav sretan pao ničice pred svojim pustinjačkim križem.

Jest, ako hoćeš bitii zaista poslušan, moraš bitii ponizan! Samo je oholicii poslušnost teška. Svaki čovjek to više-manje osjeća jer je svaki čovjek egoist! Stoga je baš oholost na prvom jestu među glavnim grijesima. Ona pred svima nosi zastavu. Ona je temelj ii korijen svima ostalim grijesima.

Na prvi pogled izgleda da poslušnost poprima obilježje strogosti; izgleda da sapinje, guši ljudsku osobnost ii nameće na svakom koraku teško odricanje. Ipak, moramo priznatti da je baš vježbanje u krepostii poslušnosti jako sredstvo za odgoj volje; to je upravo škola energiije, karakternostii. Ništa nije tako kadro da izgradii ljude ii kuje karaktere kao posluh. Treba naime bitti junački hrabar da se uzmogneš pokoriti.

Poslušnošću se odgaja volja. Danas, u našem vijeku ljudi su slabe, neodlučne volje. Nemaju jake volje, ne znaju odlučno htjeti jer su zaboravili slušati. Propovjednik Lacordaire je rekao: "Posluh znači pobjedu!" Jest, pobjedu nad sobom! Značajno kaže Bourdaloue: "Slušati znači biti u položaju mrtvaca, dopuštati kao mrtvac da nas vode i s nama upravljaju, da nas premještaju po željama Božjim i po željama poglavara kojima nas je Bog podredio."

Poznato je iz života slavnog govornika na televiziji i radiu biskupa Fultona Sheena da ga je njegov biskup msgr Dunne bio poslao kao mladog svećenika na studiji u Louvenne. Tamo je g. 1923 doktorirao, zatim položio još profesorski ispit iz filozofije. U Louvennu je bio stari običaj da kandidata iz uspješno položenog ispita pozovu na večeru s profesorima. Ako bi netko pokucao na vrata kandidata i pozvao ga na večeru, značilo je da je položio ispit. Ako su kod večere servirali vodu i meso, značilo je da je prošao "cum laude"; ako pak vino i meso, značilo je da je prošao "maxima cum laude." I Sheen je bio pozvan; pokucali su na njegova vrata i odveli ga na večeru. Kad je ušao u veliki refektorij, o-

stao je zabezeknut. U čašama se nije pjenušala ni voda ni vino, nego šampanjac. On je naime dostigao doktorat s najvišom ocjenom, koja se ikada postigla u toj školi.

Odmah su mu ponudili više profesorskih katedri. Nastojali su ga pridobiti za sebe engleski kardinal Bourne, i belgijski kard. Mercier, i rektor univerze u Kolumbiji. On je ostao vjeran svome biskupu koji mu povjeri zapuštenu župu u Peoriji. Za Sheena bila je to velika kušnja i žrtva u poslušnosti. Ali se pokorio bez prigovora. Svom revnošću se latio posla, poučavanja katekizma; izmirivao je zavađene obitelji, pohađao bolesnike, a najviše truda uložio je u promicanje česte sv. Pričesti. Biskup je pratio rad svoga dragog Fultona. Prigodom jednog posjeta protumačio mu je zašto ga je poslao u zapuštenu župu. "Kad si se vratio iz Europe iza tako sjajnog uspjeha, bojao sam se da ćeš se uzoholiti. Stoga sam htio vidjeti kakav ćeš uspjeh postići u onom što će ti biti naređeno."

Krasan primjer slijepe poslušnosti! Bog je blagoslovio njegovu poslušnost, a samovolja zatvara vrata blagoslovu Božjemu. Barometar naše savršenosti jest poniz

na poslušnost.

Promisli: jesi li već barem nešto na predovao u toj Bogu tako miloj krepostii?

\+

\+ \+

22. veljače

MALI GRIJEH NA BOŽJOJ VAGI

Grijesi su nalik ranama. Ima rana od kojih čovjek umire. To su smrtonosne rane. Slično ima i smrtnih grijeha koji otimlju duši posvećujuću milost Božju, život duše.

Ali ima i rana od kojih se ne umire. Te male rane čovjeka oslabljuju, disponiraju za teže bolesti ako ih se ne čuvamo i ako ih ne liječimo.

Tako ima i grijeha koji duši ne otimlju milosti posvećujuće, prijateljstva s Bogom. To su tzv. "mali ili laki" grijesi.

Razlika između smrtnoga i lakoga grijeha velika je. Sv. Toma Akv. čak uči da je razlika među njima neizmjerna. Smrtnim grijehom čovjek prekida svaku vezu s Bogom, odvraća se sasvim od Boga. Malim grijehom čovjek ne prekida veze s Bogom; ali postanemo hladni prema Bogu, svome Cilju.

Ipak, mali grijeh nije rajii toga ma-

nje zlo. Sv. Augustin uči: "Što je smrtni, odnosno mali grijeh, ne smijemo mjeriti ljudskim mjerilom nego Božjim." A u Božjim je očima i mali grijeh neizmjerno zlo. Zato se i veli da je mali grijeh, poslije smrtnoga grijeha, na zemljii najveće zlo. Zašto? Zato što je i mali grijeh također kršenje zapovijedii Božjih, kršenje volje Božje. Doduše, u maloj stvari, ipak je kršenje, prekršaj i već radii toga veliko zlo.

Neka nam jedan primjer ovu nauku barem donekle osvijetli. Grešnik koji svjesno, svojevoljno, promišljeno učini "mali" grijeh, kao da kaže dragomu Bogu: "Nemoj mii sliiti da Te hoću ubitii! Ne, ne! Nii izdaleka ne mislim na to. Samo mii dozvolii da Te iglom malko ubodem, piknem...! Da se malko s Tobom našalim... Pa to nije baš tako strašno! Tá neću Te ubiti!"

Takvu ili sličnu "šalu" jedva možeš upriličiti sa svojim drugom. Ali nešto slična učiniti svome poglavaru, svome bi-skupu, presjedniku republike, kralju, caru, sv. ocu papi...., da li bii se tii zaista to usudio? A Bogu, najvišem Gospodaru, ipak se usuđuješ nešto slična učiniti svojim promišljenim "malim" grijehom? Viidiš, dakle, da je i "mali" grijeh prema Gospodinu

Bogu veliko zlo!

Mali ili laki grijeh jest također, kao i smrtni, uvreda Božja. Time pokažemo da prema Bogu nemamo onog pravog poštivanja ni prave ljubavi.

Kako i smrtni, tako je i mali grijeh neposlušnost prema Bogu. Nije, doduše, buna protiv Boga. Ipak je prezir Božje zapovijedi. Kao što ni zemaljski gospodar ne voli slugu koji vrši samo važne naredbe svoga gospodara, a one manje važne prezire, tako ni Bog ne može da voli čovjeka koji Mu služi doduše u važnim stvarima, a u manje važnim radi svojeglavno i protiv Njegove volje. Jasno je da se na taj način i mi Bogu zamjerimo. A tko bi mogao reći da je taj prezir "mala stvar". Štogod se odnosi na Boga, veliko je.

Mali je grijeh i nezahvalnost, nevjernost prema Bogu, koja vrijeđa dobro Srce Božje. I baš zato što je i mali grijeh u očima Božjim veliko zlo, baš zato taj malim grijehom uvrijeđeni Bog i mali grijeh često kažnjava teškim vremenitim kaznama, ili već na ovom svijetu, ili u čistilištu. A kažnjava ga zato jer ga kao Najsvetiji mrzi, i kao takav ga mora kazniti. Šiba ga gdjegod ga

samo nađe, pa i u svojim intimnim prijateljima.

U Sv. pismu čitamo kako je Bog odlučio da kazni Sodomu i Gomoru poradi strašnih grijeha. Budući da se među njima nalazila dobra obitelj Lotova, Bog je poslao svoga Anđela da njegovu obitelj izvede iz nesretnog grada, da i ona ne propadne. I dok su izlazili iz grada, anđeo im reče: "Ne obziri se natrag i ne ustavljaj se nigdje da i ti ne pogineš!" / Gen 19, 17 /. Ali se žena usprkos zabrane obazre da vidi što se događa iza njih. I samo radi te neposlušnosti, radi znatiželje, Bog je kazni: u tili čas ona se pretvori u stup od soli. Svakako, radoznalost Lotove žene nije bio smrtni grijeh, nego mali; ipak je slijedila teška kazna: smrt.

U IV knjizi Mojsijevoj čitamo kako je Marija, sestra Mojsijeva, jednog dana mrmljala protiv svoga brata iz zavisti. Ali se Bog sam zauzeo za svoga slugu Mojsija, ukorio njegovu sestru i kaznio je bolešću gube sedam dana. Dakle, poradi malog grijeha gubava bolest.

U Djelima apostolskim pripovijeda sv. Luka kako su se Ananija i njegova žena Safira dogovorili, da će prodati njivu, a no

vac predati apostolima na raspoloženje. Ali sporazumno zadržaše jedan dio za sebe; to su i mogli i smjeli. Ali su na pitanje da li je to sav novac, lagali ii zatajili onaj zadržani dio. I poradi te jedne laži oboje su na mjestu izdahnuli. Dakle, radii jedne laži slijedila je kazna smrti. Bio je to promišljeni grijeh sporazumnog laganja.

Ali ima ii drugih posljedica malogа grijeha. On uvijek okalja našu dušu te je čini u očima Božjim manje ugodnom. Malli grijeh možemo usporediti sa crnim mrljama na bijelom odijelu; ono je doduše još bijelo, ali nije više tako lijepo,, pogotovo ako tih mrlja ima više.

Opasni su mali grijesi jer vode dušu u smrtne grijehe. Naša wolja popuštanjem malim grijesima biva sve slabijom, a naša zla nagnuća sve jačima. Npr. neobuzdani pogledi i bestidne misli ii želje sigurno vode u smrtni grijeh. Mala krađa vodi u veliki prekršaj; srditost vodii čowjeka da čak i Boga kune ii psuje, ii sličnо.

Budući da promišljenim mallim grijesima vrijeđamo dragoga Boga, on malo po malo uzmiče od nas i ne daje nam više svoje milosti, novih nadahnuća bez kojih ne možemo napredovati u duh. životu.

Ne smijemo, dakle, mali grijeh podcjenjivati i omalovažavati kao da "nije ništa!" Čuvajmo se barem svojevoljnih, promišljenih malih grijeha. "Kao što prehlada, influenca prouzrokuje teške bolesti i smrt, tako mali grijeh otvara vrata teškim grijesima," kaže Wilkens.

Promisli: nisi li i ti do sada smatrao mali grijeh malenkošću?

\+

\+ \+

23. veljače

ISPOVIJED MALIH GRIJEHA

Sveti nas Jakov, apostol, uči:"Uistinu, svi griješimo u mnogim stvarima."/3,2/ To mogu biti i smrtni, a i mali grijesi. Za oproštenje smrtnih grijeha redovito je sredstvo sveta Ispovijed. Ali kako je sa oproštenjem malih ili lakih grijeha?

Sveta nas Crkva uči:"Male grijehe, kojima ne gubimo milost Božju, smijemo u sv. Ispovijedi kazati, kako to pobožni ljudi i čine; ali oni se mogu bez krivnje ispustiti i mogu se okajati drugim spasonosnim srcdstvima." / Trident. koncil/. Male grijehe nismo dakle dužni ispovijedati, jer

se mogu oprostiti i izvan sv. Ispovijedi. Znamo da se neki sveci kao Ciprijan, Ambrozije, Augustin, Jeronim uopće nisu ispovijedali: teških grijeha više nisu počinili otkako su se obratili, a za oproštenje malih grijeha upotrebljavali su druga sredstva. Sv. Augustin kaže: "Ako su grijesi lakše naravi, onda je molitva dosta da ih uništimo."

I sveti je Ivan Bosko običavao savjetovati svojim mladićima: "Ako imaš samo kakve sitnice, ne trebaš da svaki drugi, treći dan dođeš na Ispovijed; nego pobožno i skrušeno poljubi križ ili medaljicu, pokaj se te opet odluči da ćeš se toga čuvati. Zatim mirno pristupi k sv. Pričesti. Ali k sedmičnoj Ispovijedi ipak idi ili tada te sitnice ispovjedi; naime kod sv. Ispovijedi Bog daje posebne, tzv. sakramentalne milosti."

Te se prakse i mi držimo u svome životu. Ako si imao nesreću te si teško sagriješio, idi što prije k sv. Ispovijedi. U grijehu živjeti nemoj! Jer što dulje u grijehu živiš, to si slabiji i u opasnosti da još i lakše sagriješiš. Zato odmah poslije teškoga grijeha na sv. Ispovijed da zabrom zaš ili rečeš: Stop! Ne više!

Ako padaš samo u male grijehe, ravnaj se po naputku sv. Ivana Boska: ispovjedi se sedmično. Odredi dan u tjednu koji ti odgovara, lijepo se pripravi te ispovjedi." Svrha je sedmične Ispovijedi ili tzv. Ispovijedi iz pobožnosti" dvostruka:

Prva joj je svrha: <u>očistiti</u> svoju dušu od svih učinjenih grijeha. Tko dakle ide za tim da dušu svoju što savršenije očisti, taj će što točnije ispovjediti sve učinjene grijehe kojih se samo sjeća i ništa neće ispustiti.

Druga je svrha sedmične Ispovijedi: da se <u>popravljamo</u>. Tko dakle ide za tim da se očuva promišljenih, svijesnih malih grijeha, taj će ispovjediti ili samo jedan, ili dva, tri laka grijeha, dakle malo njih. I to obično onaj koji ga više smeta na putu kreposti ili kojega se baš želi osloboditi i želi ga iskorijeniti. Npr. srditost, oholost, zavist, laž, itd. Takova Ispovijed ima odgojni cilj te utječe na odluku. Naime, što manje lakših grijeha ispovjedamo, to će odluka biti određenija i lakše ćemo kontrolirati da li se popravljamo.

Možemo da biramo kojigod način hoćemo; prvi npr. na dan mjesečne duhovne obnove, a drugi kod redovne sedmične Ispovijedi.

Ali izabrali mi kojigod način, važno je znati ovo: nemoj da ispovjedaš grijehe za koje se ne kaješ ili koje ne želiš popraviti. Tako uči p. Scharsch. Osim toga drži se slijedećih uputa:

1/ Ispit savjesti. Pregledaj stanje svoje duše. Promisli zašto ideš k sv. Ispovijedi: ili da se očistiš, ili da se popraviš. Prema tome upravi ispit savjesti. Ako zato da se očistiš, onda donesi na vidjelo sve smeće; ako zato da se ozbiljnije popraviš, onda promisli: koje grijehe ćeš ispovjediti: pogotovo promisli koji se je uvriježio u duši i potjerao dublji korijen.

Uvijek ćeš nešto naći. Bez grijeha nije nitko. "Gdje mi primijetimo samo jednu grešku, Božje ih oko vidi sto," uči Scharsch.

2/ Kao kod Ispovijedi smrtnih grijeha, tako je i kod Ispovijedi malih grijeha najvažnije pokajanje. Nastoj da se pokaješ za sve ispovjeđene grijehe. A da odrešenje bude valjano, treba se pokajati barem za jedan ispovjeđeni grijeh. Da ti bude lakše, pokaj se za grijeh za koji ti je posebno žao što si ga učinio.

Da lakše osiguraš valjanost svete Ispovijedi malih grijeha, dodaj na kraju barem općenito koji teži grijeh iz prošloga života za koji ti je žao što si ga učinio iako si ga već nekada ispovijedio. To ništa ne smeta. Zatim se pokaj za taj grijeh, a u to pokajanje uključi male grijehe što si ih sada ispovijedio. Onda budi miran, Ispovijed će biti dobra.

3/ I kod Ispovijedi malih grijeha traži se za valjanost osim pokajanja i tvrda odluka da ćemo se u buduće grijeha čuvati. Poštovanje prema svetom Sakramentu traži da odlučimo čuvati se svih grijeha koje smo ispovjedili. Za valjanost svete Ispovijedi dostaje da odlučimo čuvati se barem jednoga od ispovjeđenih grijeha.

Da bi od svete Ispovijedi imao korist, odluka neka bude izričita, točno određena. Sporer tvrdi da je razlog zašto ni Bogu posvećene osobe ne napreduju taj, što stvaraju previše općenite, a premalo određene odluke. Stoga dobro promisli: kojega ćeš se od ispovjeđenih grijeha čuvati do druge sv. Ispovijedi? I točno odredi: toga i toga! Najbolje onoga za koji se kaješ.

Budući da ih se odmah osloboditi ne možemo, važno je što u tom kaže svetu

Toma Akv.:"Tko se ispovijeda malih grijeha, mora odlučiti barem da će nastojati umanjiti njihov broj." To znači: da će sve rijeđe padati; da će umanjiti broj posrtaja.

Da odluka bude uspješnija, mora biti promišljena i izvršna. Promisli: kako ćeš je izvršiti, koja ćeš zato sredstva upotrijebiti i kako ćeš se čuvati grešne prigode?

Preko dana sjeti se katkad stvorene odluke. Pogotovo kod večernjeg ispitivanja savjesti. Ponekad zaboraviti na odluku čovječja je slabost. Ali redovito na nju zaboravljati, znak je da je nismo ozbiljno stvorili. Zapamti da je baš sveta Ispovijed, osim svete Pričesti, najjače sredstvo našeg posvećenja.

Promisli: jesi li se držao gornjih uputa ili još moraš nešto popraviti?

\+

\+ +

24. veljače

SVETI MATIJA, APOSTOL

Jedini od dvanaestorice apostola koji nije bio izravno odabran od Isusa, jest današnji svetac – sveti Matija, apostol.

O životu toga apostola nemamo baš izvornih podataka. Prema starim predajama bio bi sveti Matija rodom iz Galileje, po svoj prilici iz Betlehema. Neki opet misle da mu je zavičaj bila Betsaida na obali Genezaretskog jezera. Roditelji su mu bili imućni i ugledni građani. Kao dječak došao je u dodir s pastirima kojima je Anđeo navijestio Isusovo rođenje; oni bi mu pričali događaje o Isusovu rođenju. Pobožni su ga roditelji dali u Jeruzalem u školu gdje se dobro upoznao sa Svetim pismom. Učiteljem mu je bio i sveti starac Šimun koji je Isusa držao u svom naručju.

Kad se pojavio preteča Gospodnji sveti Ivan Krstitelj, Matija je postao njegovim učenikom. No kad je počeo naučavati Isus, bio je jedan od 72 Njegova učenika. Kao Isusov vjerni sljedbenik bio je svjedokom Njegovih djela – čudesa – sve od krštenja na Jordanu do uzašašća na nebo. I on je bio na Maslinskoj gori onoga znamenitog dana kad je sjajni oblak zaklonio Isusa ispred očiju učenika.

S Maslinske gore vratiše se apostoli u Jeruzalem da čekaju dolazak Duha Svetoga kako im je Isus naredio. S apostolima bila je i Bl.Dj.Marija, Majka Isusova, a i drugih učenika Isusovih, koji su se molitvom

pripravljali na dolazak Duha Sveoga te ob navljali još žive uspomene iz života svog milog Učitelja.

Jednoga dana sakupi se oko apostola veći broj učenika. Tada usta sveti Petar i reče:"Ljudi braćo! Treba da se ispuni pismo što je prorekao Duh Sveti na Davidova usta za Judu koji je predvodio one što uhvatiše Isusa. On je bio pribrojen nama apostolima. Ali se iznevjerio svojoj svetoj službi i postao izdajnik našeg Božanskog Učitelja. Stoga se mora ispuniti riječ Psalmiste: Neka njegovu službu preuzme drugi. Zato predlažem da između učenika izaberemo jednoga koji je bio s nama čitavo vrijeme koje Gospodin Isus provede s nama, počevši od Ivanova krštenja do dana kad je uznesen na nebo." / Dap 1,16 /.

Sakupljenoj braći sviđao se Petrov prijedlog. Postaviše dva kandidata, oba sveta i uzorna. Bio je to Josip, koji se zvao Barsaba, a drugi je kandidat bio Matija. Obojica su bili od početka među Isusovim učenicima, odlikovali se čestitim životom. Stoga nisu znali koga bi izabrali. Mi bismo rekli: nisu se htjeli zamjeriti ni jednome ni drugome. Zato su se pomolili Bogu neka On odluči:"Gospodine, Ti

koji poznaješ srca svih, pokaži nam koga si od ove dvojice izabrao, da uzme u ovoj službi apostolata s kojeg je odstupio Juda." I pomolivši se tako, baciše kocke za njih;kocka padne na Matiju i on bi pribrojen jedanaestorici apostola. Apostoli su bili svjesni da ne mogu nekome dati apostolsku službu. Stoga se pomoliše Bogu da On to učini preko njih. I Bog je izabrao Matiju. I na blagdan Duhova je zajedno sa ostalim apostolima primio Duha Svetoga.

Primivši Duha Svetoga apostoli su se dali na apostolski rad, razišli po svijetu. Gdje je sveti Matija počeo propovijedati,manje nam je poznato. Vjerojatno je obišao više zemalja. Stari crkveni pisci kažu da je najprije više godina naviještao nauk Isusov u Palestini, u svojoj domovini Judeji i Galileji. Zatim da je otišao u Kapadociju u Maloj Aziji. Predaja kaže da je propovijedao i po obalama Crnoga mora; odatle pak se vratio u Evropu, u Makedoniju. A najposlije da je otišao čak u Etiopiju među Crnce. Iz crnačke zemlje vratio bi se već pod stare dane sav iznemogao od velikoga truda u svoju domovinu. Tamo ga za vrijeme velikoga židovskog progonstva protiv kršćana uhvatiše i kamenovaše; a krvnik bi mu napokon sjekirom odrubio glavu, godine 61.

Pobožna carica Jelena, majka cara Konstantina, našla je u početku 4. stoljeća grob sv. Matije i njegove moći prenijela u Rim gdje se djelomično čuvaju u crkvi Santa Maria Maggiore, a djelomično u gradu Trieru u Njemačkoj gdje mu je posvećena lijepa crkva.

Sv. Pavao opominjao je svoje vjernike Korinčane: "Videte vocationem vestram! Promatrajte, braćo, svoje zvanje, u koje ste pozvani!" / 1.Kor 1, 26 /. U tu ozbiljnu opomenu velikoga apostola naroda dobro je da se češće zamislimo. Uzmimo je za predmet današnjega razmatranja.

I Juda je bio pozvan na veliku čast i dostojanstvo svećeništva Kristova. Od samoga je Božanskog Spasitelja bio odabran za apostola. Ali pošto nije odgovarao, nije s primljenom milošću sudjelovao, on je žalosno svršio. Tri je godine bio u Isusovu sjemeništu, slušao Njegovu Božansku nauku, gledao vlastitim očima Njegova čudesa, na svakom se koraku uvjeravao u Isusovo Božanstvo. Pa ipak! Uza sve to iznevjerio se Isusu, svetoj službi u koju ga je bio pozvao, i postao odmetnik. Kako je to ozbiljna opomena za svakoga kandidata svećeničkog staleža.

Sa druge strane opet gledajmo današnjeg svečara, koji je bio po Božjoj volji odabran na mjesto Judino za apostola. On je velikodušno sudjelovao s velikom milošću svoga zvanja, učinio mnogo dobra za spasenje besmrtnih duša i za spasenje svoje.

Nešto slična kao Judi moglo bi se dogoditi i nekomu od nas: ako bi se iznevjerio svome svetom zvanju. Bog bi ga odbacio i na njegovo mjesto pozvao koga drugoga koji će bolje odgovarati nezasluženoj milosti. Svaki od nas može imati ili sretan ili nesretan svršetak. Već prema tome kako je sudjelovao u svome zvanju.

Promisli: kako ti cijeniš milost svetoga zvanja? Što ćeš danas učiniti da se Bogu iskažeš zahvalnim?

\+

\+ \+

25. veljače

SVETOGRDNA ISPOVIJED

Godine 1844. sv. Ivan Bosko posjeti jednog bolesnog starca, prijatelja iz mladin dana. Bio je na umoru. Svetac mu se približi i pozdravi ga. Bolesnik otvori oči i prepozna svećenika. "Došao sam da vas posjetim!" "Hvala, hvala!" "Čuo sam da

ste već primili sv. sakramente?" "Da, jo sam!" To je rijeći izgovorio tako plašlji vo, drščućim glasom i posebnim izrazom na licu. "Don Bosko! Jesmo li sami?" zapita iznenada bolesnik. "Da, sami!" Ali nije bilo tako. Iza ormara sakrila se jedna o= soba koja je nakon 14 godina sve ispriča= la a da nije otkrila ni imena ni mjesta. Tada će bolesnik: "Don Bosko! Oprosti mi moju slabost. Moram ti otkriti jednu taj= nu. Kao mladić učinio sam teški grijeh i nisam se usudio da ga ispovijedim. Sve su moje Ispovijedi i svete Pričesti bile sve togrdne. I na zadnjoj Ispovijedi sam ga zatajio. Bojao sam se da ne bih izgubio svoj dobar glas." Svetac mu pomogne da se valjano ispovijedi i dade mu odrešenje. Ta da bolesnik podigne oči u nebo. "Blagoslov ljeno uvijeke neizmjerno milosrđe Božje!" reče i ispusti dušu.

Taj je nesretnik na sv. Ispovijedima zatajivao teški grijeh. Njegove su Ispovi jedi bile nevaljane, svetogrdne. Tko nai= me na sv. Ispovijedi hotimice zašuti samo i jedan smrtni grijeh, njegova je Ispovi= jed nevaljana; on učini novi, još teži grijeh, svetogrđe; jedno od najstrašnijih zloća. = Dragi sjemeništarci! Zašto da vam govorim o svetogrdnoj Ispovijedi? Da, i va= ma je potrebno o tome razmatrati. Koliko

ima po svijetu svetogrdnih Ispovijedi! A što je u svijetu moguće, mislite li da se u sjemeništu ne može dogoditi? O, ka= ko je đavao lukav i kako umije on preva= riti i po kojeg sjemeništarca!

Da se i tebi ne bi kada u životu dogodilo takvo zlo, molim te, budi uvi= jek iskren na sv. Ispovijedi. Nikada ne= moj smrtnoga grijeha zatajiti. Stanje takvog siromaha je upravo strašno!

U Italiji je živio čovjek koji je bio veoma spretan lovac zmija. Prodavao ih je apotekaru. Jednoga je dana imao po sebnu "sreću". Uhvatio je ništa manje ne go 150 otrovnih zmija. Na smrt umoran do šao je navečer kući, stavio posudu sa zmijama u spavaćoj sobi misleći da ih je dobro osigurao. Večerao je i zadovoljan legao spavati. Ali dogodi se da su zmije svojim komešanjem podigle pokrov posude te jedna za drugom izašle i puzale po so bi... Kad se lovac po noći probudi, pro= trne od smrtnoga straha. Zmije su se omo tale i oko njegova tijela. Samo jedan ne oprezan pokret mogao bi ga koštati živo= ta. Ostao je tako nepomičan sve do jutra. jer nije došao iz sobe, uđe u sobu njego va žena. Muž joj tiho šapne samo jednu riječ: "Mlijeka!" Žena odmah skuha mlije=

ka i stavi ga u sredinu sobe. Čim su zmije je nanjušile miris mlijeka, jedna za drugom su se odmotavale sa lovčeva tijela i puzale prema mlijeku. Kad se oslobodio toga nepoželjnog i neugodnog zagrljaja, skoči iz kreveta i spretno ih zatvori u posudu. Ali je ujedno stvorio i odluku: nikada više u lov na zmije.

Kao ove otrovne zmije omotane oko tijela toga lovca jesu smrtni grijesi omotani oko duše grešnika. Pogotovo ako su to grijesi koje je grešnik na sv. Ispovijedi zatajio. U stalnoj smrtnoj pogibli nalazi se duša takvog nesretnika. Svaki čas može ga zateći smrt i šta će biti s njegovom dušom? Stoga je opravdana riječ sv. Tome Akv. "Ne mogu razumijeti kako može čovjek smrtnim grijehom na duši mirno ići spavati!" Da, kako može čovjek koji se svetogrdno ispovijedio mirno spavati?! Ili možda čak da se usudi približiti sv. Pričesti?! U stanju svetogrdne Ispovijedi i sv. Pričesti još i dalje tako živjeti?!

Neka nas obuzme sveti strah pred takvom nesrećom. Ne dozvolimo da bi se Isus tužio na nas: "Šta čini ljubimac moj u kući mojoj djela bezbožna?" / Jer 11, 15 /. I ti si ljubimac Isusov! Pod istim krovom stanuješ s Isusom! Pa da Ga još vrijeđaš svetogrđem?

Pisac Koch pripovijeda kako je neki svetac imao posebnu milost od Boga da je u viziji vidio đavla pred prijestoljem Božjim. Čuo je i razgovor. Đavao pita Gospodina: "Zašto si me prokleo? Mene, koji sam Te samo jedanput uvrijedio? Međutim, opraštaš tolikim milijunima ljudi koji Te toliko puta vrijeđaju?" A Gospodin upita đavla: "Jesi li me barem jedanput molio za oproštenje?"

Jest! Bog đavlu ne oprašta jer se ne zna poniziti ni moliti za oproštenje. Bog naime oprašta svakome koje se zna ponizi-ti kod sv. Ispovijedi, prizna svoj grijeh i moli za oproštenje. Stoga, ako želiš mirno priznati svoju mizeriju, svoj grijeh, moraš biti ponizan. Priznati svoju slabost pred svećenikom, to se protivi našoj oholosti, u nama buni se lažni ponos. Ako se dakle ni ti ne znaš poniziti u sv. Ispovijedi, onda jasno, ne možeš primiti odrešenje i oproštenje.

Sv. je Ivan Bosko preporučivao svojim mladićima: "Ako je ikako moguće, držite se stalnoga ispovjednika i nemojte ga na brzu ruku mijenjati. Povjerite mu se sasvim, molite za njega. Vi doduše možete ispovjednika mijenjati, pogotovo ako biste imali nešto na duši, što se ne bi-

ste ususdili priznati redovitom ispovjed=
niku. Bolje je hiljadu puta mijenjati i=
spovjednika, nego ispovijediti se svetog=
grdno. Bolje je ne ispovijedati se, nego
činiti svetogrđe."

K iskrenosti nas potiče Sv. pismo:"Ne
stidi se priznati svoje grijehe."/Sir 4 /.
"Tko krije svoje grijehe, nema blagoslo=
va. A tko ih priznaje, dobit će oprošte=
nje." / Pri 28, 13 /. Kralj David bio je
duboko pao. Ali pokajao se i Bog mu je o=
prostio:"Tada priznadoh Tebi grijeh svoj
i krivnju svoju ne zatajih. Rekoh: Pri=
znat ću Gospodinu nepravdu svoju! Tada si
oprostio krivnju grijeha mojega." / Ps
32, 5 /.

Budi uvjeren da će ti se prije ili ka=
snije ipak probuditi savjest, pak ćeš ne=
komu morati priznati svoju zloću. Ali što
dulje čekaš, teže će ti biti. I ako te u
takvom stanju zateče smrt?! Onda: Jao !!

Stoga, ako li se i tebi u prošlosti
oko grla omotala zmija smrtnoga grijeha
te si nešto zašutio, iskreno što prije i=
spovijedi. Onda pak počni živjeti novim
životom sa odlukom:"Nikada se više neću
svetogrdno ispovjediti! Bit ću iskren!

Promisli: možda jošživiš svetogrdnim
životom? Da li te još nešto uznemiruje
iz prošloga života? Uredi što prije!

26. veljače

I ZVONO JE POGLAVAR

Neki je svećenik svojim mladićima
stavio pitanje:"Tko ima u crkvi najveću
moć?" Pitomci su dugo rješavali tu zago=
netku. Najzad im svećenik sam ovako rije=
ši:"U crkvi ima najveću moć ministrant."
Zaista, kadgod ministrant kod službe Bož=
je pozvoni, tada vjernici padnu na kolje=
na." I dečki su se od srca nasmijali.

Jest, i zvono ima veliku poglavar=
sku moć. U svima odgojnim zavodima velika
se važnost pridaje kućnom zvonu. Dok se
pitomci nalaze na različitim mjestima, po
glavar koji ih želi pozvati samo pozvoni
zvonom i sjemeništarci kao pčele lete sa
svih strana na određeno mjesto. I kao što
treba poglavara slušati, tako treba sluša
ti i zvono. Iza njega stoji poglavar. I
zvono je, dakle, glas Božji. I zvono mo=
raš gledati očima vjere. Ako slušaš zvono,
slušaš poglavara, a po njemu Boga! Slušaj
glas zvona, po njemu ti se javlja volja Bo
žja.

Poslušnosti se dodaje i točnost! Da,
moramo slušati do u sitnice točno. A točan
je tko sve učini u određeno vrijeme; tko
se nađe tamo gdje ga zove zvono: u kapeli=

ci ili u učionici, na odmoru ili u blagovaonici. Pri tom izbjegavajmo svojevoljna zakašnjavanja. Ne vucimo se kao kornjača, nego poletimo kao ptica, rado i s veseljem na određeno mjesto. Poslušan je tko sluša odmah, na prvi udarac zvona; tko ne govori: "Festina lente! Ima još vremena! Pa stići ću na vrijeme."

Ništa ne ostavlja tolik utisak nemarnosti kod poslušnosti kao redovita zakašnjenja. Sv. Alfons veli: "Redovnica koja ljubi posluh, kad ujutro čuje zvono za ustajanje, ne oklijeva okrećući se sad na jedno sad na drugu stranu, nego odmah skoči iz kreveta da posluša glas Božji koji je zove." To možemo mirna srca primijeniti i na sjemeništarski život. Sjemeništarac koji se ujutro lijeno diže iz toploga kreveta pokazuje da nije gospodar samoga sebe. Takav će imati poteškoća i u sticanju kreposti.

Svetomu Petru Fourieru zapovjedio je liječnik da mora svako jutro u šest sati uzeti po pet suhih šljiva. Svetac je bio tako poslušan da je zaista uzimao točno u 6 sati pet šljiva; nikad ih nije uzeo više ili manje. A kad mu je bilo dozvoljeno pisati pola sata, nikad nije pisao ni sekundu više. To je nama često puta smiješno, ali znajmo da je to svetačka

poslušnost! Pravilo sv. Benedikta veli: "Zove li zvono u kor? Neka redovnik ostavi odmah svoj radni pribor." A Pravila redemptorista kažu: "Zabranjeno je dovršiti i jedan samoglasnik u pisanju, pridodati govoru i jednu riječ!" kad, naime, pozove zvono na koju službu. To je doduše sve samo kod redovnika. A vi niste i nećete biti redovnici! Ali vam neće za odgoj volje škoditi da se vježbate u točnosti i u poslušnosti.

Zvono je glas Božji. Ne smijemo dakle dopustiti da nas Bog čeka niti jedne sekunde. Sjemeništarac se nalazi na Božjem dvoru. A ta kraljevska finoća u poslušnosti baš spada na dvor Božji. Poljska poslovica veli: "Punktualnoszcz, to cnota królewska! Točnost je kraljevska krepost!"

Da su baš takve sitnice važne za duhovni život, to potvrđuje nesmrtni Michelangelo: "La perfezzione é fatta dalle piccole cose, ma non é una piccola cosa! Savršenost sastoji se od malenkosti, ali ona sama nije malenkost!" Kako li je ozbiljno shvatila krepost poslušnosti Mala sv. Terezija! Kad je pisala nešto, na prvi udarac zvona ostavljala je nedovršeno riječ. Zaista sveta točnost! Da je to bilo drago Bogu, po-

kazao je Bog sam često puta pravim čudesi=
ma. Dok je sveti Marko monah nešto pisao,
pozove ga njegov poglavar opat Silvan. On
odmah ostavi nedovršenu započetu riječ. I
vrativši se kasnije nađe je zlatnim slovi=
ma ispisanu do kraja. Slično se pripovije=
da o jednom pustinjaku. Kad mu je njegov o
pat nešto zapovijedio, on je upravo pisao
slovo " o ", što je vrlo sitna stvarčica.
On ipak nije zatezao s vremenom da bi slo=
vo dovršio, nego odmah bi potrčao tamo, ka
mo ga je pozivala poslušnost. Isus mu je
htio pokazati kako mu je bila ugodna i dra
ga njegova točnost. Kad se vratio, našao
je zlatom ispisano slovo " o " .

Pripovijeda Blozije da se mali Isus
ukazao jednoj redovnici; no pošto ju je
zvonopozivalo na neku dužnost, ona otide i
ostavi Isusa samoga. Vrativši se nađe Isu=
sa u odrasloj dobi od 24 godine, koji joj
reče:"Kćeri moja, tvoj spremni posluh uči=
nio je da sam ja tako narastao u tvome sr=
cu." = Isto tako ukazao se mali Isus nekom
redovniku koji je ostavio Isusa iz poslu=
nosti, čim ga je zvono pozvalo na moljenje
u kor. Vrativši se u ćeliju, nađe tamo još
Isusa koji mu reče:"Jer si me ostavio iz
poslušnosti, ponovno si me našao; da nije=
si bio spreman na posluh, bio bih ja oti=
šao od tebe."

K ovakvim i sličnim sitnicama u
poslušnosti spada i večernja šutnja i
šutnja u određeno vrijeme kao u učionici,
spavaonici i po hodnicima. Stari su re=
dovnici šutnju ubrajali u znakove sveto=
sti. Sve su to, dakle, sitnice, ali sve=
tost se baš i sastoji u malenkostima. Ne
ka nam to bude pobuda da pazimo na malen
kosti, da savjesno obdržavamo sve što
spada pod poslušnost. Ne dajmo se smeta=
ti od onih koji su u tim malenkostima ši
roke savjesti, laksni, te se možda kat=
kad i rugaju onima koji se drže propisa=
ne šutnje, točnosti i poslušnosti uopće.

Promisli: kako si bio do sada točan
na glas zvona? Kako si držao propisanu
šutnju?

\+

\+ +

27. veljače

SVETI GABRIJEL OD ŽALOSNE MAJKE BOŽJE

Danas slavimo jednoga modernog sve
ca. Sveti se Gabrijel u svijetu zvao Fra
njo Possenti. Rodio se u gradu Asizu, u
rodnom mjestu sv. Franje Asiškog, g.1838.
Otac mu je bio gradski načelnik. Dakle,
istaknuta ličnost. Grad je Asizi tada još
potpadao pod papinu vlast. U obitelji bi
lo je 13 djece, a Franjo je bio jedanae=

sti po redu. Da bi djeca lakše mogla u školu, zamolio je otac papu za premještaj u grad Spoleto. Ovdje je Franjo posjećivao osnovnu školu kod Školske braće, a gimnaziju kod Isusovaca. Naskoro, nakon dolaska u Spoleto, umre mu majka. Sav od goj oko djece preuzme otac. Vršio je službu suca na Okružnom sudu i morao preko dana biti u službi. Ali čim bi došao kući, sav bi se posvetio svojoj djeci. Učio bi ih, ispitivao, odušcvljavao, opominjao, savjetovao... I tako im je dao dobar odgoj. Značajno je da je otac svaki dan išao k sv. Misi te vodio i djecu sobom.

Franjo je po naravi bio živahne ćudi, sklon ljutini. Otac ga je poradi toga znao ukoriti. Ali je mali nevaljanac znao tako reagirati da bi pobjegao i od kuće. Zatim bi se ubrzo povratio i raskajan molio oproštenje. Otac bi mu održao kratku pouku i poučio ga neka se čuva te svoje pogreške. Osim ljutine osjećao je Franjo u sebi još jednu manu: bio je veoma tašt. Jer je bio veoma talentiran, u školi je odlično napredovao. Svake godine primio bi po koje odlikovanje; na ispitu zrelosti primio je čak zlatnu medalju. To ga je uzoholilo. Puno je držao do sebe. K tome je bio vitkog stasa i li-

jepe vanjštine, elegantno se oblačio, gojio lijepu frizuru... Tako je daleko otišao u svojoj taštini, da i kosu mazao mirisavim uljem, a odijelo skupim vodicama.

S druge strane sav je bio zaljubljen u svjetske zabave i priredbe. Volio je veselo društvo, posjećivao kazalište, čitao romane, hodao u lov, a osobito rado na plesove. Plesao je tako vješto da su mu dali nadimak "plesač".

Franjo se, dakle, nalazio na veoma skliskom putu. Ipak je ostao duboko vjeran i pobožan. Ravnao se po uputama svoga dobrog oca. I baš zato ga je dragi Bog htio za sebe, da Mu se sasvim posveti. Najprije mu je poslao tešku bolest. Ta je tako djelovala na njega, da je odlučio oti-ći u samostan ako mu Bog udijeli zdravlje. I ozdravio je. Ali je zaboravio na svoje obećanje. Obolio je i po drugi put još opasnije. U bolesti sjeti se svoje odluke te ponovo obeća Bogu da će u samostan ako ga spasi od smrti. Opet je ozdravio, ali i zaboravio na zadanu odluku. Zato ga Bog treći put posjeti novom kušnjom; umre mu najmilija sestra. To ga tako potrese, da je poslije sprovoda otkrio ocu želju da stupi u samostan. Otac mu to nije odobrio zbog njegova previše svjetskog duha.

Tada se dogodi nešto posebno. Godine

1856. bila je u gradu Spoletu na blagdan Velike Gospe procesija sa čudotvornom slikom Žalosne Majke Božje. Procesija se odvijala jagano, uz pjesmu i molitvu. Prolazila je i mimo elegantnog mladića, 19 godišnjeg Franje Possenti. Kad je slika Žalosne Gospe prošla pokraj njega, Franjo osjeti u sebi nešto neobično. Pričini mu se da ga je Gospa strogo pogledala. I on začuje u sebi glas: "Francesco, il mondo non é piú per te! Svijet nije više za te be!" To je bio posljednji kucaj milosti Božje. Franjo mu se odazvao. Oprostio se od svoga dragog oca i braće te 7. rujna otišao u samostan oo. pasionista. To je silno odjeknulo gradom. Svuda se šaputalo: "Čuješ! Plesač je postao fratar!"

Redovničku družbu Pasionista osnovao je g. 1722. sv. Pavao od Križa. Želio je da redovnici posebno razmatraju Muku Isusovu; odatle i naziv pasionisti. Franjo Possenti dobio je kod preoblačenja ime Gabrijel od Žalosne Majke Božje. Kao što je prije u svijetu bio savjestan u vladanju i odijelu, tako i sada kao redovnik bio je savjestan u vježbama duhovnog života. Izvana nije pokazivao ništa upadna. Ali se u njegovoj duši počeo vanredno lijepo rascvjetavati svetački život. Za svoga 6 godišnjeg redovn. života rascvao se

u potpunu svetost. Postao je drugi, moderni sveti Alojzije. Razvijajući se svom ozbiljnošću na putu svetosti, odvažno se borio protiv svojih zlih nagnuća, napose protiv površnosti, lakoumnosti, nestrpljivosti i svega čemu je prije toliko popuštao. Bio je vanredno ponizan i poslušan: vršio je i najniže poslove. Osobito se odlikovao velikom ljubavi prema Presv. Euharistiji.

Nakon uzorno sprovedenog novicijata poglavari ga poslaše u bogosloviju. Ali na kraju studija, kad je trebao biti zaređen za svećenika, oboli od sušice i 27.II. 1862. preminu u Gospodinu. Imao je tek 24 godine. Sahranili su ga u crkvi. Trideset godina kasnije počeše istraživati njegov svetački život. Bio je beatificiran 1908. od pape sv. Pija X., a 1920. kanoniziran.

Dragi sjemeništarci! Poznata pjesma pjeva: "Najlepša je mladost!" Da, mladost je proljeće ljudskoga života. Najljepše njegovo doba. Ali čista, neokaljana mladost! Mladost u kojoj mladić svladava svoja zla nagnuća, vrši Božje zapovijedi i pomno se čuva smrtnoga grijeha. Tako je živio Franjo Possenti, veseljak i pun samoga sebe. Ali mladić neokaljane duše, jer je nježno štovao Majku Božju. Milost je djelovala na njega, a on je sudjelovao! U

živao je čistu mladost već ovdje na zemlji, a sada je uživa još ljepšu kod Boga.

I ti budi svjestan da baš mlade godine trebaš posvetiti Bogu! Brižno se čuvaj grijeha. Imaj na pameti riječi Sv. pisma: "Raduj se, mladiću, svojemu mladom životu! Neka vedro bude tvoje srce u mladim danima. I di kuda te srce vuče i oči zovu. Ali znaj dobro, da će o svemu tome Bog od tebe tražiti račun!" / Prop. 11, 9 /.

Promisli: koju ćeš dobru misao danas nastojati provesti u djelo? Što te je posebno taknulo? Da li sudjeluješ sa Božjim nadahnućima?

\+

\+ . +

28. veljače

SVETOGRDNA SVETA PRIČEST II.

Neka je tzv. "pobožna" žena već više godina nevrijedno primala sv. sakramente. Jednoga je dana susrela sv. Gerarda Majella i započela s njim pobožno razgovarati. Tada je svetac prekine i ozbiljno zapita: "Zašto komedijate? Već više godina nevrijedno primate sv. sakramente Ispovijedi i sv. Pričesti i sada se pravite kao da ste svetica! Idite samo i dobro se ispovjedite ako no želite umrijeti kao prokletnica." Taj "grom iz vedra neba" osvijestio je nesretnicu i

Već je Tridentinski crkveni koncil jasno rekao: "Bez velikog strahopočitanja i svetosti neka kršćanin ne pristupa k sv. Pričesti. Onome koji se želi pričestiti treba dozvati u pamet opomenu apostola: Neka čovjek sam sebe ispita... Jer ako se nalazi netko u smrtnom grijehu, za njega vrijede riječi stotnikove: Gospodine, nisam dostojan da uđeš pod krov moj..."

Isto veli Crkveni Zakonik: "Komu je savjest opterećena smrtnim grijehom, ne smije se pričestiti a da se nije prije ispovijedio makar se ne znam kako skrušenim osjećao." / Kan 856 /. Isti je crkveni sabor odredio: "Crkvena praksa jasno traži da tko je svjestan smrtnoga grijeha, iako se je prije savršeno pokajao, ne smije pristupiti k sv. Pričesti a da se nije prije ispovjedio."

Kako je to strogo bilo već u Starom Zavjetu! Tko je bio zakonski nečist, nije smio uživati meso od žrtve mirotvorne Gospodnje. U 3. knjizi Mojsijevoj čitamo: "Tko uživa meso od žrtve mirotvorne Gospodnje, a nečist je, taj se ima istrijebiti iz naroda svojega." / 7, 20 /. Što da onda kažemo za novozavjetnu Žrtvu! Kod nje se ne uživa meso obične zaklane životinje, nego presveto Tijelo Sina Božjega!

Strašno je stanje duše koja u smrtnom grijehu prima svetu Pričest! Sv. Pričest mora biti za dušu lijek koji liječi duševne bolesti, zla nagnuća. A u duši koja se nevrijedno pričestila događa se ono isto što je vidio jedan misionar u Americi. Sam mi je pričao da je bio iznenada pozvan teškoj bolesnici. Uzeo je sa sobom jednog subrata laika za pratnju. Kad su došli u kuću svećenik uđe u sobu bolesnice, a subrat je ostao u predsoblju. Kad je svećenik podijelio bolesnici svete sakramente, obadva odoše kući. Putem je subrat pripovijedao svećeniku što je vidio čekajući u predsoblju, dok je misionar ispovijedao. "Vidio sam, priča on, kako se bolesnica ispovijedala. Dok je kazivala svoje grijehe, vidio sam kako su iz grla one bolesnice zmije dizale glave i skakale vani. Konačno je htjela iskočiti iz grla još jedna velika zmija: digla je svoju glavu, ali se opet sakrila u grlu." Iz toga je bilo jasno da se ona bolesnica svetogrdno ispovjedila i pričestila. I dok je ovaj subrat to pripovijedao, začuju kako netko iza njih zove da se vrate jer da bolesnica strašno kriči, upravo urliče i bijesni tražeći svećenika. Misionar se požuri i vrati k bolesnici. Ali je bilo prekasno. Bolesnica je međutim u strašnim grčevima izdahnula.

"Strašno je pasti u ruke Boga živoga", veli Sv. pismo. Za nesretnika koji se u smrtnom grijehu pričesti, možemo primijeniti Isusove riječi: "Bolje bi mu bilo da se nije rodio čovjek onaj." / Mt 26, 24 / Što da kažemo ako bi taj čovjek bio sjemeništarac, miljenik Isusov?! Za takvoga bi vrijedile riječi psalmiste: "Moj najbolji prijatelj, u koga sam se od srca uzdao, koji je jeo kruh moj, on podiže na me petu." / Ps 40, 10 /. A "petu na nekoga podizati" znači: raditi mu o glavi! Punim pravom može se Isus tužiti na njega kao što se tužio na izraelski narod: "Ja sam te hranio manom u pustinji, a ti mi daješ ćuške i bičuješ me." / Improperia na Vel. petak /.

Neka nas potresu te strašne misli i neka nas obuzme sveti strah pred takvim svetogrđem. Zapamtimo opomenu: "Priznaj svoje grijehe; nemoj pristupiti k stolu Gospodnjemu sa rđavom savjesti." Što se razumijeva pod riječ "rđava savjest" svakomu je jasno. Nemojmo nikada pristupiti k sv. Pričesti nevrijedno kao nesretni Juda da ne bismo i mi doživjeli njegov strašan i žalostan svršetak.

Poneki mogu imati poteškoća kod kuće, pogotovo preko praznika. Misle: ako ne idem k sv. Pričesti, što će o meni misliti majka, župnik itd., što će oni reći? Ovima ka=

žem: znaj da ne moraš svaki dan k sv.Pri=
česti. Tvoja stvar je i samo tebe se tiče
da li ideš ili ne. Na druge se nemoj oba=
zirati. Ljudski obzir nije vrijedan obzi=
ra! Ako si imao nesreću i pao u teški gri
jeh, a neugodno ti se ispovjediti kod g.
župnika, onda se nemoj nikako pričestiti.
Radije idi u susjednu župu ili kòme dru=
gom svećeniku kojemu možeš otkriti svoju
slabost. Kod njega se lijepo ispovijedi,a
onda radostan k sv. Pričesti. Ali sveto=
grdno primiti sv. Pričest, to nemoj nika=
ko i nikada!

Svaki puta kad ideš k svetoj Pričesti
sjeti se liturgije sv. Ambrozija:"Kod ču=
desne svoje Gozbe, o Sine Božji, Ti mo da
nas uzimaš kao gosta. Nikada neću tu Taj=
nu izdati Tvojim neprijateljima. Neću da
Ti dadem izdajnički poljubac kao što je
to učinio Juda."

Neka tvoja odluka bude za čitav bu=
dući tvoj život:"Radije nikada k sv. Pri=
česti, negoli Isusa nevrijedno primiti!
Svetogrdno se neću nikada pričestiti!"

Promisli: jesi li u prošlosti kada
bio tako nesretan te si se svetogrdno pri
čestio? Ako treba to popraviti, popravi
što prije!

+

\+ +

29. veljače

Z A Š T O B A Š U S V E Ć E N I K E ?

U svijetu ima danas već preko tri
milijarde ljudi. Od tih većina, tj. 83 %,
jesu još izvan Crkve Kristove. I to nakon
skoro dvije hiljade godina kršćanstva. Po=
gledajmo istini stvarno u oči: u Aziji kao
da kršćanstva nema. Ako izuzmemo filipin=
ske otoke koji se zovu "otoci vjere u moru
poganstva", ima u Aziji samo 0.9 % katoli=
ka. Beskrajan azijski kontinent, 80 puta
veći od Francuske, broji sam 56 % čitavog
čovječanstva. On se još nije susreo s Kri=
stom. U ogromnim gradovima Orijenta kao
što su Tokyo /sa 11 milijona stanovnika/,
Shangai /sa 9 milijona stanovnika/ i Singa
poore, Calcuta, itd. Krist je još stranac.
Isto i za 95 milijona Japanaca, 440 milijo
na Indijaca i za 600 milijona Kineza, itd.

Iz svega toga vidiš kako je velika po
treba za svećenicima, misionarima. Puno ve
ća negoli za ikojim drugim zvanjem. Kako
se obistinjuju riječi Spasiteljeve:"Žetva
je velika, a poslenika malo; molite zato
Gospodara žetve da pošlje radnike u žetvu
svoju." / Mt 9, 37 /. Isusova je dakle iz=
ričita želja, čak i zapovijed, da se moli=
mo za nove radnike u žetvi Njegovoj. Da mo
limo za svećenička zvanja. Uvijek i svuda

i u svako vrijeme, dragi je Bog pozivao velikodušne mladiće i dječake u svećenike. I još i danas ima u svijetu mnogo mladića koji imaju svećeničko zvanje. Sveti je Ivan Bosko rekao da svaki treći mladić ima svećeničko zvanje. Naša je samo dužnost da ih potražimo molitvom i riječju.

Neki svećenik susretne putem dječaka. Upusti se s njim u razgovor. Iz razgovora uvidio je kako je ta duša dobra, još nepokvarena. Stoga ga zapita: "Čuj, sinko, no bi li došao u sjemenište?" Tada dječak svojim nevinim očima pogleda u svećenika i reče: "Velečasni! Pa ja već davno čekam da me to pitate." "Je li?" začudio se svećenik. "Pa da, jer ja bih rado u svećenike, ali nisam znao komu da kažem."

Koliko bi ih se našlo u svijetu sličnih kojima treba zvanje probuditi samo jednom prikladnom riječi. Ako vidimo kojega dobroga, pobožnoga, marljivoga dječaka, mirno ga zapitajmo: "Čuj, da li bi htio biti svećenik? Sveti otac papa Pavao VI je rekao, da danas nije dosta biti samo katolik. Treba biti i apostol. Slično možemo reći da nije dosta biti sjemeništarac; treba da i sjemeništarac i sam poradi oko promicanja svetoga zvanja. Npr. preko praznika. Molitvom i riječju i dobrim primjerom.

Ujedno i moli za svoje zvanje. Moli za ustrajnost. Isus je rekao: "Mnogo je pozvanih, ali je malo odabranih!" / Mt 20,16 Moli, dakle, da budeš ne samo među pozvanima, nego i među izabranima! Budi svjestan da se spremaš za stalež koji je za rod ljudski najzaslužniji. Nemoj nikada nasjesti prigovoru da je svećenik "trut" u ljudskom društvu koji živi na grbači naroda. Ne, to nije istina. On ne živi od tuđih žuljeva! Znaj da je baš svećenički stalež više zadužio čovječanstvo negoli ikoji drugi stalež. Tko je prvi gradio bolnice i škole? Svećenici! Tko je narod učio obrađivati polja, krčiti šume, isušivati močvare? Katolički misionari i pustinjaci. Povijest je zapisala da su baš Kristovi svećenici najzaslužniji i na polju znanosti i kulture. Zatvoreni u samostanske ćelije sačuvali su čitave biblioteke neprocjenljive vrijednosti. Spasili su od propasti znanost, literaturu, umjetnost, prosvjetu... Baš su svećenici bili prvi pioniri prave i čovjeka dostojne kulture i civilizacije. Njome se čovjek XX vijeka toliko ponosi, a da niti ne zna, niti se možda ne sjeti, da za to mora zahvaliti katoličkim svećenicima. O, sasvim mirno možemo priznati da nijedan stalež nije za čovječanstvo toliko učinio koliko svećenički stalež!

Nemaš dakle razloga da se zacrveniš ako ti slučajno jedan ili drugi sa strane dobaci ili predbaci: "A, vidiš ti popića!" Znaj, da ti je to samo na čast i ponos ako si odlučio ući u svećenički stalež. Ponosno dignu glavu svjestan svećeničkog dostojanstva!

Jedan dobar, pobožan sjemeništarac vozio se našim brodom "Proleterka" iz Rijeke u Zadar. Da mu vrijeme brže prođe, on je razgledavao taj naš zaista lijepi brod. Svega je zanimalo. Prošao je cijelim brodom i divio se svemu. Pogotovo se dugo zadržao na hodniku pred strojevima. Gledao je i promatrao, kako oficir stroja pokreće brod i kako ga zaustavlja. Toga je sjemeništarca pažljivo promatrao jedan od mornara. Kad su se obadva sastali, mornar se upusti s njim u razgovor. Mladiću mu sve ispripovijedi; otkrije mu i to da je sjemeništarac te da želi u svećenike. Tada mornar veli mladiću: "Pa ti si promašio svoje zvanje. Ti bi morao biti mornar!" Naš se sjemeništarac zamisli, nasmiješi i reče: "Pa, ja mislim postati mornar!" Mornar se razveseli što je ipak jednoga "uhvatio" i kaže: "Je li? Zaista?" A naš mu mladić smiješeći se odvrati: "Da, želim postati Božji mornar; provažat ću duše na obale vječnosti!"

Jest! Svećenik djeluje ne samo kao kulturni radnik. On prvenstveno spašava

besmrtne duše, a to je najbožanskiji posao. Zašto je, npr. o. Damijan de Veuster žrtvovao svoj svećenički život za najbjednije na otoku Molokaju, za gubavce? Da osigura spas njihovih besmrtnih duša. Zašto misionari idu svake godine u daleke poganske zemlje? Da spašavaju duše. To mora biti svrha i tvome zvanju! Da ćeš jednom prevažati duše na obale vječnosti!

Bilo je za vrijeme drugoga svjetskog rata. Pozadina. Blizu željezničke stanice lazaret: 150 ranjenika. Među njima jedan umirući. Časna sestra pristupi: "Da li puno trpiš?" "Da!" bio je odgovor. Sestra mu uređujući povoj spazi na grudima medaljicu. "Dobri Bože! O da bih se mogao ispovijediti!" šapnuo je umirući. Sestra upita da li među ranjenicima možda ima koji svećenik. Netko povuče sestru za rukav. "Sestro, ja sam svećenik. Približite mi toga bolesnika." "Ali, vi se ne smijete ni maknuti," kaže sestra svećeniku. "Vi ne znate kakve je cijene samo jedna duša," reče umirući svećenik htijući da se digne. Nije mogao. Uz veliku muku približili su mu onog umirućeg ranjenika. Drugi se udaljiše, a svećenik ispovijedi umirućega. "Pomozite mi načiniti križ oproštenja... Ne mogu

dignuti ruku..." šapne umirući svećenik. Ganutljiv prizor... Sestra vodi svećenikovu ruku dok on izgovara riječi odrješenja. Na čelu svećenika pojaviše se znojne kapljice.., Vedar smiješak ... suzu u očima ... "Molite za me!... Umirem zadovoljan! .... Nebo... Nebo!!" I svećenik preminu...

Zašto, dakle, baš u svećenike? Da spasavaš duše! Sveti Augustin je rekao: "Animam salvasti, animam praedestinasti! Spasio si dušu, osigurao spas svojoj duši!" A bl. o. Chanel, apostol Oceanije, reče "Prevesti se preko mora, spasiti jednu dušu i onda umrijeti!" Toliko je vrijedna ljudska duša! Dakle, isplati se poći u svećenike!

Stoga i tebi vrijede riječi što ih je Bog rekao Abrahamu:"Idi iz doma oca svojega, iz zemlje svoje i roda svoga i posveti se službi braće svoje!" / 1.Moj 12, 1 /.

Promisli: koliko cijeniš sveto zvanje svećeničko?

+

\+ +

L i t e r a t u r a :

Fr. Mihelčič, SDB: "Verba vitae aeternae"

Dr. Maksimilijan Lach: Život svetaca za svaki dan.

p. Mavricij Teraš: Novo življenje svetnikov.

Ivan Suić: Priručnik seoskog propovjednika.

P. Mavricij Teraš: Za visokim ciljem.

H. Bošković: Sjedinjenje s Bogom.

Đuro Cezner: Svijetlo dana Gospodnjega

Dr. o. Božo Vuco: Od atoma do svemira.

P. Scharsch – Franc Jeré: Spoved malih grehov.

Prof. Mario Casotti – dr. Vito Catalanotti: L'Adolescente

Mons. J. Millot: La mia méta.

A. Beaudenom: Pratica progressiva della Confessione.

S A D R Ž A J

S i j e č a n j

1. "Sretan put....!" 7
2. Presveto Ime Isusovo 12
3. Isus Krist = povjesna ličnost 17
4. Svetogrdna Ispovijed 22
5. "Daj mi ključ!" 26
6. Bogojavljenje 31
7. Božji traktorist 36
8. Zapreke na putu zvanja 41
9. Nemoj nasjedati! 46
10. Općenito uvjerenje 51
11. Blagdan svete Obitelji 56
12. "I bio im je poslušan!" 61
13. Spomen Isusova krštenja 66
14. "Vi ste sol zemlje!" 71
15. Sveti Pavao, pustinjak 77
16. "Zašto? Zato!" 81
17. Otac redovništva 86
18. Memento Vrh. svećenika 90
19. Teška krepost 96
20. Odgovor na "Zašto?" 101
21. "Da Ga ljubimo!" 106
22. Otvorena knjiga 111
23. "Da Mu služimo!" 117
24. "..i da spasimo dušu svoju". 123

S i j e č a n j

25. Savao = Pavao 128
26. Blagoslov poslušnosti 135
27. "Vos estis lux mundi!" 139
28. Učenjaci i vjera 144
29. Svetac krotkosti 152
30. Program tvoga života 157
31. Apostol mladeži 163

V E L J A Č A

1. "Oh, te jedinice!" 169
2. Svijećnica 173
3. Sveti Blaž 179
4. "Budi kao svijeća!" 183
5. Svetogrdna sveta Pričest I.... 188
6. Neposlušnost 193
7. "Alberte, zašto bježiš?" 198
8. "Zabranjeni put!" 202
9. Interesantna činjenica 207
10. Snaga Crkve 212
11. Gospa Lurdska 216
12. Neizmjerna uvreda 221
13. "Non serviam...!" 226
14. Tragovi Božji 231
15. "Homo ingratus!" 237
16. Svojstva poslušnosti 242
17. Robstvo, a ne sloboda 247

V e l j a č a

18. Najstrašniji gubitak 252
19. Zaista, najveće zlo 256
20. Zašto obično griješimo? .. 261
21. Slijepa poslušnost 266
22. Mali grijeh na Božjoj vagi 272
23. Ispovijed malih grijeha .. 277
24. Sveti Matija, apostol 282
25. Svetogrdna Ispovijed 287
26. I zvono je poglavar 293
27. Sveti Gabrijel od Žalosne Majke Božje 297
28. Svetogrdna sveta Pričest . 302
29. Zašto baš u svećenike? ... 307

+

\+ +

IZDALI Salezijanski bogoslovi, Zagreb, Omiška 2/2.
Umnoženo vlastitim ciklostilom.
Odgovara Franjo Skuhala, salezijanac, Ulica Narodnog ustanka 62., Rijeka.

Z A G R E B 1 9 6 5 .